İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ★ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ISPARTA TARİHİ KENT MERKEZİ İÇİN SAĞLIKLILAŞTIRMA ÖNERİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Duygu KÖSE

Mimarlık Anabilim Dalı

Restorasyon Programı

ARALIK 2015

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ★ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ISPARTA TARİHİ KENT MERKEZİ İÇİN SAĞLIKLILAŞTIRMA ÖNERİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Duygu KÖSE

(502101204)

Mimarlık Anabilim Dalı

Restorasyon Programı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Zeynep ERES ÖZDOĞAN

ARALIK 2015

İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü'nün 502101204 numaralı Yüksek Lisans / Doktora Öğrencisi **Duygu KÖSE**, ilgili yönetmeliklerin belirlediği gerekli tüm şartları yerine getirdikten sonra hazırladığı **"ISPARTA TARİHİ KENT MERKEZİ İÇİN SAĞLIKLILAŞTIRMA ÖNERİSİ"** başlıklı tezini aşağıda imzaları olan jüri önünde başarı ile sunmuştur.

Tez Danışmanı :	**Doç. Dr. Zeynep ERES ÖZDOĞAN** İstanbul Teknik Üniversitesi	.....
Jüri Üyeleri :	**Yrd.Doç.Dr. Işıl POLAT PEKMEZCİ** İstanbul Teknik Üniversitesi	.....
	Yrd.Doç.Dr. Mevlüde KAPTI Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	.....

Teslim Tarihi : **27 Kasım 2015**

Savunma Tarihi : **29 Aralık 2015**

Anneme ve babama,

ÖNSÖZ

"Isparta Tarihi Kent Merkezi İçin Sağlıklılaştırma Önerisi" başlıklı bu tezle, Isparta İli tarihi kent merkezindeki geleneksel dokunun belgelenerek korunması amaçlanmaktadır.

Tez kapsamında, tarihsel süreçte Isparta kent merkezinin fiziksel ve sosyal gelişimi incelenmiş, seçilen çalışma alanında analiz çalışmaları yapılarak dokunun genel karakteri belirlenmiş ve geleneksel dokunun sağlıklaştırılması için çözümler üretilmiştir.

Tez konusu seçimimde ve tezimin gelişmesindeki önemli katkılarından dolayı danışmanım Doç. Dr. Zeynep Eres Özdoğan'a, alan çalışmalarımda ve ölçümlerde bana yardımcı olan Şehir Plancısı Halime Gözlükaya, Mimar Ş. Merve Avşar ve Mimar A. Ozan Eyüp'e, manevi destekleri için anneme ve babama çok teşekkür ederim.

Kasım 2015

Duygu KÖSE
(Mimar)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ v
İÇİNDEKİLER vii
KISALTMALAR ix
ÇİZELGE LİSTESİ xi
ŞEKİL LİSTESİ xv
ÖZET xix
SUMMARY xxi
1. GİRİŞ 1
1.1. Çalışmanın Amacı ve Konusu 3
1.2. Çalışmanı Kapsamı 4
1.3. Çalışmanın Yöntemi 6
2. ISPARTA KENT MERKEZİ VE ÇALIŞMA ALANININ GENEL ÖZELLİKLERİ 7
2.1. Isparta Kent Merkezinin Genel Özellikleri 7
2.1.1. Konumu 7
2.1.2. Kısa tarihçe 7
2.1.3. Mimari gelişim 8
2.2. Çalışma Alanının Genel Özellikleri 29
2.2.1. Çalışma alanının sınırları 30
2.2.2. Sosyal, kültürel ve ekonomik yapı 31
2.2.3. Sokak-parsel-yapı ilişkisi 33
2.2.4. Yapıların Mimari Özellikleri 36
2.2.4.1. Konutlar 36
2.2.4.2. Anıt yapılar 38
2.2.4.3. Ticari yapılar 42
3. ÇALIŞMA ALANININ KENTSEL VE MİMARİ ÖZELLİKLERİ 45
3.1. Analizler 45
3.1.1. Kat adeti analizi 45
3.1.2. Kullanım İşlevi Analizi 46
3.1.3. Kullanım durumu analizi 47

3.1.4. Mülkiyet durumu 49
3.1.5. Tarihsel dönem analizi 50
3.1.6. Strüktürel durum analizi 51
3.1.7. Tarihi değerlilik analizi 53
3.1.8. Korunmuşluk durumu analizi 55
3.2. Sorgulamalar 56
3.2.1. "Tarihsel değerlilik – kullanım durumu –trafik" sorgulaması 56
3.2.2. "Taşıyıcı sistem ve malzeme – taşıyıcı sistem durum" sorgulaması 57
3.2.3. "Tarihsel dönem – taşıyıcı sistem ve malzeme" sorgulaması 58
4. ÇALIŞMA ALANINDAKİ KARŞILAŞILAN KORUMA SORUNLARI VE ÖNERİLER 59
4.1. Koruma Sorunları 59
4.1.1. Sosyo - ekonomik sorunlar 60
4.1.2. Fiziksel sorunlar 61
4.2. Tarihi Kent Merkezi Koruma Önerileri 61
4.2.1. Dokuya yönelik koruma önerileri 61
4.2.2. Korunacak Sokaklara Dair Koruma Önerileri 66
5. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ 71
KAYNAKLAR 75
EKLER 79
EK A: Alandan Genel Fotoğraflar 79
EK B: Tescilli Yapılar ve Öneri Yapılar 87
EK C: Analizler, Sentezler 139
EK D: Siluetler 161
EK E: Envanter Fişleri 177
ÖZGEÇMİŞ 191

KISALTMALAR

KVKBK : Kültür Varlıkları Koruma Bölge Kurulu
KTVKK : Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu
GEEAYK : Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu
ICOMOS : International Council on Monuments and Sites
MİA : Merkezi İş Alanı

ÇİZELGE LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 2.1: Isparta tarihi kent merkezinin işlevsel analizi 28
Çizelge 2.2: Isparta tarihi kent merkezinde kullanımlarına göre yapı türleri 29
Çizelge 2.3: Isparta'nın mahalle adları 32
Çizelge 2.4: Geleneksel konut dokusu cephe tipolojisi 38
Çizelge 3.1: Kat adedi analiz tablosu 45
Çizelge 3.2: Kat adedi analiz grafiği 46
Çizelge 3.3: Kullanım türü analiz tablosu 47
Çizelge 3.4: Kullanım işlevi analiz grafiği 47
Çizelge 3.5: Kullanım durumu analiz tablosu 48
Çizelge 3.6: Kullanım durumu analiz grafiği 48
Çizelge 3.7: Mülkiyet durumu analiz tablosu 49
Çizelge 3.8: Mülkiyet durumu analiz grafiği 49
Çizelge 3.9: Tarihsel dönem analiz tablosu 50
Çizelge 3.10: Tarihsel dönem analiz grafiği 51
Çizelge 3.11: Strüktürel durum analiz tablosu 51
Çizelge 3.12: Strüktürel durum analiz grafiği 52
Çizelge 3.13: Strüktürel sistem ve malzeme analiz tablosu 52
Çizelge 3.14: Strüktürel sistem ve malzeme analiz grafiği 53
Çizelge 3.15: Tarihsel değerlilik analiz tablosu 54
Çizelge 3.16: Tarihsel değerlilik analiz grafiği 55
Çizelge 3.17: Korunmuşluk durumu analiz tablosu 55
Çizelge 3.18: Korunmuşluk durumu analiz grafiği 56
Çizelge 3.19: Tarihsel değerlilik – kullanım durumu sorgulaması 57
Çizelge 3.20: Taşıyıcı sistem malzeme ve taşıyıcı sistem durum sorgulaması 58
Çizelge 3.21: Tarihsel dönem – taşıyıcı sistem ve malzeme sorgulaması 58
Çizelge 4.1: Korunmuşluk durumu kötü olan ve tescile önerilmeyen yapılar 62
Çizelge 4.2: İşlev önerisi ve güncel mülkiyet durumu sorgulaması 64
Çizelge 4.3: Kat Ekleme, kat indirme, rekonstrüksiyon ve infil müdahale tablosu .. 64
Çizelge B. 1: Tescilli yapılar katalog no: 1 87
Çizelge B. 2: Tescilli yapılar katalog no: 2 88
Çizelge B. 3: Tescilli yapılar katalog no: 3 89
Çizelge B. 4: Tescilli yapılar katalog no: 4 90
Çizelge B. 5: Tescilli yapılar katalog no: 5 91
Çizelge B. 6: Tescilli yapılar katalog no: 6 92
Çizelge B. 7: Tescilli yapılar katalog no: 7 93
Çizelge B. 8: Tescilli yapılar katalog no: 8 94
Çizelge B. 9: Tescilli yapılar katalog no: 9 95
Çizelge B. 10: Tescilli yapılar katalog no: 10 96
Çizelge B. 11: Tescilli yapılar katalog no: 11 97
Çizelge B. 12: Tescilli yapılar katalog no: 12 98
Çizelge B. 13: Tescilli yapılar katalog no: 13 99

Çizelge B. 14: Tescilli yapılar katalog no: 14 100
Çizelge B. 15: Tescilli yapılar katalog no: 15 101
Çizelge B. 16: Tescilli yapılar katalog no: 16 102
Çizelge B. 17: Tescilli yapılar katalog no: 17 103
Çizelge B. 18: Tescilli yapılar katalog no: 18 104
Çizelge B. 19: Tescilli yapılar katalog no: 19 105
Çizelge B. 20: Tescilli yapılar katalog no: 20 106
Çizelge B. 21: Tescilli yapılar katalog no: 21 107
Çizelge B. 22: Tescilli yapılar katalog no: 22 108
Çizelge B. 23: Tescilli yapılar katalog no: 23 109
Çizelge B. 24: Tescilli yapılar katalog no: 24 110
Çizelge B. 25: Tescilli yapılar katalog no: 25 111
Çizelge B. 26: Tescilli yapılar katalog no: 26 112
Çizelge B. 27: Tescilli yapılar katalog no: 27 113
Çizelge B. 28: Tescilli yapılar katalog no: 28 114
Çizelge B. 29: Tescilli yapılar katalog no: 29 115
Çizelge B. 30: Tescilli yapılar katalog no: 30 116
Çizelge B. 31: Tescilli yapılar katalog no: 31 117
Çizelge B. 32: Tescilli yapılar katalog no: 32 118
Çizelge B. 33: Tescilli yapılar katalog no: 33 119
Çizelge B. 34: Tescilli yapılar katalog no: 34 120
Çizelge B. 35: Tescilli yapılar katalog no: 35 121
Çizelge B. 36: Tescilli yapılar katalog no: 36 122
Çizelge B. 37: Tescilli yapılar katalog no: 37 123
Çizelge B. 38: Tescilli yapılar katalog no: 38 124
Çizelge B. 39: Tescile önerilen yapılar katalog no: 1 125
Çizelge B. 40: Tescile önerilen yapılar katalog no:2 126
Çizelge B. 41: Tescile önerilen yapılar katalog no: 3 127
Çizelge B. 42: Tescile önerilen yapılar katalog no: 4 128
Çizelge B. 43: Tescile önerilen yapılar katalog no:5 129
Çizelge B. 44: Tescile önerilen yapılar katalog no: 6 130
Çizelge B. 45: Tescile önerilen yapılar katalog no: 7 131
Çizelge B. 46: Tescile önerilen yapılar katalog no: 8 132
Çizelge B. 47: Tescile önerilen yapılar katalog no: 9 133
Çizelge B. 48: Tescile önerilen yapılar katalog no: 10 134
Çizelge B. 49: Tescile önerilen yapılar katalog no: 11 135
Çizelge B. 50: Tescile önerilen yapılar katalog no: 12 136
Çizelge B. 51: Tescile önerilen yapılar katalog no: 13 137
Çizelge B. 52: Tescile önerilen yapılar katalog no:14 138
Çizelge E. 1: Envanter no: 1 177
Çizelge E. 2: Envanter no: 2 178
Çizelge E. 3: Envanter no: 3 179
Çizelge E. 4: Envanter no: 4 180
Çizelge E. 5: Envanter no: 5 181
Çizelge E. 6: Envanter no: 6 182
Çizelge E. 7: Envanter no: 7 183
Çizelge E. 8: Envanter no: 8 184
Çizelge E. 9: Envanter no: 9 185
Çizelge E. 10: Envanter no: 10 186

Çizelge E. 11: Envanter no: 11 187
Çizelge E. 12: Envanter no: 12 188
Çizelge E. 13: Envanter no: 13 189
Çizelge E. 14: Envanter no: 14 190

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa

Şekil 1.1: Isparta kent merkezini gösteren il haritası 4
Şekil 1.2: Isparta kent merkezi sit alanını gösteren haritası 5
Şekil 2.1: Antiocheia Antik Kenti gravürü 8
Şekil 2.2: 1/2500 Isparta kenti tarihsel doku yoğunlaşmaları 9
Şekil 2.3: Mimar Sinan (Fridevs Bey) Cami, 1889 10
Şekil 2.4: Mimar Sinan (Fridevs Bey) Cami, 2015 10
Şekil 2.5: Dalboyunoğlu Hamamı, 1932 11
Şekil 2.6: Dalboyunoğlu Hamamı, 2015 11
Şekil 2.7: İplikçi (Hacı Abdi) Cami, 1932 12
Şekil 2.8: İplikçi (Hacı Abdi) Cami, 2015 12
Şekil 2.9: Üzüm Pazarı ve çevresi, 1960 13
Şekil 2.10: Üzüm Pazarı ve çevresi, 2015 14
Şekil 2.11: Kavaklı (Abdi Paşa) Cami, 1973 14
Şekil 2.12: Kavaklı (Abdi Paşa) Cami, 2015 15
Şekil 2.13: Hükümet Binası, 1930 16
Şekil 2.14: Belediye Binası ve Talimhane (Tören) Caddesi, 1930 16
Şekil 2.17: Aksu Caddesi (Pavyonlar Caddesi) ve İdadi Mektep, 1930 17
Şekil 2.18 Aksu Caddesi (Pavyonlar Caddesi) ve İdadi Mektep, 2015 17
Şekil 2.19: İdadi Mektep, 1914 18
Şekil 2.20: İdadi Mektep, 2015 18
Şekil 2.21: Tümen Karargahı,1930 19
Şekil 2.22: Tümen Karargahı, 2015 19
Şekil 2.23: Cezaevi, 1930 20
Şekil 2.24: Hükümet Konağı, İdadi Mektep, Tümen Karargahı, 20. yüzyıl başı 20
Şekil 2.25: Cumhuriyet döneminin ilk plan : Öelsner ve Kemal Ahmet Aru imar planı 22
Şekil 2.26: Hükümet Konağı ve Belediye, 1960 23
Şekil 2.27: Hükümet Konağı (Valilik), 2015 23
Şekil 2.28: Isparta tarihi kent merkezi, 1959 24
Şekil 2.29: Isparta tarihi kent merkezi, Isparta Oteli, 1966 25
Şekil 2.30: Isparta tarihi kent merkezi, 1975 26
Şekil 2.31: Isparta kent merkezi sit alanını gösteren harita 30
Şekil 2.32: Antalya KVKBK'nın 21.01.2013 tarih ve 1350 sayılı kararı ile kabul edilen sit alanı sınırı 31
Şekil 2.33: Üzüm Pazarı sokak- parsel-yapı ilişkisi 33
Şekil 2.34: Tarihi sit sokak- parsel-yapı ilişkisi 34
Şekil 2.35: Konut alanı sokak- parsel-yapı ilişkisi 34
Şekil 2.36: Tek girişli konutlar 35
Şekil 2.37: Çift girişli konutlar 35
Şekil 2.38: Üç girişli konut-I 36
Şekil 2.39: Üç girişli konut-II 36

Şekil 2.40: Toprak damlı Isparta evi, 1838 37
Şekil 4.1: Öneri sokak kesitleri 65
Şekil A. 1: Kaymakkapı Meydanı, Fridevs Bey Bedesteni, İplikçi Cami, Isparta Oteli 79
Şekil A. 2: Kaymakkapı Meydanı, Valilik Binası, Isparta Oteli, Tuhafiyeciler Sitesi 79
Şekil A. 3: İstasyon Caddesi-Aksu Caddesi Kavşağı, Milli Eğitim Müdürlüğü, Tümen Karargahı 80
Şekil A. 4: Üzümcüler Çarşısı, Valilik Binası, Fridevs Bey Bedesteni 80
Şekil A. 5: Valilik Binası, PTT, İş Bankası 81
Şekil A. 6: 1306 Sokak görünüş-1 81
Şekil A. 7: 1306 Sokak görünüş-2 81
Şekil A. 8: 1311 Sokak görünüş-1 82
Şekil A. 9: 1311 Sokak görünüş-2 82
Şekil A. 10: 1313 Sokak görünüş-1 83
Şekil A. 11: 1313 Sokak görünüş-2 83
Şekil A. 12: 1410 Sokak görünüş-1 83
Şekil A. 13: 1410 Sokak görünüş-2 84
Şekil A. 14: 1411 Sokak görünüş-1 84
Şekil A. 15: 1411 Sokak görünüş-2 84
Şekil A. 16: 1412 Sokak görünüş-1 85
Şekil A. 17: 1412 Sokak görünüş-2 85
Şekil A. 18: 1413 Sokak görünüş-1 85
Şekil A. 19: 1413 Sokak görünüş-2 86
Şekil A. 20: 1414 Sokak görünüş-1 86
Şekil A. 21: 1414 Sokak görünüş-2 86
Şekil C. 1: 1/2500 Isparta kenti tarihsel doku yoğunlaşmaları 139
Şekil C. 2: Çevresel değerlilik analizi 141
Şekil C. 3: Kadastral bilgi haritası 142
Şekil C. 4: Tarihsel dönem analizi 143
Şekil C. 5: Taşıyıcı sistem durum analizi 144
Şekil C. 6: Taşıyıcı sistem ve malzeme analizi 145
Şekil C. 7: Doluluk- boşluk analizi 146
Şekil C. 8: İşlev analizi 147
Şekil C. 9: Kat adedi analizi 148
Şekil C. 10: Korunmuşluk durumu analizi 149
Şekil C. 11: Kullanım durumu analizi 150
Şekil C. 12: Mülkiyet durumu analizi 151
Şekil C. 13: Tarihsel değerlilik analizi 152
Şekil C. 14: Ulaşım analizi 153
Şekil C. 15: Taşıyıcı sistem malzeme ve taşıyıcı sistem durum sentezi 154
Şekil C. 16: İşlev analizi ve güncel mülkiyet durumu sentezi 155
Şekil C. 17: Tarihsel değerlilik, kullanım durumu ve ulaşım sentezi 156
Şekil C. 18: Tarihsel dönem ve taşıyıcı sistem malzeme sentezi 157
Şekil C. 19: Ulaşım öneri haritası 158
Şekil C. 20: İşlev önerisi 159
Şekil C. 21: Müdahale önerisi 160
Şekil D. 1: 1414 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 1 161
Şekil D. 2: 1414 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 2 162

Şekil D. 3: 1413 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 1 163
Şekil D. 4: 1413 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 2 164
Şekil D. 5: 1412 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 1 165
Şekil D. 6: 1412 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 2 166
Şekil D. 7: 1411 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 1 167
Şekil D. 8: 1411 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 2 168
Şekil D. 9: 1410 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 1 169
Şekil D. 10: 1410 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 2 170
Şekil D. 11: 1313 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 1 171
Şekil D. 12: 1311 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 1 172
Şekil D. 13: 1311 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 1 173
Şekil D. 14: 1306 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 1 174
Şekil D. 15: 1306 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 2 175

ISPARTA TARİHİ KENT MERKEZİ İÇİN SAĞLIKLILAŞTIRMA ÖNERİSİ

ÖZET

Zaman içerisinde kentler farklı etkiler altında kalmış ve birbirinden farklı sosyo-kültürel, ekonomik ve fiziksel değişimler geçirmiştir. Bu süreç içerisinde günümüz yerleşim alanları içerisinde kalmış tarihi kentler, tarihi değeri olan geçmişte nasıl bir yaşamın olduğunu bize aktaran belgeler niteliğini taşımaktadırlar. Kentte var olan yapıların mimarisi, mekânsal kurgusu, yapım tekniği yerleşimin mimari kimliğini tanımlar. Farklı mimari kimliklerin bir arada bulunduğu alanlarda; tarihi kent parçalarının ve tekil yapı olarak varlığını koruyan tarihi yapıların korunması gittikçe zorlaşmaktadır. Özellikle günümüz kentlerinin modernleşme çabaları tarihi çevreler için yıpratıcı bir etken olmaktadır. Bunun yanı sıra planlama süreçlerinde büyük ölçekli planlar ile alt ölçekteki uygulamalar arasındaki kopukluk büyük bir sorun oluşturmaktadır.

"Isparta Tarihi Kent Merkezi İçin Sağlıklılaştırma Önerisi" başlıklı tez çalışması, Isparta kentsel sit alanı için yapılan koruma amaçlı imar planı ile aynı bölgede yapılan devam eden çeşitli restorasyon uygulamaları arasında ortaya çıkan geçiş ölçeğindeki koruma sorunlarını sağlıklılaştırma bakış açısı ile ele almaktadır. Korumanın bütüncül bir yaklaşımla ele alınabilmesi için tekil yapı ölçeğinde yapılan çalışmaların kentsel kurgu içerisinde yer alması gerekmektedir.

Tez çalışmasının amacı; Isparta kent merkezinde yer alan geleneksel konut ve çarşı dokusunun koruma ve sağlıklılaştırma kapsamında ele alınmasıdır. Mevcut kentsel sit alanı ile yakın çevresinin birlikte sit alanı olarak ele alınarak geliştirilmesi önerilmektedir. Çalışma alanının belirlenmesinde, Isparta tarihi kent merkezinde bulunan tarihi yapı stokunun sürekli gelişmekte olan kent merkezinin yıkıcı etkisine açık olması ve şimdiye kadar alan ölçeğinde koruma duyarlılığı içeren bir çalışmaya konu olmamış olması etken olmuştur.

Isparta kentinde 20. yüzyıl başına kadar farklı kültürel özelliklere sahip olan Türkler, Rumlar, Ermeniler ve Yörükler ile 19. yüzyılda Kafkasya ve Rumeli'den gelen göçmenler bir arada yaşamışlardır. 20. yüzyılın ilk çeğreğinde savaşlar ve göçler

nedeniyle toplumsal ve kültürel değişimler yaşanmıştır. Bu nedenle Isparta'da farklı dönemlere ve kültürlere ait tarihi yapıları bir arada görmek mümkün olmaktadır.

Çalışma alanının da tarihi mahalleler, ticari ve idari merkez yer almaktadır. Isparta kent merkezinde yer alan yaklaşık 17 hektarlık alanda; çok sayıda konutun yanı sıra ticari, dini yapılar ve kamu yapıları yer almaktadır. Konutların bulunduğu yapı adaları, kentin tarihsel süreçteki mimari yapısına ait izler taşımaktadır. Tarihi dokunun dışında yer alan yeni yerleşim alanlarında ise, yapıldığı arsanın fiziksel özellikleri, konumu ve imar haklarına göre belirlenmiş kat yüksekliklerinde betonarme ve yığma yapılar inşa edilmiştir. Bu yapıların mimari tarzının oluşumunda, yapıldıkları dönemlerin mimari yaklaşımları ve malzemeleri etkili olmuştur.

Tez kapsamında çalışma alanının fiziksel özelliklerinin belirlenmesi için alanda gözlemler ve ölçümler yapılmış ve sağlıklılaştırma çalışmaları için gerekli olan tespitler yapılmıştır. Bu tespitlerde Isparta sit alanı ve yakın çevresinde bulunan yapıların kat adetleri, kullanım işlevi, kullanım durumları, yapısal durum, tarihsel değerlilik, korunmuşluk durumu gibi analizler ortaya konmuş ve yapı tanımlamaları yapılmıştır (alansal veriler için bakınız; Ekler).

Çalışma alanında karşılaşılan koruma sorunlarına getirilen çözüm önerileri hem yapı ölçeğinde düzenlemeler hem de sosyo-ekonomik, fiziksel durumunun iyileştirilmeleri içermektedir. Yani Tarihi dokunun yaşatılabilmesi, günümüze işlevsel olarak katılmasıyla sağlanabilmektedir. Gerekli restorasyon müdahalelerinden sonra çalışma alanı, planlanan kültürel merkezin röperleri olarak düşünülerek, kültürel mirasın geleceğe aktarılmasını sağlayacaktır.

Tarihi kent dokusunda üst ölçek planlarından ve yanlış uygulama kararları ile kaybolan mimari yapıların rekonstrüksiyon önerileri, dönemsel özelliklerine uygun olarak yeniden yapılması kararları alınmıştır. Tarihi dokunun önemli bir bölümünü oluşturan sivil mimarlık örnekleri için yapılacak sağlıklılaştırma uygulamaları ve öncelikle de tescil işlemleri, bu konutların yok olmasına engel olacaktır. Elde edilen tespitler ile belirlenen koruma sorunlarının irdelenmesi ve önerilerin sunulması, tarihi kent dokusunun farklı bir değerlendirme ile yaşatılması tez çalışması için önemli bir vurgu olmuştur.

REHABILITATION PROPOSAL FOR ISPARTA HISTORIC URBAN CENTER

SUMMARY

In the course of time, cities have been under the different effects and have had socio-cultural, economic and physical changes independently from each other. Throughout this process, the historical towns which have been remained in today's zones of occupation have been keeping the documents that let us know about how the life was in the past having a historical value. The architecture of the buildings in the town, their residential mounting and construction techniques define the architectural identity of the resident the preservation of the historical buildings keeping their existence as a single construction and the historical town parts have been getting difficult more and more. Particularly the growth phases of today's towns have a wearing effect on this. Besides, there is a disconnection between major scaled plans and subscaled applications in planning processes.

The thesis titled "Healthiness Proposal For Isparta's Historical Town Center" deals with healthiness on the preservation problems in the scale of way arising between the development plan made for conservation purpose of Isparta's urban site and the various restoration applications which were done. The studies in the single construction scale must be in urban mounting in order to discuss about the conservation in a totalitarian approach.

The aim of thesis is to deal with the traditional house texture in the city center of Isparta in the frame of conservation and healthiness. Both the urban site and the neighborhood zone which has a feature of site have been suggested to be developed by taking into considerate together. The reasons that the historic structure storage in the historical city center of Isparta is under the close interaction and it is also a zone preserved as a site are in question while determining the study area.

In Isparta, the Turks having different cultural characteristics till 1920, Greek, Armenian and Yörük had lived together with migrants from Kafkasya and Rumelia in 19 th century. After that, different cultural changes occurred in the other times

because of wars and migrations. For that reason, it has been to see the historical constructions, all together, belonging to different periods.

Historical quarters, commercial and administrative center are included in the study are area commercial, religious and public buildings as well as numerous houses have been taken place in nearly 17 hectare are in Isparta. Urban blocks, in which there are houses, convey the traces belonging to the architecture in the historic process of the city. However, in the new residential areas out of the historic texture, reinforced concrete and massive constructions have been built according to physical features, location, building rights in the place where they were constructed. The architectural approaches and materials of the period at the time when these constructions were built have been affected on the formation of their architectural style.

Observations and measurements and necessary fixing for healthiness studies have been done to determine physical features of the study area in the frame of thesis. İn these fixings, the analysis such as the numbers of the buildings near Isparta and Isparta site, the function of occupancy, serviceable positions, structural position, historic valueness and conservation position have been put forward to and building definitions have been done.

Solution suggestions made for conservation problems which were faced in the study area are included in both regulations in building scale and improvements of their socio- economic and physical positions. İn other words, to keep historic texture alive is really possible only when it is taken part in today functionally. After necessary restoration interventions, the study area will make cultural heritage transfer into the future, thought as reference marks of the planned cultural center.

With the reconstruction suggestions of the architectural buildings which have been lost because of wrong application decisions and upper scale plans in the historical city texture rebuilding decisions have been taken according to its period features. Healthiness applications which will be done for the civil architectural examples occurring the important part of historic texture and initially schedule checks prevent these buildings from disappearing as well. To examine conservation problems determined by fixing obtained and to present suggestions and to make historic city texture alive by a different evaluation have been an important emphasis for thesis study.

1. GİRİŞ

Yaşam pratiğinin değişim gösterdiği günümüzde tarihi kentler, geçmişte nasıl bir yaşamın olduğunu bize aktaran belgeler niteliğini taşımaktadırlar. Kentte var olan yapıların mimarisi, mekânsal kurgusu, yapım tekniği yerleşimin mimari kimliğini tanımlar. Tarihi çevrede yaşayan toplulukların artık olmaması ya da yer değiştirmiş olması, yapılaşmış çevrenin yaşayan bir tarih müzesi görevini yerine getirmesini engellememektedir (Ahunbay, 2009, s. 116).

Yoğun yapılaşmanın etkisi altındaki kentlerde, genellikle kent çekirdeğinde kalan tarihi dokunun, bulunduğu konum nedeniyle modern kentin gelişimine engel olduğu düşünülmektedir. Dokuya uyumsuz çok katlı yapıların yükselmesi, organik dokudaki mevcut küçük parsellerin birleştirilmesi, bayındırlık hizmetleri ile sokakların özgün taş kaplamalarının sökülüp asfaltlanması, tarihi dokuya verilen zararlardan bazılarıdır. Modern kent gelişirken yaşamsal ihtiyaçların değişmesi sonucunda tarihi alanlar özgün kullanıcıları tarafından terk edilmektedir. Terk edilen tarihi doku, kentlere yönelik göç nedeniyle alt gelir gruplarının kiracı olarak yerleştikleri alanlar olmaktadır.

2. Dünya Savaşı sırasında yıkılan tarihi çevreler konut dokularına duyarlılığı arttırmıştır. Bunun üzerine tüm dünyada ve ülkemizde koruma pratikleri üzerine yaklaşım ve uygulamalar geliştirilmiştir. Daha önceleri tekil ve anıtsal yapılar özelinde sorgulanan koruma kavramı, bu ölçeğe ek olarak çevresel değer taşıyan yapıların ve kent dokularının genelinde de tartışılmaya başlanmıştır.

İlk olarak 1931 Atina Konferansı, daha sonra 1964 Venedik Tüzüğü gibi tüm dünyaca kabul gören koruma düzenlemelerinde çevresel değer taşıyan tarihi dokuların korunmasından söz edilmiş ve ülkemizde de benimsenmiştir. Ancak ülkemizde tüm ilkelerin uygulamaya konulmasında güçlük çekilmiştir. Bu süreç 1973 yılında çıkan 1710 sayılı Eski Eserler Kanunu'na kadar sürmüştür. Fakat mevcut yasaların boşluklarından yararlanıldığı süreç içerisinde tarihi ketlerimize çok hasar verilmiştir (Ahunbay, 2009, s. 119).

Her ne kadar 1973 yasası sayesinde GEEAYK Türkiye'nin bir çok yerinde tarihi kent dokularının "sit" olarak tescillenmişse de 1938 yasası ile koruma yüksek kurulunun dönemin siyasi ortamında bu alanları hızla küçültmesi de tarihi kent dokusuna büyük zarar vermiştir. Nitekim Isparta ili de buna örnektir.

Tarihi çevre koruma; tarihi yerleşmenin yok olmamasını hedeflerken, aynı zamanda kültürel sürdürülebilirliği, geçmiş deneyimlerin günümüz yaşantısı ile bütünleşmesini sağlayarak başarmayı amaçlamaktadır. Tarihi kent dokularının sıhhileştirilmesi kapsamında, kültürel devamlılığın yanı sıra fiziksel özgünlüğün ve konforun sağlanması bir diğer amaç olmaktadır. Bu çaba bakımsızlık, terk, bayındırlık çalışmaları, rant baskısı gibi çeşitli sorunlar ile karşı karşıya olan tarihi dokuların kaderlerine terk edilip yok olmalarını engellemek içindir (Kuban, 2000, s. 56).

Isparta kent merkezi kentsel sit alanı da benzer sorunları yaşadığı için çalışma konusu olarak seçilmiştir. Gelişen yeni kent merkezi ile birebir temasta bulunan alan, bir yandan yeni yapılaşmanın yayılma isteği barındırdığı bir çekim alanı iken, bir yandan da kent merkezi içinde terk edilmiş, metruk ve asayiş yoksunu bir parça halini alıp yok olma tehlikesi ile karşı karşıyadır.

Isparta kent merkezinde yeni yapılaşma alanı içerisinde kalmış olan tarihi kent dokusunun koruma kapsamında sağlıklılaştırılması ve canlandırılması çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Kentin kültürel sürdürülebilirliği bağlamında önem taşıyan alan için daha önce yapılmış iki çalışma dönemsel karşılaştırmalar için kaynak olarak kullanmıştır. Isparta merkez ve ilçelerinde bulunan geleneksel konut örnekleri incelendiği Doğan Demirci'ye ait "Isparta Evleri" (Demirci, 2010) ve Antalya, Isparta ve Burdur illerinde geleneksel dokusunda yer alan yapıların cephe biçimlenişlerinin incelendiği Nur Urfalıoğlu'na ait "Antalya, Isparta ve Burdur Evlerinde Cephe Biçimlenişi" (Urfalıoğlu, 2010) adlı yayınlar, tezin gelişim sürecinde temel başvuru ve karşılaştırma kaynakları olmuşlardır. Tekil yapıların özellikle de konutların incelendiği kaynakların katkısı ile kentsel ölçekli bütüncül koruma önerilerinin sunulması hedeflenmiştir. Bu tez kapsamında Isparta tarihi kent dokusu incelenerek çalışma alanının mimari karakterini tanımlayan sokak siluetleri, yapım tekniği, kat adedi, korunmuşluk durumu vb. mekânsal tespitleriyle birlikte

belirli bir tarih aralığındaki değişimler saptanmış ve bu bilgilere dayanarak sağlıklılaştırma önerileri ile gelecek için organizasyon fikirleri sunulmuştur.

1.1. Çalışmanın Amacı ve Konusu

Bu çalışmada , Isparta İli'nin tarihi dokusunda kentsel sit alanı ve yakın çevresine odaklanarak bu alanda mevcut durumun analiz edilmesi ve bu verilere dayanarak sağlıklılaştırma önerilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Hızlı kentleşme ve kentsel mekânların dönüşümlerinin söz konusu olduğu günümüzde ele alınan dokunun geleceğe korunarak taşınması bağlamında katkı sağlaması çalışmanın bir üst ölçekteki hedefini oluşturmaktadır.

Kültür varlıkları korunarak, onlara zarar vermeyecek fakat yeniden kullanıma olanak sağlayacak yeni planlamalar düşünülmelidir. Fakat tarihi dokular "plansızlık" tan çok "yanlış ve duyarsız" planlardan dolayı hasar görmektedir. Bu süreçte "koruma" ve "imar" ilişkisi bilimsel anlamda sorgulanmalıdır. Doğru planlama ile koruma kültürünün geliştirilmesine ve yaygınlaştırılmasına da ön ayak olunacaktır (Ekinci, 2003, sf. 87).

Konu bağlamında yapılan kaynak araştırmaları sonucunda Isparta kent merkezindeki tarihi doku hakkında yeterli literatürün oluştuğunu savunmak oldukça güçtür. Çalışma alanının seçiminde bu sınırlı literatüre mütevazı bir katkıda bulunma motivasyonunun da etkili olduğu söylenebilir.

Çalışma kapsamında gözlemlenen bir diğer sorun büyük ölçekli planlarla alt ölçekteki uygulamalar arasındaki ilişkinin kopukluğudur. Isparta kent merkezinde kentsel sit alanı için "Koruma Amaçlı İmar Planı" mevcuttur. Yine aynı bölgede çeşitli restorasyon etkinliğinin gerçekleştirildiği ve bir kısmının da halen uygulama aşamasında olduğu gözlenmektedir. Ancak tek yapı koruma ile sit/yerleşme ölçeğindeki uygulamalar arasında kalan ölçekte ortaya çıkan koruma sorunlarına yönelik bir çalışmanın eksikliği hissedilmektedir. Tekil yapı ölçeğinde yapılan çalışmaların kentsel kurgu içerisinde yer alamayışı, korumanın bütüncül yaklaşımına eşlik edememektedir.

Ayrıca, son yıllarda koruma duyarlılığının artmasına karşın Isparta ölçeğinde gerek kullanıcıların, gerek yerel yöneticilerin koruma bilinç ve kültürünün yeterli düzeyde

olduğunu söylemek güçtür. Bu sınırlılığın tarihi yapılara olumsuz yansımasını, hem günlük yaşam içerisinde hem de restorasyon uygulamaları sürecinde somut bir biçimde gözlemlemek mümkündür. Tüm bu kaynak araştırmaları ve gözlemler sonucu belirlenen çalışma alanında mimari sorunların yanı sıra önemli toplumsal, ekonomik vb sorunların olduğuda belirlenmiştir. Bu bağlamda Isparta tarihi kent merkezinde mimari korumanın ve sağlıklılaştırmanın gereksinimi açık bir biçimde ortaya çıkmıştır.

1.2. Çalışmanı Kapsamı

"Isparta Tarihi Kent Merkezi İçin Sağlıklılaştırma Önerisi" başlıklı tez çalışmasında Isparta kent merkezinde yer alan geleneksel konut ve çarşı dokusunun koruma ve sağlıklılaştırma kapsamında ele alınması amaçlanmıştır (Şekil 1.1). Kentsel sit alanı ve yakın çevresinde sit alanı niteliği taşıyan alan birlikte ele alınarak kentsel sitin geliştirilmesi önerilmiştir. Bu doğrultuda çalışma alanındaki yapı stoğu sokak-parsel-yapı ilişkisi ve genel mimari özellikler saptanarak 1/1000 ölçekli analizlerde günümüzdeki mevcut durum ortaya konmuştur. Bu süreçte mevcut yayınlardaki alansal ve yapısal saptamalar söz konusu çalışma kapsamında incelenerek alandaki mevcut durum ile karşılaştırılmıştır.

Şekil 1.1: Isparta kent merkezini gösteren il haritası (2015)

Çalışma alanı, kent merkezi içinde yoğunlukla sivil mimarlık örneklerinin bulunduğu 1306, 1311, 1313, 1401, 1410, 1411, 1412, 1413 ile 1414 No'lu "Korunacak Sokak" statüsündeki sokaklarında içinde yer aldığı ve Aksu Caddesi, Fabrika Caddesi, Belönü Çayı ve Kaymakkapı Meydanı'nın çevrelediği geleneksel çarşı ve korunacak yapıların bulunuduğu sit alanı bölgesi olarak belirlenmiştir (Şekil 1.2). Sit alanı içerisinde bulunan adalar; 2195, 440, 2154, 446, 5734 nolu adaların bir kısmı, 446, 8165, 442,1249, 8050, 8051, 407, 408, 409, 443, 399, 394, 401, 373, 402, 403, 381, 397, 398, 391, 389, 388, 382, 383, 384, 387 nolu adalardır. Tez çalışması kapsamında sit alanına eklenmesi önerilen adalar; 2195, 440, 2154, 446, 5734 nolu adaların tamamı ve 2194, 379, 1254, 1418, 5697, 1105, 1, 1284 nolu adalardır.

Çalışma alanının belirlenmesinde alanın sit alanı olması önemli rol oynamıştır. Bunun yanı sıra, kent merkezi ile birebir temas halinde olan alandaki tarihi yapıların hızlı ve niteliksiz kentleşmeden, koruma bilincinin yetersiz olmasından kaynaklı yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olmasının gözlenmiş olması da bu kararda etkili olmuştur. Ayrıca çalışma alanı bağlamında kentsel koruma ve sağlıklılaştırma bilinci için yeterli literatürün mevcut olmaması bir diğer nedendir. Antalya Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından da "korunacak sokaklar" olarak belirlenen alan, üzerinde barındırdığı tüm bu değerlerden dolayı çalışma konusu olarak belirlenmiştir.

Şekil 1.2: Isparta kent merkezi sit alanını gösteren haritası (2015)

1.3. Çalışmanın Yöntemi

Isparta kent merkezinde bulunan çalışma alanı, kentsel sit alanı ve yakın çevresi içerinde yer alan konut yoğunluklu dokunun bulunduğu ve mimari özellikleri birbirine benzer olan yapılardan oluşmaktadır.

Isparta İli ve çalışma alanının tarihsel süreçteki değişimi yayın araştırması yapılarak tanımlanmıştır.

Isparta Belediyesi tarafından hazırlanan dijital halihazır haritasının güncelleştirilmesi ile oluşan altlık üzerine, çalışma alanındaki yapılaşmanın 'kat adedi', 'kullanım durumu', 'işlevi', 'mülkiyet durumu', 'yapım tekniği', 'taşıyıcı sistem', 'tarihi dönem', 'tarihi değerlilik', 'korunmuşluk durumu', 'çevresel değerlilik' gibi analizler, Autocad, Photoshop, Office vb bilgisayar programları ile çizilmiştir. Bu mevcut durum analizleri sit alanı ve yakın çevresindeki saha çalışmalarında çıkarılan envanterlerin aracılığı ile ortaya konmuştur.

Isparta geleneksel konut dokusunu inceleyen yayınlar ile tez kapsamında yapılan analizler karşılaştırılmıştır. Bunun sonucunda çalışma alanının zaman içerisindeki yapısal değişimi ortaya konulmuştur. Bu saptamalar doğrultusunda alan için dokuya yönelik sağlıklılaştırma önerileri sunulmuştur.

Korunacak sokaklar kapsamında yer alan 1306, 1311, 1313, 1410, 1411, 1412, 1413 ile 1414 No'lu sokakların içinde yer aldığı, gerek anıtsal gerek sivil mimarlık örneklerinin yoğunlukta bulunduğu alanlar sokak bazında da incelenmiş, mevcut durumun vaziyet planları ve 1/250 ölçeğinde siluetler çizilmiştir.

Literatür taramalarından ve alana yönelik analizlerin karşılaştırılmasından sonra elde edilen değerlendirmelerin sonucunda sosyo-kültürel, ekonomik, mekansal ve tekil yapı ölçeğinde tespitler yapılmıştır. Özgün kullanıcıların gelir düzeyi düşük yeni kiracılar ile yer değiştirdiği, bu nedenle yapıların ve alanının kullanımda bilinçsiz ve özensiz müdahalelerin olduğu saptanmıştır. Bu tespitler doğrultusunda çalışma alanına yönelik bütüncül bir yaklaşım ile alanın, Isparta kent merkezi içerisindeki kentsel kullanımı tartışılarak, kentsel sağlıklılaştırma bağlamında ICOMOS'un geliştirdiği 2011 Tarihi Kent ve Kentsel Alanların Korunması ve Yönetimi İçin Valetta İlkeleri göz önüne alınarak, uygulanabilir öneriler ortaya konmuştur.

2. ISPARTA KENT MERKEZİ VE ÇALIŞMA ALANININ GENEL ÖZELLİKLERİ

2.1. Isparta Kent Merkezinin Genel Özellikleri

2.1.1. Konumu

Isparta Akdeniz Bölgesi'nin iç batısında, "Göller Bölgesi" olarak adlandırılan alanda yer almaktadır. Batısında Burdur, doğusunda Konya, kuzeyinde Afyonkarahisar, güneyinde ise Antalya konumlanmaktadır. 1040 m rakıma sahip şehir, doğuda Davraz Dağı, güneyde Kundaklıebe ve Karatepe, batıda Hisar ve Gölcük, kuzeyde de Kayı ve Çünür Tepeleri ile çevrelenmiş az eğimli bir düzlükte yer almaktadır.

Merkez ilçe kuzeybatısından güneydoğusuna kadar sırasıyla, Keçiborlu, Uluborlu, Senirkent, Gönen, Atabey, Eğirdir, Gelendost, Yalvaç, Şarkikaraağaç, Yenişarbademli, Aksu ve Sütçüler ilçeleri ile çevrilidir. Isparta ve Burdur illerini kapsayan Göller Bölgesi'nin merkezi olarak tanımlanan Isparta İli sınırları içerisinde Eğirdir, Gölcük, Kovada, Beyşehir ve Burdur Gölleri bulunmakta olup, bu göller kentin tarihsel gelişiminde de etkili olmuştur.

Bulunduğu konum nedeniyle tarihsel süreç içinde Roma egemenliğinde iktisadi, Bizans döneminde de önemli bir dini merkez olmuştur. Akdeniz sahiline yakın önemli bir merkez olan kentte Selçuklular döneminde imar çalışmaları hızlandırılmış, Anadolu'yla olan ilişkisi nedeniyle de Osmanlı döneminde Hamid Sancağı'nın merkezi ilan edilmiştir (Akdemir, 2008, s. 18).

2.1.2. Kısa tarihçe

Tarih boyunca birçok döneme ait izleri bünyesinde bulunduran Isparta'da yerleşimin bugünkü buluntular ışığında Paleolitik dönemden başladığı söylenebilir. Bu döneme ait kalıntılara Bozanönü Ovası'nın ortasında bulunan Kapalı İn Mağarası'nda rastlanmaktadır. Ayrıca Neolitik döneme ait izlere de Yeniköy Höyüğü'ndeki buluntularda rastlanır. Kalkolitik dönem yerleşimleri olarak bilinen Tol Höyüğü ve

Köşktepe'nin yanı sıra Senirce Köyü, Yalvaç, Gelendost, Atabey, Gündürle ve Isparta kent merkezinde yapılan araştırmalarda Tunç Çağı izleri bulunmuştur (Demirgil, 2007). Tarihsel süreçte Hitit egemenliğini görülmediği kentte daha sonraları Ege Göç Kavimleri'nin izlerine rastlanmaktadır. Bu topluluklardan biri olan Friglerin egemenliğinin ardından Lidya Devleti uzun süre bölgede yerleşik güç olmuştur. M.Ö. 546'da Pers yönetimi altına giren kentte ardından Büyük İskender'in egemenliği söz konusu olmuştur. Bu süreçlerin ardından sırasıyla Roma, Bizans devletlerinin himayesinde bulunan kent, Bizans döneminde eyalet olarak seçilmiş ve önemli bir din merkezi halini almıştır. Kısa bir süre Abbasi egemenliğinin ardından tekrar Bizans yönetiminin mevcut olduğu kent, 13.yüzyıl başlarında Selçuklu Devleti'ne dâhil olmuştur. 14. yüzyıl da Hamidoğulları Beyliği'nin bölgeye egemen olmasıyla beylik sınırları içine giren Isparta, 14.yüzyıl'ın sonunda Osmanlı İmparatorluğu'nun egemenliğine girmiş ve Milli Mücadele dönemine kadar Hamit sancağının merkezi olmuştur. Milli Mücadelede işgalden ve çatışmalardan çok az etkilenen şehirlerin arasında yer alan kent, Cumhuriyetin ilanı ile Türkiye Cumhuriyeti yönetimine girmiştir (Anonim, 2011).

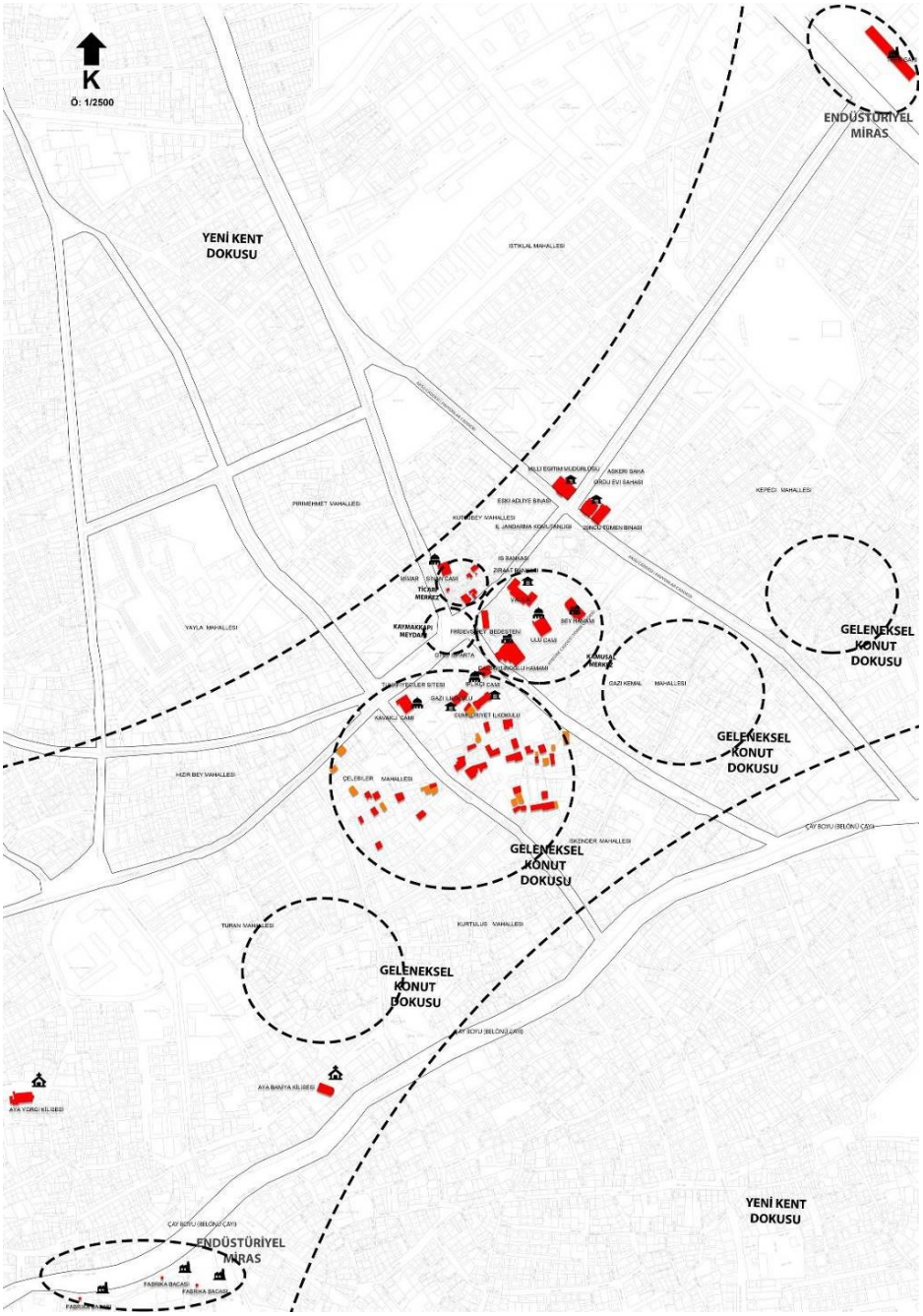
2.1.3. Mimari gelişim

Isparta kent merkezinde Roma - Bizans dönemlerinden mimari yapı kalmamıştır, ancak arkeolojik yerleşimler ile bu konuda bilgi edinme olanağı vardır (Şekil 2.1).

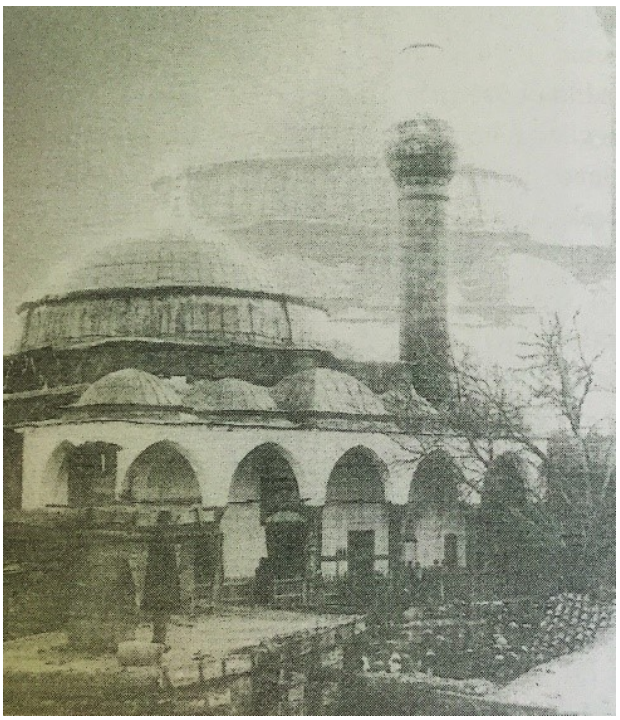
Şekil 2.1: Antiocheia Antik Kenti gravürü (Akdemir, 2008, s. 15)

Kent merkezinde bulunan en erken tarihsel yapılar 16. yüzyıla tarihlenmektedir. 20. yüzyıla kadar kent merkezi tarihsel niteliğini korumuştur. 20.yüzyıl'ın ilk yarısında tarihi kent merkezi olan Kaymakkapı Meydanı ve çevresinde yer alan tarihi doku müdahaleler görmeye başlamıştır. Bu alanı merkez alan kent kuzey ve güney yönlerine doğru yeni yapılaşma ile gelişmiştir (Şekil 2.2). Günümüzde kent merkezinde 16. yüzyıl ve 19. yüzyıl arasındaki döneme ait anıtsal yapılara ve 19. yüzyıl sonu ve 20. yüzyıl başına ait konut dokusuna rastlanmaktadır.

Şekil 2.2: 1/2500 Isparta kenti tarihsel doku yoğunlaşmaları

14. yüzyılın sonlarında Osmanlı egemenliğine giren kent 16. yüzyıl da dokumacılığın ve halıcılığın öne çıkması ile batıdaki önemli ticaret merkezlerinden biri olmuştur (Anonim, Isparta İl Yıllığı, 2003). Ticaretin gelişmesiyle kentte cami, hamam, bedesten gibi yapıların sayısı artmıştır. 16. yüzyılın ikinci yarısında Mimar Sinan Camii (1569) (Şekil 2.3, 2.4) ve Firdevs Bey Bedesteni (1570), Bey Hamamı ve Dalboyunoğlu Hamamı (1697) (Şekil 2.5, 2.6), Hacıabdi (İplikci) Camii (1562) (Şekil 2.7, 2.8) bu dönemin imar hareketlerindendir.

Şekil 2.3: Mimar Sinan (Fridevs Bey) Cami, 1889 (Demirgil, 2007, s. 258)

Şekil 2.4: Mimar Sinan (Fridevs Bey) Cami, 2015 (Tez Alan Çalışması, 2015)

Şekil 2.5: Dalboyunoğlu Hamamı, 1932 (Akdemir, 2008, s. 205)

Şekil 2.6: Dalboyunoğlu Hamamı, 2015 (Tez Alan Çalışması, 2015)

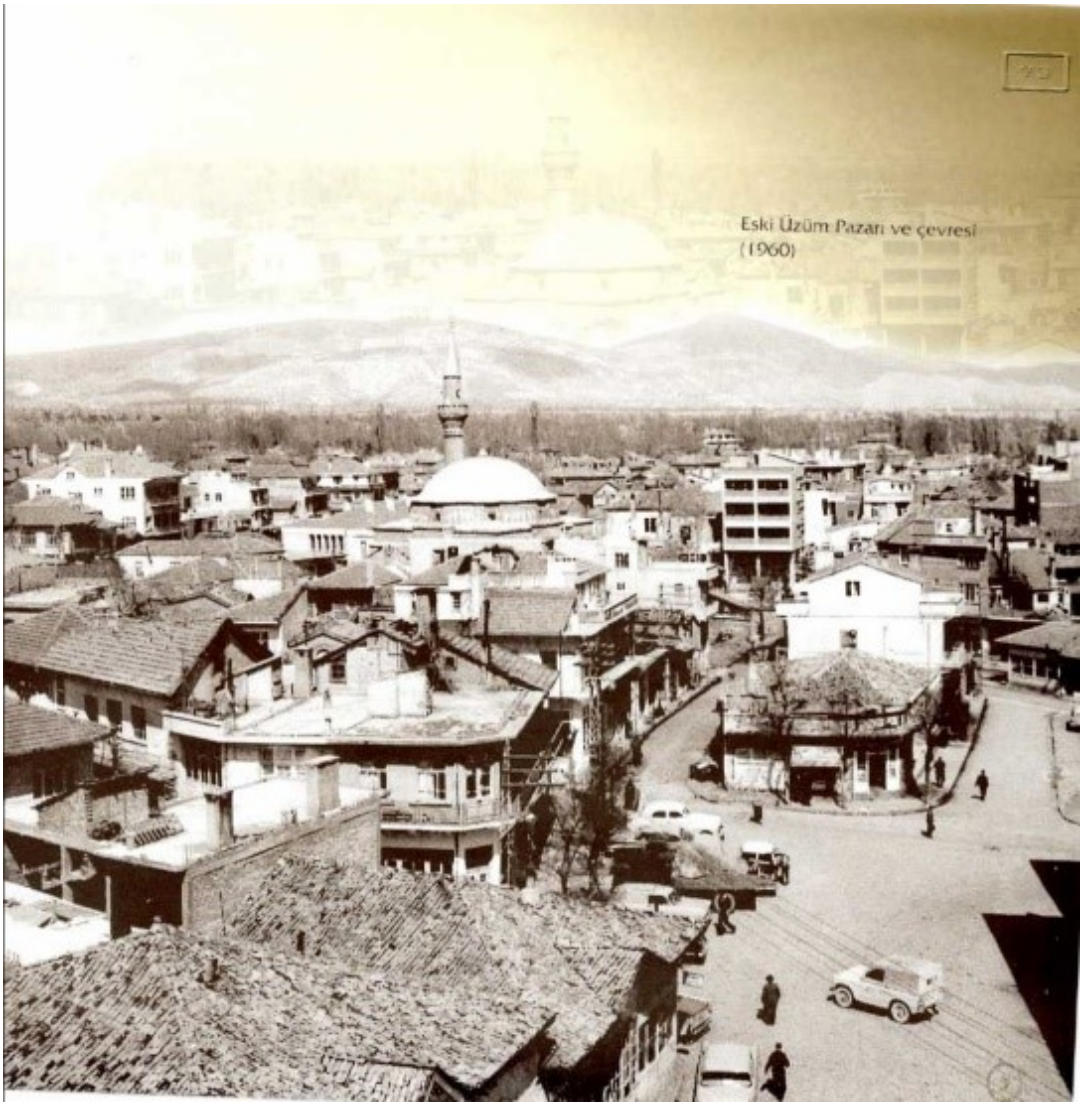

Şekil 2.7: İplikçi (Hacı Abdi) Cami, 1932 (Akdemir, 2008, s. 191)

Şekil 2.8: İplikçi (Hacı Abdi) Cami, 2015 (Tez Alan Çalışması, 2015)

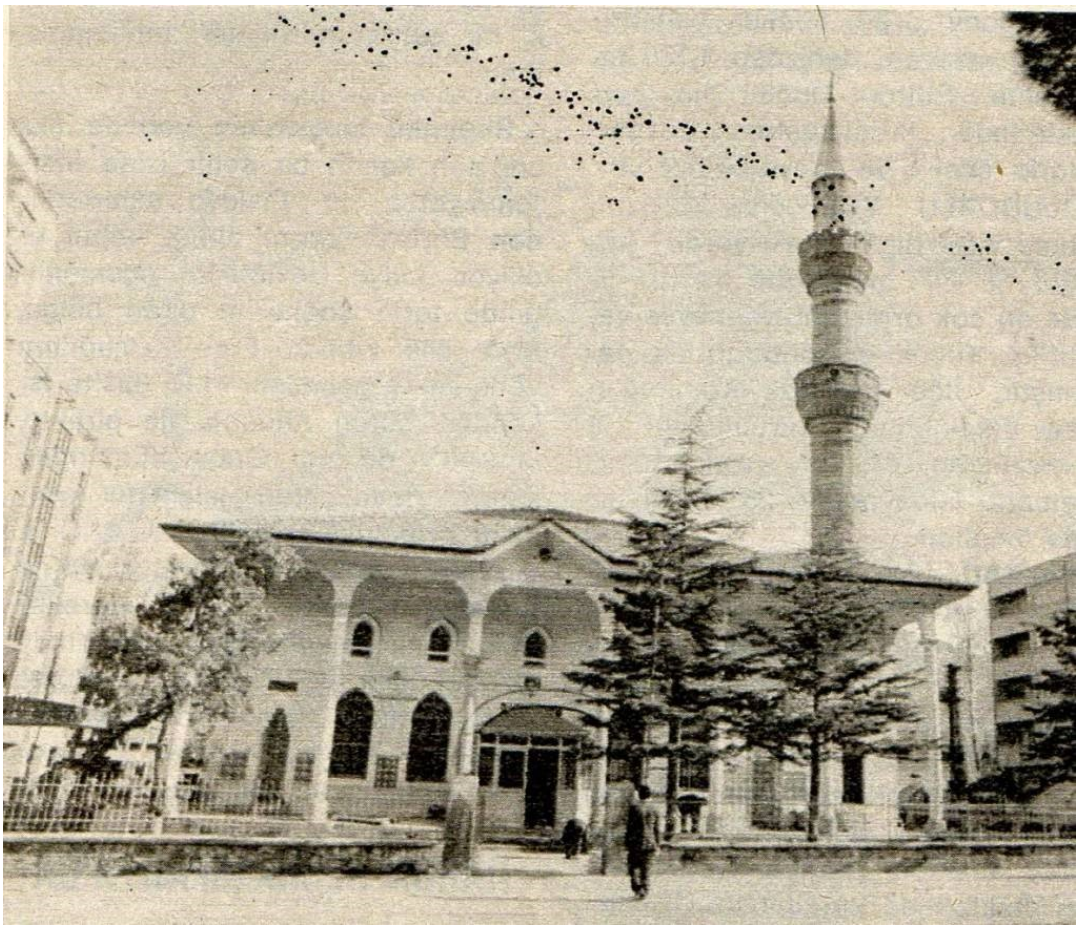
18. yüzyılda ticari etkinlik ve imar gelişmeleri sürmüştür. Bu dönemde kentte yirmi iki Türk, beş Rum, bir Ermeni mahallesi olduğu bilinmektedir (Akdemir, 2008, s. 109). Büyük Bedesten, Üzüm Çarşısı (Şekil 2.9, 2.10), Kavaklı (Abdi Paşa) Cami (Şekil 2.11, 2.12), Halil Hamit Paşa Kitaplığı, Muvakkithane, Çırak Okulu ve çok sayıda dükkân kent merkezine dahil olan yapılar olmuştur. Konut dokusu ise bu ticari merkez ile Belönü Çayı arasında gelişim göstermiştir (Böcüzade, 2012, s. 77).

Şekil 2.9: Üzüm Pazarı ve çevresi, 1960 (Anonim, 2001, s. 73)

Şekil 2.10: Üzüm Pazarı ve çevresi, 2015 (Tez Alan Çalışması, 2015)

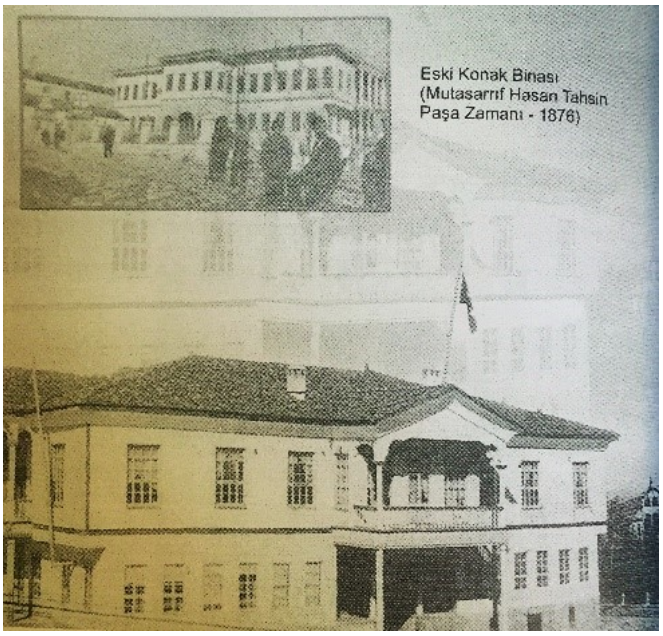

Şekil 2.11: Kavaklı (Abdi Paşa) Cami, 1973 (URL-1)

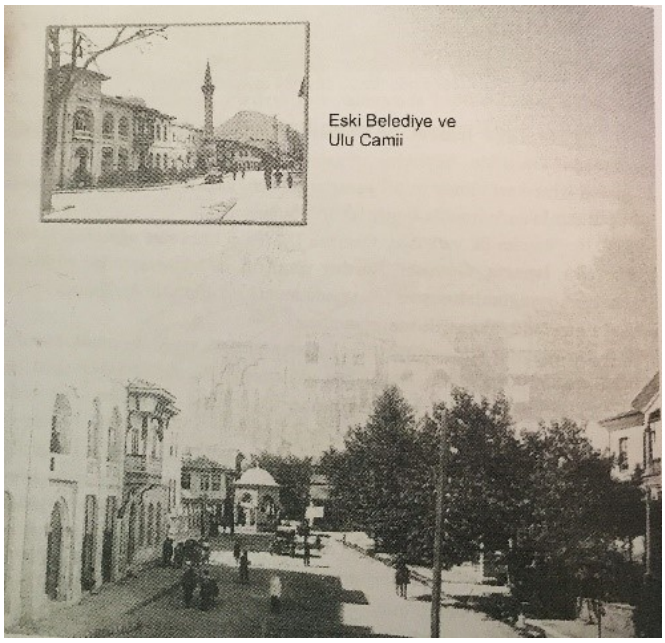

Şekil 2.12: Kavaklı (Abdi Paşa) Cami, 2015 (Tez Alan Çalışması, 2015)

19. yüzyıla kadar Isparta kenti klasik bir Türk kenti görünümündedir. Tanzimat ile birlikte tüm Osmanlı kentlerinde olduğu gibi, ortaya çıkan kamu gereklilikleri çerçevesinde kentte önceki dönemlerden farklı imar hareketleri söz konusu olmuştur. Isparta kentinin mekânsal gelişiminde kuzeyinde yer alan ticari kent merkezi ve güney batısında yer alan konut dokusunun kesişiminde yer alan Kaymakkapı Meydanı'ndan doğu yönüne doğru ikinci bir merkez oluşmaya başlamıştır. Bu alanda sırasıyla Hükümet Konağı (1876) (Şekil 2.13), Belediye Binası, Talimhane Meydanı (Şekil 2.14), Askerlik Dairesi (1898) inşa edilmiştir. Böylelikle tarihi kent merkezi olarak nitelendirilen alan ticari kent merkezi iken, kamusal işlevin yoğun olduğu ikinci bir merkez oluşmuştur. Ulaşım faktörü kent organizasyonu içinde yer almış ve Tören Caddesi önemli bir aks olmuştur (Çetin, 2011).

Şekil 2.13: Hükümet Binası, 1930 (Anonim, 2001, s. 41)

Şekil 2.14: Belediye Binası ve Talimhane (Tören) Caddesi, 1930
(Anonim, 2001, s.45)

Ulucami, Hükümet Konağı ve Belediye Binası tarafından tanımlanan bu aks üzerinde Kadınlar Cezaevi (1898) (Şekil 2.23), İş Bankası, Özel İdare Binası, Belediye Eczanesi ve Reji Dairesi gibi kamusal yapılar 19. yüzyılda da inşa edilmiştir. Bunun yanı sıra Tören Caddesi'ni dik kesen ve gelişen kent için önem taşıyan eden bir diğer

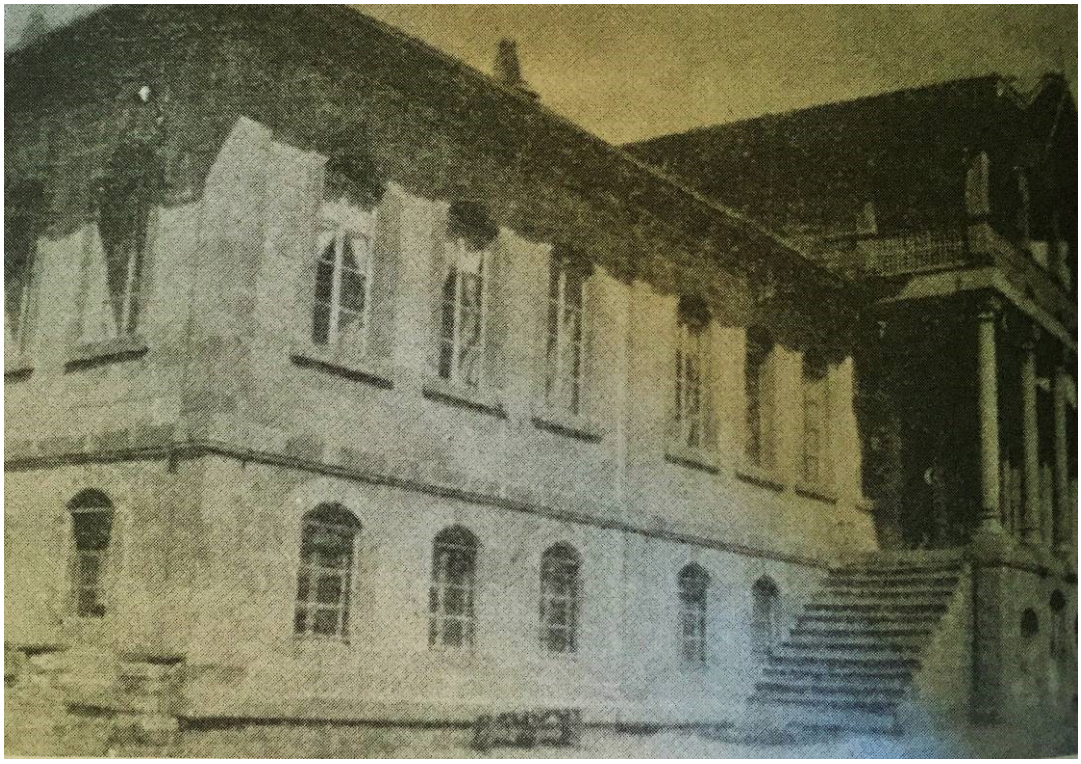
aks olan Pavyonlar Caddesi (Aksu Caddesi) (Şekil 2.15,2.16), İdadi Mektep (Şekil 2.17, 2.18, 2.19, 2.20), Tümen Karargâhı (1898) ve Mahfeli (1930) (Şekil 2.21, 2.22) ile tanımlanmıştır (Çetin, 2011).

Şekil 2.17: Aksu Caddesi (Pavyonlar Caddesi) ve İdadi Mektep, 1930 (Demirgil, 2007, s. 302)

Şekil 2.18 Aksu Caddesi (Pavyonlar Caddesi) ve İdadi Mektep, 2015 (Tez Alan Çalışması, 2015)

Şekil 2.19: İdadi Mektep, 1914, (Demirgil, 2007, s.372)

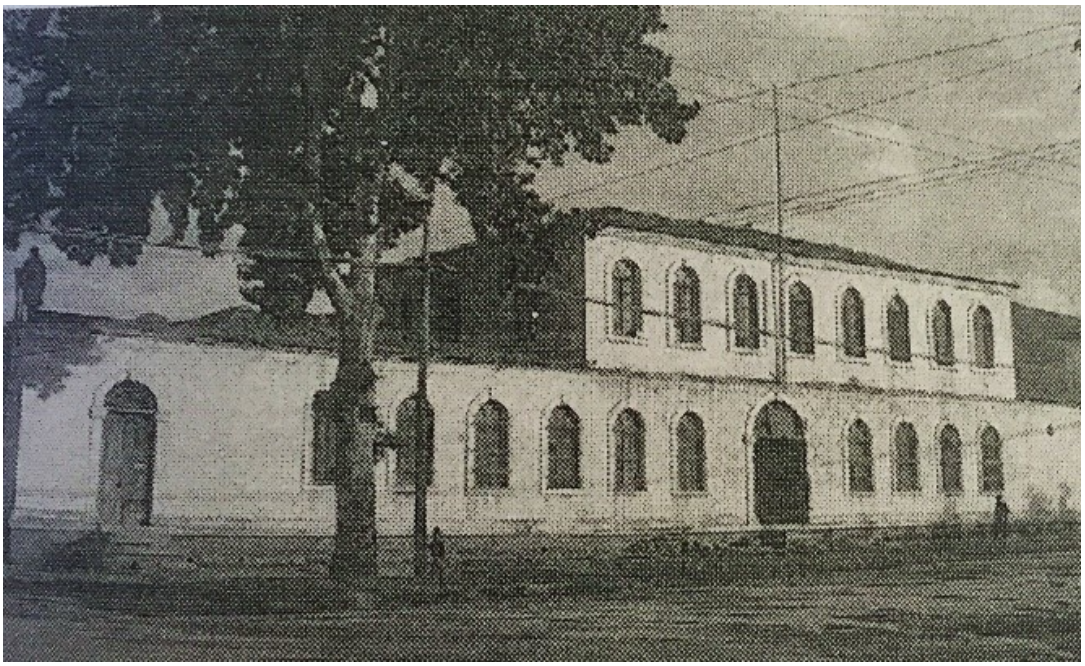
Şekil 2.20: İdadi Mektep, 2015 (Tez Alan Çalışması, 2015)

Şekil 2.21: Tümen Karargahı,1930 (Anonim, 2001, s. 35)

Şekil 2.22: Tümen Karargahı, 2015 (Tez Alan Çalışması, 2015)

Şekil 2.23: Cezaevi, 1930 (Demirgil, 2007, s. 307)

20. yüzyılın başında kent merkezi, anıtsal ölçekli kamu yapılarının yer aldığı bir alan halini almıştır (Şekil 2.24). Ticaret işlevinin yoğun olduğu Kaymakkapı Meydanı'ndan doğu yönüne kayan merkezin işlevi de değişmiştir.

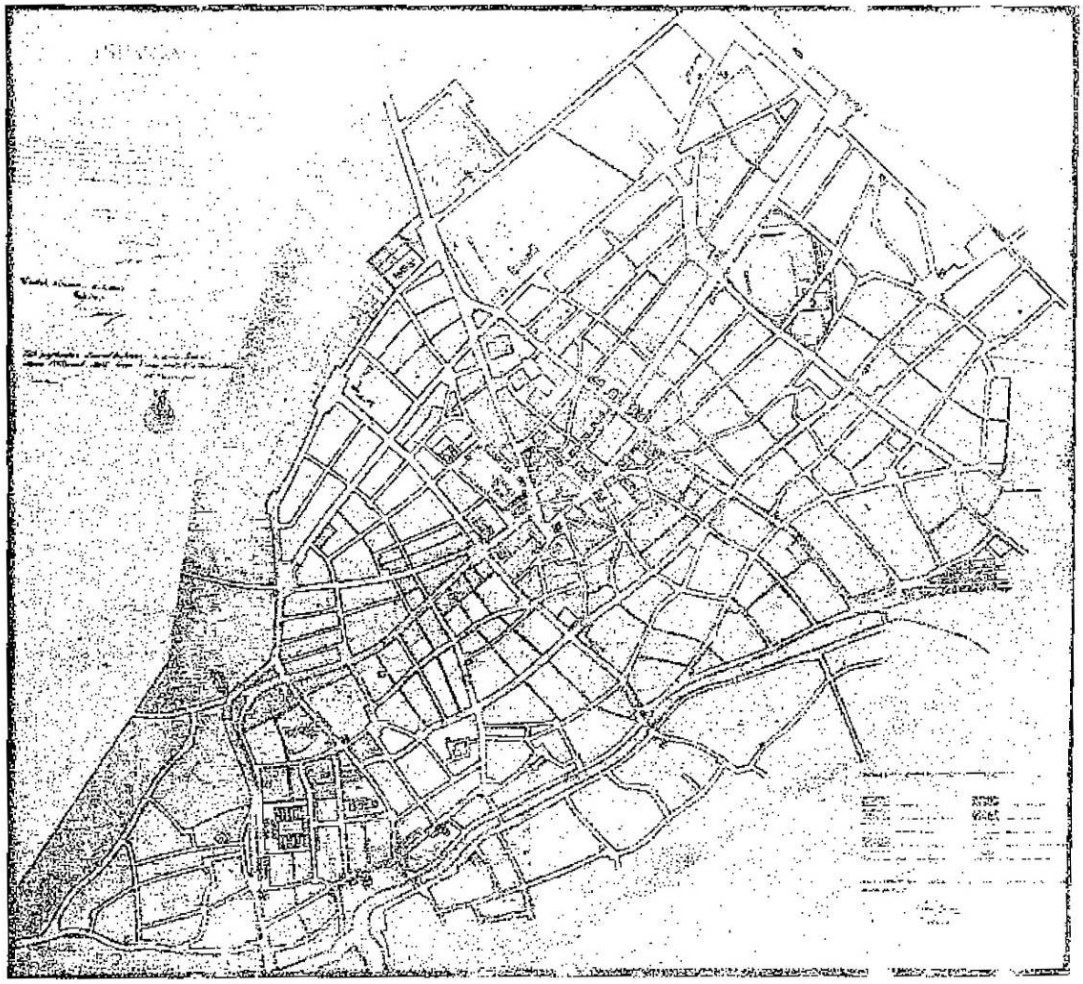

Şekil 2.24: Hükümet Konağı, İdadi Mektep, Tümen Karargahı, 20. yüzyıl başı (Anonim, 2003, s. 18)

Cumhuriyet dönemi ile beraber 1938-1944 yılları arasında Alman kent plancı Prof. Oelsner başkanlığında Kemal Ahmet Aru tarafından ilk imar planı düzenlenmiştir (Şekil 2.25). Bu plan sonucu çıkan raporda;

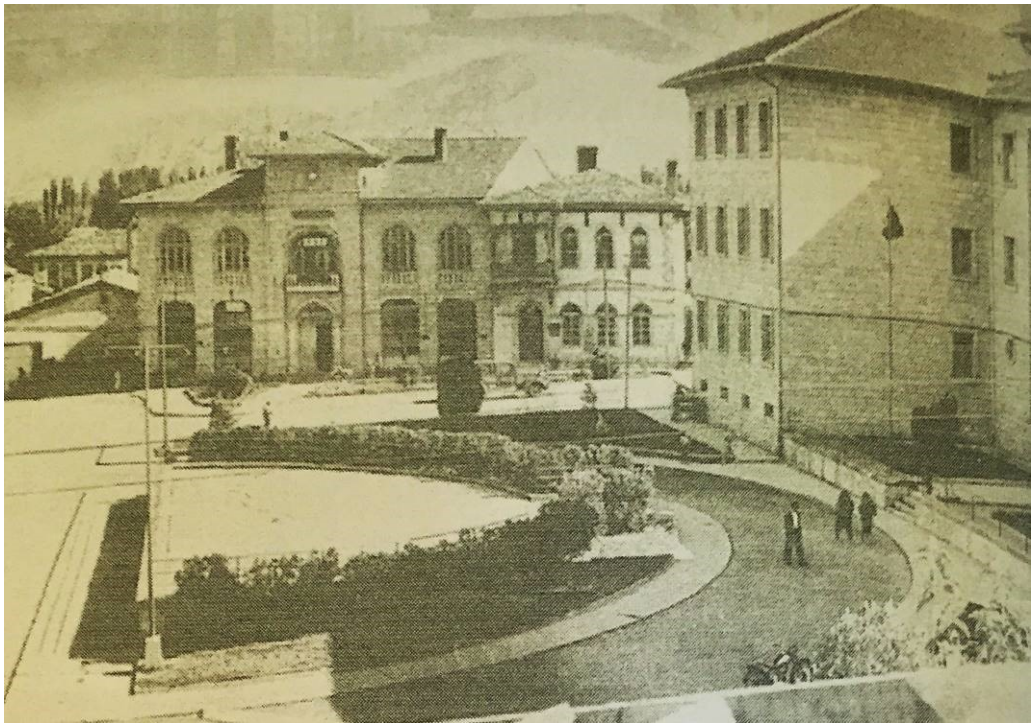
- Tarihi kent merkezinin korunması,
- Gelişim yönünün hükümet binasından istasyon binasına doğru olması,
- Belediye parkının yanına yer alan hapishanenin kaldırılması, yerine şehir otelinin yapılması,
- Yol genişliklerinin 20 m'nin altına düşmemesi, gibi belli başlı öneriler sunulmuştur (Öelsner, 1942, s. 1780).

Oelsner ve Aru'nun hazırladığı imar planında kentin gelişimini daha sonraki süreçte ciddi anlamda etkileyecek en önemli kararlardan biri, İstasyon Binası'nı kent merkezine bağlayacak olan İstasyon Caddesi'dir. Erken Cumhuriyet Dönemi boyunca ülke genelindeki pek çok kentte uygulanan bu planlama kararı Isparta özelinde de, ulus devletin örgütlendiği ve kendi mekânsal üretimlerini gerçekleştirdiği bir faaliyet alanı olarak varlığını tanımlamıştır (Öelsner, 1942). İlerleyen süre içerisinde İstasyon Caddesi boyunca Kız Enstitüsü, Ülkü İlkokulu, Vali Konağı ve modern konut yapıları inşa edilmeye başlamış, tarihi kent dokusunun ters yönünde yeni bir kent gelişim alanı oluşmaya başlamıştır (Çetin, 2011, ss. 185-199). Isparta için önemli bir sosyal dönüşüm projesi ve rekreasyon çalışması olan Büyük Isparta Parkı da bu aksın devamında geliştirilen bir imar hareketi olmuştur (Çetin ve Haştemoğlu, 2007, ss. 60-65).

Şekil 2.25: Cumhuriyet döneminin ilk plan : Öelsner ve Kemal Ahmet Aru imar planı (Çakmakcı, 1942: sf 1528)

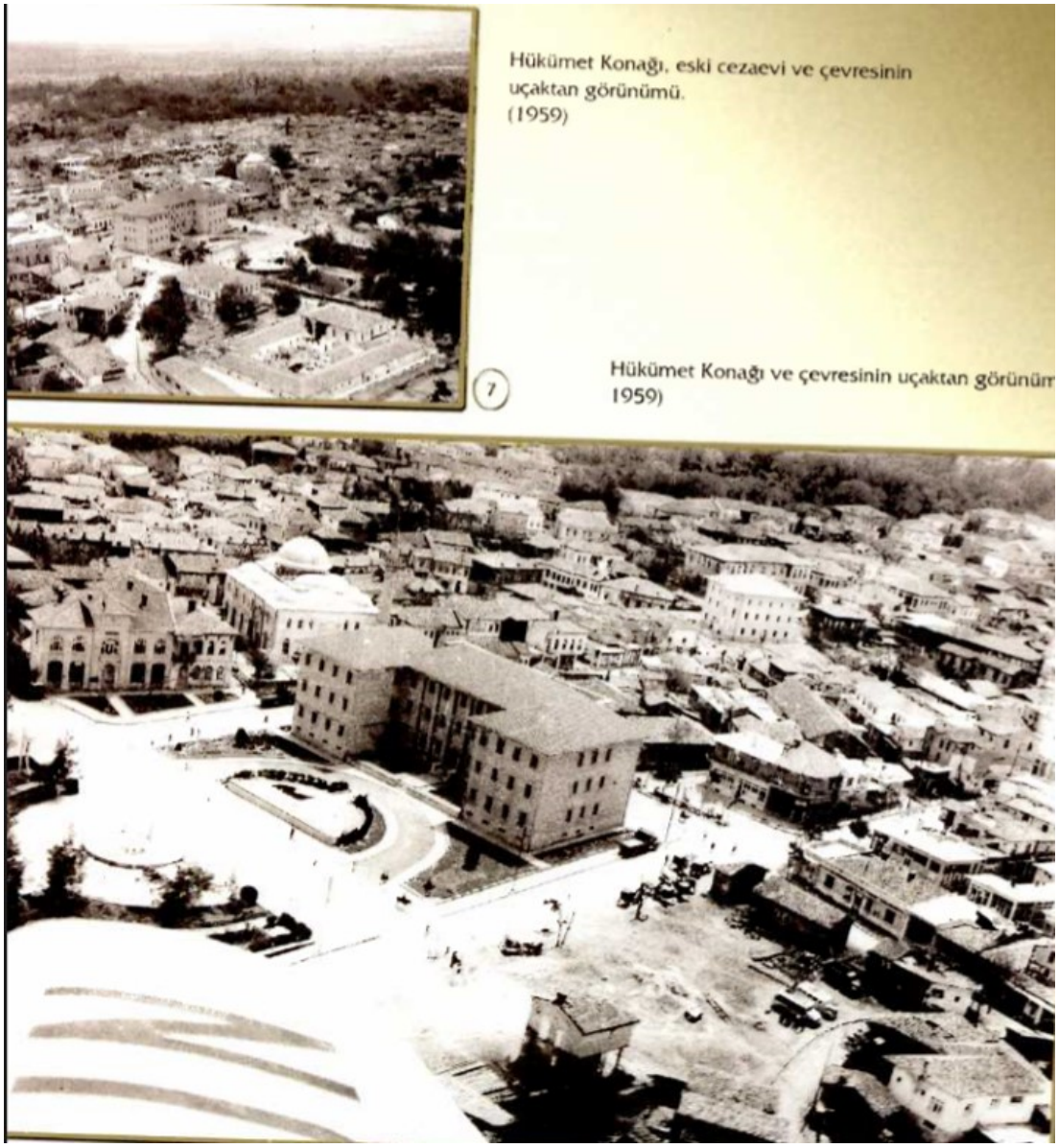
1939 yılında, parkın karşısındaki eski Hükümet Konağının yerine yeni bir valilik binası inşa edilmiştir (Şekil 2.26, 2.27). Bina tarihi dokuya sırtını dönerek yeni gelişim akısına doğru yönelecek şekilde tasarlanmıştır. Bu nedenle bu süreçten sonra eski kent merkezini oluşturan Kaymak Kapı Meydanı önemini yitirmeye başlamış, ancak 1950'lere kadar mekânsal yapısını büyük ölçüde korumayı başarmıştır (Çetin, 2011, s. 193) (Şekil 2.28).

Şekil 2.26: Hükümet Konağı ve Belediye, 1960 (Anonim, 2001, s. 76)

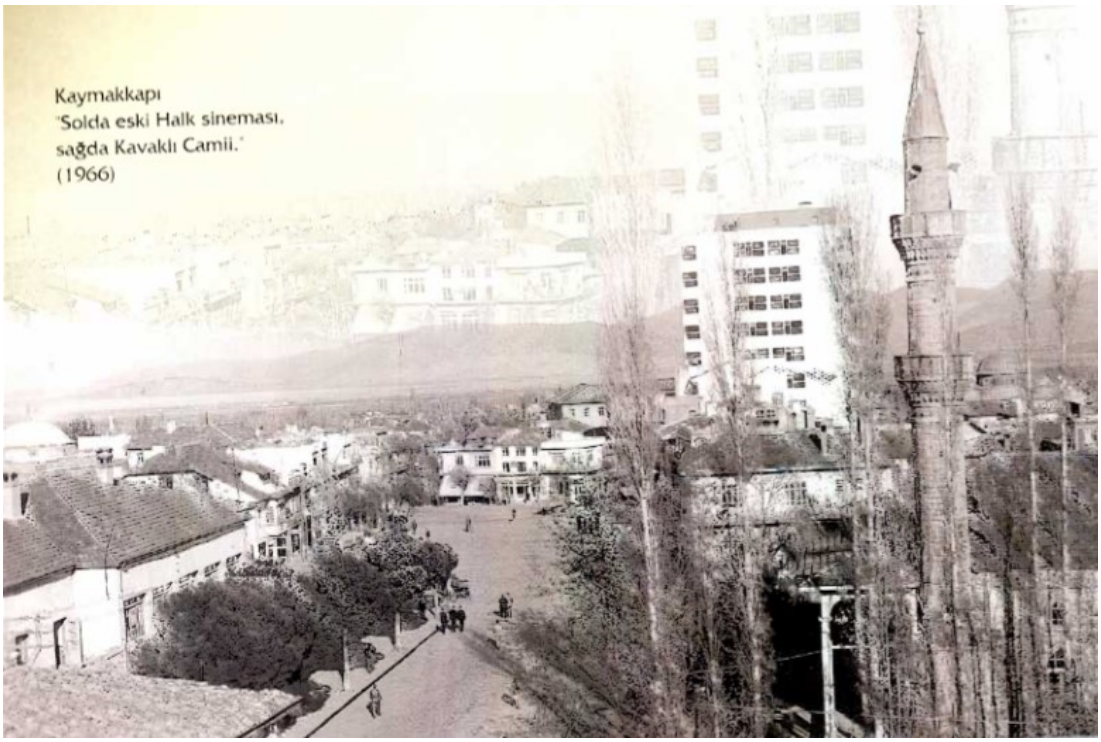

Şekil 2.27: Hükümet Konağı (Valilik), 2015 (Tez Alan Çalışması, 2015)

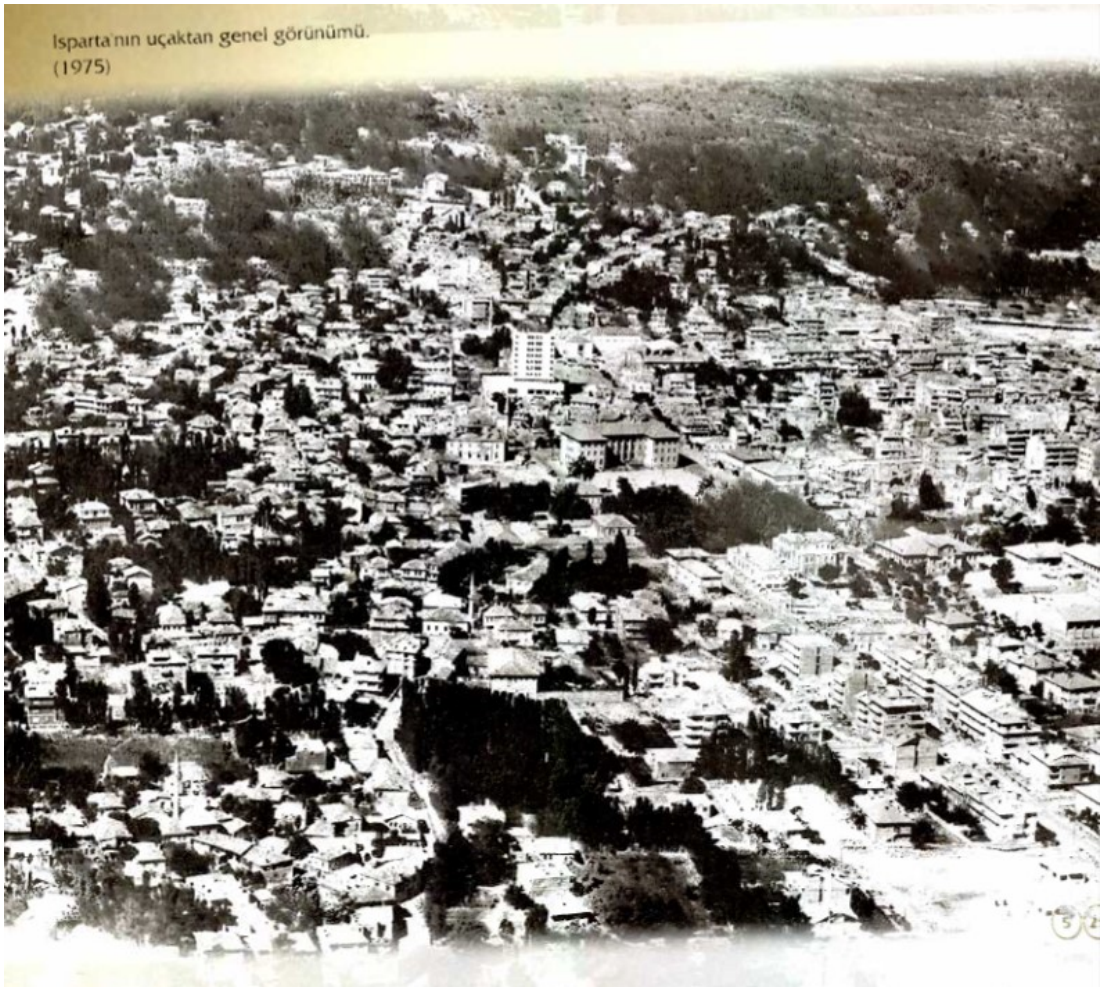
Şekil 2.28: Isparta tarihi kent merkezi, 1959 (Anonim, 2001, s. 71)

1960'larda kent merkezinin gerek siluetine gerek mekânsal yapısına büyük oranda zarar veren iki adet çok katlı yapı inşa edilmiştir. Tarihi konut dokusu ve ticari merkezi birbirine bağlayan aks üzerinde yer alan bu iki yapıdan biri Tuhafiyeciler Sitesi diğeri Isparta Oteli'dir (Şekil 2.29). Her iki yapı da on kat yüksekliğinde gabariye sahiptir ve bulundukları alandaki pek çok geleneksel yapı yıkılarak inşa edilmişlerdir. Bu yapıların varlığı nedeniyle geleneksel konut dokusu ve ticaret merkezi arasındaki bağlantı kopmuştur. Bu durum tarihi kent merkezi için mimari ve buna bağlı olarak sosyal yapıda önemli hasarlardan biri olmuştur.

Şekil 2.29: Isparta tarihi kent merkezi, Isparta Oteli, 1966 (Anonim, 2001, s. 84)

1970'li yıllarda Eski Belediye Binası, Kadınlar Cezaevi ve Şehir Oteli gibi, İstasyon Caddesi'nin devamında başlayan Tören Caddesi'ne karakteristik özelliğini veren nitelikli yapıların yıkılması ile bu aks yol olma niteliğini kaybetmiş, daha sonraki süreçte meydan olarak kullanmıştır (Şekil 2.30).

Şekil 2.30: Isparta tarihi kent merkezi, 1975 (Anonim, 2001, s. 94)

1977 yılında tarihi kent merkezi Gayrimenkul Eski Eserler Anıtlar Yüksek Kurulu kararı ile 1. ve 2. derece sit alanı olarak ilan edilmiştir. Söz konusu alanın sınırı bugünkü sit alanı ile örtüşmekteydi. Ancak 1984 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı Taşınmaz Kültür Varlıkları Yüksek Kurulu kararı ile sit alanı kaldırılmıştır (Türk, 1995, s. 54).

Sit sınırının kaldırılmasının ardından tarihi kent merkezi içinde ve çevresinde 1980'lerin sonları itibariyle çok katlı yapıların yoğun olarak yapımı, bu alanın özgün mimarisine geri dönüşü olmayan zararlar vermiştir. 1990'larda yapılan çevre düzenleme çalışmaları ile Valilik ve Bedesten arasındaki alan tamamıyla yıkılarak boş ve tanımsız hale getirilmiştir. Kaymak Kapı Meydanı'nın batısında yer alan küçük dükkân ve hanlar yıkılarak çok katlı Belediye İş Hanı inşa edilmiştir. Bu yapının da alana eklenmesiyle tarihi kent merkezinin tüm kurgusu bozulmuş ve ticaret, konut vb. tüm özelleşmiş alt bölgeler birbirinden kopmuştur.

Sit kararının kaldırılmasının ardından farklı tarihlerde Antalya KTVKK tarafından tekrar Isparta kent merkezi sit alanı olarak tanımlanmıştır. Isparta kent merkezi sit durumu tarihlerine göre aşağıda verilmiştir.

- Antalya Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun 25.09.1990 gün ve 901 sayılı kararı ile "Tarihsel Sit Alanı" olarak kararlaştırılan; Atatürk Parkı, Bedesten Çarşısı, Valilik, Bey Hamamı ve Ulu Cami'nin de içinde yer aldığı bölge olan kent merkezi,
- Antalya Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun 28.07.1992 gün ve 1495 sayılı kararı ile "Kentsel Sit Alanı" olarak kararlaştırılan; Üzüm Pazarı olarak tarif edilen Atatürk Bulvarı ile Mimar Sinan Caddesi'nin kesişimin de yer alan bölge olan ticari alan,
- Antalya Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun 10.11.2006 gün ve 1303 sayılı kararı ile "Korunacak Sokaklar" olarak kararlaştırılan; Hasan Fehmi ile Fevzi Paşa Caddesi arasında yer alan, 1306. (Tabakhane Sokak), 1311. (Doğan Çıkmazı), 1313. (Henden Sokak), 1410., 1411., 1412. (İrfan Sokak), 1413. ve 1414. (Damgacı Sokak) Sokakları kapsayan, Cumhuriyet İlköğretimokulu ve İplikçi Cami'nin bulunduğu bölgelerdir (Isparta, 2014, s.1).

Günümüze geldiğimizde 1960'larda başlayan bayındırlık ve imar hareketleri tarihi kent merkezinin mimari yapısına oldukça zarar vermiştir. 1970'lerde bu bozulmanın engellenmesi için Gayrimenkul Eski Eserler Anıtlar Yüksek Kurulu kararı ile 1. ve 2. derece sit alanı olarak ilan edilmiştir. Ancak 1984 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı Taşınmaz Kültür Varlıkları Yüksek Kurulu kararı ile sit alanı kaldırılmıştır. Bu kısa dönem içerisinde tarihi kent merkezi kısmi derecede korunmuştur. Sit kararının kaldırılmasıyla geri dönüşü olmayan bozulmalara maruz kalmış tarihi kent merkezi, anıtsal yapıları ve özgünlüğü koruyan sivil mimarlık örnekleri ile varlığını sürdürmek için çabalamaktadır (Çizelge 2.1, 2.2).

Çizelge 2.1: Isparta tarihi kent merkezinin işlevsel analizi, (Çetin, 2011, s. 188)

İşlevsel Alanlar	17.-19. Yüzyıl Başı	19. Yüzyıl	Cumhuriyet Dönemi
Konut Alanları	Mimar Sinan, İplikçi ve Kutlubey Camilerinin belirlediği ticari bölgeyi çevreleyen alanlar	Yarı çapı Kaymakkapı Meydanın'ndan Kavaklı Cami'ne kadar olan dairesel alan ile yönetsel merkezi çevreleyen alanlar	Önceki döneme ilave olarak İstasyon Caddesi ve buna açılan yolların belirlediği bölge
Ticaret (dükkan, han, depo, pazaryeri)	Kaymakkapı Meydanı ve çevresi (Bedestenden İplikçi Camine kadar olan aks)	Kutlubey Camiinden Buğday Pazarı ve Halk pazarına kadar olan alanda 12 han, 3 Pazar yeri, 300 civarında dükkan bulunmaktaydı	İstasyon Caddesi, Yeni Karakol Binası, Halk Pazarı, ve Garipler Mezarlığına (şimdiki Belediye ve Halı Sarayı) kadar olan alan
Yönetsel Merkez	Yok	Tören Caddesi ve çevresi	Hükümet Konağı'ndan İstasyon Caddesi'ne doğru gelişen aks
Kamu Yapıları (Okul, cami vb.)	Kutlubey, Mimar Sinan, İplikçi ve Kavaklı Camii, Bedesten, çeşmeler, muvakkithane	Hükümet Konağı, Belediye, Rüştiye, İdadi ve 4 Sıbyan Mektebi, Postane, Kışla, Ceza Evi	Yeni Hükümet Konağı, Üç ilkokul, Kız Meslek Lisesi, Tekel Binası, Jandarma , İş Bankası, Halkevi Binası
Küçük Sanatlar	Eski Buğday Pazarı (mutaflar, yorgancılar), Eski Üzüm Pazarı (yemeniciler, dokuma işleri),Tuz Pazarı (semerciler, helvacılar) Bakırcılar Arastası (bakırcılar, kalaycılar, terziler), İplikçi Camii Avlusu (Kasaplar, yemişçiler)	Bayram Çarşısı (tuhafiye, sarraf, camcı, bakkallar), helvacılar, kebapçılar, mumcular, saraçlar, yağcılar, balcılar arastası Gazhane (demirciler, kaynakçılar, tamirhane). dikiciler, pabuççular, çizmeciler, çarıkçıların bulunduğu 42 ayakkabı imalathanesi .	Daha önceki dönemlerde ortaya çıkan küçük sanatlar, varlıklarını 1950'li yıllara kadar koruyabilmiştir. Bu gün sadece Üzüm Pazarı ve Matbaalar Caddesi'nde az sayıda küçük sanatlarla uğraşan iş yeri vardır.
İstasyon ve Demiryolu Tesisleri	Yok	1909 yılında İzmir-Aydın demiryolu Eğirdir'e kadar uzatılmıştır	1936 yılında Bozanönü-Isparta bağlantısı kurulmuştur
Önemli Yol Aksları	Mimar Sinan ve İplikçi Camii ile Bedesten Kavaklı Camii arasındaki yol aksları	Tören Caddesi, Pavyonlar Caddesi, Mimar Sinan Caddesi	İstasyon Caddesi ve bunu dik kesen yollar, Cumhuriyet Caddesi, Hastane Caddesi

Çizelge 2.2: Isparta tarihi kent merkezinde kullanımlarına göre yapı türleri (Çetin, 2011, s. 189)

	Ticari Yapılar	Eğitim Yapıları	İdari Yapılar	Diğer Kamusal Yapılar	Dini Yapılar
17-18.Yüzyıl	-bedesten -mağaza -han -fırın	-medrese -idadi -rüştiye -sıbyan mektebi -azınlık mektebi	-yok	-çeşme -hamam -mezarlık -pazar yeri	-cami -mescit -tekke -türbe -kilise
19.yüzyıl	-dükkan -mağaza -han -fırın -deri ve ayakkabı imalathanesi -depo	-medrese -idadi -meslek okulu -rüştiye -ilkokul -sıbyan mektebi -azınlık mektebi	-hükümet konağı -belediye -telgrafhane -postane -kışla -cezaevi	-çeşme -hamam -mezarlık –pazar yeri -kütüphane -otel -banka -reji dairesi	-cami -mescit -tekke -türbe -kilise
Cumhuriyet Dönemi	-dükkan -mağaza -han -fırın -deri ve ayakkabı imalathanesi -eczane -çok katlı iş hanı	-ilkokul -orta okul -meslek okulları	-hükümet konağı -belediye -telgrafhane -postane -kışla -cezaevi -karakol -tekel binası	-çeşme -hamam -kütüphane -otel -banka -halkevi -sinema -kent parkı	-cami -mescit -türbe -kilise

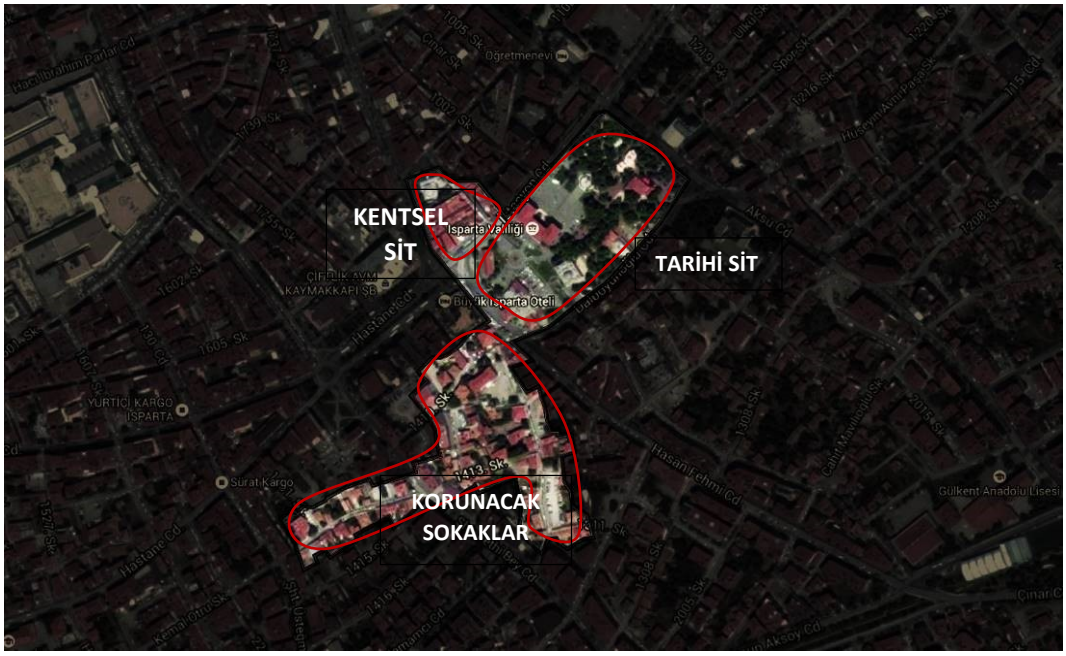
2.2. Çalışma Alanının Genel Özellikleri

Engebeli ve dağlık arazinin ortasında nispeten daha az yüksekliğe sahip olan bir alanda kurulan kent merkezi içerisinde, çalışma alanı merkezde sayılabilecek konumda ve kentin güneyinde yer almaktadır.

Çalışma alanını, içerisinde sivil mimari örneklerin bulunduğu mahalle, kentin tarihi çarşısının (Üzüm Pazarı) bulunduğu ada ve valilik binasının olduğu ada oluşturmaktadır. Kentin bugünkü merkezi hala eski yerleşime ait tarihi kent dokusu üzerinde bulunmaktadır. Ancak kent kuzeyde yer alan üniversiteye doğru

gelişmektedir. Çalışma alanını oluşturan Isparta kent merkezinde tarihi mahalleler ile birlikte ticari ve idari merkez yer almaktadır. Isparta kent merkezinde yer alan yaklaşık 17 hektarlık alanda; çok sayıda konutun yanı sıra ticari, dini yapılar ve kamu yapıları yer almaktadır.

Konutların bulunduğu yapı adaları, kentin tarihsel süreçteki mimari yapısına ait izler taşımaktadır. Tarihi dokunun dışında yer alan yeni yerleşim alanlarında ise, yapıldığı arsanın fiziksel özellikleri, konumu ve imar haklarına göre belirlenmiş kat yüksekliklerinde betonarme ve yığma yapılar inşa edilmiştir. Bu yapıların mimari

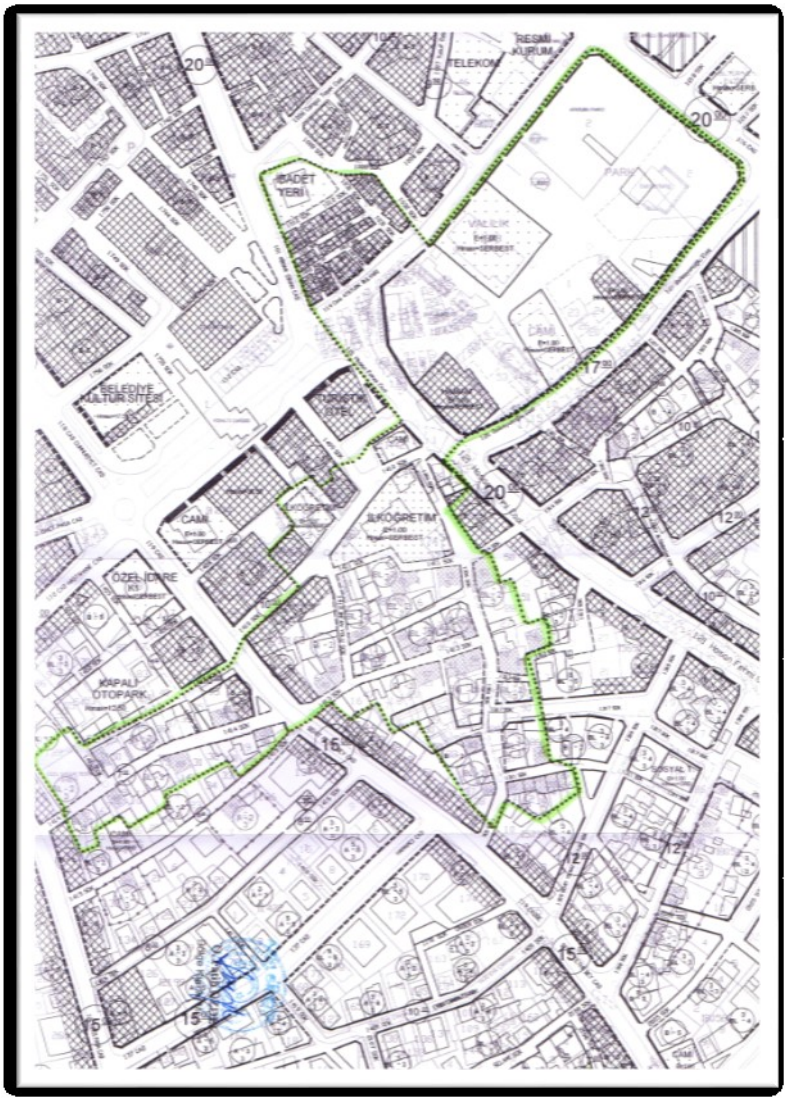

Şekil 2.31: Isparta kent merkezi sit alanını gösteren harita (2015)

2.2.1. Çalışma alanının sınırları

Günümüzde Isparta sit alanı, Merkez Tarihi Sit Alanı, Üzüm Pazarı Kentsel Sit Alanı ve 1306, 1311, 1313, 1401, 1410, 1411, 1412, 1413 ile 1414 no'lu "Korunacak Sokak" statüsündeki sokaklardan oluşmaktadır. Bu alan Antalya Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 21.01.2013 tarih ve 1350 sayılı kararıyla belirlenmiştir (Şekil ***2.32*** 2.32) (Türk, Polat ve Kıstır, 2013). Bu nedenle çalışma alanı olarak, kent merkezi içinde yoğunlukla sivil mimarlık örneklerinin bulunduğu 1306, 1311, 1313, 1401, 1410, 1411, 1412, 1413 ile 1414 No'lu "Korunacak Sokak" statüsündeki

sokaklarında içinde yer aldığı ve Aksu Caddesi, Fabrika Caddesi, Belönü Çayı ve Kaymakkapı Meydanı'nın çevrelediği kentsel sit alanı ve tarihi sit alanı ile birlikte bu sit alanını çevreleyen tarihi dokunun devam ettiği kesimler belirlenmiştir.

Şekil 2.32: Antalya KVKBK'nın 21.01.2013 tarih ve 1350 sayılı kararı ile kabul edilen sit alanı sınırı (Türk, Polat ve Kıstır, 2013)

2.2.2. Sosyal, kültürel ve ekonomik yapı

1522 yılında yapılan nüfus sayımı kayıtlarından Isparta'da 8000 nüfus ve 16 Müslüman 1 Hristiyan mahallesinin bulunduğu tespit edilmiştir. 1734 yılı sicil kayıtlarında ise mahalle sayısının 21'e çıktığı gözlenmiştir. 1760'lı yıllarda ise

Çelebiler, Cedid, Tekke, Kemer, Çavuş, Temel ve Emre Mahallelerinin eklenmesiyle bu sayı artmıştır (Çizelge 2.3.). (Erçetin, 2014, s. 20). 19. yüzyılda şehrin nüfusu 18000-20000 arasında değişmekte olup bunun 13000'i Müslüman, 4000'i Rum, 552'si Ermeni dir (Demirci, 2010, s. 24). 1877 Konya Vilayet Salnamesine göre Isparta da 20 sübyan okulu, 6 medrese, 1 rüştiye olmak üzere 6790 Müslüman öğrenci ve 2 Rum 1 Ermeni ilkokulu vardı (Anonim, 2003, s. 79-80).

Çizelge 2.3: Isparta'nın mahalle adları (Aksu, 1944, s. 1715)

1000 H. — 1591 M. yılına kadar	1100 H. — 1688 M. yılına kadar	1200 Hz — 1785 M. yılına kadar	1300 H. — 1882 M. yılına kadar	1935 yılında	1944 yılında
Dere mahallesi	—	—	—	—	Dere mahallesi
Yenice »	—	—	—	—	Yenice mahalle
Doğancıyan „ (1)	Doğancı M.	—	—	—	Doğancı mahallesi
Keçeci „	—	—	—	—	Keçeci mahallesi
Voyvodazade „(2)	Yaylazade „	—	—	Yayla M.	Yayla mahallesi
Hacıelfi „	—	—	—	Poyraz „ (10	Pir Mehmet » (14)
Şeyh „(3)	—	—	—	Sinan „ (11	Kutlubey » (15)
Camlikebir „	Camiatik „	—	—	Pazar „	» »
Çelebiler „	—	—	—	—	Çelebiler mahallesi
Tabakhane „	—	—	—	Tabaklar „	Kurtuluş mahallesi
İğneci „	—	—	—	—	» »
Sülübey „	Hamam „ (8)	Sülübey M.	—	—	Sülübey mahallesi
Elhac İvaz „	Hacıayvaz „	—	—	Gülcü „ (12)	Gülcü mahallesi
Hergeleyeri „	Hisarefendi „	—	—	—	Hisar mahallesi
İlisucu „	Kuyu „	—	—	Hisar „	« «
Germeyan „	—	—	—	—	İskender mahallesi
İskender „	—	—	—	—	» »
Hacıevran „ (4)	Evran „	—	—	Gazikemal „	Gazikemal mahallesi
Hocazade „	—	—	Bey mahallesi	Orta „	Kepeci „ (16)
Sepetçi namidiğer çeribaşı mahallesi	Cerçap veya çölcek mahallesi	Fazlullah M. (9)	—	Çay „	Sermet „ (17)
Karaağaç »	—	—	—	—	Karaağaç mahallesi
Hızırabdal „ (5)	Tekke „	—	—	Teke »	Hızırbey mahallesi
Mahmutçavuş „ (6)	?	Cedit M.	—	Yeni »	» »
Saray „	1050 H. / 1640 M. den sonra adı geçmez.				
Arslanpapas „	» »				
Bahşiş „	» »				
Emre „ (7)	—	—	—	—	Emre mahallesi
Kemerkapı „	Kemer M.	—	—	(13)	Turan mahallesi
Çavuş „	—	—	—		
Hocatemel „	—	—	—		
—	—	—	—	—	İstiklal mahallesi

Çok eski bir yerleşme alanı olan Isparta İli merkezinde 1920'li yıllara kadar Türkler, Rumlar, Ermeniler ve Yörükler ile 19. yüzyıl'da Kafkasya ve Rumeli'den gelen göçmenler bir arada yaşamışlardır. Kurtuluş Savaşı'nın ardından 1923 yılında mübadele ile Isparta'da yaşayan Rumların Yunanistan'a gitmesi, oradaki Türklerin de Isparta'ya gelerek yerleşmesi kültürel yapıda değişimlere yol açmıştır (Türk, 1995, s. 46).

Bu süreçten sonra sit alanı ve çevresinde yoğunlukla yerli halk yaşamaya başlamıştır. Ancak ilerleyen yıllarda kullanıcı gereksinimlerinin artması ve mevcut yapı stoğunun buna karşılık verememesi özgün kullanıcıların yapıları terk etmesine neden olmuştur. Bu nedenle günümüzde sit alanı ve yakın çevresindeki tarihi dokuda eğitim düzeyi, gelir seviyesi ve çalışan aile bireyi sayısı diğer bölgelere göre daha düşük olan bir kesim yaşamaktadır (Türk, 1995, s. 55).

2.2.3. Sokak-parsel-yapı ilişkisi

Çalışma alanı olarak seçilen alan, Üzüm Pazarı'nın yer aldığı tarihi çarşı, anıtsal nitelikli yapıların yer aldığı kamusal alan ve tarihsel nitelik taşıyan sivil mimarlık örneklerinin bulunduğu konut bölgesi olarak üç alt bölgeye ayrılmaktadır.

Kentsel sit alanı olarak tanımlanan Üzüm Pazarı'nda parseller, küçük ölçeklidir ve bitişik nizam yapılaşma söz konusudur. Bu bölgede yapılar çoğunlukla iki katlıdır ve çoğu örnekte zemin ve birinci kat bağlantılı olarak kullanılmaktadır. Bununla birlikte katların bağımsız olarak kullanıldığı birkaç yapı da vardır. Izgara sokak sisteminin mevcut olduğu alanda tüm sokaklar birbiri ile bağlantılıdır (Şekil 2.33).

Şekil 2.33: Üzüm Pazarı sokak- parsel-yapı ilişkisi

Tarihi sit alanı olarak tanımlanan kamusal alanda ise günümüzde herhangi bir sokak sisteminden bahsetmek mümkün değildir. Anıtsal yapıların yer aldığı bu alanda binalar zemin/zemin+1/zemin+2 katlı olup ayrık nizamda yerleşmişlerdir (Şekil 2.34).

Şekil 2.34: Tarihi sit sokak- parsel-yapı ilişkisi

Konut dokusunun yer aldığı üçüncü bölgede ise (kurul kararı ile korunacak sokak dokusu olarak tanımlanan) sit alanı ve dışında kalan yakın çevresinde de bitişik ya da ayrık nizam yapılaşma söz konusudur. Bu yapılar çoğunlukla iki katlı iken ana yollar hizasında yer alan yapılar dört-beş katlıdır. Ara sokaklarda organik sokak biçimlenişinin olduğu konut bölgesinde, alanı çevreleyen yeni yerleşimlerde ise ızgara sokak sisteminin görülmektedir. Çalışma alanı içindeki ulaşım 119. Cadde – Şehit Fethi Bey Caddesi ile kesilmekte ve alan iki adet çıkmaz sokağı barındırmaktadır (Şekil 2.35).

Şekil 2.35: Konut alanı sokak- parsel-yapı ilişkisi

Bitişik nizam yapılaşmaların olduğu sokaklarda genel olarak binanın yola sıfır olduğu, arka bahçenin ise parsel derinliğine göre bırakıldığı görülmektedir. Yapıların giriş cepheleri sokakla hem yüzdür. Yapıların bahçeleri arka tarafta yer alır ve sokaktan gözlenememektedir. Bitişik düzende olduğu için yapılar giriş ve arka cephe olmak üzere iki cepheye sahiptirler.

Ayrık nizam yapılaşmanın olduğu sokaklarda ise bina yola sıfır olduğu, ancak arka ve yan bahçenin parsel boyutlarına göre biçimlendiği görülmektedir. Yapıların giriş cepheleri sokakla hem yüzdür. Yapıların bahçeleri arka ve yan taraflarında yer alabilmekte ve kısmen sokaktan gözlenebilmektedir. Ayrık düzende olduğu için yapılar dört cepheye sahiptirler.

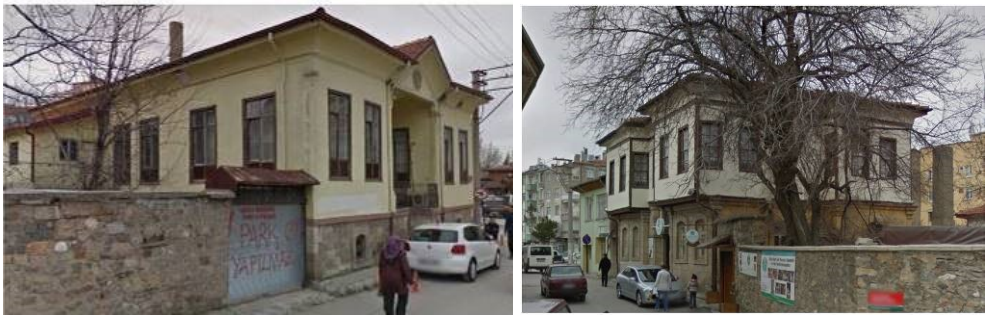
Isparta'da bulunan tescilli konutlara bakıldığında, sokak-yapı-bahçe ilişkisi sokak, bahçe, konuta giriş olarak 3 genel tipten söz edilebilir:

- Tek girişli konutlar; yalnızca sokaktan konuta giriş (Şekil 2.36),

Şekil 2.36: Tek girişli konutlar

- Çift girişli konutlar; konuta sokaktan ve bahçeden giriş (Şekil 2.37),

Şekil 2.37: Çift girişli konutlar

- Üç girişli konutlar; iki sokaktan konuta ve bir bahçeden giriş (Şekil 2.38) veya bir sokaktan konuta ve iki bahçeden giriş (Şekil 2.39) (Isparta Belediyesi, 2014).

Şekil 2.38: Üç girişli konut-I

Şekil 2.39: Üç girişli konut-II

2.2.4. Yapıların Mimari Özellikleri

2.2.4.1. Konutlar

Isparta kent merkezindeki tarihsel değer taşıyan konutlar, Sedat Hakkı Eldem'in "Ege ve Batı Anadolu Evleri" içinde ayrı bir grupta tanımlanmaktadır. Genellikle sokağa cepheli, yan ve arka bahçeli, bir veya iki katlı yapılardır. Ortası kanallı, taş kaplı, dar sokaklar boyunca konutlar dizilmekte ve yüksek bahçe duvarları ile birbirlerinden ayrılmaktadırlar.

Isparta evlerinin zemin katları taş kâgir olarak inşa edilmiştir. Kışların soğuk ve sert geçmesi nedeniyle kuzey duvarları da çoğunlukla ahşap hatıllı taş kâgirdir ve ocaklar bu cephede bulunur. Yüz yıl öncesinde üst kat duvarlarının da taş ya da kerpiçten olduğu bilinse de şu an için mevcut bulunan örneklerde duvarlar kerpiç dolgu, hımış ya da ahşap bağdadi olarak gözlenmektedir. Toprak bazlı saman katıklı harç sıva olarak kullanılmıştır.

Isparta kentinin tarihi konutları üzeri toprak damlarla örtülü yapılardır. Yapıların zemin katlarında kiler, mutfak, ahır, ambar gibi mekânlar, üst katlarda odalar, sofa ve hanaylar bulunur. Tuvaletler evden uzakta bahçe içerisinde yer alır. 1838 tarihli bir yayında kagir, duvarlı düz damlı, oldukça sağır cepheli bir ev betimlemesi vardır. 18. yüzyıl konutlarında sık karşılaşılan tepe pencere sistemi de bu evde görülmektedir (Şekil 2.40) (Demirci, 2010, ss. 43-44).

Şekil 2.40: Toprak damlı Isparta evi, 1838 (Akdemir, 2008, s.72)

Daha sonraki süreçte ekonomik ve kültürel kimlikleri farklı grupların yerleşmesi ile taşıyıcı sistem, plan örgütlenmesi ve malzeme bağlamında birbirinden farklı mimari üslupların birlikteliği ortaya çıkmıştır (Isparta Belediyesi, 2014). Çatılar mevcutta ahşap kırma çatı üzeri kiremittir.

Çalışma alanındaki tarihsel değer taşıyan konutlarda cephe özelinde farklı tipolojiler gözlenmektedir. Alandaki konutların cepheleri düz ve çıkmalı olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır. Aynı zamanda ortadan ve yandan girişli olarak çeşitlilik göstermektedir. Düz cepheli yapılar da düz, üçgen ve dairesel alınlıklı olmak koşuluyla üç alt gruba ayrılmaktadır. Zemin/zemin+bodrum ve zemin+1 katlı yapıların yer aldığı bu gruplarda çoğunlukla ortadan girişli yapılar mevcuttur. Düz alınlığa Zemin+1 katlı yapılarda, dairesel ve üçgen alınlığa zemin/zemin+bodrum ve zemin+1 katlı yapılarda rastlanmaktadır. Üçgen ve dairesel alınlıklı yapılarda yandan girişin yer aldığı herhangi bir örnek tespit edilememiştir.

Çıkmalı cepheli yapılar düz çıkmalı ve gönyeli çıkmalı olarak iki alt gruba ayrılmaktadır. Zemin+1/ zemin+1+bobrum katlı yapıların yer aldığı bu gruplarda ortadan ve yandan giriş söz konusudur. Düz çıkmalı yapılarda çıkmanın yeri, cephenin ortasında ve yanlarında olmak üzere farklılık göstermektedir. Ancak yandan tek bir çıkmaya sahip yapılarda giriş yanda olup çıkmanın hemen altında yer almaktadır. Yandan iki adet çıkmalı ve ortadan çıkmalı yapılarda ise giriş cephenin ortasındadır. Gönyeli çıkmaya sahip yapılarda giriş yeri farklılıklar göstermekte, ortada ve yanda yer alabilmektedir (Çizelge 2.4).

Çoğunlukla geniş saçaklı kırma çatının mevcut olduğu konutlarda az sayıda beşik çatı örneğine rastlanmaktadır.

Çizelge 2.4: Geleneksel konut dokusu cephe tipolojisi

	DÜZ CEPHE (ZEMİN / ZEMİN + B / ZEMİN +1)			ÇIKMALI CEPHE (ZEMİN + 1 / ZEMİN + 1 + B)	
	DÜZ ALINLIKLI	ÜÇGEN ALINLIKLI	DAİRESEL ALINLIKLI	DÜZ ÇIKMALI	GÖNYELİ ÇIKMALI
ORTADAN GİRİŞLİ	 Tescilli Yapılar Kat. No:31	 Tescilli Yapılar Kat. No:29	 Tescilli Yapılar Kat. No:17	ORTADAN Tescilli Yapılar Kat. No:4	 Tescilli Yapılar Kat. No:32
				YANDAN Tescilli Yapılar Kat. No:21	
YANDAN GİRİŞLİ	 Tescilli Yapılar Kat. No:1	———	———	 Tescilli Yapılar Kat. No:25	 Tescilli Yapılar Kat. No:9

2.2.4.2. Anıt yapılar

Kutlubey (Ulu) Camii

Kutlubey (Ulu) Cami, Kutlubey Mahallesi'nde, Dalboyunoğlu Caddesi üzerinde yer almaktadır. Kent merkezindeki yapının kuzeybatısında Hükümet Konağı (Valilik), kuzeydoğusunda Bey Hamamı, güneyinde Firdevs Bey Bedesteni, güneybatısında ise Dalboyunoğlu Vakıf Hamamı bulunmaktadır.

Kentin en eski camilerinden olan Kutlubey Cami adını I. Murat döneminde yaşamış olan Osmanlı komutanı Kutlubey'den almıştır. Bu parselde bulunan 15. yüzyıla tarihlenen Ulu Cami yıkıldıktan sonra, yeni bir cami yaptırma amacıyla inşaata başlanmış, cami 1904 yılında tamamlanmıştır. Ancak cami 1914'teki depremde yıkılmış, bunun üzerine 1922 yılında yerine bugünkü cami inşa edilmiştir (Böcüzade, 1983, s. 496).

Düz bir arazi üzerine inşa edilen cami kuzeybatı-güneydoğu yönünde uzanan dikdörtgen plana sahiptir. Dış ölçüleri yaklaşık olarak 20×25m uzunluğundadır. Caminin kuzeybatı, kuzeydoğu ve güneybatı yönlerinde olmak üzere üç girişi bulunmaktadır. Giriş kapılarının üzeri basık kemerlidir.

Kutlubey Cami yığma yapı tekniği ile inşa edilmiştir. Yapıda taşıyıcı öğeler kövke duvarlardır. İnce yonu taş duvarlarda 50×25cm boyutlarında kövke taşı kullanılmıştır. Caminin kuzeybatı cephesinde kövke taşla birlikte tuğla malzeme kullanıldığı görülmektedir. Duvarlarda bağlayıcı olarak kireç harcı kullanılmıştır.

İplikçi (Halil Hamit Paşa) Cami

1554-1569 yıllarında Ispartalı Abdi Ağa tarafından yaptırılan yapı, konumlandırıldığı bölgenin önceden iplik pazarı olması nedeniyle bu adla anılmaktadır. Daha sonra ise yapıya eklemeler yaptıran sadrazamın ismiyle anılmaya başlamıştır. Yapı inşa edildiği dönemde ahşap kırma çatı üzeri alaturka kiremit malzeme ile kapatılmışken daha sonra 1725 yılında onarım geçirmiştir. 1782 yılında cami Halil Hamit Paşa tarafından genişletilmiş, bu dönemde yapıya minare ve kitaplık eklenmiştir.

Daha sonra yapının ahşap kırma çatısı büyük bir kubbe ile değiştirilmiştir. Ancak bu uygulamadan sonra yapı tekrar yıkılmış yerine günümüzdeki kırma çatılı yapı inşa edilmiştir.

Yapının cephesinde Isparta'nın Sav kasabasında yatağı olan yerel malzeme kövke taşı kullanılmıştır. Yapı günümüzde özgün halinden çok farklılaşmasına karşın anıtsal değeri nedeniyle kent ve alan için büyük önem taşımaktadır (Demirgil, 2007, ss. 264-266).

Kavaklı (Abdi Paşa) Cami

Yapının kitabesinde 1782-1783 yılları arasında inşa edildiği yazmaktadır. Yapı kare planlıdır. Üst örtüsü kırma çatı olarak yapılmıştır. Yapı içerisindeki taşıyıcıların haricinde yapının giriş cephesinde ahşap taşıyıcıları mevcuttur. Minare yapının kuzey-batı cephesinde yer almaktadır. 1832 ve en sonrasındaki dönemde yapı çeşitli aralıklarla onarımlar görmüştür. Yapı iç mekanında bulunan çini bezemelerden dolayı halk arasında "çinili cami" olarak da bilinmektedir. Yapının cephesinde yerel malzeme olan kövke taşı kullanılmıştır. Bir zamanlar konumlandığı alanda Kadı Mescidi' nin bulunduğu söylenen bu yapı günümüzde kent merkezinin en aktif alanı içerisinde halka hizmet vermektedir (Demirgil, 2007, ss. 261-263).

Mimar Sinan Cami

Firdevs Paşa Camii (Mimar Sinan Camii): Üzüm pazarı civarında, Ispartanın en eski camileri arasında yer alan cami Kanuni Sultan Süleyman döneminde, Isparta Valisi Firdevs Paşa tarafından, 1561 yılında Mimar Sinan stilinde yaptırılmıştır. Kare planlı ve tek kubbeli olan cami, kuzeyde beş kubbeli bir son cemaat yeri ile kuzeybatı köşesinde bir minareye sahiptir. İnşa kitabesi bulunmamakla beraber H. 973/ M. 1565 tarihli bir vakfiyesi vardır. Ayrıca Tezkiret-ül Bünyan, Tezkerat-ül Ebniye, Tuhfet-ül Mimarin'de adı bulunması ile Mimar Sinan eserleri içinde yer almaktadır.

Düzgün kesme taşla inşa edilen yapının batı ve doğu cephelerinde altta ve üstte ikişer, güney cephesinde ise altta iki, üstte üç pencere açıklığı bulunmaktadır. Alt pencereler düz atkılı, taş söveli dikdörtgen karakterde olup, sivri kemerli alınlığa sahiptir. Üst pencereler yine sivri kemerli açıklıklar şeklindedir.

Caminin kuzey cephesinde ortadaki çapraz tonozla, iki yanlara pandantiflerle geçilen sekizgen kasnağa sahip kubbelerle örtülü beş gözlü son cemaat yeri bulunmaktadır. Örtü sistemi cephelerde altı sütuna oturan sivri kemerlerle desteklenmiştir. Sütun başlıklarından iki yandakilerle Türk üçgeni, diğer dördünde mukarnas süsleme görülür. Kemer gözleri bugün cam ile örtülüdür. Son cemaat yerine açılan caminin kuzey cephesinde harime giriş kapısı ve pencereler yer alır. Giriş açıklığının batı yanındaki pencere ile batı uçtaki minare girişi arasında görülen mihrap mukarnastır. Harim, pandantiflerle geçilen kubbe ile örtülü olup, cephelerde on beş, kubbe

eteğinde sekiz pencere ile aydınlanmaktadır. Caminin giderlerini karşılamak üzere l561 yılında, Firdevs Paşa tarafından bir de bedesten yaptırılmıştır (Demirgil, 2007, ss. 258-260).

Cumhuriyet İlköğretim Okulu

20. yüzyılın birinci yarısına tarihlenmektedir. Yapının 1. kat pencere açıklıkları sivri kemer, zemin kat pencere açıklıkları ise, basık kemerlidir. Yapı Isparta İdadisi binasından sonra eğitim yapıları içerisinde en önemlisidir.

413 ada 3 parselde yer alan ana bina; uzunlamasına dikdörtgen planlı, iki katlı ve kövke taşından inşa edilmiştir.

Alt katı kesme taş olan yapının üst katı bağdadi tekniğinde yapılmıştır. Günümüzde tüm cepheleri betonarme sıvalı ve boyalıdır (Isparta Belediyesi, 2014, s. 59).

İnönü İlköğretim Okulu

144 ada 22 parselde yer alan yapı Cumhuriyet İlköğretim Okulu'nun kuzey batısında konumlanmaktadır. Okul, eski Gazi İlkokulu olarak bilinmektedir. Kare tipi vaziyet planlı ve iki katlıdır. Alt kat kesme taş, üst kat bağdadi olarak inşa edilmiştir. 20. yüzyıl'ın birinci yarısına tarihlenmektedir (Demirgil, 2007, s. 384).

Valilik

Yeni Hükümet Konağı, yıktırılan eski Hükümet Konağı ile mutasarrıflık harem dairesinin ve bitişiğindeki Keresteci Hanı'nın arsaları üzerinde inşa edilmiştir. Yapının inşaat alanı 690 m^2' dir. Yapı bodrum + zemin + üç katlı üç bloktan oluşmaktadır. 20. yüzyıl'ın birinci yarısına tarihlenmektedir.

Ortadaki blok İl makamı, il daimi encümeni, genel meclis salonu, nüfus ve emniyet müdürlüğü işleviyle; güney bloğu defterdarlık, nafia müdürlüğü, jandarma komutanlığı teşkilatı işleviyle; kuzey bloğu da mahkemeler ve maarif müdürlüğü işleviyle kullanıma ayrılmıştır. Her bloğun batı yönünde ayrı kapısı bulunmaktadır. Yapı betonarme iskeletlidir. Yapının bodrum katı dış duvarlar taş, bölmeler ve diğer duvarlar da tuğladır. Kırma ahşap çatı üzeri Marsilya kiremit kaplamadır. Yapı II.

Ulusal Mimarlık Akımının Isparta kent merkezindeki önemli örneklerinden biridir. Simetrik bir cephe düzenlemesi vardır (Isparta Belediyesi, 2014, s. 56).

Milli Eğitim Müdürlüğü (İdadi Mektep)

Mutasarrıf Hüsnü Bey tarafından 1900'lü yılların başında yaptırılmıştır. 1914 depreminden sonra binanın yıkılan üst katı tekrar yapılarak bugünkü halini almıştır. Yanaşık derzli düz kesme taştan inşa edilen yapının Aksu Caddesi'ne bakan giriş cephesinde yuvarlak, arka cephesinde de sivri alınlıklı birer cihannüma bulunmaktadır. Yapıya giriş Aksu Caddesi'ne bakan batı cephesinden sağlanırken kuzey ve güney doğrultusunda uzanan iki merdiven koluyla birince kattan gerçekleşmektedir. Simetrik cephe ve plan düzenine sahiptir. Günümüzde Milli Eğitim Müdürlüğü Binası olarak kullanılmaktadır (Anonim, 2009, s. 179).

Askeriye

İbrahim Paşa tarafından yapımına 1900 yılında başlanmış ve 1904 yılında tamamlanmıştır. Özgün halinde iki katlı olan yapının bugünkü çatı katı 1980 li yıllarda eklenmiştir. Yeni klasik mimari üslubunda yapılan yapının duvarları yanaşık derzli düz kesme köfke taşıdır. Aksu Caddesi'ne bakan cephesi simetriktir ve tam ortadan iki sütunla taşınan portal bir balkon altından yapıya giriş sağlanır. Basık kemerli olan pencereler taş sövelidir. Tümen Karargahı, Askeri Savcılık ve mahkeme olarak kullanılan bu yapı günümüzde hala askeriye ait işlevler bağlamında kullanılmaktadır (Anonim, 2009, s. 175).

2.2.4.3. Ticari yapılar

Üzüm Pazarı

İlk yapımı 16. yüzyıla tarihlenmektedir. Daha sonra 19. yüzyılın birinci yarısı ve 20. yüzyılın ikinci yarısında dönem müdahaleleri görmüştür. Üzüm Pazarı kurul tarafından bölgelere ayrılan planlama alanının 2. bölgesinde yer almaktadır ve 2-3 katlı yapıların organik sokak dokuları üzerinde yan yana yer aldığı bir yapı adasından oluşmaktadır. Pazarın içerisinde bulunan sokakların üstü alışveriş yapanları güneş ve yağmurdan korumak için polikarbon malzemeli tonozla örtülmüştür. Günümüzde geleneksel ticari kimliğini sürdüren çarşı içerisinde ayakkabıcılar, tuhafiyeciler,

lokantalar, aktarlar, kuyumcular gibi çeşitli işlevlerde birçok dükkan etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Ayrıca sokak üzerine yayılmış çay ocağı çarşıyı oldukça hareketlendirmektedir (Isparta Belediyesi, 2014, s. 93).

Fridevs Bey Bedesteni

16. yüzyıla tarihlenmektedir. Çalışma alanının tarihi sit bölgesinde yer alan Firdevs Bey Bedesteni Üzüm pazarının karşısında Atatürk Parkı'nın bulunduğu adanın Kaymakkapı Meydanı ile kesiştiği alanda yer alır. İçerisinde züccaciye, bijuteri, tuhafiye, şekerleme gibi işlevler içeren, bir koridor üzerine karşılıklı olarak sıralanmış 12 adet dükkândan oluşur (Isparta Belediyesi, 2014, s. 77).

Dalboyunoğlu Hamamı

17. yüzyıla tarihlenen Dalboyunoğlu Vakıf Hamamı Kutlubey Mahallesi'nde, Hasan Fehmi ve Dalboyunoğlu Caddelerinin kesişiminde yer alır. Kent merkezindeki yapının kuzeydoğusunda Hükümet Konağı, Kutlubey Cami ve Bey Hamamı, kuzeybatısında Firdevs Bey Bedesteni, güneybatısında Halil Hamit Paşa Cami güneydoğusunda ise konut ve ticaret dokusu bulunmaktadır (Demirgil, 2007, ss. 292-294).

Bey Hamamı

16. yüzyıla tarihlenen Bey Hamamı kent merkezinde, Kutlubey Mahallesi'nde, Dalboyunoğlu Caddesi üzerinde bulunmaktadır. Yapının güneybatısında Kutlubey Cami (Ulu Cami) ve Dalboyunoğlu Vakıf Hamamı, kuzeybatısında Hükümet Konağı, batısında Firdevs Bey Bedesteni, güneydoğusunda ise konut ve ticaret dokusu yer almaktadır (Demirgil, 2007, s. 297).

3. ÇALIŞMA ALANININ KENTSEL VE MİMARİ ÖZELLİKLERİ

3.1. Analizler

3.1.1. Kat adeti analizi

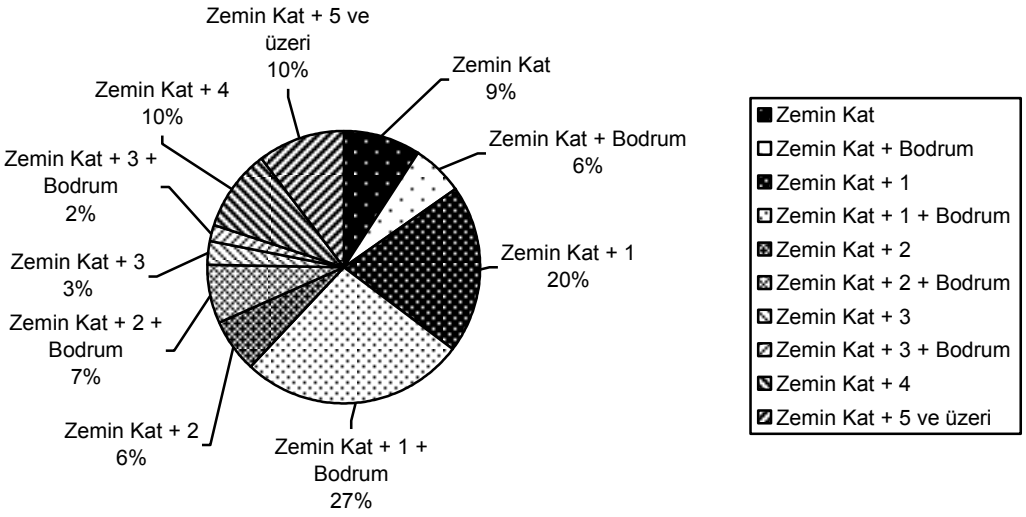
Çalışma alanındaki 372 yapının yaklaşık 1/10'unu çok katlı yapılar oluşturmaktadır. Bu gruptaki yapıların tamamı, yeni ve çevreyle uyumsuz olan yapılardır. Bu yapılar daha çok geleneksel konut dokusunun yer aldığı Çelebiler Mahallesi'nin çeperlerinde Hasan Fehmi, Şehit Fethi Bey (Tabakhane), Fevzi Paşa (Fabrika) ve Hastane Caddeleri üzerinde yer almaktadır.

Yüksek yeni yapıların dışında çalışma alanında en çok bulunan yapılar, zemin+1 ve zemin+1+bodrum katlı yapılardır. Bu yapılar alanda bulunan yapıların %47'sini oluşturmaktadır. Çalışma alanında tek katlı ve zemin+1 katlı anıtsal yapılar da yer almaktadır. Anıt değeri taşımayan tarihi yapı örnekleri ise, çoğunlukla zemin+1 ve zemin+1+bodrum katlı olarak inşa edilmiştir (Çizelge 3.1, 3.2) (Şekil C.9).

Çizelge 3.1: Kat adedi analiz tablosu

Kat Adedi	***Yapı Sayısı***	***Yüzde***
Zemin Kat	34	9
Zemin Kat + Bodrum	23	6
Zemin Kat + 1	74	20
Zemin Kat + 1 + Bodrum	99	27
Zemin Kat + 2	24	7
Zemin Kat + 2 + Bodrum	25	7
Zemin Kat + 3	11	3
Zemin Kat + 3 + Bodrum	7	2
Zemin Kat + 4	36	9
Zemin Kat + 5 ve üzeri	38	10
TOPLAM	372	100

Çizelge 3.2: Kat adedi analiz grafiği

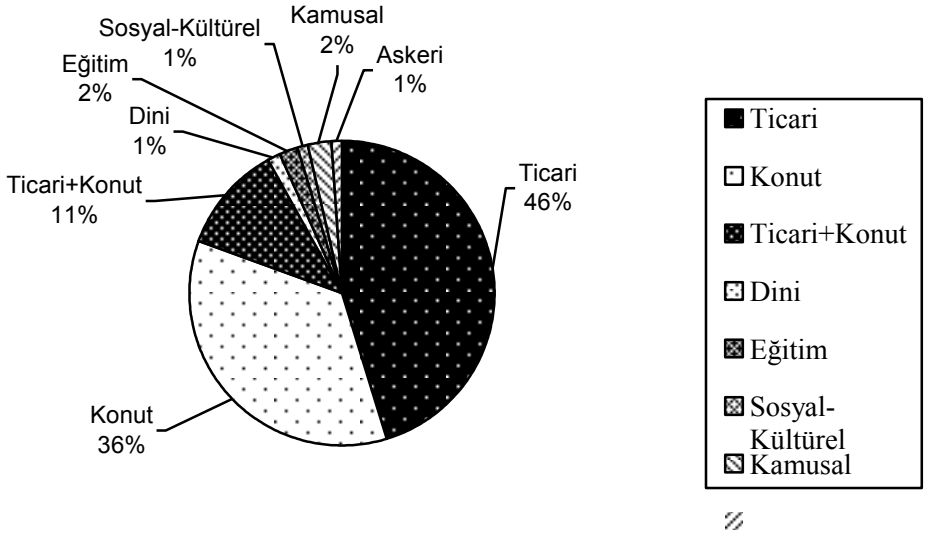
3.1.2. Kullanım İşlevi Analizi

Çalışma alanı Üzüm Çarşısı'nın yer aldığı ticari, anıtsal yapıların yer aldığı kamusal ve tarihsel değerlilik taşıyan konutların yer aldığı konut alanı olmak üzere üç alt bölgeden oluşmaktadır. Bu nedenle çalışma alanındaki yapıların % 45'i ticaret işlevi ile kullanılmaktadır ve bu yapıların % 92'lik kısmı alanının kuzey batısındaki tarihi ticaret bölgesi olan Üzümcüler Çarşısı'nda yer almaktadır. Diğer bir alt bölge olan kamusala alan merkez olmak üzere tarihi dört tane cami, iki tane okul, iki tane hamam ve beş tane de kamusal olmak üzere 13 tane anıtsal yapı çalışma alanında yer almaktadır (Çizelge 3.3, 3.4). Çalışma alanında, ticari yapılardan sonra en çok yer alan yapılar konutlardır. % 36'lık orana sahip konutların hemen hemen hepsi konut bölgesinde yer almaktadır. Bunun dışında %11 lik bir düzeyde konut+ticaret fonksiyonunu bünyesinde taşıyan yapı stoğu da söz konusudur. Konut+ticaret işlevli yapılar konut bölgesinin çeperlerinde Hasan Fehmi, Şehit Fethi Bey (Tabakhane), Fevzi Paşa (Fabrika) ve Hastane Caddeleri üzerinde yer almaktadır (Şekil C.8).

Çizelge 3.3: Kullanım türü analiz tablosu

Kullanım Türü	***Yapı sayısı***	***Yüzde***
Ticari	168	45
Konut	131	36
Ticari+Konut	42	11
Dini	5	1,5
Eğitim	7	2
Sosyal-Kültürel	5	1,5
Kamusal	9	2
Askeri	4	1
TOPLAM	372	100

Çizelge 3.4: Kullanım işlevi analiz grafiği

3.1.3. Kullanım durumu analizi

Çalışma alanındaki konutların önemli bir bölümünde, zemin+1 katlı yapıların zemin katları kısmen kullanılmakta ya da hiç kullanılmamaktadır. 20. yüzyıl sonunda inşa

edilmiş apartmanların büyük bir bölümünde ise, zemin katları ticari üst katlar konut işlevi ile kullanılmaktadır.

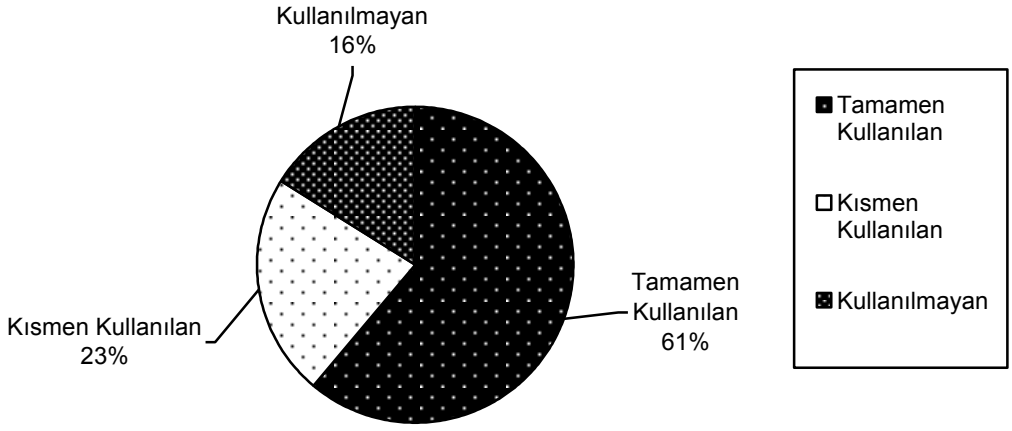
Analizi yapılan yapılar arasında, özgün işlevleriyle kullanılmayan yapılar yer almaktadır. Çalışma alanında bulunan yedi adet konut ve bir adet eğitim yapısı günümüzde özgün işlevlerinin dışında ticari ya da kamusal işlev ile kullanılmaktadırlar.

Çalışma alanındaki yapıların %61'i tamamen kullanılmaktadır. Boş olan yapılar ise % 16'lık bir dilimi kapsar. %23 lük bir bölüm ise kısmen kullanılmaktadır. Kullanılmayan yapılar genellikle strüktürel ve mülkiyet sorunu yaşayan 19.yüzyıl sonu ve 20.yüzyıl başına tarihlenen konutlardır (Çizelge 3.5, 3.6) (Şekil C.11).

Çizelge 3.5: Kullanım durumu analiz tablosu

Kullanım Durumu	***Yapı sayısı***	***Yüzde***
Tamamen Kullanılan	227	61
Kısmen Kullanılan	84	23
Kullanılmayan	60	16
TOPLAM	372	100

Çizelge 3.6: Kullanım durumu analiz grafiği

3.1.4. Mülkiyet durumu

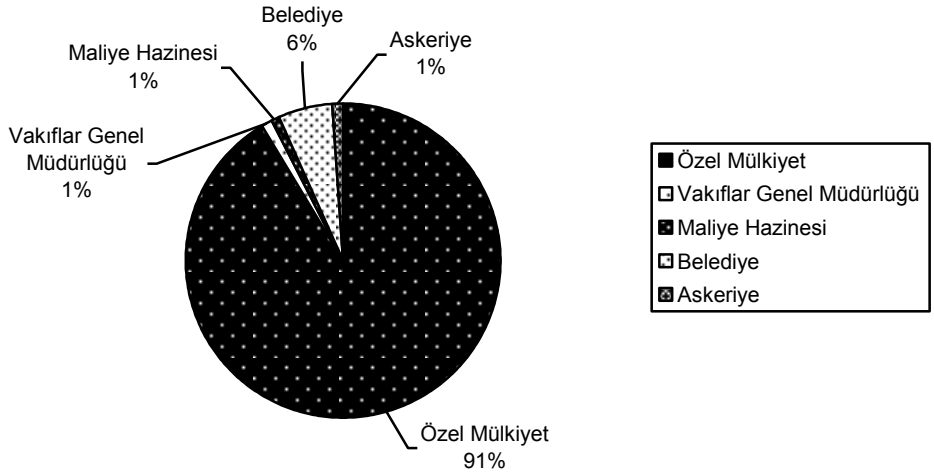
Çalışma alanındaki 372 yapının yaklaşık %91'i özel mülkiyettedir.

Sınırlar içinde kalan dini yapılardan yalnızca bir tanesi Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne aitken diğerleri çeşitli derneklere ait olmak üzere özel mülkiyettedirler. Bunların dışında hamamlar ve bedesten de Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne aittir. Alan içinde yer alan iki eğitim yapısı ve bir kaç konut belediye mülkiyetinde yer almakta olup, Milli Eğitim Müdürlüğü ve Valilik binaları ise Maliye Hazinesine aittir. Bunların dışında da Askeriye mülkiyetinde olan yapılar mevcuttur (Çizelge 3.7, 3.8) (Şekil C.12).

Çizelge 3.7: Mülkiyet durumu analiz tablosu

Mülkiyet Durumu	***Yapı sayısı***	***Yüzde***
Özel Mülkiyet	337	91
Vakıflar Genel Müdürlüğü	7	1,5
Maliye Hazinesi	3	0,5
Belediye-İl Özel İdare	21	6
Askeriye	4	1
TOPLAM	372	100

Çizelge 3.8: Mülkiyet durumu analiz grafiği

3.1.5. Tarihsel dönem analizi

Isparta tarihi kent merkezindeki tarihi doku büyük ölçüde yok olmuştur. Çalışma alanındaki yapıların % 41'ü, 20. yüzyılın ikinci yarısına tarihlenen yapılardır. Bu yapıların bir bölümü çok katlı apartmanlar olduğu gibi, kendi döneminin mimari üslubunu taşıyan zemin+1 ve zemin+2 katlı nitelikli yapılar da vardır.

%39'lık bir oranla çalışma alanındaki en yoğun yapı grubu, 20. yüzyılın başına tarihlenen yapılardır. Bu yapıların bir bölümü anıtsal nitelikteki yapılardır.

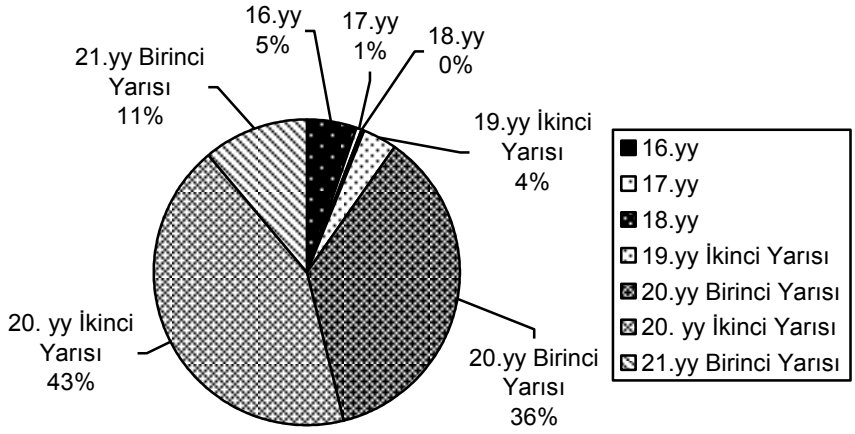
Çalışma alanındaki yapıların yaklaşık % 41'ını, 19. yüzyıl sonu 20. yüzyıl başına tarihlenen yapılar oluşturur. Bu yapılar, alandaki sivil mimarlık örnekleridir ve içinde tescili olmayan ancak çevresel değer taşıyan yapılar saptanmış ve tescile önerilmiştir.

19. yüzyıl ve öncesine tarihlenen yapılar, çalışma alanındaki anıtsal yapılar ve Üzümcüler çarşısı içinde yer alan ticari dükkânlardır. Çalışma alanındaki yapılar arasında tarihi bilinen en eski yapı, 1561 yılında inşa edildiği kaydedilen Mimar Sinan (Fridevs Bey) Camii'dir. Ancak ilk yapımının 16.yüzyıl' a tarihlendiği Kutlubey (Ulu) Camii 19.yüzyıl'ın sonunda yıkılıp tekrar inşa edildiği için Isparta merkezindeki en eski yapı olamamaktadır. Bunun dışında yine 16. yüzyıl' a tarihlenen Halil Hamit Paşa (İplikçi) Camii ve 18. yüzyıl' a tarihlenen Hacı Abdi (Kavaklı) Cami de alan da yer alan yapılardır. Dalboyunoğlu Hamam' ı 17.yüzyıl da inşa edilmiştir. 20. yüzyıl' ın ilk yarısındaki imar hareketleri sonucu erken dönem cumhuriyet kamu yapıları da çalışma alanında yer almaktadır (Çizelge 3.9, 3.10) (Şekil C.4).

Çizelge 3.9: Tarihsel dönem analiz tablosu

Tarihsel Dönem	***Yapı sayısı***	***Yüzde***
16.yüzyıl	13	3,5
17.yüzyıl	8	3
18.yüzyıl	1	0,5
19.yüzyıl İkinci Yarısı	6	2
20.yüzyıl Birinci Yarısı	147	39
20. yüzyıl İkinci Yarısı	155	41
21.yüzyıl Birinci Yarısı	42	11
TOPLAM	372	100

Çizelge 3.10: Tarihsel dönem analiz grafiği

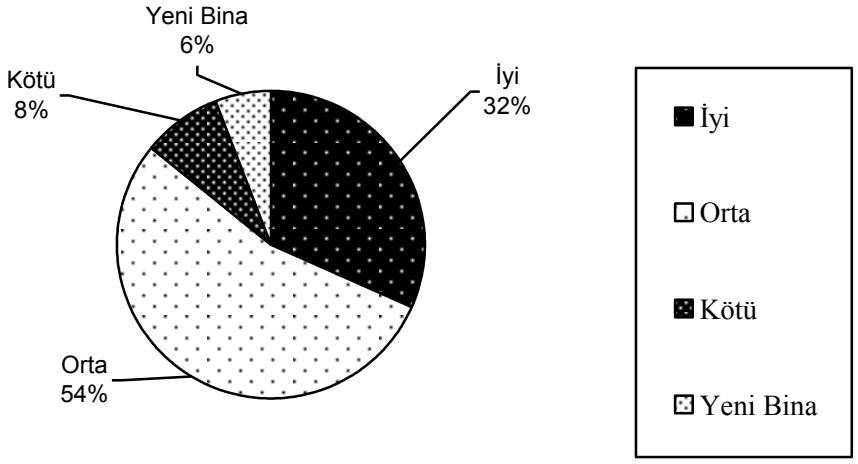
3.1.6. Strüktürel durum analizi

Çalışma alanındaki dokuyu büyük ölçüde 20. yüzyıl' in ikinci yarısından itibaren inşa edilen yapıların oluşturmasından dolayı, strüktürel analizi sonucunda iyi durumda olan yapıların sayısı oldukça fazladır. Ancak 19. yüzyıl sonu 20. yüzyıl başına tarihlenen konutların bazısı kısmen kullanıldığından bakımsızdır. Bakımsız yapılar zamanla terk edilmekte zaman içinde iyice haraplaşarak taşıyıcı niteliklerini yitirmektedir. % 8'lik dilimi oluşturan bu yapılar, strüktürel açıdan kötü durumda olup genellikle kullanılmayan yapılardır (Çizelge 3.11, 3.12) (Şekil C.5).

Çizelge 3.11: Strüktürel durum analiz tablosu

Strüktürel Durum	***Yapı sayısı***	***Yüzde***
İyi	118	32
Orta	200	54
Kötü	31	8
Yeni Bina	22	6
TOPLAM	372	100

Çizelge 3.12: Strüktürel durum analiz grafiği

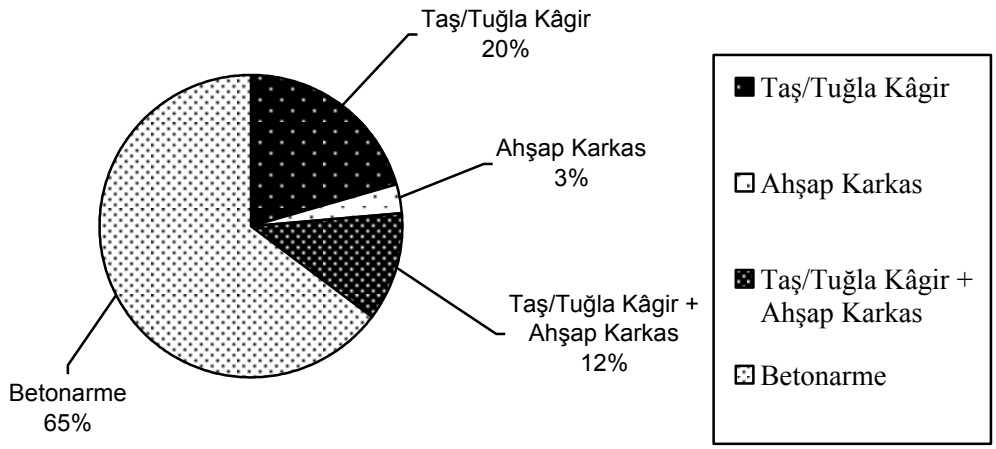

Çalışma alanındaki yapıların %65'i betonarme yapım sistemi ile inşa edilmiştir. 20.yüzyıl öncesine tarihlenen yapıların çoğunluğu taş/tuğla kagir olarak inşa edilmiştir. Bunların yanı sıra alanda ahşap karkas ve taş/tuğla kagir + ahşap karkas sistemin bir arada görüldüğü yapılar da mevcut olup %15'lik bir dilime karşılık gelmektedir (Çizelge 3.13, 3.14) (Şekil C.6).

Çizelge 3.13: Strüktürel sistem ve malzeme analiz tablosu

Strüktürel Sistem ve Malzeme	***Yapı sayısı***	***Yüzde***
Taş/Tuğla Kâgir	75	20
Ahşap Karkas	14	3
Taş/Tuğla Kâgir + Ahşap Karkas	45	12
Betonarme	238	65
TOPLAM	372	100

Çizelge 3.14: Strüktürel sistem ve malzeme analiz grafiği

3.1.7. Tarihi değerlilik analizi

Isparta kent merkezi tarihi sit alanı ve yakın çevresi için yapı özelinde tescil işlemi yapılmıştır. Bu nedenle, analizi yapılan 372 yapının 72 tanesi tescillidir ve alan içindeki yapıların %19'una karşılık gelmektedir. Bu yapılar:

Koruma Alanı 1. Bölgede yer alan Valilik, Kutlubey (Ulu) Camii, Bey Hamamı, Dalboyunoğlu Hamamı, Fridevs Bey Bedesteni,

Koruma Alanı 2. Bölgede yer alan Mimar Sinan (Fridevs Bey) Camii ve Üzüm Pazari içinde yer alan 17 dükkân,

Aksu Caddesi üzerinde yer alan 29. Tümen Binası ve Mahfeli ve Milli Eğitim Müdürlüğü Binası,

1254 ada 82 parsel üzerinde yer alan Hacı Abdi (Kavaklı) Camii ve 442 ada 1 parselde yer alan Halil Hamit Paşa (İplikçi) Camii,

1254 ada 21 parsel üzerinde yer alan İnönü İlköğretim Okulu ve 443 ada 3 parselde yer alan Cumhuriyet İlköğretim Okulu,

1306 (Tabakhane), 1311 (Doğan Çıkmazı), 1313 (Henden), 1401, 1410, 1411, 1412 (İrfan), 1413 ve 1414 (Damgacı), 1415 sokaklar üzerinde yer alan 44 adet sivil mimarlık örneğidir. Bunun yanı sıra parsel tescili halen devam eden ancak yerindeki yapıların artık mevcut olmadığı iki parsel 440/96 ve 1249/21 saptanmıştır.

Tescilli bulunan anıtsal yapılar ve ticari işlevi olan Üzüm Pazarı'nda yer alan dükkânların dışındaki yapıların özgün işlevi konuttur. Ancak çalışma alanında bulunan yedi adet konut ve bir adet eğitim yapısı günümüzde özgün işlevlerinin dışında ticari ve kamusal işlevler ile kullanılmaktadırlar.

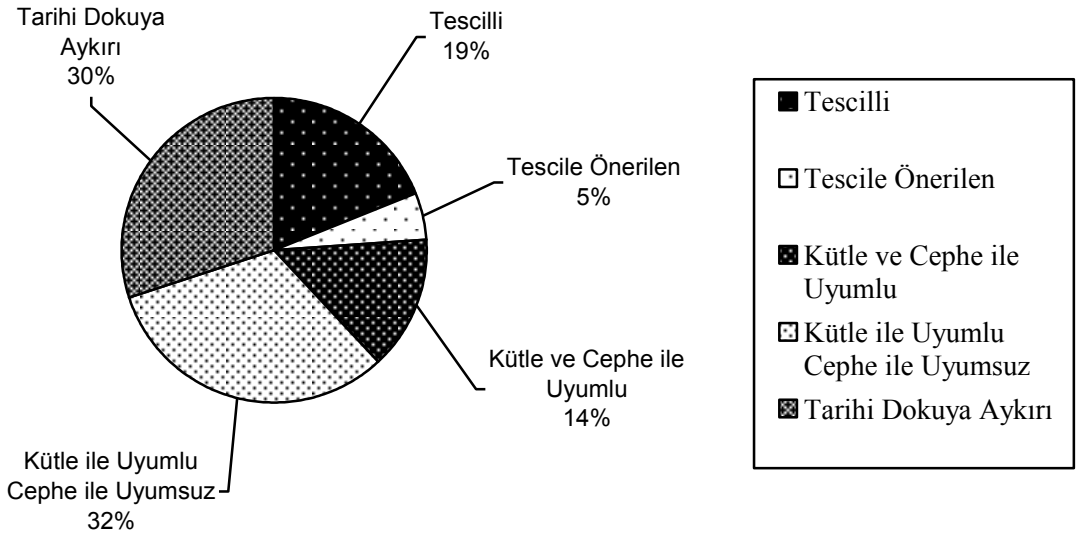
Çalışma alanında kültür varlığı değeri olan yapıların büyük çoğunluğu tescillidir. Bu durum tescilleme işleminin daha önce yapılmış olmasından kaynaklanmaktadır. Ancak tescilleme işlemi gerçekleştirilmiş olmasına karşın tarihi dokunun büyük ölçüde kaybedilmiş olması ve alandaki pek çok tescilli ya da tescilsiz kültür varlığının özgün niteliklerini bütünüyle yitirmekle karşı karşıya olduğu gözlenmiştir. Bunun önüne geçmek için bu tez çerçevesinde tescilli yapıların sayısının arttırılarak kültür varlığı değeri olan yapıların tümünün korunması amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda 1306 (Tabakhane), 1311 (Doğan Çıkmazı), 1313 (Henden), 1401, 1410, 1411, 1412 (İrfan), 1413 ve 1414 (Damgacı), 1415 sokaklar ve 112. cadde üzerinde yer alan 14 adet yapı tescile önerilmiştir. Yeni öneriler, alandaki yapıların yaklaşık % 5'ini oluşturmaktadır.

Çalışma alanındaki yeni yapıların çoğu tarihi çevrenin kimliğine aykırı yapılardır ve tüm yapıların %30'una denk gelemektedir. Kütle ve cephe ile çevreye uyumlu yapılar %14'lük kütlesi uyumlu ancak cephesi uyumsuz yapılar ise %32'lik bir dilimi oluşturmaktadır (Çizelge 3.15, 3.16) (Şekil C.13).

Çizelge 3.15: Tarihsel değerlilik analiz tablosu

Tarihi değerlilik	***Yapı sayısı***	***Yüzde***
Tescilli	72	19
Tescile Önerilen	14	5
Kütle ve Cephe ile Uyumlu	54	14
Kütle ile Uyumlu Cephe ile Uyumsuz	119	32
Tarihi Dokuya Aykırı	111	30
TOPLAM	372	100

Çizelge 3.16: Tarihsel değerlilik analiz grafiği

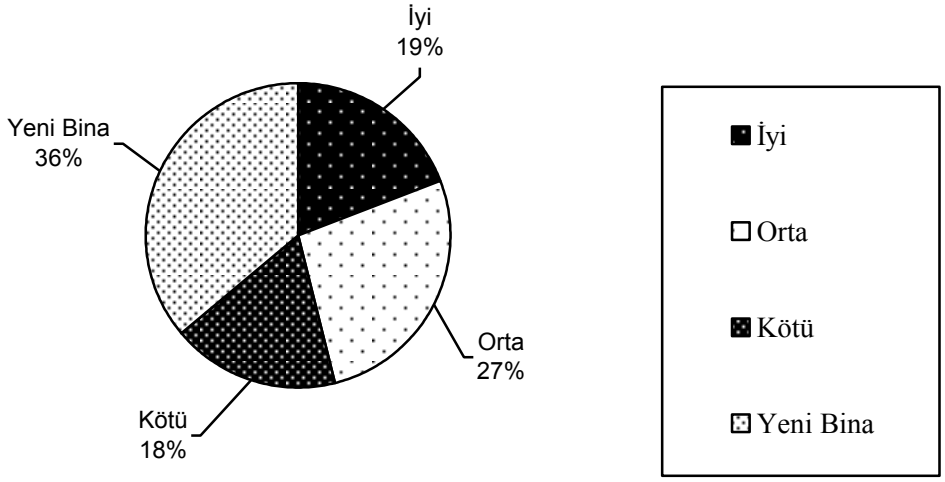
3.1.8. Korunmuşluk durumu analizi

Korunmuşluk durumu analizi, tescilli, tescili önerilen, kütle ve cephe ile çevreye uyumlu yapılar için yapılmıştır. Tescilli, tescili önerilen, kütle ve cephe ile çevreye uyumlu yapıların tümü, analizi yapılan yapıların yalnızca % 38'ini oluşturmaktadır. Korunmuşluk durumunun iyi olan yapılar, çalışma alanındaki yapıların yaklaşık %19'ini oluştururken, korunmuşluk durumu kötü olan yapılar da %18'lik bir dilime karşılık gelmektedir. Bu yapıların çoğunda kapı-pencere boyutları ve malzemeleri değiştirilmiştir. Çatılar yenilenmiş, bakımsızlıktan dolayı yapı malzemelerinde bozulmalar oluşmuştur. Bunun dışında yapılara eklemlenen ekler de tarihsel değerliliği bozan bir diğer etken olmuştur (Çizelge 3.17, 3.18) (Şekil C.10).

Çizelge 3.17: Korunmuşluk durumu analiz tablosu

Korunmuşluk Durumu	***Yapı sayısı***	***Yüzde***
İyi	65	19
Orta	103	27
Kötü	63	18
Yeni Bina	140	36
TOPLAM	372	100

Çizelge 3.18: Korunmuşluk durumu analiz grafiği

3.2. Sorgulamalar

3.2.1. "Tarihsel değerlilik – kullanım durumu –trafik" sorgulaması

Çalışma alanı üzerinde yapılan tarihsel değerlilik, kullanım durumu ve ulaşım analizlerinin birlikte sorgulanması ile, kültür varlığı değeri taşıyan yapılar ile kullanım durumu arasındaki ilişki saptanması amaçlanmıştır. Bunun yanı sıra tarihi değerlilik taşıyan bu yapıların ulaşım sistemi içerisindeki yerleşimlerinin değerlendirilmesi bir diğer hedef olmuştur. Sentez sonucundan çıkan veriler doğrultusunda ulaşım ve müdahale önerisi oluşturulmuştur.

Çalışma alanındaki 72 adet tescilli yapının 39 tanesi bütünüyle kullanılmaktadır. Tescile önerilen 17 adet kültür varlıklarının 3 tanesi bütünüyle kullanılmakta ve 14 tanesi bütünüyle kullanılmamaktadır. Tarihi dokuya aykırı olana yapılar çoğunlukla kullanıyor durumdadır.

Trafik yoğunluğunun az olduğu akslarda tescilli yapılar ve tarihsel değeri olan yapılar sayıca fazladır. Trafik yoğunluğunun fazla olduğu aksalar üzerinde ise daha çok anıtsal nitelikteki tarihi yapılar bulunmaktadır. Bunun dışında çalışma alanının çeperinde bu akslar boyunca yer alan yapılar tarihi dokuya uyumsuz yeni yapılardır.

Tarihi sit alanının büyük bir bölümü trafiğe açıktır. Özellikle konut dokusunu yoğun olarak bulunduğu alanda trafik akışı tek yön veya çift yön olarak sağlanmaktadır. Bu dokunun içerisinde boşalan parseller birleştirilerek otopark alanı olarak kullanılmaktadır (Çizelge 3.19) (Şekil C.17).

Çizelge 3.19: Tarihsel değerlilik – kullanım durumu sorgulaması

	Tescilli	***Tescile Önerilen***	***Toplam***
Bütünüyle Kullanılıyor	39	3	42
Kısmen Kullanılıyor	19	-	19
Kullanılmıyor	14	14	28
TOPLAM	72	17	89

3.2.2. "Taşıyıcı sistem ve malzeme – taşıyıcı sistem durum" sorgulaması

Çalışma alanı üzerinde yapılan taşıyıcı sistem ve malzeme ile taşıyıcı sistem durum ulaşım analizlerinin birlikte sorgulanması ile kültür varlığı değeri taşıyan yapıların yapım sistem ve taşıyıcı sistem sağlamlık durumu arasındaki ilişkinin saptanması amaçlanmıştır. Sentez sonucundan çıkan veriler doğrultusunda müdahale önerisi oluşturulmuştur.

Çalışma alanındaki 75 tane taş/tuğla kagir yapı olup 57 tanesi iyi ve orta sağlamlıktadır. Ahşap karkas 12 yapının 10 adedi iyi ve orta, taş/tuğla kagir +ahşap karkas 43 yapının da 31 tanesi iyi ve orta durumdadır.

Tescilli anıtsal yapıların çoğunluğu taş/tuğla kagir olup taşıyıcı sistemleri iyi ve orta olarak değişim göstermektedir. Tarihi konut yoğunluğun fazla olduğu alanda ise tescilli ve kültür varlığı değeri taşıyan diğer yapılar ahşap karkas, taş/tuğla kagir + ahşap karkas yapım sistemine sahiptir. Taşıyıcı sistem durumlarında orta ve kötü düzeydedir. Çalışma alanında yer alan betonarme yapıların taşıyıcı sistem durumları iyi ve orta düzeydedir.

Tarihsel değerlilik taşıyan ve tescil önerilen yapıların çoğunluğu taş/tuğla kagir + ahşap karkas olup üç tanesi betonarmedir. Taşıyıcı sistem durumları ise kötü ve orta düzeydedir (Çizelge 3.20) (Şekil C.15).

Çizelge 3.20: Taşıyıcı sistem malzeme ve taşıyıcı sistem durum sorgulaması

	Taş. Sis. Dur. İyi	***Taş. Sis. Dur. Orta***	***Taş. Sis. Dur. Kötü***	***Toplam***
Taş/Tuğla Kagir	15	42	18	75
Ahşap Karkas	3	7	2	12
Taş/Tuğla Kagir + Ahşap Karkas	10	21	12	43
Toplam	28	70	32	130

3.2.3. "Tarihsel dönem – taşıyıcı sistem ve malzeme" sorgulaması

Çalışma alanı üzerinde yapılan taşıyıcı sistem ve malzeme ve tarihsel dönem analizlerinin sentezi ile kültür varlığı değeri taşıyan yapıların yapım sistemleri ve tarihsel dönemleri arasındaki ilişki tespit edilmesi amaçlanmıştır. Sentez sonucundan çıkan veriler doğrultusunda müdahale önerisi oluşturulmuştur.

Çalışma alanındaki 16. yüzyıla ait 13 adet yapının dokuz tanesi taş/tuğla kagir, dört tanesi de ahşap karkastır. 17.yüzyıl' a ait 10 adet ve 18.yüzyıl' ait bir yapı ise taş tuğla kagirdir. 19.yüzyıl'ın ikinci yarısına tarihlenen altı yapının dört tanesi taş/tuğla kagir+ahşap karkas olup geri kalanı kagirdir. 20.yüzyıl'ın ilk yarısı ile betonarme yapıların artışı ve geleneksel yapım sistemi ile inşa edilen yapı sayısında azalma tespit edilmiştir. 21.yüzyıl'ın ilk yarısında ise alana tamamıyla betonarme yapılar dahil olmuştur (Çizelge 3.21) (Şekil C.18).

Çizelge 3.21: Tarihsel dönem – taşıyıcı sistem ve malzeme sorgulaması

	Taş/Tuğla Kagir	***Ahşap Karkas***	***Taş/Tuğla Kagir + Ahşap Karkas***	***Betonarme***	***Toplam***
16.yüzyıl	9	-	4	-	13
17.yüzyıl	10	-	-	-	10
18.yüzyıl	1	-	-	-	1
19.yüzyıl İkinci Yarısı	2	-	4	-	6
20.yüzyıl Birinci Yarısı	41	14	29	61	145
20. yüzyıl İkinci Yarısı	13	-	8	134	155
21.yüzyıl Birinci Yarısı	-	-	-	42	42
TOPLAM	76	14	45	237	372

4. ÇALIŞMA ALANINDAKİ KARŞILAŞILAN KORUMA SORUNLARI VE ÖNERİLER

4.1. Koruma Sorunları

Günümüzde Çelebiler ve Kutlubey Mahallesi, Isparta'nın tarihsel çekirdeğini oluşturmaktadır. Geçmişte çeşitli etnik gruplardan oluşan özgün kullanıcı profili günümüze gelindiğinde değişmiştir. Bölge, mimari doku olarak büyük değişiklikler geçirmiş olmasına karşın, özgün sokak biçimlenişi, içerdiği tarihi konutları ve anıtlarıyla geçmişin izlerini taşımaktadır.

Kamusal, ticari ve konut alanı olmak üzere üç ayrı alt bölgeden oluşan çalışma alanı Isparta'nın ticari, kamusal ve toplumsal yaşantısını besleyen bir bölge olması nedeniyle günümüzde de kent merkezi niteliğini sürdürmektedir. Ancak son dönemde çeşitli işlevlerin yoğun bir şekilde alana yüklenmesi, tarihi yapı stoğunun kimi zaman zarar görmesine kimi zaman da yitirilmesine neden olmuştur.

Yoğun taşıt trafiğinin mevcut olduğu kamusal alanda tarihsel değer taşıyan anıtsal ve sivil mimarlık örneği yapılar ciddi müdahalelere maruz kalmıştırlar. Kent merkezi için gerekli olan otopark ihtiyacının konut alanı bölgesinde yer alan geleneksel doku içinde boşalan ya da boşaltılan parseller tarafından karşılanması isteğinin, özellikle sit alanına olumsuz etkisi olmaktadır. Ayrıca kent merkezinin çeperlere doğru hızlı gelişimi nedeniyle 21.yüzyıl'ın başlarında özellikle konut dokusu çöküntü bölgesi haline gelmeye başlamıştır. Mülk sahiplerinin yapıları terk etmesi ve yeni kullanıcıların ekonomik düzeylerinin düşük olması nedeniyle binalar bakımsız kalmaya ve yıkılma sürecine girmiştir. Bunun dışında ticari alanın yeni kentleşme sonucu oluşan alternatif alışveriş mekanları nedeniyle geri planda kalması, mülk sahiplerinin ekonomik güçlerini azaltmakta bu durum da dolaylı olarak yapıların bakımsız kalmasına neden olmaktadır. Ancak son yıllarda bölgede yeniden rantın artması nedeniyle sit alanı niteliksiz yapılaşma ve çok katlı betonarme apartmanların çoğalması durumu ile karşı karşıyadır. Bu durum geleneksel doku bütünlüğüne büyük ölçüde zarar vermektedir.

Çalışma alanı sit sınırı ve etkileşim alanı kararlarının, alanın korunması açısından yetersiz kaldığı tespit edilmiştir. Konut bölgesi sit sınırının hemen yanı başındaki parsellerde çok katlı apartmanların yükselmeye başladığı alan çalışması sonucu çıkarılan sokak siluetleri ile saptanmıştır (Ek D). Benzer şekilde sit alanı içindeki ve yakın çevresindeki boşalan parsellerin birleştirilerek kent merkezinin otopark ihtiyacını karşılamaya yönelik işlevlendirildiği alan çalışmaları ile plan ve siluetler ile belgelenmiştir (Ek C).

4.1.1. Sosyo - ekonomik sorunlar

Tarihi yapılar temsil ettikleri dönemin toplumsal gerekliliklerine göre biçimlenmişlerdir. Toplumsal ilişkilerin, aile kurumunun ve bireyler arasındaki iletişim düzeyinin hızla değişmekte olduğu günümüzde, geleneksel ilişki biçimine göre tasarlanmış eski yapılar ve bunların oluşturduğu eski yerleşim birimleri bu değişikliklere çoğu zaman uymamaktadır.

Isparta tarihi sit alanı ve yakın çevresindeki konut alanlarında mülkiyet çoğunlukla el değiştirmiştir. Eski kent sakinleri, özellikle üst gelir grubunda olanlar, fiziki çevrenin çağdaş yaşamı karşılamaya yetersiz koşuları nedeniyle bölgeyi terk etmişler ve boşalan konutlara Isparta çevresi ve il dışından göçlerle gelen kalabalık ve gelir düzeyi düşük aileler yerleşmişlerdir.

Kente çalışmak için göçle gelen kesim, kent içinde ekonomik açıdan uygun konut bulamadıkları için ticaret merkezine yakın olan ve ucuz konutların yer aldığı bu alana yerleşmektedirler. Bu kişiler tarihi yapıların bakımını sağlamak için ekonomik yeterliliğe sahip değildir ve bu alanlarda geçici olarak kaldıklarını düşündükleri için (ekonomisi düzelince modern kente gitme isteği) de bakım yapmaya gerek görmemektedirler.

Bunun yanında kentte gelişen merkezi iş alanı (MİA) tarihi kent merkezindeki konut bölgesinin köhneleşmesine sebep olmakta, eski kent merkezi olumsuz yönde etkilenmektedir. Tarihi kent merkezi öncelikle işlevsiz kalmakta ve daha sonrasında terk edilmektedir.

Toplumsal olumsuzlukların yanı sıra kamu kuruluşlarının desteğinin beklenen düzeyde olmaması da bu alanlar için sorun oluşturmaktadır. Kurumların ve

yönetimlerin yapılacak koruma çalışmaları için yeterli kurumsal bilince sahip olmamaları, mümkün olan teşvik ve desteklerden toplumun yararlanmasına engel oluşturmaktadır.

4.1.2. Fiziksel sorunlar

Isparta tarihi kent merkezi sit alanı ve yakın çevresi özelinde kullanıcı gereksinimlerinin değişimi nedeniyle konutların kullanım sürecinde yapısal özelliklerine ilişkin değişimler olmuştur. Eskime olarak adlandırılan yapısal değişimler, yaşam koşullarının değişimi, konutlarda fiziksel yıpranma, bozulma ve yok olma sürecini hızlandırmıştır. Yapıların günümüz koşullarına uygun biçimde yaşanabilir duruma getirilmeleri amacı ile yapılan uygulamalar yapıların özgünlüğüne zarar vermektedir.

Bunların dışında tarihi kent merkezi, ticaret, hizmet ve diğer sektörlerin baskılı gelişmelerine karşı koyamamakta ve bu da tarihi yapıları ve alanı zorlamaktadır. Yüksek kar amacını ön plana alan çok katlı yapılar eski dokunun bozulmasına sebep olmakta ve imar planları ile getirilen yoğunluk artışı mevcut dokuyu yok etmektedir.

Ösler ve Aru'nun hazırladığı imar planı çerçevesinde tarihi kent dokusunun korunması amaçlanmış ve kentin gelişimi tarihi merkezin aksi yönüne doğru planlanmıştır. Ancak Hükümet Meydanı olarak tasarlanan alanda inşa edilen Valilik binasının konumlanışı nedeniyle tarihi kent merkezi geri plana düşmüştür. Revize imar planlarında tarihi kent merkezinin korunmasına yönelik önlemler alınmadan işlevler yüklenmekte ve bu bölgenin yeniden çekim alanı olması amaçlanmaktadır. Bu durum da tarihi kent merkezinin yoğun bir yapılaşmaya maruz kalmasına neden olmaktadır.

4.2. Tarihi Kent Merkezi Koruma Önerileri

4.2.1. Dokuya yönelik koruma önerileri

Çalışma alanı kamusal, ticari ve konut olmak üzere üç alt bölgeye ayrılmaktadır. Özellikle konut bölgesinin bir bölümünü tanımlayan sit sınırı genişliğinin yeterli olmadığı tespit edilmiştir. Tescilli konutlar ve çevresel değer taşıyan yapıları dikkate almayan sit sınırı alanın geri dönüşü olamayan müdahalelere maruz kalmasına neden

olmuştur. Bu nedenle sit sınırı ve sit alanı ile etkileşim içinde olan yakın çevresi için sınırların yeniden sorgulanması gerekmektedir.

Konut bölgesi sit sınırının hemen yanı başındaki parsellerde çok katlı apartmanların yükselmeye başladığı alan çalışması sonucu çıkarılan sokak siluetleri ile saptanmıştır (Ek D). Benzer şekilde sit alanı içindeki ve yakın çevresindeki boşalan parsellerin birleştirilerek kent merkezinin otopark ihtiyacını karşılamaya yönelik işlevlendirildiği alan çalışmalarında plan ve siluetler ile belgelenmiştir (Ek C).

Çalışma sürecinde tespit edilen bu sorunlara yönelik sit sınırın genişletilmesi önerilmiştir. Sit sınırı genişletildikten sonra sınırın içinde kalan çok katlı yeni yapılar bina ömürlerini tamamladıktan sonra yerlerine doku karakterine uygun kat yüksekliğindeki yapıların inşa edilmesi önerilmektedir.

Çalışma alanındaki 372 yapının 72'si tescilli olup 14'ünün (%5) tescillenmesi önerilmektedir. Tescil önerisi yapılan yapıların tümü konuttur. Tescili önerilen yapılar için anıt fişleri doldurulmuştur. Ancak alanda yer alan yedi adet yapı çevre ile uyumlu olmalarına rağmen korunmuşluk durumları kötü olduğu için tescile önerilmemiştir (Çizelge 4.1).

Çizelge 4.1: Korunmuşluk durumu kötü olan ve tescile önerilmeyen yapılar

ADA	PARSEL	CADDE-SOKAK	KAPI NO
446	6	1414 sok	23
1249	47	1413 sok	19
8052	2	1413 sok	18/1
1249	29	-	18/1
408	31	1313 sok	14
408	19	1313 sok	12
379	2	112 cad	1

İşlev Önerisi

Kamusal, ticari ve konut olmak üzere üç alt bölgeden oluşan çalışma alanında her bölge için özgün işlevlerine yönelik öneriler sunulmaktadır. Çalışma alanının kamusal ve ticari bölgelerinde sahip oldukları işlevlerin devamı önerilmiştir. Genel

anlamda kamusal ve ticari işlevi kısmi derecede de olsa bozan yapıların kaldırılması bu alanlar için doğru olacaktır.

Çalışma alanının konut bölgesinde ise diğer alanlarda oluğu gibi işlev devamı amaçlanmaktadır. Ancak alandaki konutların bir kısmının özgün işlevinde değişikliğe gidilmiş, bir kısmı ise terk edilmiştir.

Bölgede konut ve kültürel etkinlik işlevi dışında başka işlevlerin yoğunlaşmasına izin verilmemelidir. Görsel sürekliliği bozan ve tarihi dokuya zarar veren yapıların tümünü ortadan kaldırmak gerçekçi bir çözüm olmayacaktır. Ancak, alanın üst kesimlerindeki 1306 (Tabakhane), 1311 (Doğan Çıkmazı), 1313 (Henden), 1410, 1411, 1412 (İrfan), 1413 ve 1414 (Damgacı) sokaklarda konutların yoğun olması göz önünde bulundurularak, bu alanın konut ve kültür işlevli bir bölge olarak kabul edilmesi önerilmektedir (Şekil C.20).

Konut ve kültür merkez olarak kabul edilen alanda yer alan günümüzde kültürel işlevin yüklenmeye başlandığı 1306 sok. üzerindeki terk edilmiş ve işlev değişikliğine gidilmiş tüm yapıların restorasyonları yapılacaktır. 1306 sokağın konut dokusuna hizmet eden bir kültür sokağı haline gelmesi önerilmektedir. Bu nedenle hali hazırda sokak üzerinde yer alan ve kamuşlaştırılmış yapıların restorasyonundan sonra, müze ve kütüphane, elişi, müzik, tiyatro, halk oyunları gibi çeşitli kursların verileceği ve bu aktivitelerin sergileneceği mekânlar olarak değerlendirilmesi düşünülmektedir. Bu alandaki ticari yapıların, kültürel merkeze hizmet edecek ve destek verecek işlevlerle değerlendirilmesi düşünülerek, korunması önerilmektedir.

Konut yerleşiminin ana elemanları olan Halil Hamit Paşa (İplikçi) Camii, İnönü ve Cumhuriyet İlköğretim Okulları, bölgenin geçmişle devamlılığını sağlayan anıtsal nitelikli öğeleri olup, öneri planının röper noktaları kabul edilmekte ve işlevlerinin devamı önerilmektedir (Çizelge 4.2).

Çizelge 4.2: İşlev önerisi ve güncel mülkiyet durumu sorgulaması

	Ticari	***Konut***	***Ticaret +Konut***	***Dini***	***Eğitim***	***Sosyal-Kültürel***	***Kamusal***	***Askeri***	***Toplam***
Özel Mülkiyet	142	118	41	-	2	7	3	-	313
Vakıflar Genel Müdürlüğü	3	-	-	4	-	-	-	-	7
Maliye Hazinesi	1	-	-	-	-	-	2	-	3
Belediye-İl Özel İdare		2	1	1	2	11	3	-	20
Askeriye	-	-	-	-	-	-	-	4	4
Toplam	146	120	43	5	4	18	8	4	348

Müdahale Önerisi

1306 (Tabakhane), 1311 (Doğan Çıkmazı), 1313 (Henden), 1410, 1411, 1412 (İrfan), 1413 ve 1414 (Damgacı) sokaklarda konutların yoğun olması göz önünde bulundurularak, mevcut yapı stoğunun basit ve kapsamlı onarımlar görerek korunması önerilmektedir (Şekil C.21) (Çizelge 4.3).

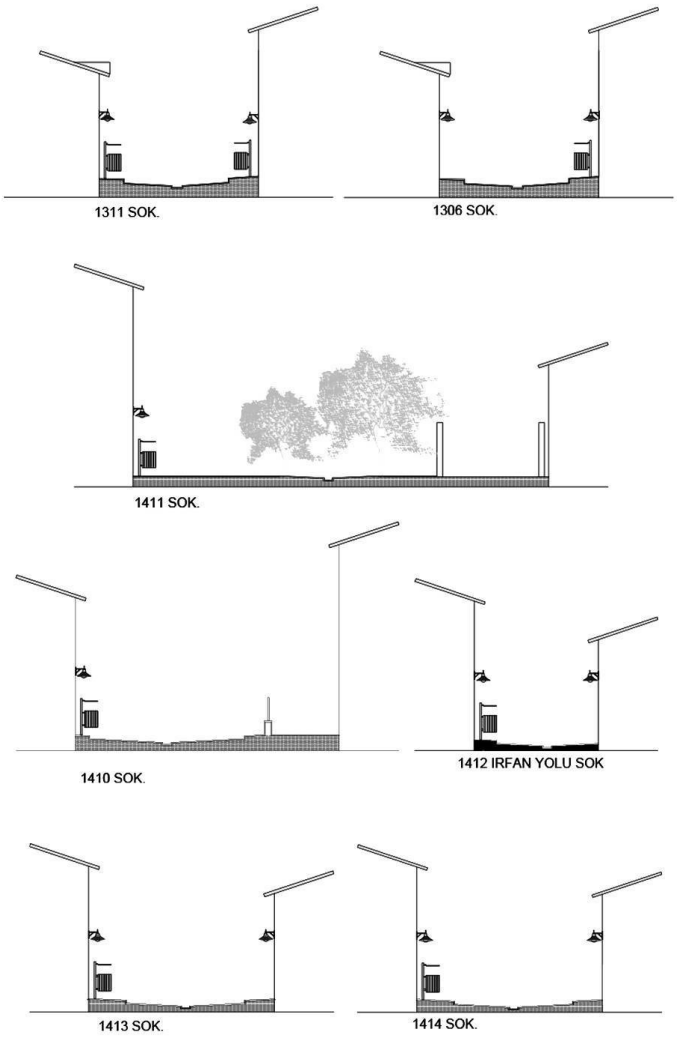
Çalışmanın amacı olan sağlıklılaştırmanın hedeflerinden biri eski kent dokusunun çalışma alanı sınırları içinde canlandırılmasıdır. Sağlıklılaştırmanın ilk aşaması ise, konutlara modern yaşam standartları getirmek olmalıdır. Bunların başında ısınma, kanalizasyon ve ulaşım gelmektedir.

Çizelge 4.3: Kat Ekleme, kat indirme, rekonstrüksiyon ve infil müdahale tablosu

	SOKAK	**ADA**	**PARSEL**	**TOPLAM**
KAT EKLEME	1311	407	84	**1**
KAT İNDİRME	1414	446	12	**8**
	1414	446	19	
	1412	8165	3	
	1412	8052	9	
	1412	8050	2	
	1410	2154	56	
	1413	8050	7	
	1413	8051	3	
REKONSTRÜKSİYON	1414	440	96	**3**
	1413	1249	21	
	1306	1249	34	
İNFİL	1413	1249	20	**4**
	1306	407	87	
	1306	407	88	
	1306	407	89	

Konut bölgesinin sağlıklaştırılmasında, evlerin cephelerini korumak şartıyla içlerinde gerekli değişikliğin yapılabileceğini kabul etmek gerekmektedir. Bu bölgede, tarihi niteliklerini koruyan yerleşmelerde perspektifi önemli ölçüde engelleyen sokak aydınlatma elemanlarının kaldırılması önerilmektedir. Bu elemanlar yerine, yeni tasarlanacak noktasal aydınlatmalar kullanılmalı, elektrik ve telefon şebekesi yeraltına alınmalıdır.

Yerleşimin kültürel ve konut işlevi ile yüklenmesi sonucu sokakların yaşayan mekanlar haline gelmesi ve alanın canlanması için sokakların belirli noktalarına yerleştirilecek kent mobilyalarıyla bu yaşanabilirliğin daha iyi algılanması sağlanacaktır (Şekil 4.1).

Şekil 4.1: Öneri sokak kesitleri

Ulaşım Önerisi

Geleneksel özellikleri koruyan yerleşmelerde motorlu taşıtlar tarihi dokuya zarar verebilmektedir. Çalışmaya söz konusu olan alanda da bu ciddi bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu nedenle konut bölgesi olarak kabul edilen alanda yayalaştırmaya gerek duyulmuştur. Ayrıca kültür ve konut işlevlerinin gerçekleşeceği bir alan olması alanın yayalaştırılması önemli bir diğer etken olmuştur (Şekil C.19).

4.2.2. Korunacak Sokaklara Dair Koruma Önerileri

1414, 1413, 1412, 1411, 1410, 1313, 1311 ve 1306 sokaklar Isparta sit alanında mevcut olan geleneksel dokuyu oluşturan konutların, sokak boyunca bir süreklilik içinde yer aldığı az sayıdaki sokak örnekleridir. Tarihi kent merkezi ve çevresi bağlamında günümüze ulaşabilmiş nitelikli sokaklardır.

1414 ve 1413 sokaklar doğu-batı doğrultusunda birbirinin devamı şeklinde uzanırken bu doğrultuyu dik kesen 1306 sokak ile sonlanmaktadırlar. 1413 sokağı dik kesen bir diğer sokak olan 1412 sokak 1410 ve 1411 sokak ile 1306 sokağa bağlanmaktadır. Bunun dışında 1306 sokağa bağlanan 1311 ve 1313 sokaklar alana ait diğer sokaklardır. Alandaki sokak ve ada ilişkilerini incelediğimizde organik bir dokudan bahsetmek mümkün olacaktır. Alanın çevresinde yer alan mahallerdeki ortoganel sitem bu alanda mevcut değildir ve organik dokusuyla farklılık göstermektedir.

1414, 1413 ve 1306 nolu sokakların ana akslar niteliğini barındırdığı alanda 1412, 1411, 1410, 1313 ve 1311 nolu sokaklar ikincil akslar olmuşlardır. Sokaklar oluşturduğu kurguda meydanlardan mevcut değildir.

Bahsi geçen tüm sokaklar Isparta geleneksel konutu karakterini yansıtan gerek bitişik nizam gerek ayrık nizam bahçeli konutlar niteliğinde, bitişik düzendeki konutlardan oluşmaktadır. Sokaklar özelinde özgünlüğünü koruyan yapı yoğunluğu farklılık gösterse de sokaklar boyunca yer alan tarihi değerli yapılar, kâgir, ahşap, kâgir üzeri ahşap taşıyıcı sistemli konutlardır.

Bu konutlar çoğunlukla zemin ve zemin+1 katlıdır. Cepheleri, yaklaşık 6-8 metre arasında değişen ölçülerdedir. Konutlarda girişler, sokak yönündeki cepheler yada bahçeler üzerinden sağlanmaktadır.

Isparta kent merkezi sit alanı içinde yer alan sokaklar için önerilen koruma yaklaşımlarında ilk aşama, yapıların niteliksiz eklerden ve sonradan eklenen katlardan arındırılması olmalıdır. Konutlardan bazıları basit onarımlarla korunabilecekken, bazı konutlar için ağır restorasyon uygulamaları gerekmektedir.

Cephe kurgusunun değişmediği yapılarda, yapı elemanlarının onarılması, onarılamayacak durumda olanların ise yenilenmesi gerekmektedir.

Cephe kurgusunun değişmiş olduğu yapılarda, açıklıkların yerleşmedeki pencere ve kapı tipolojisine uygun olarak yeniden boyutlandırılması ve geleneksel olmayan doğramaların özgün haline uygun olarak yenilenmesi önerilmektedir.

1414 sokak 440 ada 96 parselde ve 1413 sokak 1249 ada 21 parselde önceden yer alana ancak günümüzde mevcut olmayan yapılar tespit edilmiştir. Tescil kararı devama eden bu parsellere yapıların ve sokağın eski fotoğrafları ile yerleşmenin genel karakterleri göz önünde bulundurularak rekonstrüksiyon uygulaması önerilmektedir. Bunun dışında 1414 sokak 440 ada 35 parselde, 1306 sokak 1249 ada 33 parselde, 1411 sokak 443 ada 1 parsel de yer alan yapılar için strüktürel müdahalede bulunulması gerekmektedir. Yapıların ciddi anlamada malzeme ve yapı elemanı kayıpları olduğu için bu yapılar bazında da rekonstrüksiyon uygulaması önerilmiştir.

Ayrıca alana ait kadastral sınırların incelenmesi ile boşalan ve birleşen parsellerin tespiti yapılmıştır. Buna yönelik sokak siluetinin ve işlevsel devamlılığın sağlanması için 1306 sokak 407 ada ve 1413 sokak 1249 ada 19-20 parseller de yer alan boş arsalara infil uygulaması önerilmiştir.

20. yüzyılın sonlarında briketle inşa edilmiş niteliksiz yapıların yıkılarak parsellerin temizlenmesi ve yerlerine, yerleşmedeki cephe tipolojisine sadık kalınarak alana uygun yeni yapılar yapılması uygun bulunmuştur.

Ulaşım önerisi olarak bahsi geçen sokaklarda yayalaştırma önerisi getirilmiştir. Ancak yayalaştırma yapılan bu sokaklar, kullanıcıların gereksinimlerine cevap verecek şekilde kontrollü ve kısmi zamanlı taşıt kullanımına açılabilecektir. Bunun için sokak döşemeleri özgün kullanımına uygun, ortası kanallı ve taş kaplama döşeme önerilmiştir.

4.2.2.1. 1306 Sokak (Tabakhane Sokak)

Siluet 1: parsel bazında daha çok basit onarım gerektiren müdahaleler önerilmiştir. Bunlar sıva onarımı, malzeme değişimi, cephe temizliği ve cephe boyamasıdır. Ancak 1249 ada 34 parselde strüktürel güçlendirme ve eklerin kaldırılması, 33 parselde ise rekonstrüksiyon gibi kapsamlı onarımlar önerilmiştir.

Siluet 2: Çoğunlukla basit onarım önerilmiştir. Ancak 407 ada 1306 sokak boyunca boşalmış olan parsellere üç adet infil yapı önerisinde bulunulmuştur. Böylelikle sokak perspektifinde yapı bütünlüğün korunması amaçlanmıştır (Şekil D.14, 15).

İnfil Koşulları

Parsel Bazında: 1306 sokaktaki parsel boyutu büyüklüğü baz alınarak 407 ada da üç adet infil yapı önerisinde bulunulmuştur. Sokak boyunca ayrık nizam yapılaşma koşulu nedeniyle bu parseller için de ayrık nizam yapılaşma önerilmiştir. Bahçeler yapıların yan ve arka cephesinde yer alacaktır.

Cephe Bazında: Zemin+1 kat, kat adedi önerilmiştir. Kat yükseklikleri 360 cm ölçüsünde olmalıdır. Cephe bütününün %35'nin boşluk olması önerilmektedir. Birinci katta sağında ve solunda yer alan 50-80 cm arası çıkmalar olmalıdır. Kırma çatı üzeri alaturka kiremit üst örtü önerilmektedir.

4.2.2.2. 1311 Sokak (Doğan Çıkmazı)

Siluet 1: Parsel bazında daha çok basit onarım gerektiren müdahaleler önerilmiştir. Bunlar sıva onarımı, malzeme değişimi, cephe temizliği ve cephe boyamasıdır. Ancak 407 ada 84 parselde kat ekleme gibi kapsamlı onarım önerilmiştir. 1306 sokak ile birleşen köşe parselde infil yapı önerisi sunulmuştur.

Siluet 2: Çoğunlukla basit onarım önerilmiştir. Parsel bazında daha çok basit onarım gerektiren müdahaleler önerilmiştir. Bunlar sıva onarımı, malzeme değişimi, cephe temizliği ve cephe boyamasıdır (Şekil D.12, 13).

4.2.2.3. 1313 Sokak (Henden Sokak)

Siluet 1: Parsel bazında daha çok basit onarım gerektiren müdahaleler önerilmiştir. Bunlar sıva onarımı, malzeme değişimi, cephe temizliği ve cephe boyamasıdır.

Ancak 408 ada 25 parsele yapı elemanlarında değişim ve cephe oranlarında düzenleme gibi kapsamlı onarım önerilmiştir (Şekil D.11).

4.2.2.4. 1410 Sokak

Siluet 1: Parsel bazında daha çok basit onarım gerektiren müdahaleler önerilmiştir. Bunlar malzeme değişimi, cephe temizliğidir. Cumhuriyet İlkokulu dışındaki yapılarda yapı elemanlarında değişim gibi kapsamlı onarım önerisinde de bulunulmuştur.

Siluet 2: Parsel bazında daha çok basit onarım gerektiren müdahaleler önerilmiştir. Bunlar sıva onarımı, malzeme değişimi, cephe temizliği ve cephe boyamasıdır. 2154 ada 56 parselde ise kat indirme önerisi sunulmuştur (Şekil D.9, 10).

4.2.2.5. 1411 Sokak

Siluet 1: Parsel bazında daha çok basit onarım ve kapsamlı onarımlar gerektiren müdahaleler önerilmiştir. Bunlar malzeme değişimi, cephe temizliğidir, cephe düzenlemesi, yapı elemanları değişimidir. Bunun dışında 8050 ada 2 parselde yer alan yapı için kat indirme önerilmiştir.

Siluet 2: Parsel bazında daha çok basit onarım ve kapsamlı onarımlar gerektiren müdahaleler önerilmiştir. Bunlar malzeme değişimi, cephe temizliğidir, cephe düzenlemesi, yapı elemanları değişimi, strüktürel güçlendirme ve eklerin kaldırılmasıdır (Şekil D.7, 8).

4.2.2.6. 1412 Sokak (İrfan Sokak)

Siluet 1: Parsel bazında daha çok basit onarım ve kapsamlı onarımlar gerektiren müdahaleler önerilmiştir. Bunlar malzeme değişimi, cephe temizliğidir, cephe düzenlemesi, yapı elemanları değişimidir. Bunun dışında 8050 ada 2 parselde ve 8052 ada 9 parselde yer alan yapı için kat indirme önerilmiştir.

Siluet 2: Parsel bazında daha çok basit onarım ve kapsamlı onarımlar gerektiren müdahaleler önerilmiştir. Bunlar malzeme değişimi, cephe temizliğidir, cephe düzenlemesi, yapı elemanları değişimidir. Bunun dışında 8155 ada 3 parselde yer alan yapı için kat indirme önerilmiştir (Şekil D.5,6).

4.2.2.7. 1413 Sokak (Damgacı Sokak)

Siluet 1: Parsel bazında daha çok basit onarım ve kapsamlı onarımlar gerektiren müdahaleler önerilmiştir. Bunlar malzeme değişimi, cephe temizliğidir, cephe düzenlemesi, yapı elemanları değişimidir. Bunun dışında 8050 ada 7 parselde ve 8051 ada 3 parselde yer alan yapı için kat indirme önerilmiştir.

Siluet 2: Parsel bazında daha çok basit onarım ve kapsamlı onarımlar gerektiren müdahaleler önerilmiştir. Bunlar malzeme değişimi, cephe temizliğidir, cephe düzenlemesi, yapı elemanları değişimidir. Ancak 1249 ada 21 ve 19-20 parsellere sırsıyla rekonstrüksiyon ve infil yapı önerisinde bulunulmuştur. Böylelikle sokak perspektifinde yapı bütünlüğün korunması amaçlanmıştır (Şekil D.3, 4).

İnfil Koşulları

Parsel Bazında: 1413 sokaktaki parsel boyutu büyüklüğü baz alınarak 1249 adadaki 19.ve 20. parsellerin birleştirilmesi önerilmiştir. Sokak boyunca bitişik nizam yapılaşma koşulu nedeniyle bu parsel için de bitişik nizam yapılaşma önerilmiştir. Bahçe yapının arka cephesinde yer alacaktır.

Cephe Bazında: Zemin+1 kat, kat adedi önerilmiştir. Kat yükseklikleri 360 cm ölçüsünde olmalıdır. Cephe bütününün %25'nin boşluk olması önerilmektedir.

4.2.2.8. 1414 Sokak (Damgacı Sokak)

Siluet 1: Parsel bazında daha çok basit onarım ve kapsamlı onarımlar gerektiren müdahaleler önerilmiştir. Bunlar malzeme değişimi, cephe temizliğidir, cephe düzenlemesi, yapı elemanları değişimidir. Bunun dışında 446 ada 12 parselde yer alan yapı için kat indirme önerilmiştir.

Siluet 2: Parsel bazında daha çok basit onarım ve kapsamlı onarımlar gerektiren müdahaleler önerilmiştir. Bunlar malzeme değişimi, cephe temizliğidir, cephe düzenlemesi, yapı elemanları değişimidir. Ancak 440 ada 96 parselde rekonstrüksiyon önerisinde bulunulmuştur. Böylelikle sokak perspektifinde yapı bütünlüğün korunması amaçlanmıştır (Şekil D.1,2).

5. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Çok eski çağlardan bu yana yerleşme alanı olan Isparta'da çalışmaya konu olan tarihi kent merkezi, 20. yüzyıla kadar Isparta'daki en önemli yerleşme alanı olmuştur. Ancak, 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren yaşanmaya başlayan sanayileşme, kentleşme ve demografik hareketler, Isparta tarihi kent merkezinin sosyal yapısını, tarihi topografyasını ve kültürel yaşamını olduğu kadar, mahalle dokusunu ve mimari karakterini de büyük ölçüde değiştirmiştir.

Çalışma alanının kentleşme sürecinde toplumsal ve ekonomik yapısındaki değişimler üzerine 1995 yılında Ali Türk' e ait "Kentsel Koruma Yaklaşımlarında Kentsel Kimliğin Korunması, Isparta Örneği" ve Buğra Kayalı' ya ait "Isparta Kent Merkezinde Bulunan Sivil Mimarlık Örneklerinin Günümüzdeki Durumları, Koruma Sorunları ve Değerlendirme Önerileri" başlıklı yüksek lisans tezlerinde alandaki kullanıcılara yönelik anket çalışmaları yapılmıştır. Tez kapsamında alana yönelik benzer bir inceleme yapılmamıştır. Ancak yukarıda söz edilen kaynaklardan yararlanılmıştır. Çalışma alanının toplumsal ve ekonomik yapısındaki değişimin başka bir araştırmanın temel konusu olarak ele alınması faydalı olacaktır.

Günümüzde Isparta tarihi kent merkezi geleneksel dokusunu belli ölçüde yitirmiş olsa da, anıtsal yapıların yer aldığı kamusal alanda, tarihi çarşının yer aldığı ticari alanda ve konut dokusunun yoğun olduğu konut alanında tarihi çevrenin izleri yerleşme içinde varlığını korumaktadır.

Doğuda Gazi Kemal ve İskender Mahallesi, Kuzeyde Kepeci ve İstiklal Mahallesi, batıda Kaymakkapı Meydanı ve Hastane Caddesi güneyde ise Fevzi Paşa Caddeleri arasında kalan bölgede yer alan çalışma alanı, tarihi dokunun yoğunluğuna göre belirlenmiştir. Çalışma alanının sınırları içinde kalan bölgede yer alan 372 yapı, çeşitli analizlerle değerlendirilmiş, yerleşmedeki mevcut durum saptanmıştır.

Çoğunluğunu konutların ve ticaret birimlerinin oluşturduğu bölgedeki anıtsal yapılar çoğunlukla dini, eğitim ve askeri işlevlere sahiptirler.

Isparta tarihi kent merkezinde günümüze ulaşabilmiş olan tarihsel değer taşıyan konutlar, gerek plan, gerek cephe kurguları bakımından genellikle, geleneksel Türk Evi konut karakterinin özelliklerini yansıtmaktadır.

Tez kapsamında yapılan alan taraması doğrultusunda, belli ölçüde geleneksel özelliklerini koruyan yerleşme için sağlıklılaştırma önerileri hazırlanmıştır

Kamusal, ticari ve konut olmak üzere üç alt bölgeye ayrılan çalışma alanının içinde yer alan sit alanı sınırlarının yeterli genişlikte olmadığı gözlenmiştir. Sit sınırının belirlenmesinde tarihsel değer taşıyan yapıların yoğunlukla bulunduğu bölgeler etkili olmuştur. Ancak "korunacak sokaklar" ı tanımlayan konut alanı içindeki mevcut sit sınırının, alanın korunması açısından yetersiz kaldığı tespit edilmiştir. Sit alanındaki sokak siluetlerini ve dokunun bütünlüğünü etkileyecek olan yakın çevresi düşünülmemiş ve bu sınırın içine dahil edilmemiştir. Bu durum siluetlerin ve kentsel dokunun karakteristik bütünlüğünü bozan bir etken olmuştur.

Sit sınırı yetersizliğine ek olarak tarihi kent merkezi sit alanı etkileşim bölgesi ile ilgili karar ve uygulama eksiklikleri çalışma alanına zarar veren bir diğer etken olmuştur. Koruma amaçlı imar planında belirlenen etkileşim alanı için gerekli kararların çalışma alanı bağlamında yer yer uygulanmadığı ve bunun yanı sıra uygulamaların takibinde yetersizliklerin olduğu gözlenmiştir.

Sit sınırı ve etkileşim alanı ile ilgili uygulamaların eksikliği nedeniyle özellikle konut bölgesinde sit sınırının hemen dışında kalan parsellerde geleneksel dokuya zarar veren ciddi müdahalelerin olduğu hem plan hem de siluet bazında saptanmıştır. Bu tespitler sonucu sit sınırının genişletilmesi ve etkileşim bölgesi ile ilgili kararların uygulama evresinin takibine yönelik koruma önerileri geliştirilmiştir.

Tarihi dokunun yaşatılabilmesi, günümüze işlevsel olarak katılmasıyla sağlanacaktır. Gerekli restorasyon müdahalelerinden sonra bu alanı, planlanan kültürel merkezin röperleri olarak kabul etmek, kültürel mirasın geleceğe aktarılmasını sağlayacaktır.

Tarihi dokunun önemli bir bölümünü oluşturan sivil mimarlık örnekleri için yapılacak sağlıklılaştırma uygulamaları, tescil işlemlerinin tamamlanması ve sit sınırının genişletilmesi bu konutların yok olmasını önleyecektir. Ancak yerel yönetimlerin çalışma alanının karşılaştığı müdahalelere yeterli duyarlılık

göstermemesi alanın geleceği açısından büyük tehlike oluşturmaktadır. Bu nedenle alan için geliştirilen koruma önerilerinin uygulanması ve takibi süreci için yönetimlerin bilinçlendirilmesi koruma sürecinin devamlılığı anlamında önem taşımaktadır.

KAYNAKLAR

Anonim. (2001). *Isparta 1880-1980* . Isparta: Isparta Valiliği.

Anonim. (2003). *Isparta İl Yıllığı.* Isparta: Isparta Valiliği.

Anonim. (2009). *Isparta Kültür Envanteri (1).* Isparta: T.C. Isparta Valiliği İl Kültür Turizm Müdürlüğü Yayınları.3.

Anonim. (2011). *Isparta Kültür ve Turizm Envanteri.* Isparta: T.C. Isparta Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları:8.

Ahunbay, Z. (2009). *Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon.* İstanbul: YEM Yayın.

Akdemir, S. (2008). *XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Isparta (Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Hayat).* Isparta: T.C. Isparta Valiliği İl Kültür Turizm Müdürlüğü Yayınları:2.

Aksu, F. (1944, Haziran-Temmuz). Isparta'nın Mahalle Adları Üzerine Bir Araştırma. *Ün, 11*(123-124).

Aydar, K. (1944, Şubat-Mart). Isparta İmar Planı ve Tatbikatına Dair Düşünceler-I-. *Ün Dergisi, 10*(118-119-120), s. 1635-1639.

Aydar, K. (1944, Nisan-Mayıs). Isparta İmar Planı ve Tatbikatına Dair Düşünceler-II-. *Ün Dergisi, 11*(121-122), s. 1666-1667.

Aydar, K. (1944, Haziran-Temmuz). Isparta İmar Planı ve Tatbikatına Dair Düşünceler-III-. *Ün Dergisi, 11*(123-124), s. 1697-1699.

Aydar, K. (1944, Ağustos-Eylül). Isparta İmar Planı ve Tatbikatına Dair Düşünceler-IV-. *Ün Dergisi, 11*(125-126), s. 1728-1731.

Aydar, K. (1945, Şubat-Mart). Isparta İlinin Bayındırlık Eserleri ve Yeni Hükümet Konağı. *Ün Dergisi, 11*(131-132), s. 1828-1832.

Böcüzade, S. S. (2012). *Isparta Tarihi.* Isparta: T. C. Isparta Valiliği.

Böcüzade, S. S. (2012). *Kuruluşundan Bugüne Kadar, Isparta Tarihi.* Isparta: T.C. Isparta Valiliği.

Çakmakcı, T. (1942, Nisan-Mayıs). Isparta'nın İmar Planı. *Ün Dergisi, 9*(97-98), s. 1528.

Çetin, S. (2011, Nisan). Dönüşüm Sürecinin Tarihi Kent Merkezleri Üzerine Etkileri: Isparta Örneğinde Bir İnceleme. *Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, s. 185-199.

Çetin, S., & Haştemoğlu, H. Ş. (2007, Kasım-Aralık). Cumhuriyet'in Isparta'daki Simgesi: İstasyon Caddesi. *Mimarlık Dergisi*(338), s. 60-65.

Demirci, D. (2009, Aralık). Geleneksel Isparta Evlerinde Giriş Düzenlemeleri. *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*(20), s. 187-202.

Demirci, D. (2010). *Isparta Evleri.* Isparta: T.C. Isparta Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları:7.

Demirgil, S. (2007). *Mazideki Isparta-1.* Isparta: Isparta Belediyesi Kültür Yayınları.

Ekinci, O. (2003). *Tarihi kentlerde seyir defteri: Yazılarla 2000'den 2003'e.* Bursa: Tarihi Kentler Birliği.

Emecen, F. (1999). Isparta. İçinde *Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi-Hüseyin Mirza-İbn Haldün* (Cilt 19, ss. 194-200). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi.

Erçetin, N. A. (2014). *Bir Zamanlar Isparta.* İzmir: Erçetin Gülyağı San. Tic. A.Ş.

Eres, Z. (2014). Türkiye'de Kentsel Koruma ve Sokak Sağlıklaştırma Yaklaşımına Genel Bir Bakış. *Yerel Yönetimler Kentleşme ve Demokrasi* (s. 157-169). İstanbul: TMMOB Mimarlar Odası.

Eyüpgiller, K. K., & Eres, Z. (2013). *Mimari ve Kentsel Koruma.* İstanbul: YEM Yayın.

Isparta Belediyesi. (2014). *Kentsel Sit Alanı Ve Etkileme Geçiş Bölgesi Koruma Amaçlı İmar Planı.* Isparta: Isparta Belediyesi.

Katırcıoğlu, N. (1958). *Bütün Isparta.* Ankara.

Kayalı, B. (2005). Isparta Kent Merkezinde Bulunan Sivil Mimarlık Örneklerinin Günümüzdeki Durumları, Koruma Sorunları ve Değerlendirme Önerileri. *Yüksek Lisans Tezi*. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi.

Kuban, D. (2000). *Tarihi Çevre Korumanın Mimarlık Boyutu, Kuram ve Uygulama.* İstanbul: YEM Yayın.

Öelsner, P. R. (1942). Isparta'ya 1942 Ağustosundaki Seyahatin Raporu. *Ün Dergisi*, 1812-1814.

Tuncel, M. (1999). Isparta. İçinde *Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi-Hüseyin Mirza-İnb Haldun* (Cilt 19, ss. 200-201). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi.

Türk, A. (1995, Ocak). Kentsel Koruma Yaklaşımlarında Kentsel Kimliğin Korunması: Isparta Örneği. *Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi.

Türk, A., Polat, E., & Kıstır, M. R. (2013). *Isparta İdare Mahkemesi Başkanlığı'na Bilirkişi Raporu.*

Urfalıoğlu, N. (2010). *Antalya, Isparta ve Burdur Evlerinde Cephe Biçimlenişi.* Antalya: Suna - İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü.

URL-1, wowturkey.com/forum/viewtopic.php?t=45290&start=15

EKLER

EK A: Alandan Genel Fotoğraflar

Şekil A. 1: Kaymakkapı Meydanı, Fridevs Bey Bedesteni, İplikçi Cami, Isparta Oteli

Şekil A. 2: Kaymakkapı Meydanı, Valilik Binası, Isparta Oteli, Tuhafiyeciler Sitesi

Şekil A. 3: İstasyon Caddesi-Aksu Caddesi Kavşağı, Milli Eğitim Müdürlüğü, Tümen Karargahı

Şekil A. 4: Üzümcüler Çarşısı, Valilik Binası, Fridevs Bey Bedesteni

Şekil A. 5: Valilik Binası, PTT, İş Bankası

Şekil A. 6: 1306 Sokak görünüş-1

Şekil A. 7: 1306 Sokak görünüş-2

Şekil A. 8: 1311 Sokak görünüş-1

Şekil A. 9: 1311 Sokak görünüş-2

Şekil A. 10: 1313 Sokak görünüş-1

Şekil A. 11: 1313 Sokak görünüş-2

Şekil A. 12: 1410 Sokak görünüş-1

Şekil A. 13: 1410 Sokak görünüş-2

Şekil A. 14: 1411 Sokak görünüş-1

Şekil A. 15: 1411 Sokak görünüş-2

Şekil A. 16: 1412 Sokak görünüş-1

Şekil A. 17: 1412 Sokak görünüş-2

Şekil A. 18: 1413 Sokak görünüş-1

Şekil A. 19: 1413 Sokak görünüş-2

Şekil A. 20: 1414 Sokak görünüş-1

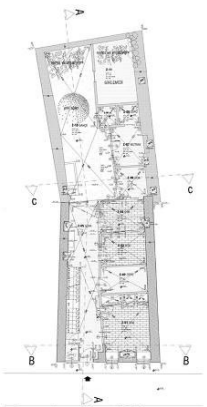
Şekil A. 21: 1414 Sokak görünüş-2

EK B: Tescilli Yapılar ve Öneri Yapılar

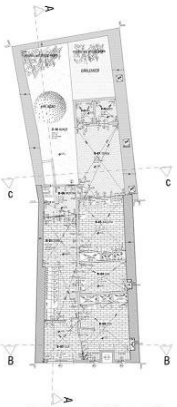
Tescilli Yapılar

Çizelge B. 1: Tescilli yapılar katalog no: 1[1]

Sokak: 1414 Sok.	Ada: 446	Parsel: 4	Kapı No: 27	Katalog No:1

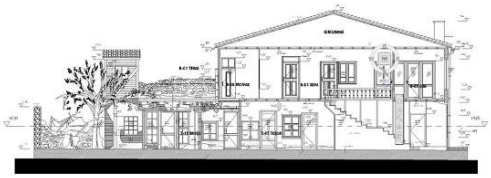
Zemin Kat Planı

Birinci Kat Planı

Cephe

Kesit

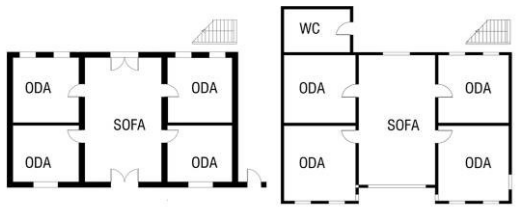

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

[1] **Plan, Kesit;** Süleyman Demirel Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, 2013-2014 Güz Dönemi, Rölöve ve Restorasyon Projesi Öğrenci Çalışması.

Çizelge B. 2: Tescilli yapılar katalog no: 2[2]

Sokak: 1414 Sok.	Ada: 446	Parsel: 8	Kapı No: 21	Katalog No: 2

Zemin Kat Planı

Birinci Kat Planı

Cephe

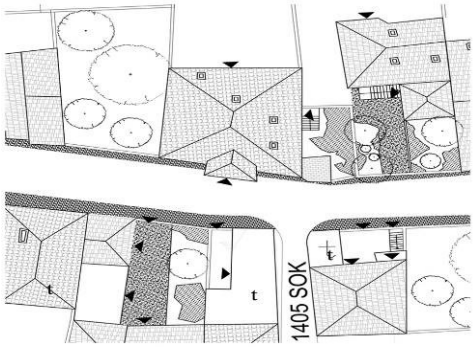

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi Düzeyde	GİRİLEMEDİ

[2] **Planlar;** Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri adlı kitabı kaynak alınarak yeniden çizilmiştir.

Çizelge B. 3: Tescilli yapılar katalog no: 3

Sokak: 1414 Sok.	Ada: 446	Parsel: 16	Kapı No: 11	Katalog No: 3

Vaziyet Planı

Cephe

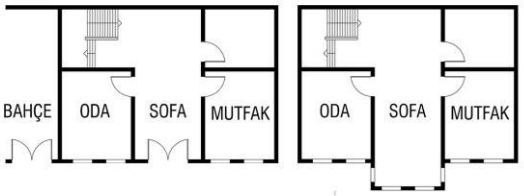

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Kötü Durumda	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 4: Tescilli yapılar katalog no: 4[3]

Sokak: 1414 Sok.	Ada: 446	Parsel: 20	Kapı No: 1	Katalog No: 4

Zemin Kat Planı Birinci Kat Planı

Cephe

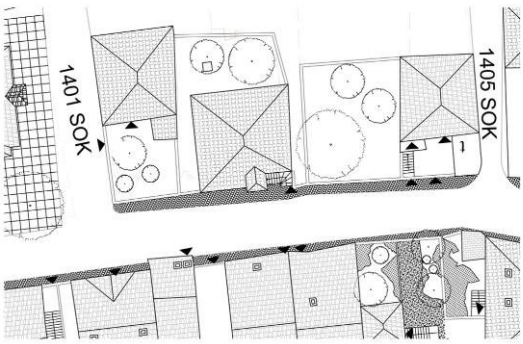

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi Düzeyde	GİRİLEMEDİ

[3] **Planlar;** Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri adlı kitabı kaynak alınarak yeniden çizilmiştir.

Çizelge B. 5: Tescilli yapılar katalog no: 5

Sokak: 1414 Sok.	Ada: 440	Parsel: 50	Kapı No: 18	Katalog No: 5

Vaziyet Planı

Cephe

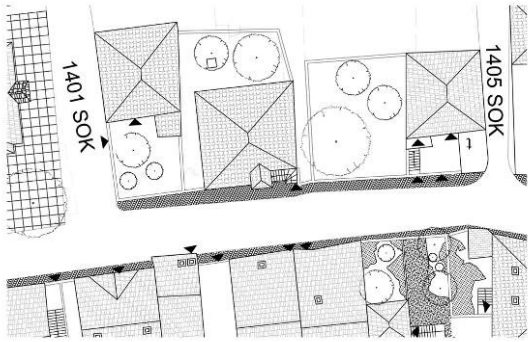

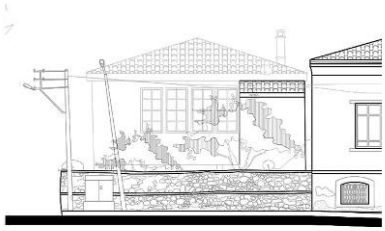
KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 6: Tescilli yapılar katalog no: 6

Sokak: 1414 Sok.	Ada: 440	Parsel: 51	Kapı No: 20	Katalog No: 6

Vaziyet Planı

Cephe

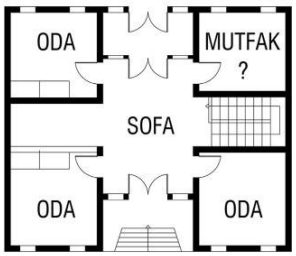

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 7: Tescilli yapılar katalog no: 7[4]

Sokak: 1414 Sok.	Ada: 440	Parsel: 96	Kapı No: 4	Katalog No: 7

Zemin Kat Planı

Cephe

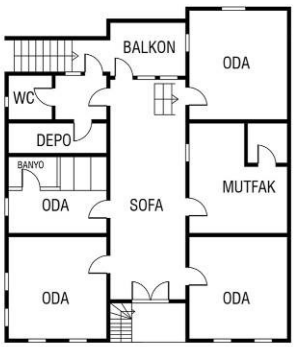

KULLANIM DURUMU:	---	TAŞIYI SİS. DURUMU:	---	MEVCUT DEĞİL

[4] **Plan;** Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri adlı kitabı kaynak alınarak yeniden çizilmiştir.
Fotoğraflar; Üst iki fotoğraf Hasan Ş. Haştemoğlu (2015) arşivinden, Alt iki fotoğraf Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri kitabından alınmıştır.

Çizelge B. 8: Tescilli yapılar katalog no: 8[5]

Sokak: 1413 Sok.	Ada: 8165	Parsel: 6	Kapı No: 24	Katalog No: 8

Zemin Kat Planı

Cephe

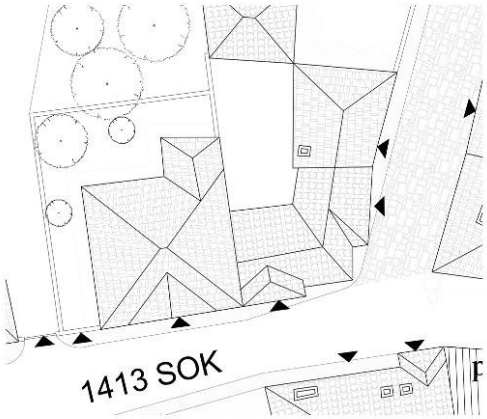

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır.	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi düzeyde.	GİRİLEMEDİ

[5] **Plan;** Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri adlı kitabı kaynak alınarak yeniden çizilmiştir.
Fotoğraflar; Sağ alttaki fotoğraf Hasan Ş. Haştemoğlu (2015) arşivinden alınmıştır.

Çizelge B. 9: Tescilli yapılar katalog no: 9

Sokak: 1413 Sok.	Ada: 8165	Parsel: 5	Kapı No: 22	Katalog No: 9

Vaziyet Planı

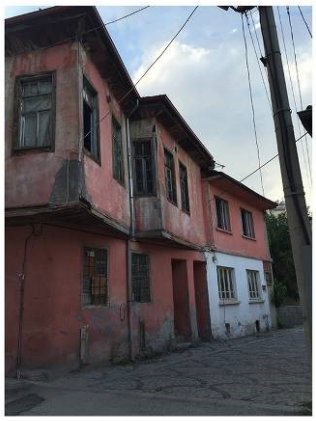

Cephe

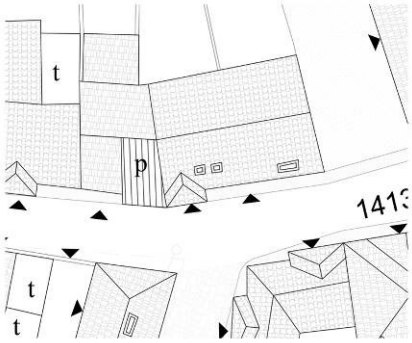

KULLANIM DURUMU:	Kısmen Kullanılmaktadır	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde.	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 10: Tescilli yapılar katalog no: 10

Sokak: 1413 Sok.	Ada: 1249	Parsel: 46	Kapı No: 21	Katalog No: 10

Vaziyet Planı

Cephe

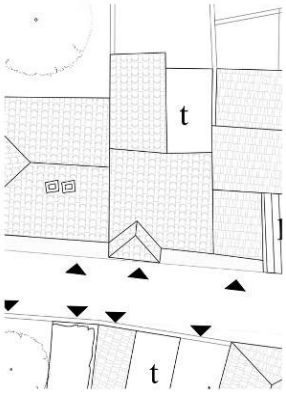

KULLANIM DURUMU:	Kısmen Kullanılmaktadır	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi Düzeyde.	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 11: Tescilli yapılar katalog no: 11

Sokak: 1413 Sok.	Ada: 1249	Parsel: 17	Kapı No: 17	Katalog No: 11

Vaziyet Planı

Cephe

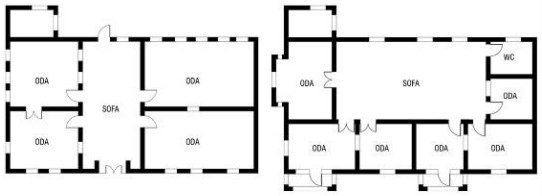

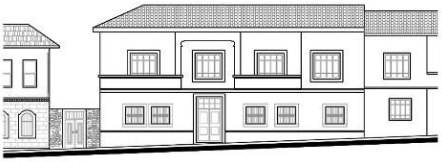
KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi Düzeyde.	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 12: Tescilli yapılar katalog no: 12[6]

Sokak: 1413 Sok.	Ada: 1249	Parsel: 21	Kapı No: 11	Katalog No: 12

Zemin Kat Planı Birinci Kat Planı

Cephe

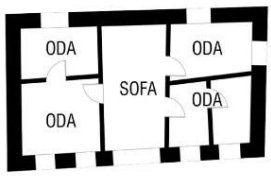

KULLANIM DURUMU:	---	TAŞIYI SİS. DURUMU:	---	MEVCUT DEĞİL

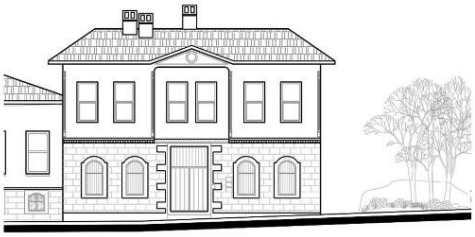
[6] **Plan;** Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri adlı kitabı kaynak alınarak yeniden çizilmiştir.
Fotoğraflar; Sol üstteki fotoğraf Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri kitabından alınmıştır.

Çizelge B. 13: Tescilli yapılar katalog no: 13[7]

Sokak: 1413 Sok.	Ada: 1249	Parsel: 24	Kapı No: 3	Katalog No: 13

Zemin Kat Planı

Cephe

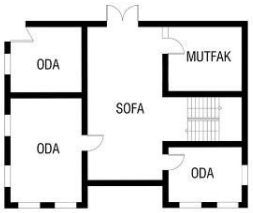

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi Düzeyde	GİRİLEMEDİ

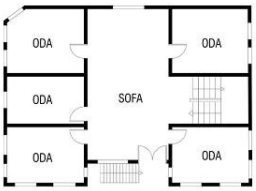
[7] **Plan;** Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri adlı kitabı kaynak alınarak yeniden çizilmiştir.

Çizelge B. 14: Tescilli yapılar katalog no: 14[8]

Sokak: 1413 Sok.	Ada: 1249	Parsel: 25	Kapı No: 1	Katalog No: 14

Zemin Kat Planı

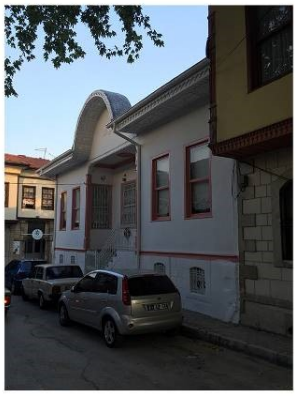

Birinci Kat Planı

Cephe

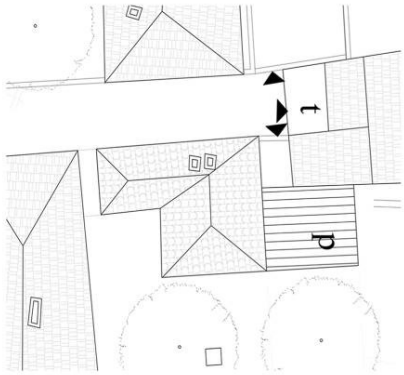

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi Düzeyde	GİRİLEMEDİ

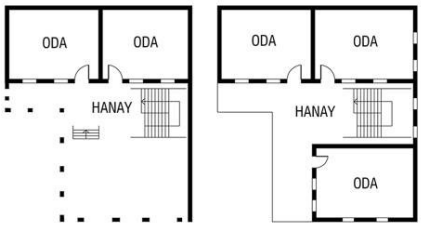
[8] **Plan;** Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri adlı kitabı kaynak alınarak yeniden çizilmiştir.

Çizelge B. 15: Tescilli yapılar katalog no: 15[9]

Sokak: 1413 Sok.	Ada: 8050	Parsel: 1	Kapı No: 1	Katalog No: 15

Vaziyet Planı

Zemin Kat Planı Birinci Kat Planı

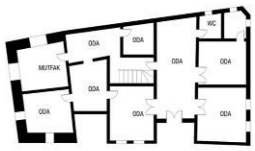

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır.	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Kötü Düzeyde	GİRİLEMEDİ

[9] **Planlar;** Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri adlı kitabı kaynak alınarak yeniden çizilmiştir.

Çizelge B. 16: Tescilli yapılar katalog no: 16[10]

Sokak: 1413 Sok.	Ada: 8051	Parsel: 2	Kapı No: 10/A	Katalog No: 16

Zemin Kat Planı

Birinci Kat Planı

Cephe

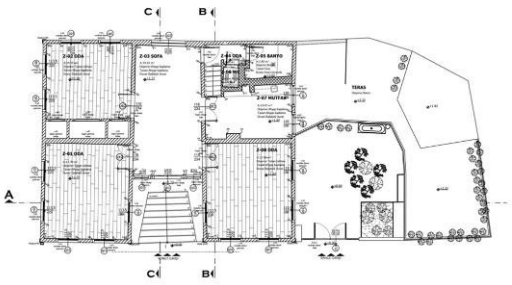

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor.	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi Düzeyde	GİRİLEMEDİ

[10] **Planlar;** Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri adlı kitabı kaynak alınarak yeniden çizilmiştir.
Fotoğraflar; Sol alttaki fotoğraf Hasan Ş. Haştemoğlu (2015) arşivinden alınmıştır.

Çizelge B. 17: Tescilli yapılar katalog no: 17[11]

Sokak: 1306 Sok.	Ada: 8051	Parsel: 4	Kapı No: 8	Katalog No: 17

Zemin Kat Planı

Cephe

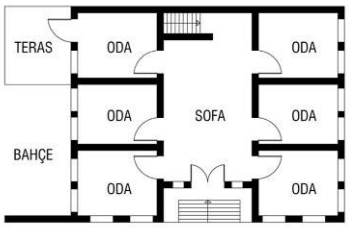

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor.	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

[11] **Plan;** Süleyman Demirel Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, 2013-2014 Güz Dönemi, Rölöve ve Restorasyon Projesi Öğrenci Çalışması.

Çizelge B. 18: Tescilli yapılar katalog no: 18[12]

Sokak: 1306 Sok.	Ada: 8050	Parsel: 5	Kapı No: 3	Katalog No: 18

Zemin Kat Planı

Cephe

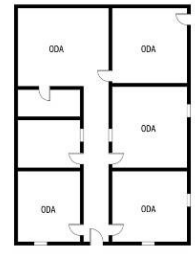

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor.	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi Düzeyde	GİRİLEMEDİ

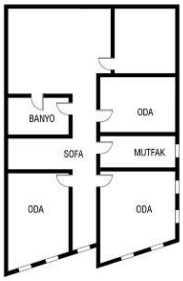
[12] **Plan;** Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri adlı kitabı kaynak alınarak yeniden çizilmiştir.

Çizelge B. 19: Tescilli yapılar katalog no: 19[13]

Sokak: 1306 Sok.	Ada: 1249	Parsel: 33	Kapı No: 22	Katalog No: 19

Zemin Kat Planı

Birinci Kat Planı

Cephe

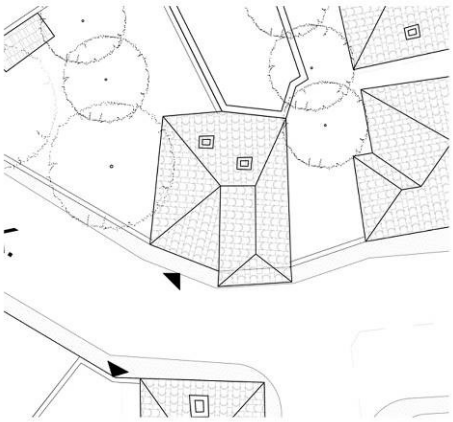

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır.	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Kötü Düzeyde	GİRİLEMEDİ

[13] **Planlar;** Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri adlı kitabı kaynak alınarak yeniden çizilmiştir.

Çizelge B. 20: Tescilli yapılar katalog no: 20

Sokak: 1306 Sok.	Ada: 1249	Parsel: 38	Kapı No: 26	Katalog No: 20

Vaziyet Planı

Cephe

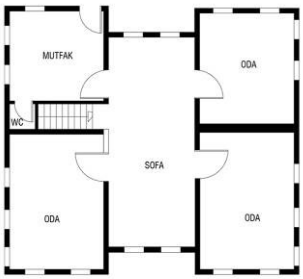

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır.	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Kötü Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 21: Tescilli yapılar katalog no: 21[14]

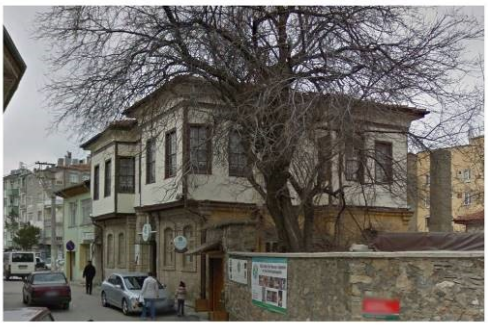
Sokak: 1306 Sok.	Ada: 408	Parsel: 26	Kapı No: 17	Katalog No: 21

Birinci Kat Planı

Cephe

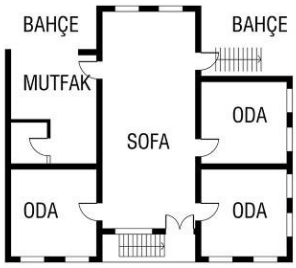

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor.	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi Düzeyde	GİRİLDİ

[14] **Plan;** Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri adlı kitabı kaynak alınarak yeniden çizilmiştir.

Çizelge B. 22: Tescilli yapılar katalog no: 22[15]

Sokak: 1311 Sok.	Ada: 5734	Parsel: 1	Kapı No: 2	Katalog No: 22

Zemin Kat Planı

Cephe

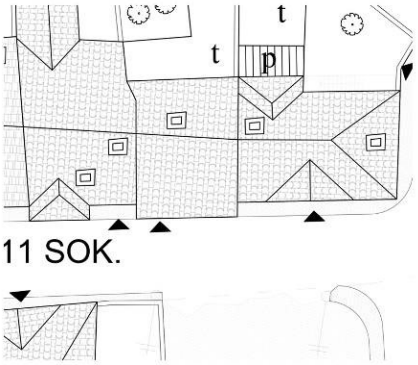

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır.	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

[15] **Plan;** Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri adlı kitabı kaynak alınarak yeniden çizilmiştir.

Çizelge B. 23: Tescilli yapılar katalog no: 23

Sokak: 1311 Sok.	Ada: 5734	Parsel: 2	Kapı No: 4	Katalog No: 23

Vaziyet Planı

Cephe

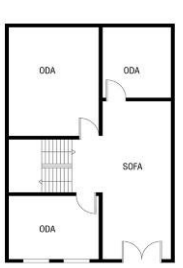

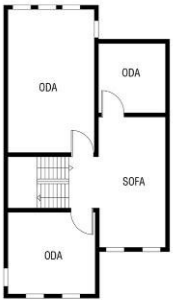
KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır.	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 24: Tescilli yapılar katalog no: 24[16]

Sokak: 1311 Sok.	Ada: 5734	Parsel: 3	Kapı No: 6	Katalog No: 24

Zemin Kat Planı

Birinci Kat Planı

Cephe

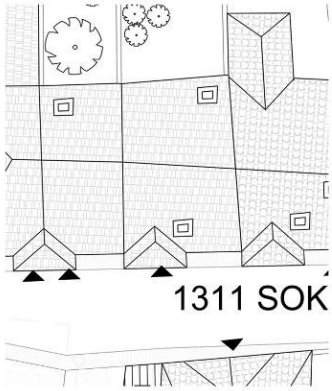

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi Düzeyde	GİRİLEMEDİ

[16] **Planlar;** Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri adlı kitabı kaynak alınarak yeniden çizilmiştir.

Çizelge B. 25: Tescilli yapılar katalog no: 25

Sokak: 1311 Sok.	Ada: 5734	Parsel: 4	Kapı No: 8	Katalog No: 25

Vaziyet Planı

Cephe

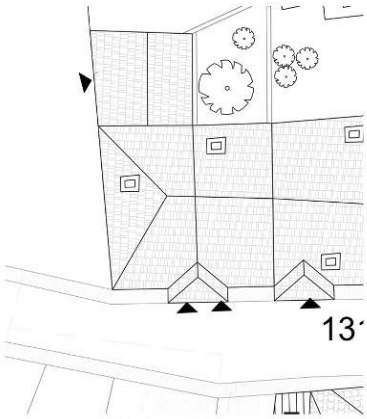

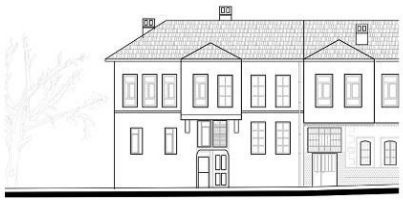
KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 26: Tescilli yapılar katalog no: 26

Sokak: 1311 Sok.	Ada: 5734	Parsel: 5	Kapı No: 10	Katalog No: 26

Vaziyet Planı

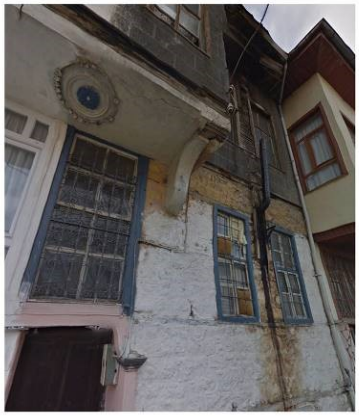

Cephe

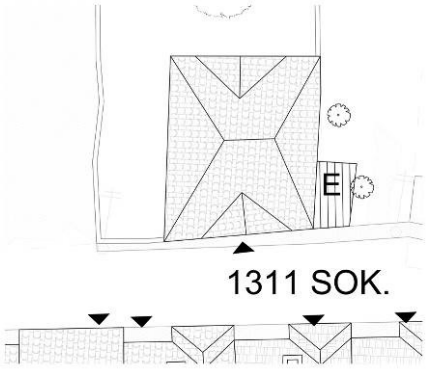

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 27: Tescilli yapılar katalog no: 27

Sokak: 1311 Sok.	Ada: 407	Parsel: 86	Kapı No: 5	Katalog No: 27

Vaziyet Planı

Cephe

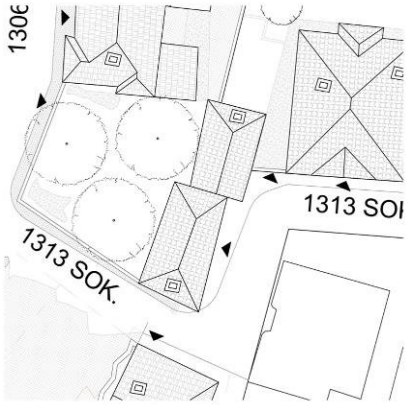

KULLANIM DURUMU:	Kısmen Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 28: Tescilli yapılar katalog no: 28

Sokak: 1313 Sok.	Ada: 408	Parsel: 25	Kapı No: 20	Katalog No: 28

Vaziyet Planı

Cephe

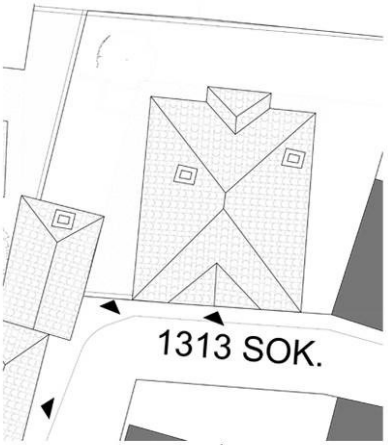

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 29: Tescilli yapılar katalog no: 29

Sokak: 1313 Sok.	Ada: 408	Parsel: 24	Kapı No: 18	Katalog No: 29

Vaziyet Planı

Cephe

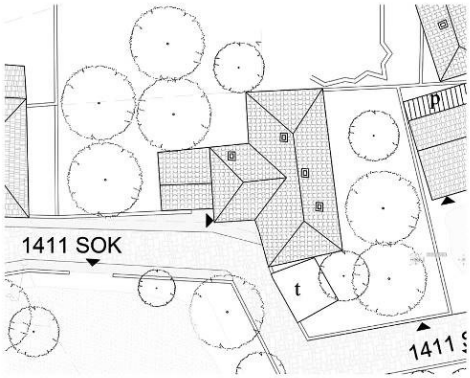

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 30: Tescilli yapılar katalog no: 30

Sokak: 1411 Sok.	Ada: 8050	Parsel: 3	Kapı No: 15	Katalog No: 30

Vaziyet Planı

Cephe

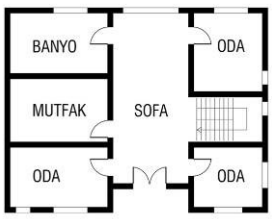

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 31: Tescilli yapılar katalog no: 31[17]

Sokak: 1410 Sok.	Ada: 1254	Parsel: 21	Kapı No: 10	Katalog No: 31

Vaziyet Planı

Cephe

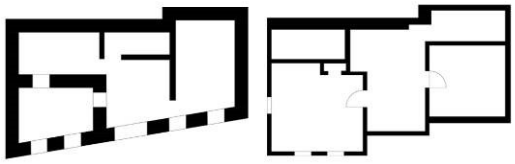

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

[17] **Plan;** Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri adlı kitabı kaynak alınarak yeniden çizilmiştir.

Çizelge B. 32: Tescilli yapılar katalog no: 32[18]

Sokak: 1410 Sok.	Ada: 443	Parsel: 2	Kapı No: 5	Katalog No: 32

Zemin Kat Planı Birinci Kat Planı

Cephe

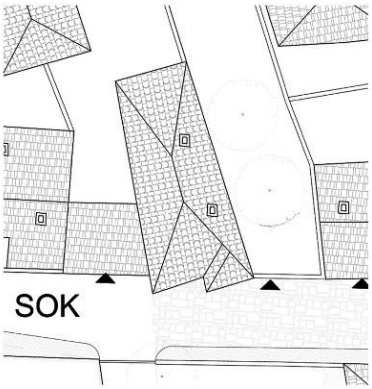

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi Düzeyde	GİRİLEMEDİ

[18] **Planlar;** Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri adlı kitabı kaynak alınarak yeniden çizilmiştir.

Çizelge B. 33: Tescilli yapılar katalog no: 33

Sokak: 1412 Sok.	Ada: 8050	Parsel: 8	Kapı No: 9	Katalog No: 33

Vaziyet Planı

Cephe

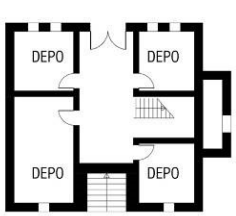

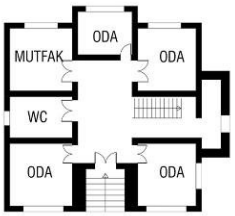
KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Kötü Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 34: Tescilli yapılar katalog no: 34[19]

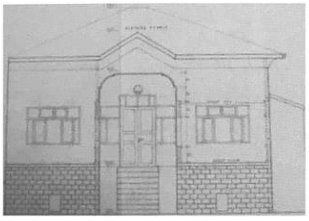
Sokak: 1415 Sok.	Ada: 1418	Parsel: 132	Kapı No: 7	Katalog No: 34

Bodrum Kat Planı

Zemin Kat Planı

Cephe

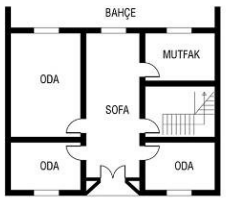

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi Düzeyde	GİRİLEMEDİ

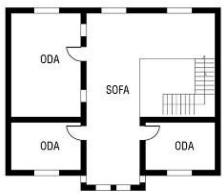
[19] **Planlar;** Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri adlı kitabı kaynak alınarak yeniden çizilmiştir.

Çizelge B. 35: Tescilli yapılar katalog no: 35[20]

Sokak: 1415 Sok.	Ada: 1418	Parsel: 3	Kapı No: 21	Katalog No: 35

Zemin Kat Planı

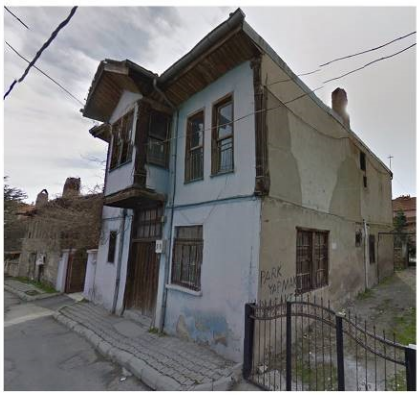
Birinci Kat Planı

Cephe

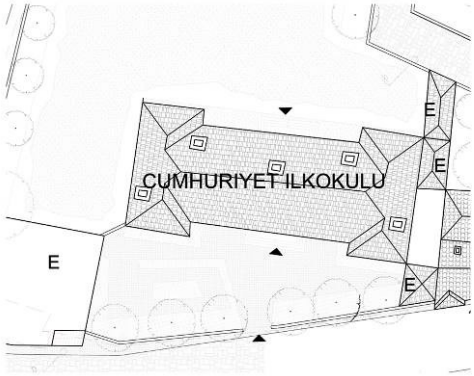

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

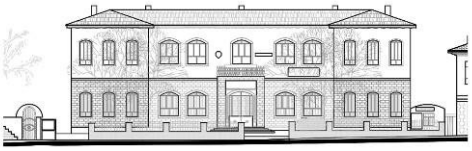
[20] **Planlar;** Doğan Demirci (2010), Isparta Evleri adlı kitabı kaynak alınarak yeniden çizilmiştir.

Çizelge B. 36: Tescilli yapılar katalog no: 36

Sokak: 1410 Sok.	Ada: 443	Parsel: 3	Kapı No: 3	Katalog No: 36

Vaziyet Planı

Cephe

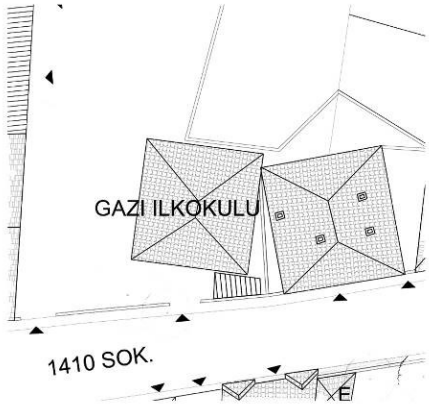

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kulllanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi Düzeyde	GİRİLDİ

Çizelge B. 37: Tescilli yapılar katalog no: 37

Sokak: 1410 Sok.	Ada: 1254	Parsel: 52	Kapı No: 6	Katalog No: 37

Vaziyet Planı

Cephe

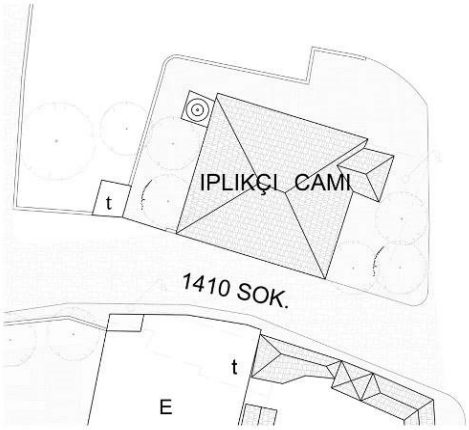

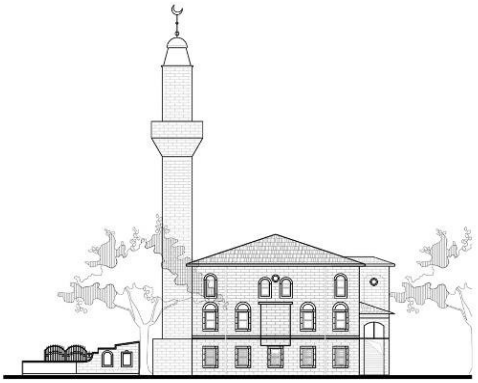
KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kulllanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi Düzeyde	GİRİLDİ

Çizelge B. 38: Tescilli yapılar katalog no: 38

Sokak: 1410 Sok.	Ada: 442	Parsel: 1	Kapı No: 3	Katalog No: 38

Vaziyet Planı

Cephe

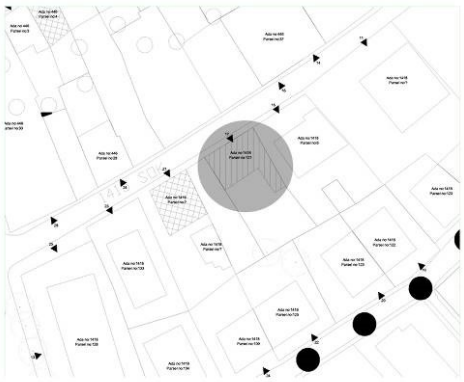
KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	İyi Düzeyde	GİRİLDİ

Tescile Önerilen Yapılar

Çizelge B. 39: Tescile önerilen yapılar katalog no: 1

Sokak: 1415 Sok.	Ada: 1418	Parsel: 121	Kapı No: 17	Katalog No: 1

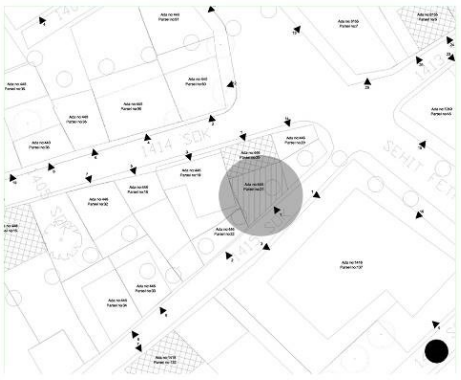

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır.	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Kötü Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 40: Tescile önerilen yapılar katalog no:2

Sokak: 1415 Sok.	Ada: 446	Parsel: 21	Kapı No: 1	Katalog No: 2

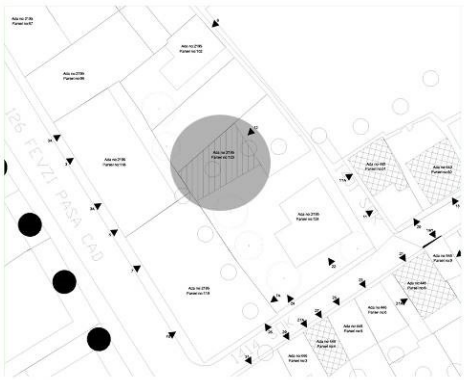

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır.	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Kötü Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 41: Tescile önerilen yapılar katalog no: 3

Sokak: 1401 Sok.	Ada: 2195	Parsel: 123	Kapı No: 12	Katalog No: 3

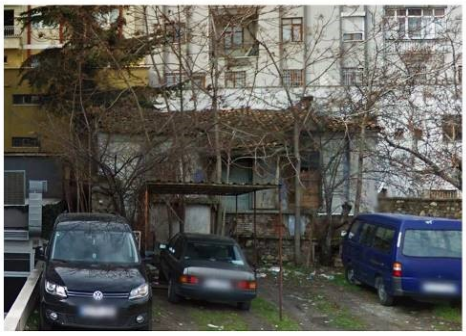

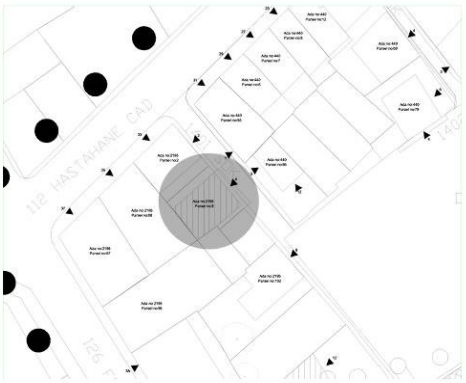

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır.	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Kötü Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 42: Tescile önerilen yapılar katalog no: 4

Sokak: 1401 Sok.	Ada: 2196	Parsel: 3	Kapı No: 4	Katalog No: 4

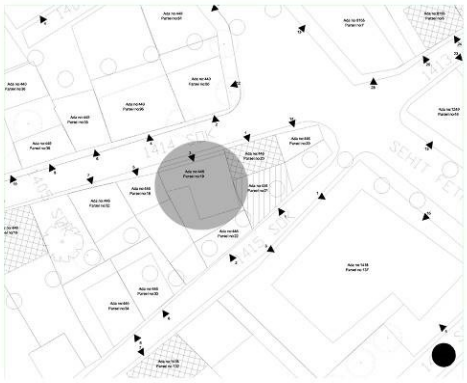

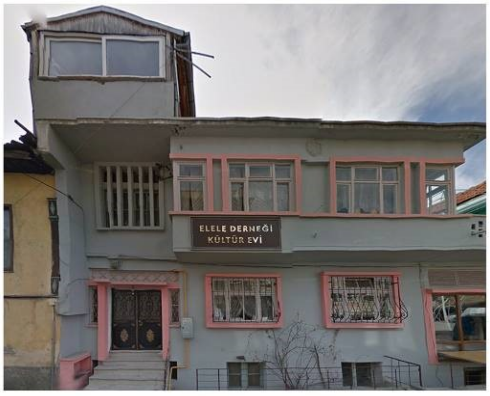
KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır.	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 43: Tescile önerilen yapılar katalog no:5

Sokak: 1414 Sok.	Ada: 446	Parsel: 19	Kapı No: 3	Katalog No: 5

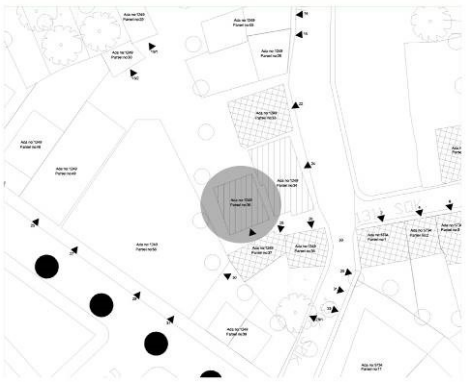

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 44: Tescile önerilen yapılar katalog no: 6

Sokak: 1306 Sok.	Ada: 1249	Parsel: 36	Kapı No: 27	Katalog No: 6

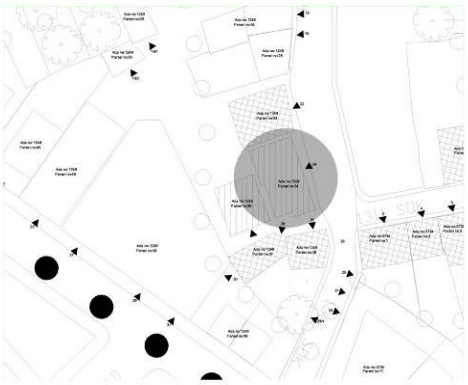

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Kötü Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 45: Tescile önerilen yapılar katalog no: 7

Sokak: 1306 Sok.	Ada: 1249	Parsel: 34	Kapı No: 24	Katalog No: 7

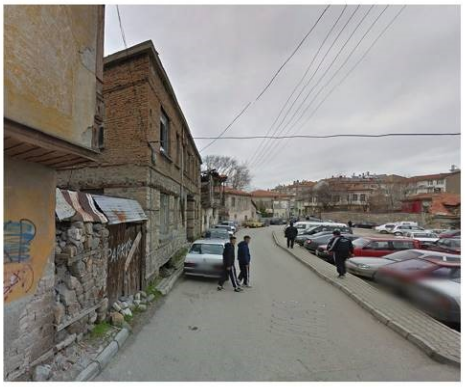

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Kötü Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 46: Tescile önerilen yapılar katalog no: 8

Sokak: 1313 Sok.	Ada: 5697	Parsel: 19	Kapı No: 25	Katalog No: 8

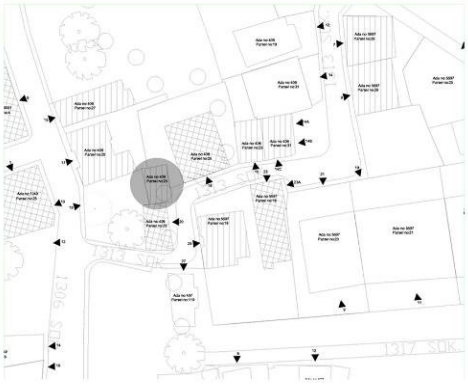

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 47: Tescile önerilen yapılar katalog no: 9

Sokak: 1313 Sok.	Ada: 408	Parsel: 25	Kapı No: 20	Katalog No: 9

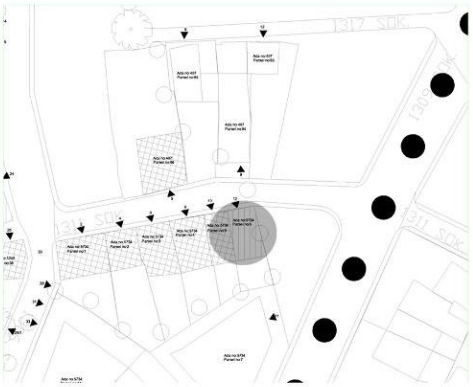

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 48: Tescile önerilen yapılar katalog no: 10

Sokak: 1311 Sok.	Ada: 5734	Parsel: 6	Kapı No: 12	Katalog No: 10

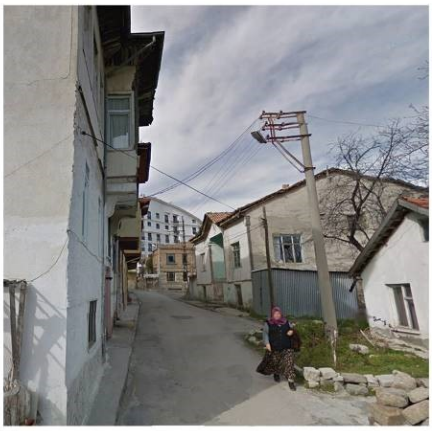

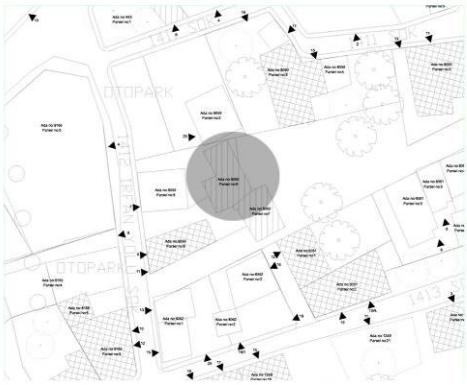

KULLANIM DURUMU:	Bütünüyle Kullanılıyor	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 49: Tescile önerilen yapılar katalog no: 11

Sokak: 1412 Sok.	Ada: 8052	Parsel: 2	Kapı No:	Katalog No: 11

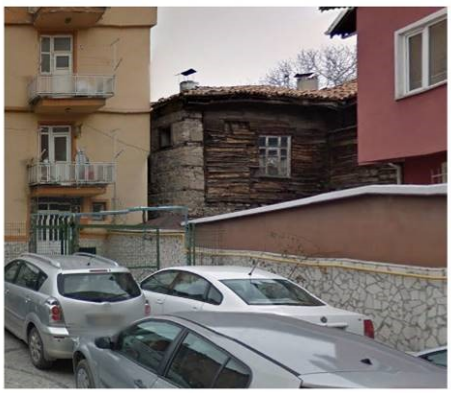

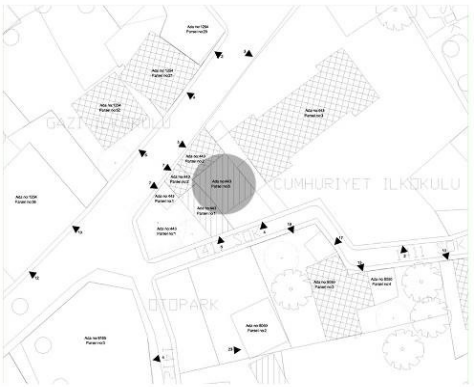

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 50: Tescile önerilen yapılar katalog no: 12

Sokak: 1411 Sok.	Ada: 443	Parsel: 8	Kapı No: 4	Katalog No: 12

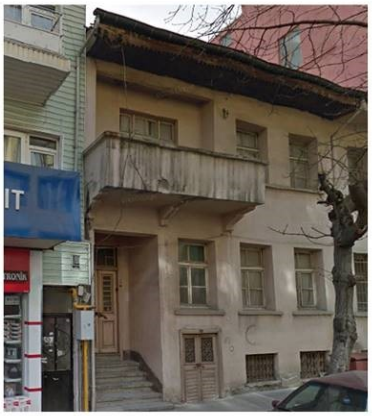

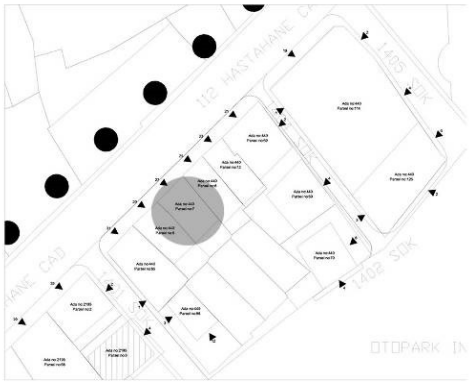

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Kötü Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 51: Tescile önerilen yapılar katalog no: 13

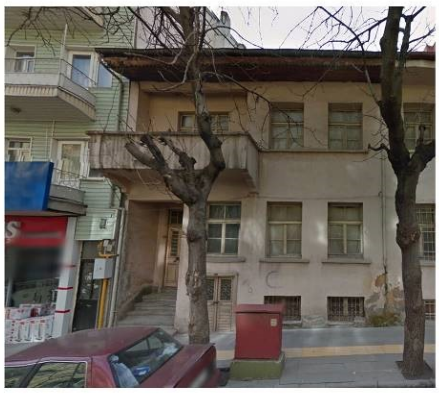
Sokak: 112. Cad.	Ada: 440	Parsel: 7	Kapı No: 27	Katalog No: 13

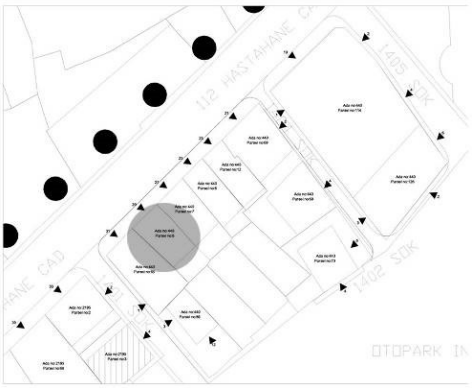

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

Çizelge B. 52: Tescile önerilen yapılar katalog no:14

Sokak: 112. Cad.	Ada: 440	Parsel: 6	Kapı No: 29	Katalog No: 14

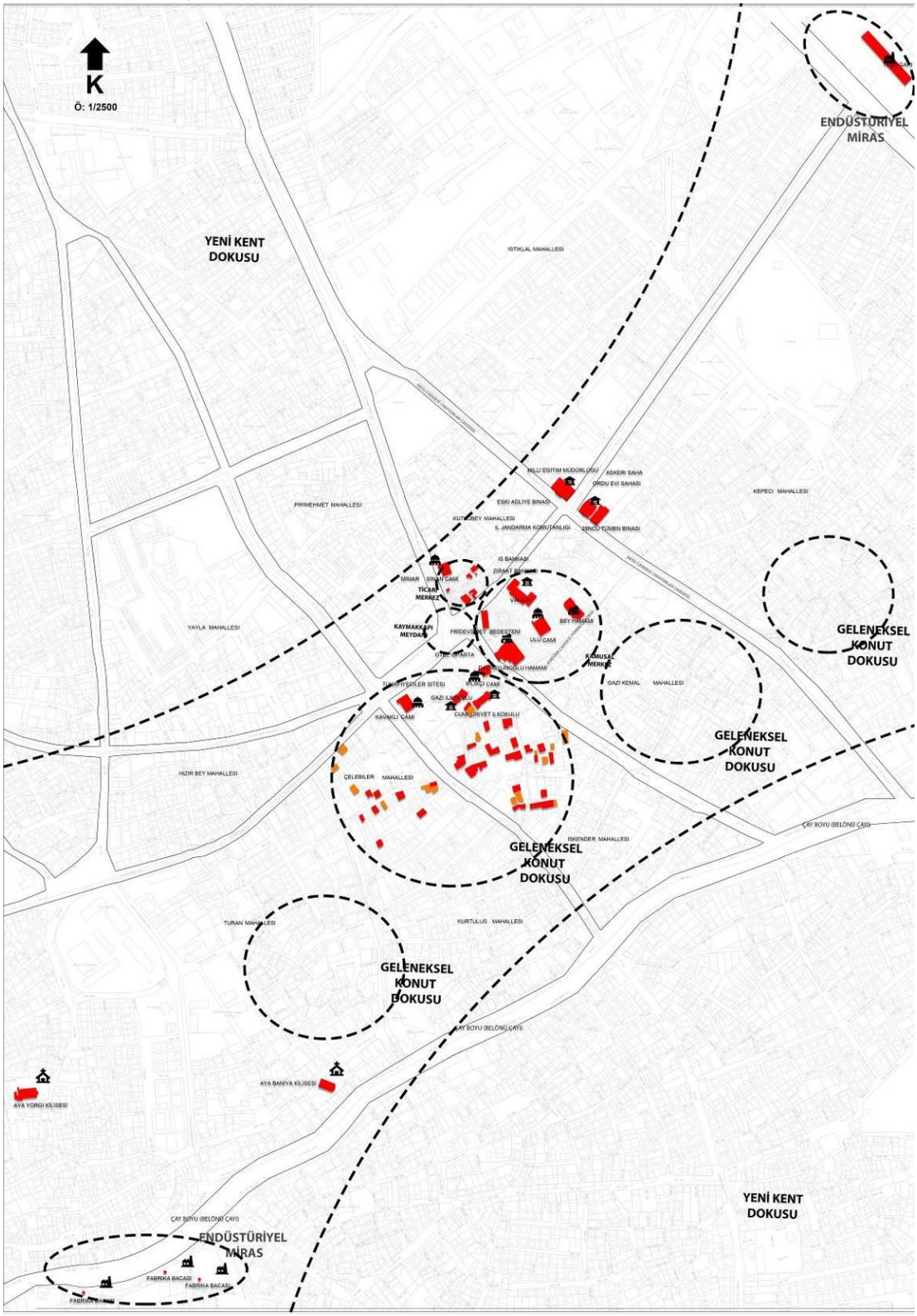

KULLANIM DURUMU:	Kullanılmamaktadır	TAŞIYI SİS. DURUMU:	Orta Düzeyde	GİRİLEMEDİ

EK C: Analizler, Sentezler

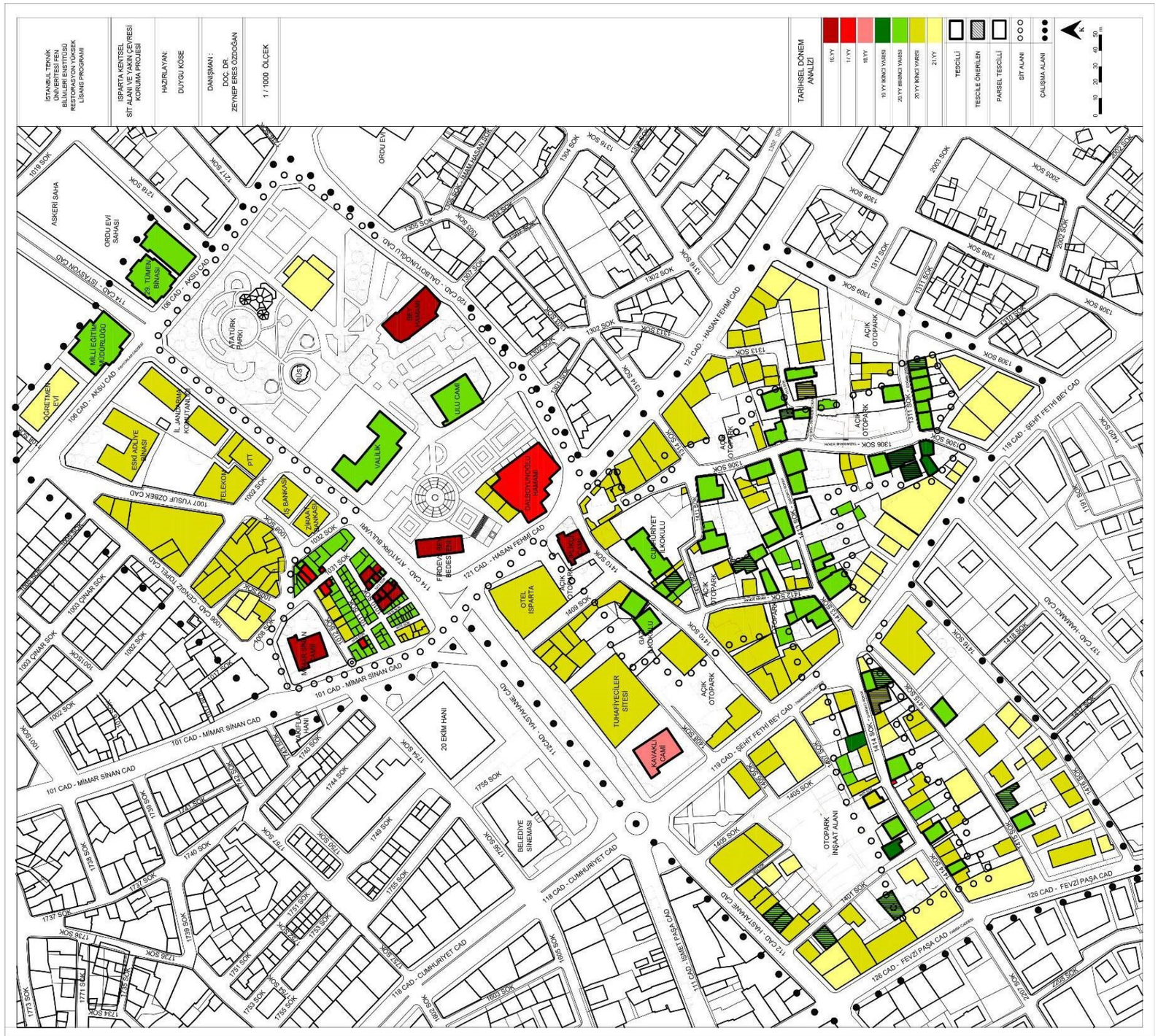

Şekil C. 1: 1/2500 Isparta kenti tarihsel doku yoğunlaşmaları

Şekil C. 2: Çevresel değerlilik analizi

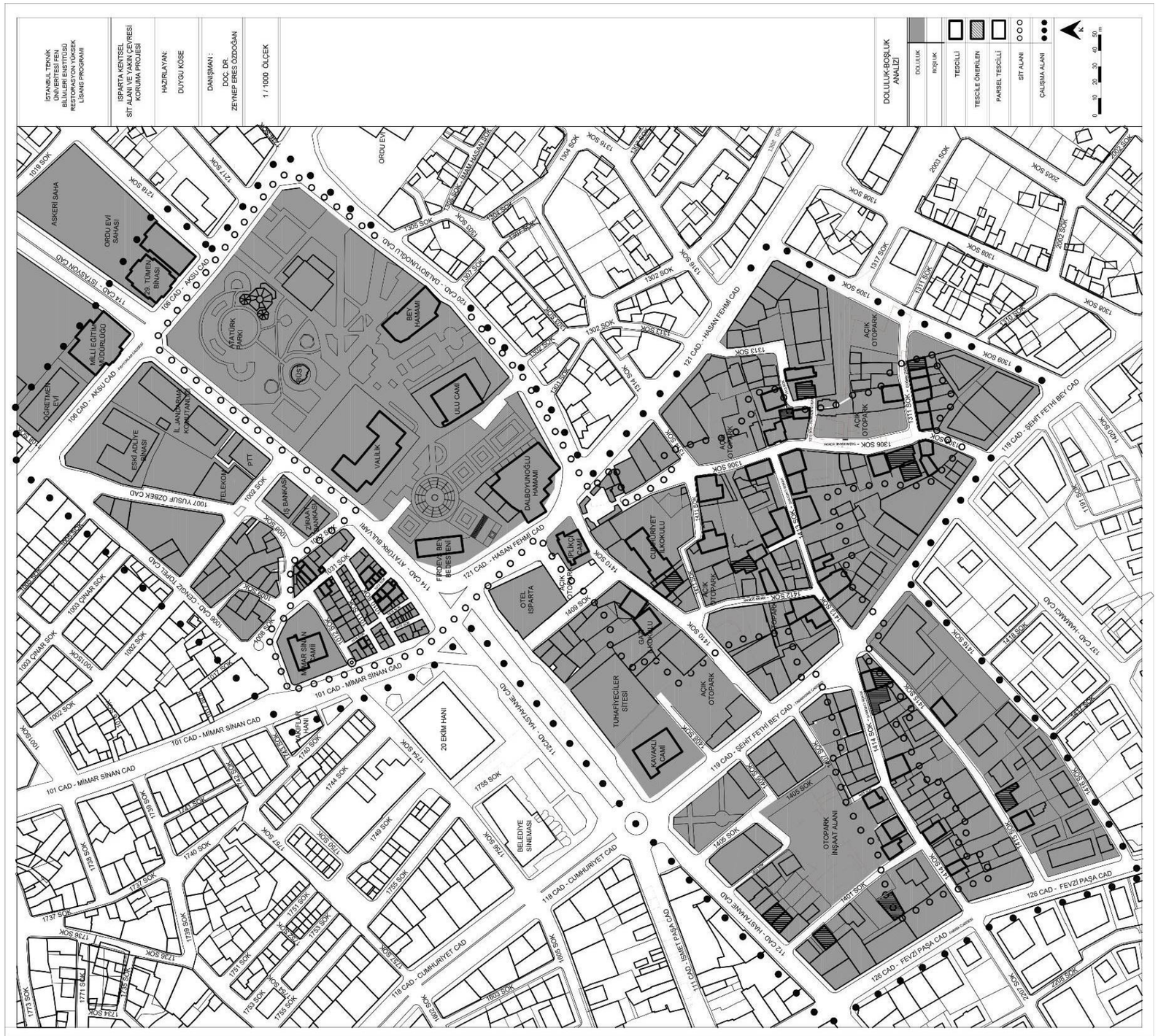

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
ISPARTA KENTSEL SİT ALANI VE YAKIN ÇEVRESİ KORUMA PROJESİ
HAZIRLAYAN: DUYGU KÖSE
DANIŞMAN : DOÇ. DR. ZEYNEP ERES ÖZDOĞAN
1 / 1000 ÖLÇEK
KADASTRAL BİLGİ HARİTASI
TESCİLLİ
TESCİLE ÖNERİLEN
PARSEL TESCİLLİ
SİT ALANI
ÇALIŞMA ALANI
ASKERİ SAHA
ORDU EVİ SAHASI
ATATÜRK PARKI
VALİLİK
İL JANDARMA KOMUTANLIĞI
ESKİ ADLİYE BİNASI
MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖĞRETMEN EVİ
TELEKOM
İŞ BANKASI
ZİRAAT BANKASI
DALBOY OĞUZOĞLU HAMAMI
BEY HAMAMI
ULU CAMİ
MİMAR SİNAN CAMİİ
OTEL ISPARTA PALAS
TUHAFİYECİLER SİTESİ
KAVAKLI CAMİİ
20 EKİM HANI
BELEDİYE SİNEMASI
AÇIK OTOPARK
OTOPARK İNŞAAT ALANI
106 CAD - AKSU CAD
101 CAD - MİMAR SİNAN CAD
121 CAD - HASAN FEHMİ CAD
118 CAD - CUMHURİYET CAD
119 CAD - ŞEHİT FETHİ BEY CAD
126 CAD - FEVZİ PAŞA CAD
120 CAD - DALBOYOĞUZOĞLU CAD
117 CAD - ATATÜRK BULVARI
112 CAD - HASTAHANE CAD
132 CAD - HAMAMCI CAD
114 CAD - ISPARTAKALE CAD
108 CAD - ÇEMİCİ TOPSU CAD
107 CAD - YUSUF ÖZEEK CAD
1002 SOK
1003 ÇINAR SOK
1004 SOK
1005 SOK
1006 SOK
1007 SOK
1008 SOK
1009 SOK
1010 SOK
1011 SOK
1012 SOK
1013 SOK
1014 SOK
1015 SOK
1016 SOK
1017 SOK
1018 SOK
1019 SOK
1020 SOK
1021 SOK
1022 SOK
1023 SOK

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
ISPARTA KENTSEL SİT ALANI KENTSEL SİT RAPORU HAZIRLAYARAK KORUMA PROJESİ
HAZIRLAYAN: DUYGU KÖSE
DANIŞMAN : DOÇ. DR. ZEYNEP ERES ÖZDOĞAN
1 / 1000 ÖLÇEK
TARİHSEL DÖNEM ANALİZİ
16.YY
17.YY
18.YY
19.YY İKİNCİ YARISI
20.YY BİRİNCİ YARISI
20.YY İKİNCİ YARISI
21.YY
TESCİLLİ
TESCİLE ÖNERİLEN
PARSEL TESCİLLİ
SİT ALANI
ÇALIŞMA ALANI
0 10 20 30 40 50 m
ASKERİ SAHA
ORDU EVİ SAHASI
ORDU EVİ
ATATÜRK PARKI
VALİLİK
VALİLİK CAMİ
İL JANDARMA KOMUTANLIĞI
ESKİ ADLİYE BİNASI
PTT
TELEKOM
İŞ BANKASI
ZİRAAT BANKASI
OTEL ISPARTA
TUHAFİYECİLER SİTESİ
KAVAKLI CAMİ
20 EKİM HANI
BELEDİYE SİNEMASI
OTOPARK İNŞAAT ALANI
AÇIK OTOPARK
CUMHURİYET İLKOKULU
MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖĞRETMEN EVİ
100 YIL ÖZEL İDARE HİZMET BİNASI
İSTİKLAL TÜMEN BİNASI
İSTİKLAL CAMİ
FİRDEVS BEDESTENİ
ATATÜRK BULVARI
İSTASYON CAD
120 CAD - DALBOYUNDULU CAD
106 CAD - AKSU CAD
121 CAD - HASAN FEHMİ CAD
101 CAD - MİMAR SİNAN CAD
112 CAD - HASTANE CAD
118 CAD - CUMHURİYET CAD
119 CAD - ŞEHİT FETHİ BEY CAD
126 CAD - FEVZİ PAŞA CAD
117 CAD - İSTİKLAL PAŞA CAD
137 CAD - HAMAM CAD
1007 YUSUF OZBEK CAD
1008 CAD - CEMAL TOFEL CAD
1018 SOK
1217 SOK
1216 SOK
1306 SOK
1307 SOK
1308 SOK
1309 SOK
1310 SOK
1311 SOK
1312 SOK
1313 SOK
1314 SOK
1316 SOK
1317 SOK
1318 SOK
1319 SOK
1320 SOK
1321 SOK
1322 SOK
1323 SOK
1324 SOK
1325 SOK
1326 SOK
1327 SOK
1328 SOK
1329 SOK
1330 SOK
1331 SOK
1332 SOK
1333 SOK
1334 SOK
1335 SOK

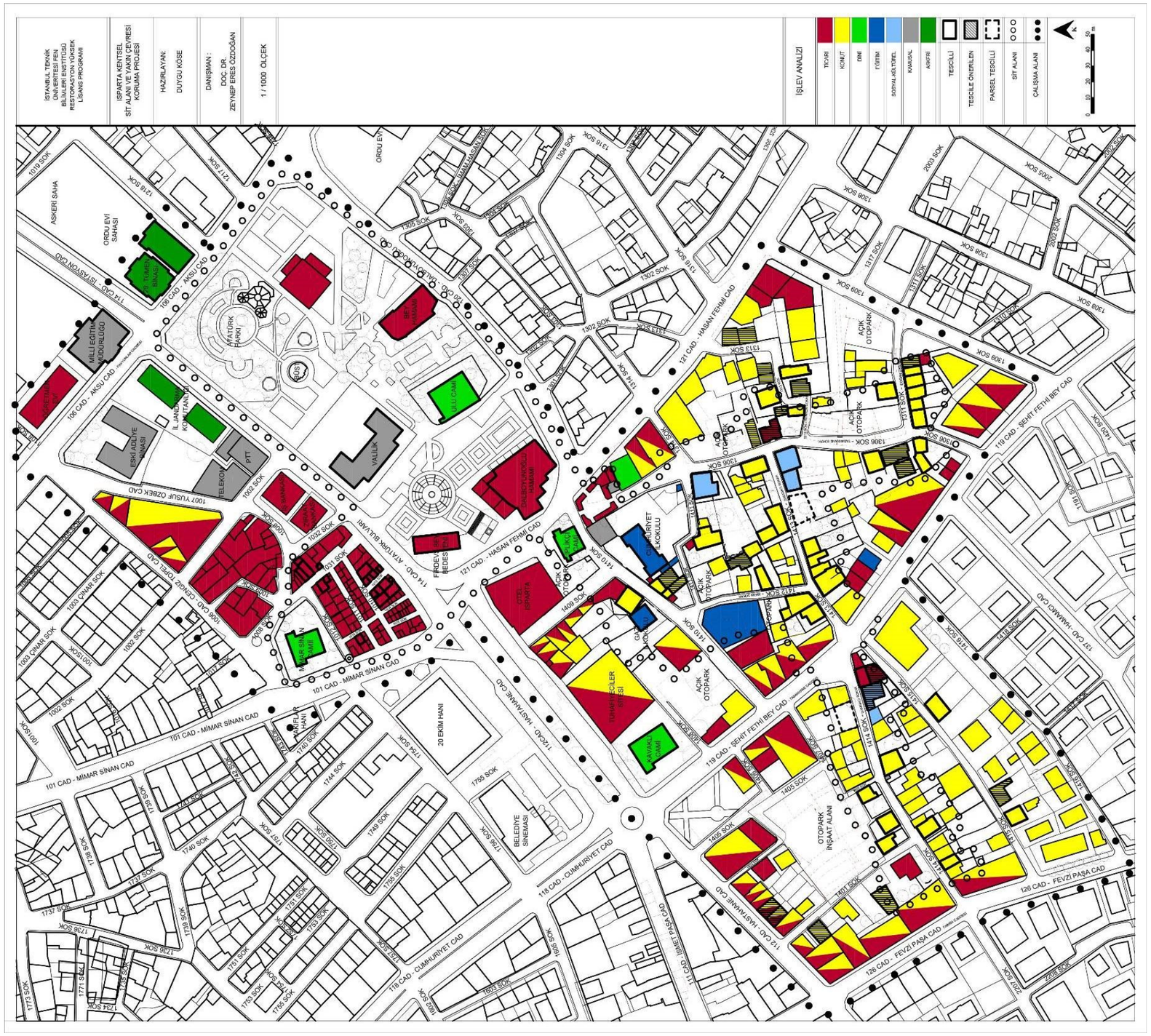

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
ISPARTA KENTSEL SİT ALANI VE YAKIN ÇEVRESİ KORUMA PROJESİ
HAZIRLAYAN: DUYGU KÖSE
DANIŞMAN : DOÇ. DR. ZEYNEP ERES ÖZDOĞAN
1 / 1000 ÖLÇEK
TAŞIYICI SİSTEM DURUM ANALİZİ
İYİ
ORTA
KÖTÜ
TESCİLLİ
TESCİLE ÖNERİLEN
PARSEL TESCİLLİ
SİT ALANI
ÇALIŞMA ALANI
0 10 20 30 40 50 m
ASKERİ SAHA
ORDU EVİ SAHASI
29. TÜMEN BİNASI
ATATÜRK PARKI
BUS
BEY HAMAMI
ULU CAMİ
VALİLİK
DALBOYUNOĞLU HAMAMI
İL JANDARMA KOMUTANLIĞI
ESKİ ADLİYE BİNASI
PTT
TELEKOM
İŞ BANKASI
ZİRAAT BANKASI
MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖĞRETMEN EVİ
ORDU EVİ
ORDU EVİ SOK - HAMAM HASAN SOK
120 CAD - DALBOYUNOĞLU CAD
106 CAD - AKSU CAD
114 CAD - İSTASYON CAD
121 CAD - HASAN FEHMİ CAD
119 CAD - ŞEHİT FETHİ BEY CAD
118 CAD - CUMHURİYET CAD
117 CAD - HAMAMCI CAD
126 CAD - FEVZİ PAŞA CAD
111 CAD - İSMET PAŞA CAD
112 CAD - HASTAHANE CAD
116 CAD - HASTAHANE CAD
101 CAD - MİMAR SİNAN CAD
100 CAD - CUMHURİYET CAD
114 CAD - ATATÜRK BULVARI
100 CAD - CUMHURİYET CAD
100 CAD - CUMHURİYET CAD
100 YUSUF ÖZBEK CAD
100 CAD - CUMHURİYET CAD
FİRDEVS BEDESTENİ
ÇUKUR HAMAMI
ÇUKUR PARKI
CUMHURİYET İLKOKULU
OTEL ISPARTA
TUHAFİYECİLER SİTESİ
KAVAKLI CAMİ
MİMAR SİNAN HANI
TAKFİLAR HANI
20 EKİM HANI
BELEDİYE SİNEMASI
OTOPARK İNŞAAT ALANI
AÇIK OTOPARK
ÇINAR SOK
1002 SOK
1003 ÇINAR SOK
1007 SOK
1009 SOK
1018 SOK
1019 SOK
1021 SOK
1032 SOK
1218 SOK
1219 SOK
1221 SOK
1222 SOK
1223 SOK
1224 SOK
1225 SOK
1226 SOK
1227 SOK
1228 SOK
1229 SOK
1230 SOK
1231 SOK
1232 SOK
1233 SOK
1234 SOK
1235 SOK
1236 SOK
1237 SOK
1238 SOK
1239 SOK
1240 SOK

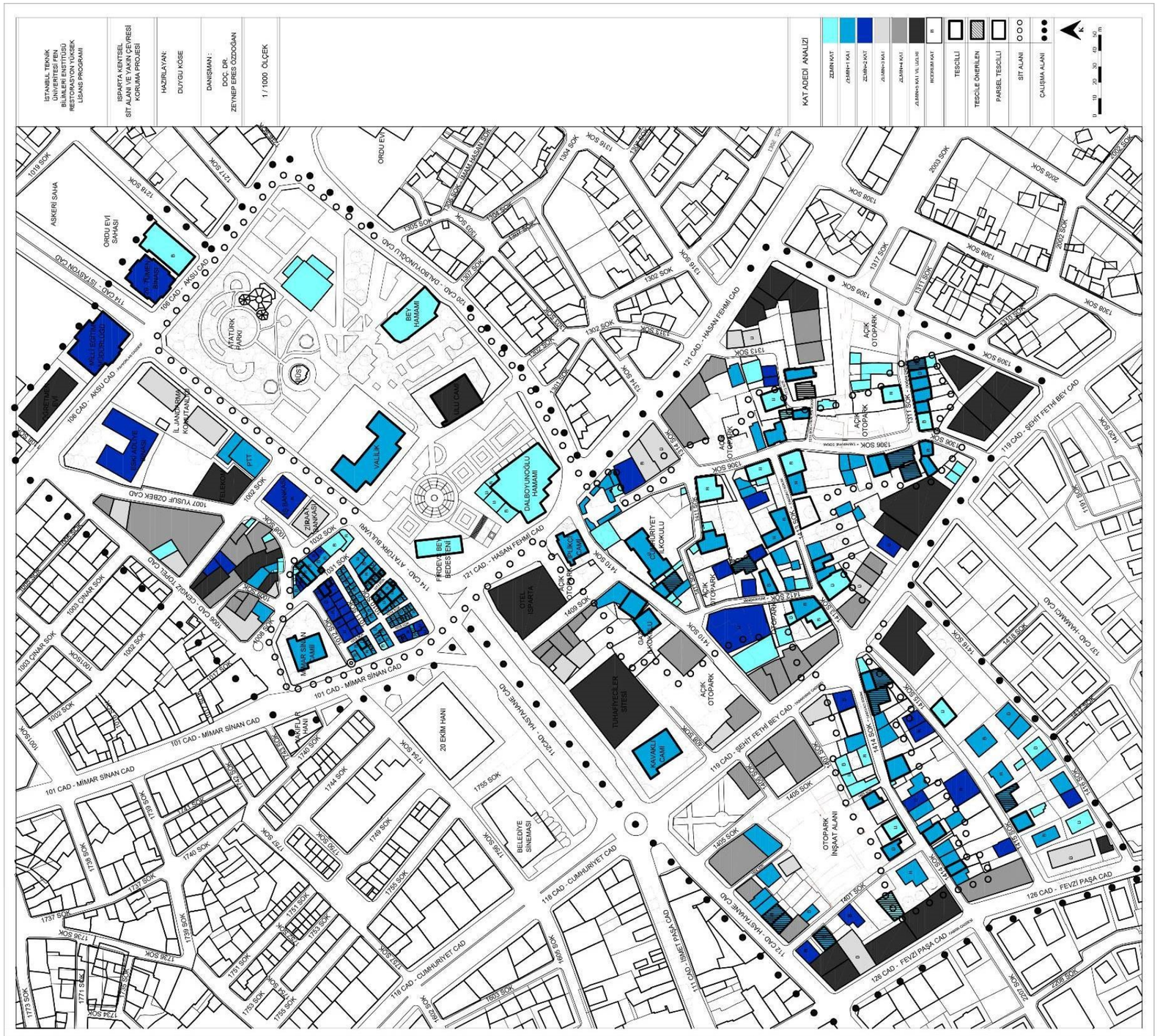

Şekil C. 6: Taşıyıcı sistem ve malzeme analizi

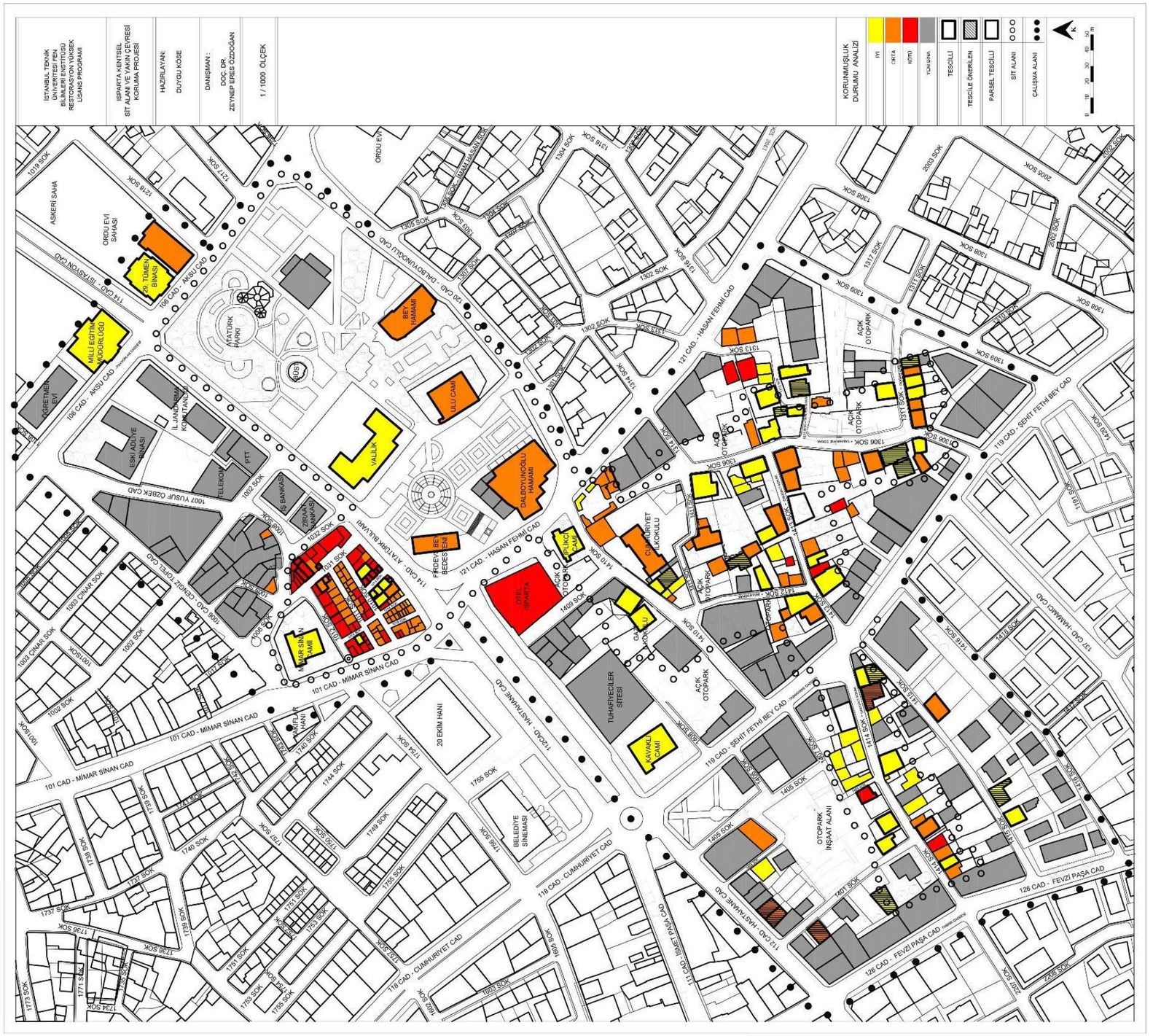

Şekil C. 7: Doluluk- boşluk analizi

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
ISPARTA KENTSEL SİT ALANI VE YAKIN ÇEVRESİ KORUMA PROJESİ
HAZIRLAYAN: DUYGU KÖSE
DANIŞMAN: DOÇ. DR. ZEYNEP ERES ÖZDOĞAN
1 / 1000 ÖLÇEK
İŞLEV ANALİZİ
TİCARİ
KONUT
DİNİ
EĞİTİM
SOSYAL-KÜLTÜREL
KAMUSAL
ASKERİ
TESCİLLİ
TESCİLE ÖNERİLEN
PARSEL TESCİLLİ
SİT ALANI
ÇALIŞMA ALANI
ASKERİ SAHA
ORDU EVİ SAHASI
ATATÜRK PARKI / ANITI
MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
İL JANDARMA KOMUTANLIĞI
ESKİ ADLİYE BİNASI
ELEKOM
PTT
SALULLUK
ULU CAMİİ
HÜKÜMET KONAĞI
ARASTA
ÇARŞI HAMAMI
FİRDEVS BEDESTENİ
OTEL BİNASI
MİMAR SİNAN PARKI
TUHAFİYECİLER ARASTASI
KAVAKLI CAMİİ
20 EKİM HANI
BELEDİYE SİNEMASI
OTOPARK İNŞAAT ALANI
AÇIK OTOPARK
CUMHURİYET İLKOKULU
106 CAD - AKSU CAD
121 CAD - HASAN FEHMİ CAD
101 CAD - MİMAR SİNAN CAD
118 CAD - CUMHURİYET CAD
119 CAD - ŞEHİT FETHİ BEY CAD
126 CAD - FEVZİ PAŞA CAD
117 CAD - İSMET PAŞA CAD
112 CAD - HASTANE CAD
132 CAD - HAMAMCI CAD
114 CAD - İSTASYON CAD
107 CAD - YUSUF OZEEK CAD
108 CAD - CEMİCİ TOPÇU CAD
1001 SOK
1002 SOK
1003 SOK
1004 SOK
1005 SOK
1006 SOK
1007 SOK
1008 SOK
1009 SOK
1010 SOK
1011 SOK
1012 SOK
1013 SOK
1014 SOK
1015 SOK
1016 SOK
1017 SOK
1018 SOK
1019 SOK
1020 SOK

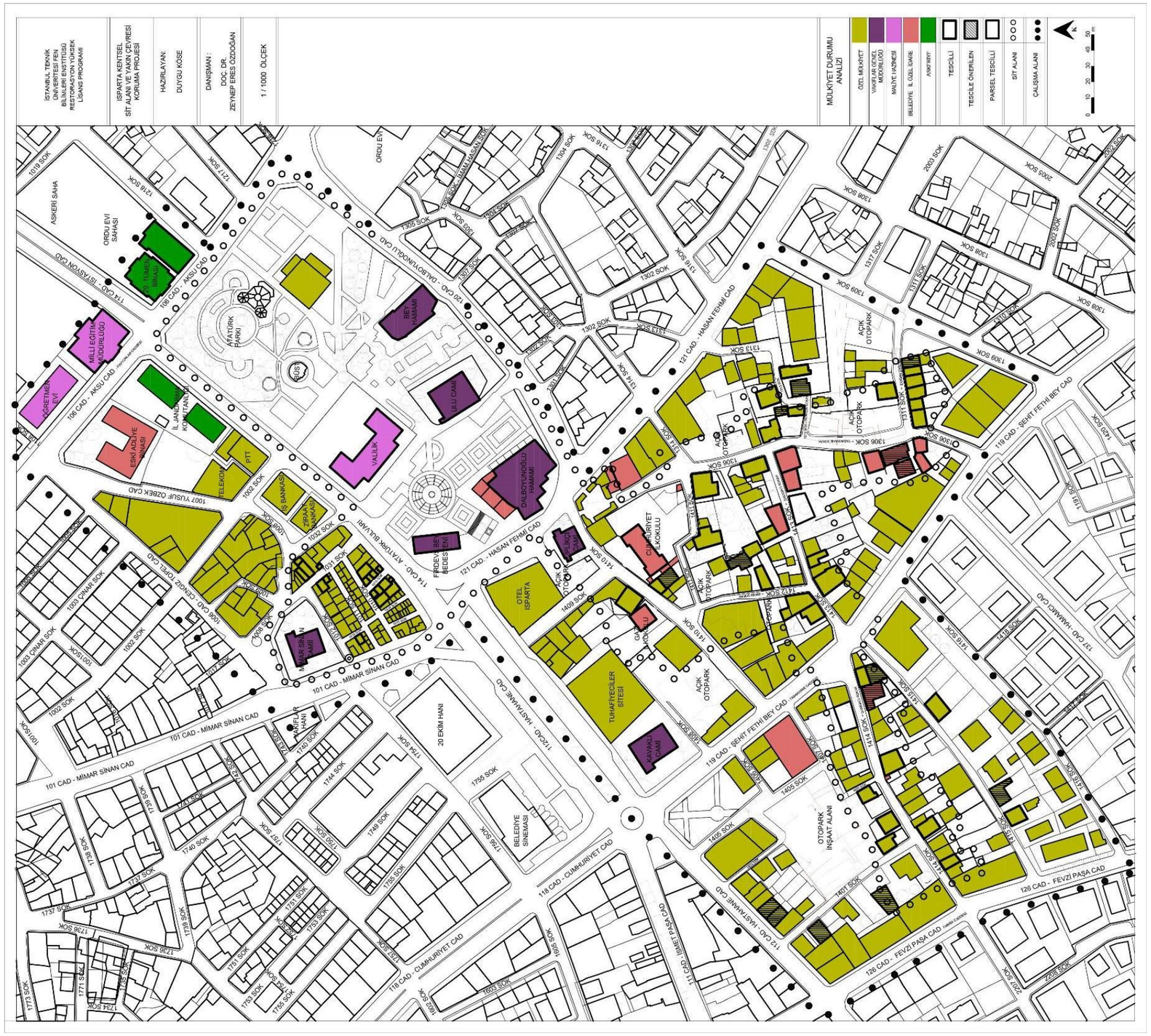
Şekil C. 9: Kat adedi analizi

Şekil C. 10: Korunmuşluk durumu analizi

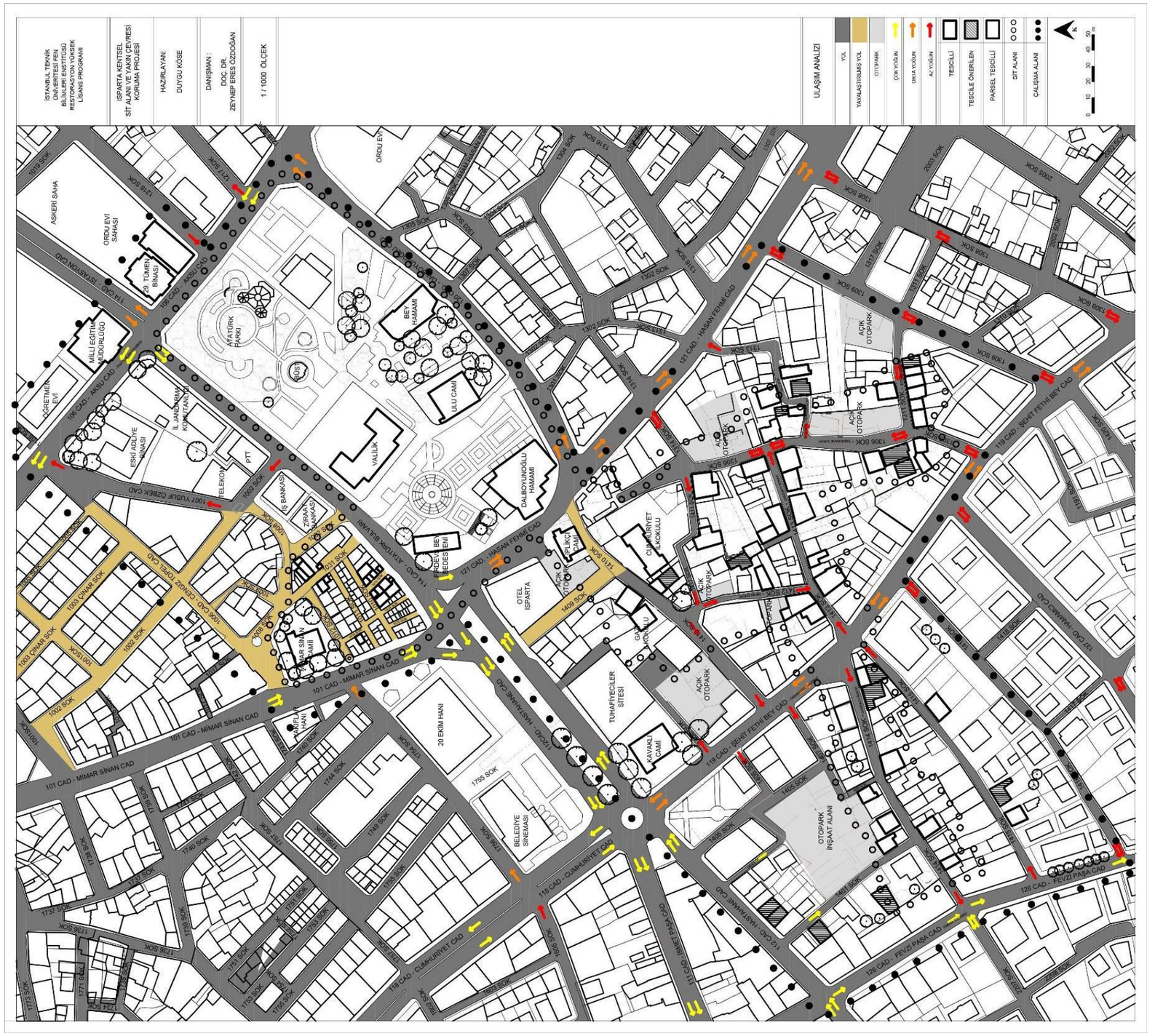
Şekil C. 11: Kullanım durumu analizi

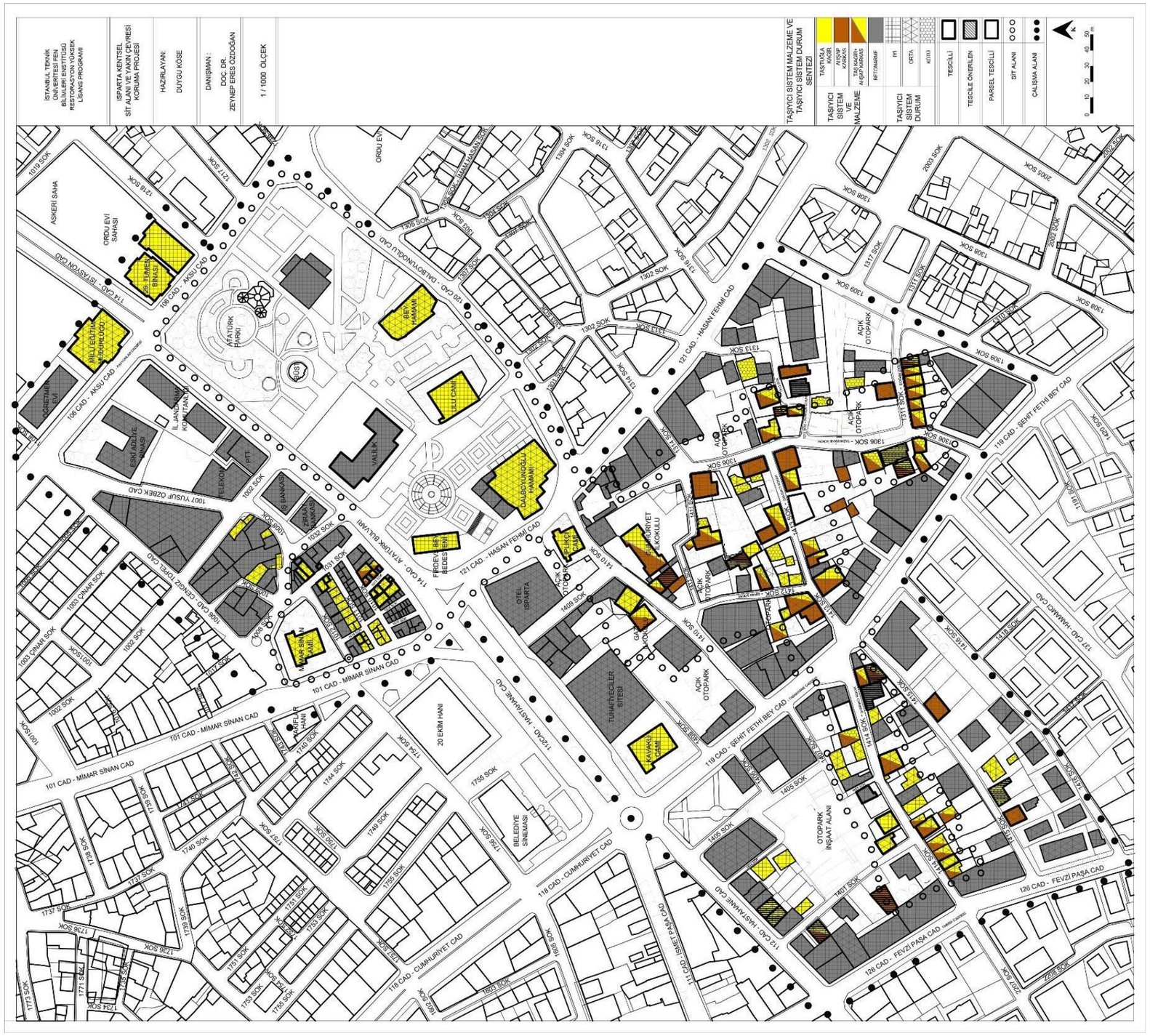
Şekil C. 12: Mülkiyet durumu analizi

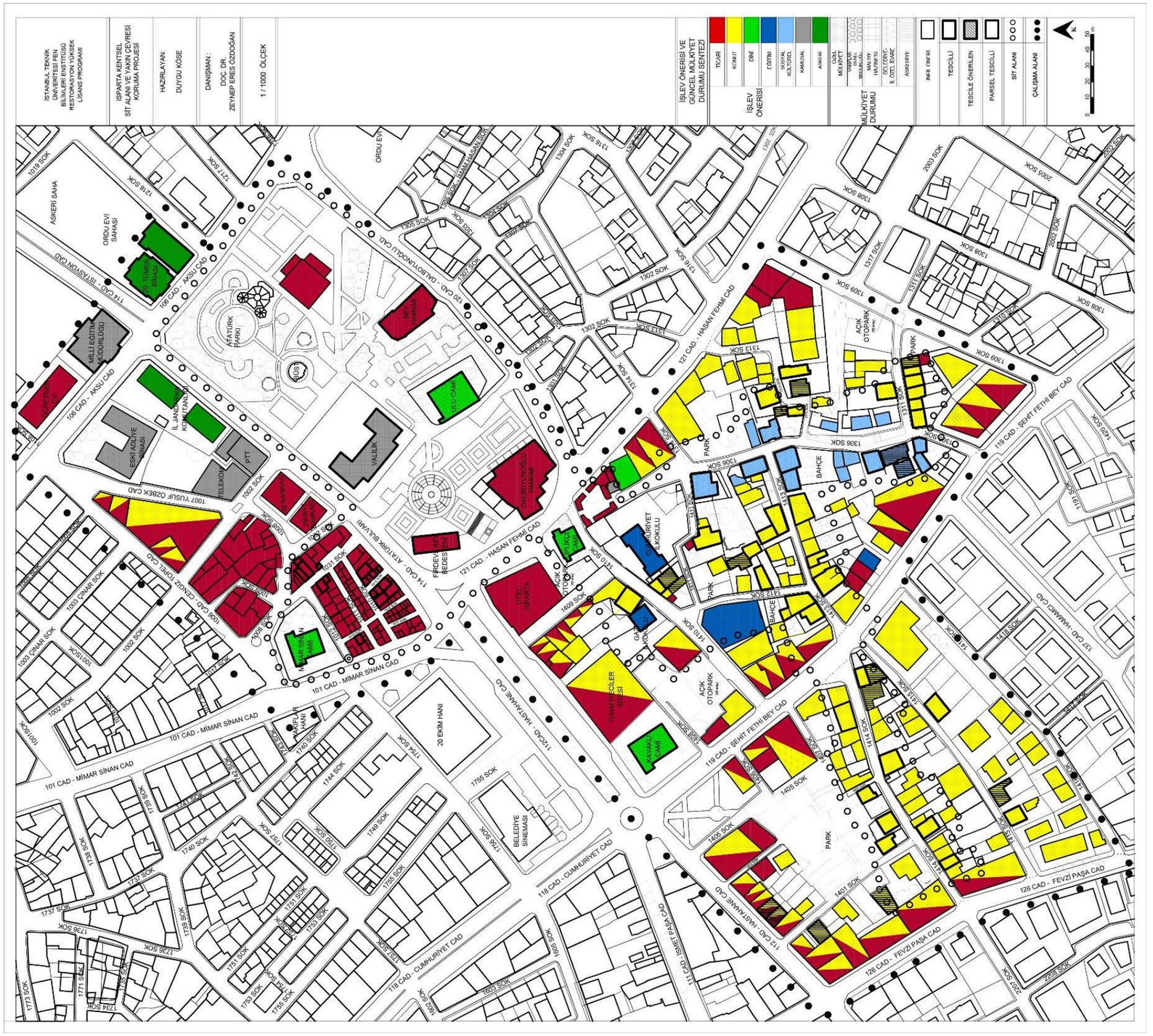
Şekil C. 13: Tarihsel değerlilik analizi

Şekil C. 14: Ulaşım analizi

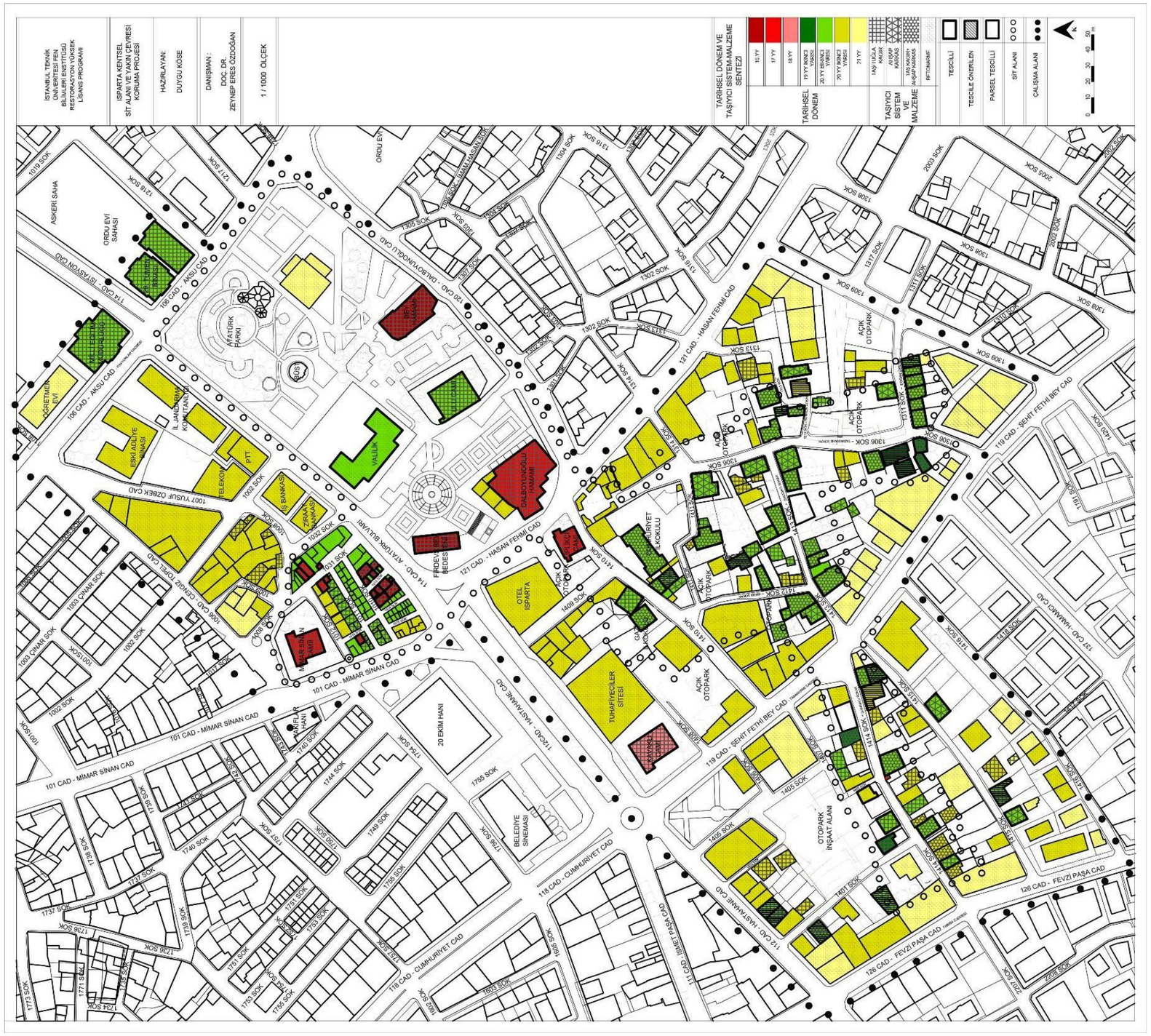

Şekil C. 15: Taşıyıcı sistem malzeme ve taşıyıcı sistem durum sentezi

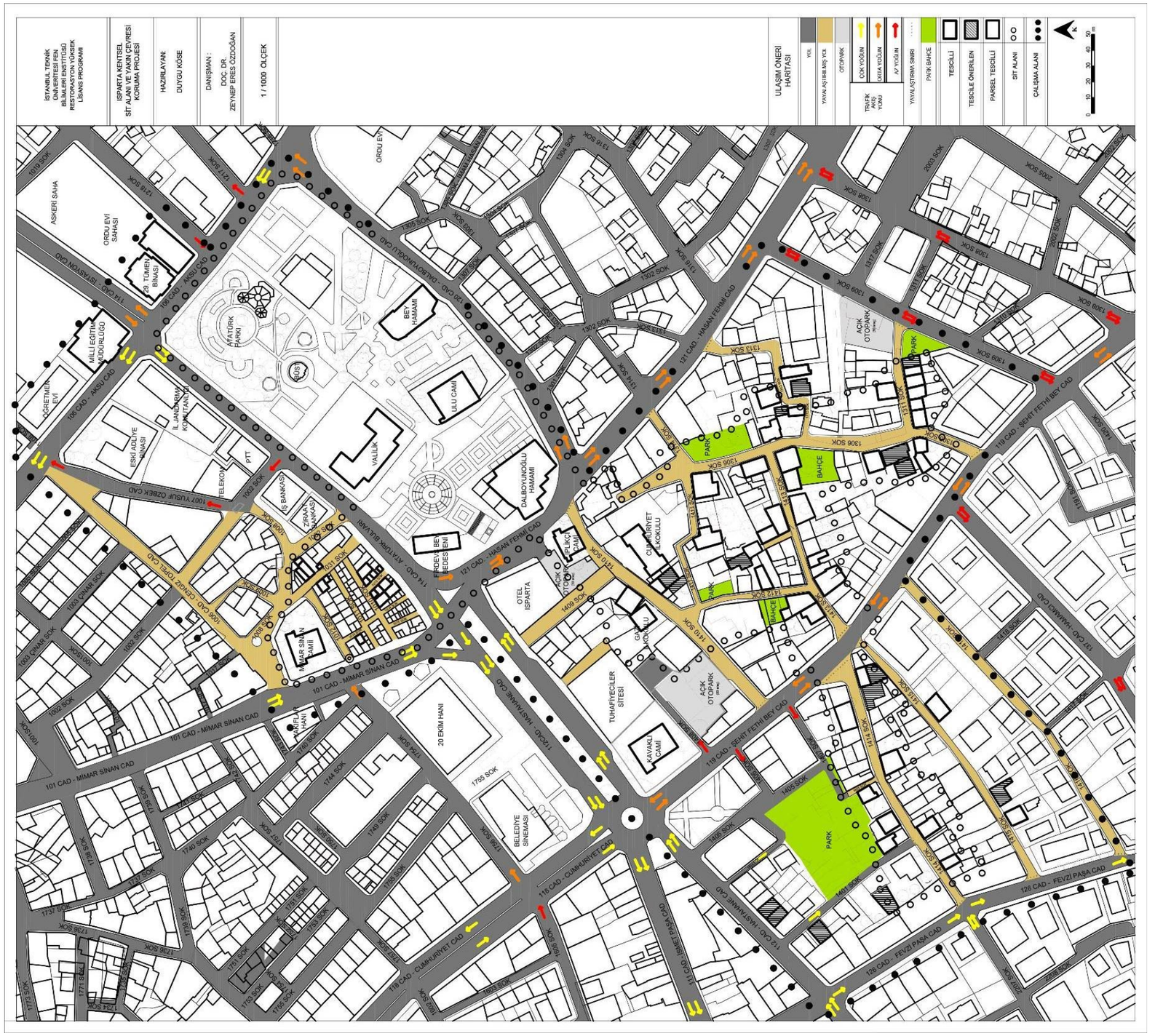

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
ISPARTA KENTSEL SİT ALANI SAĞLIKLAŞTIRMA KORUMA PROJESİ
HAZIRLAYAN:
DUYGU KÖSE
DANIŞMAN :
DOÇ. DR. ZEYNEP ERES ÖZDOĞAN
1 / 1000 ÖLÇEK
İŞLEV ÖNERİSİ VE GÜNCEL MÜLKİYET DURUMU SENTEZİ
İŞLEV ÖNERİSİ
TİCARİ
KONUT
DİNİ
EĞİTİM
SOSYAL KÜLTÜREL
KAMUSAL
ASKERİ
MÜLKİYET DURUMU
ÖZEL MÜLKİYET
DİNİ
MÜLKİYETİ BELİRSİZ
HAZİNESİ
BELEDİYE-İL ÖZEL İDARE
ASKERİYE
İNEB ÖNERİSİ
TESCİLLİ
TESCİLE ÖNERİLEN
PARSEL TESCİLLİ
SİT ALANI
ÇALIŞMA ALANI
0 10 20 30 40 60 m
ASKERİ SAHA
ORDU EVİ SAHASI
ORDU EVİ
1 NO.LU TÜMEN BİNASI
1 NO.LU TÜMEN BİNASI
MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ESKİ ADLİYE BİNASI
İL JANDARMA KOMUTANLIĞI
TELEKOM
PTT
ATATÜRK PARKI
BUS
YALILIK
BEY HANI
121 CAMİİ
ÖĞRETMEN EVİ
ÖĞRETMEN EVİ
HALKEVİ-HALKOKULU BİNASI
HALKEVİ-HALKOKULU BİNASI
ÇİMENTEPE CAMİİ
ÇİMENTEPE CAMİİ
ÇİMENTEPE PARKI
ÇİMENTEPE PARKI
ÇİMENTEPE İLKOKULU
ÇİMENTEPE İLKOKULU
ÇİMENTEPE İLKOKULU

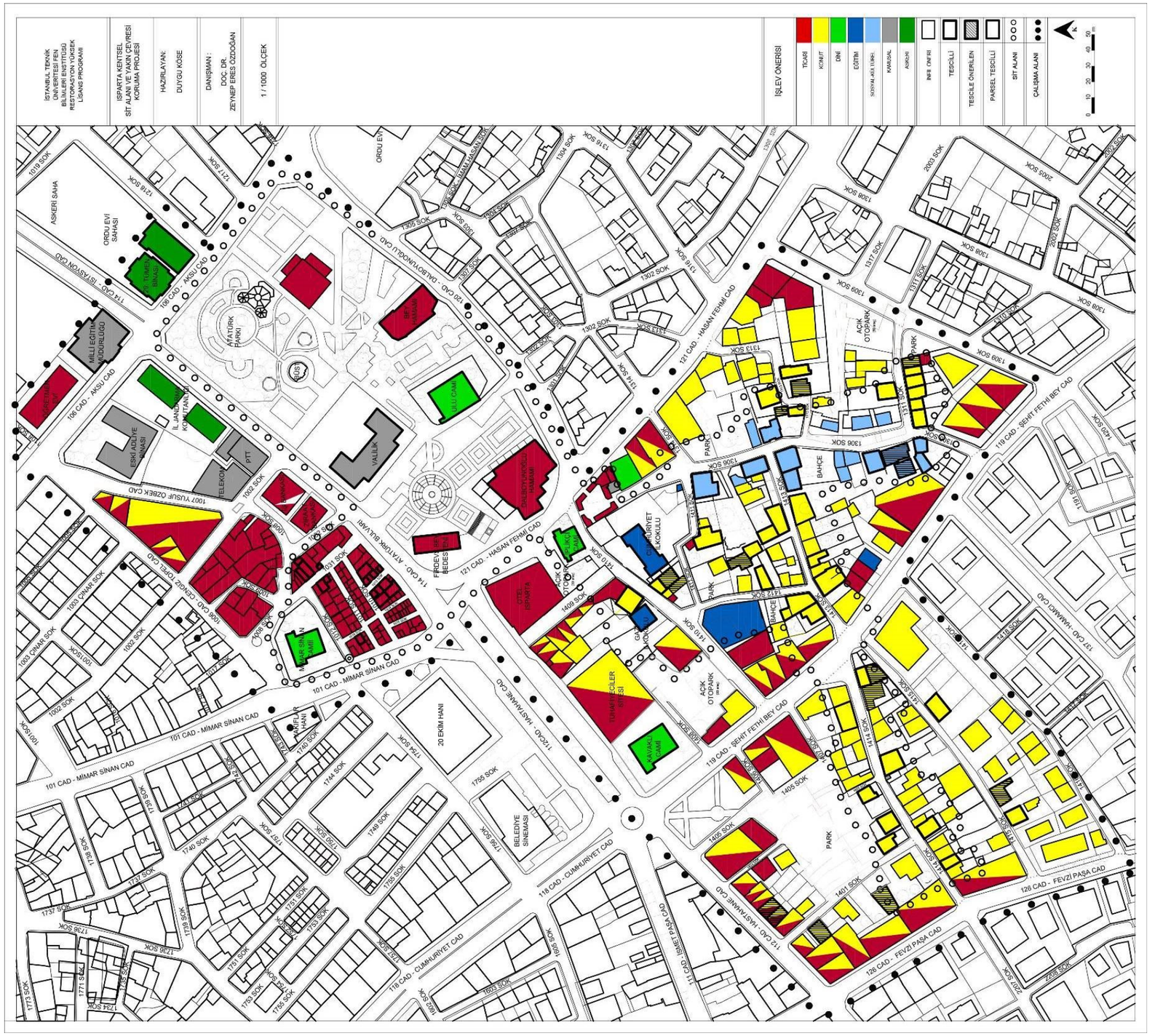
Şekil C. 17: Tarihsel değerlilik, kullanım durumu ve ulaşım sentezi

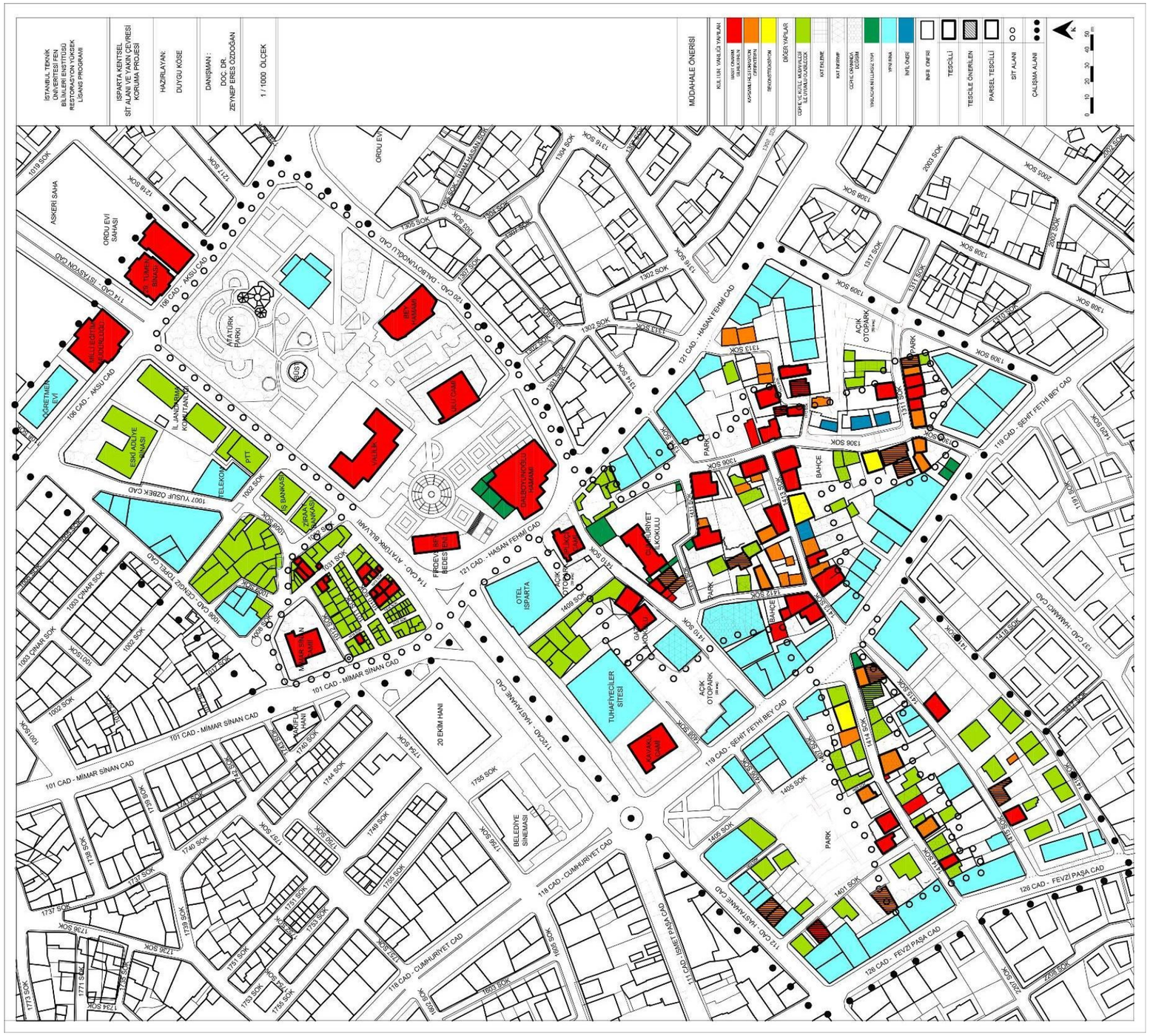

Şekil C. 18: Tarihsel dönem ve taşıyıcı sistem malzeme sentezi

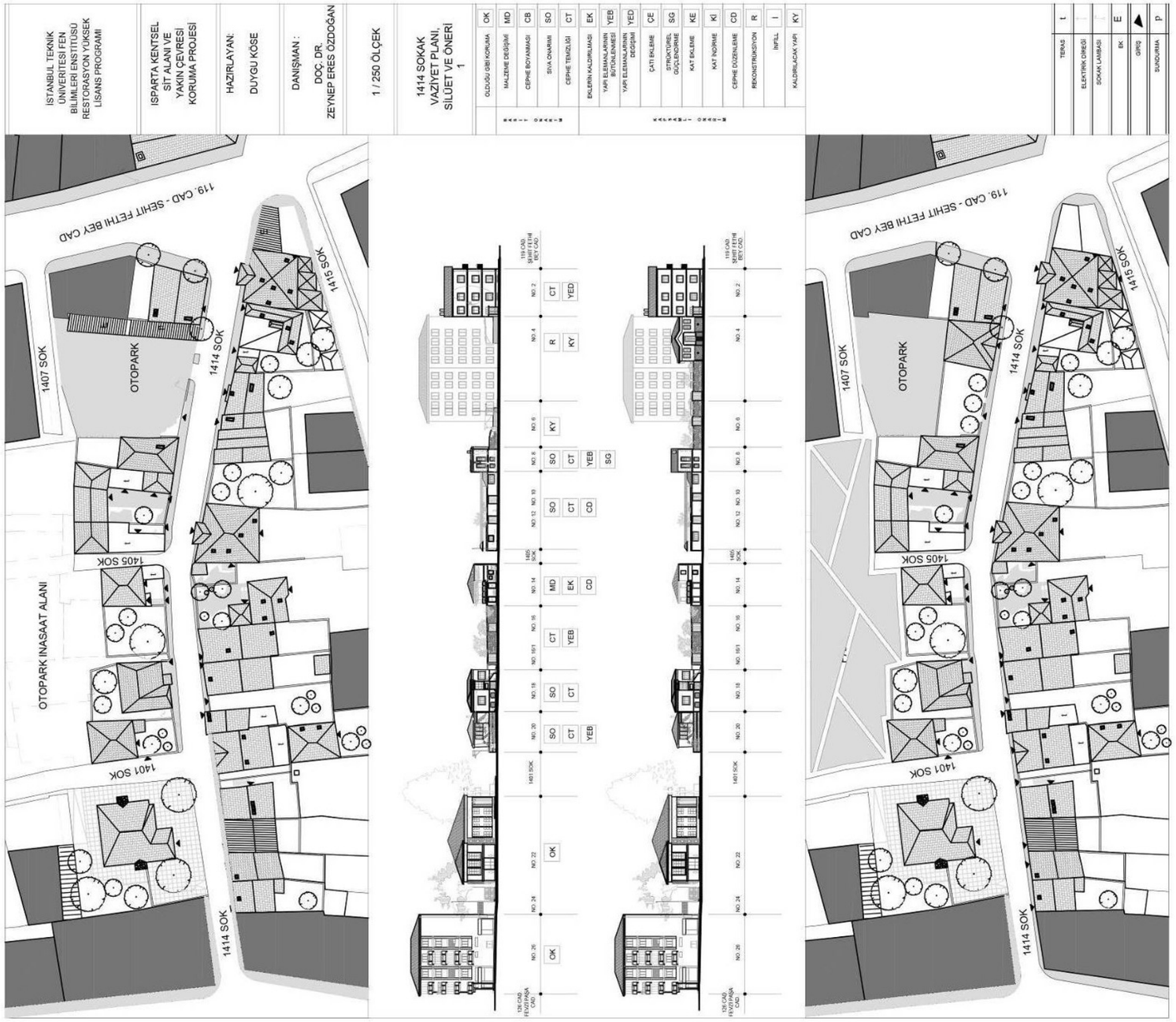

Şekil C. 19: Ulaşım öneri haritası

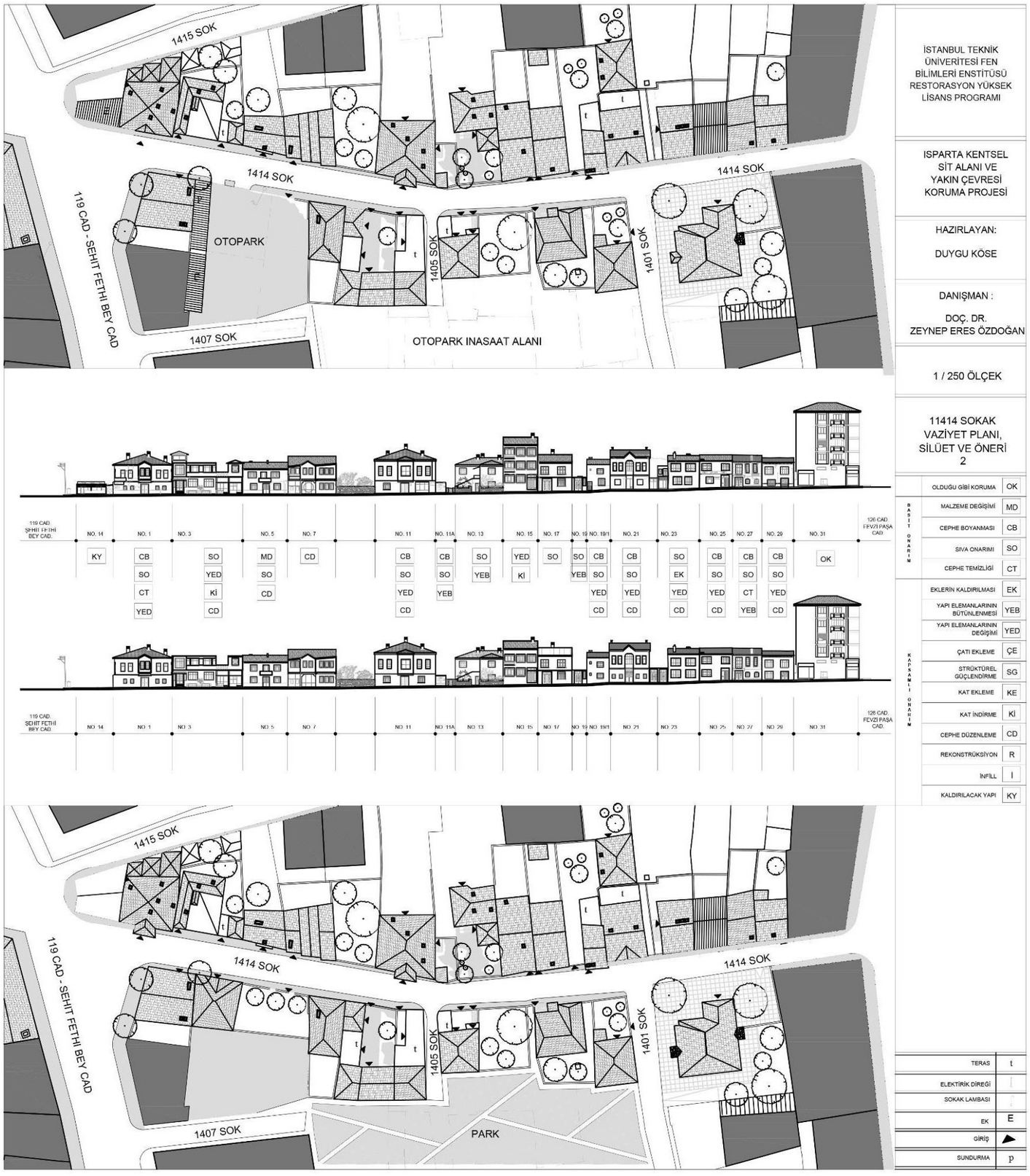

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
ISPARTA KENTSEL SİT ALANI VE YAKIN ÇEVRESİ KORUMA PROJESİ
HAZIRLAYAN: DUYGU KÖSE
DANIŞMAN: DOÇ. DR. ZEYNEP ERES ÖZDOĞAN
1 / 1000 ÖLÇEK
İŞLEV ÖNERİSİ
TİCARİ
KONUT
DİNİ
EĞİTİM
SOSYAL-KÜLTÜREL
KAMUSAL
ASKERİ
İNŞ. ÖNERİ
TESCİLLİ
TESCİLE ÖNERİLEN
PARSEL TESCİLLİ
SİT ALANI
ÇALIŞMA ALANI
ASKERİ SAHA
ORDU EVİ SAHASI
ATATÜRK PARKI
ESKİ ADLİYE BİNASI
MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
İL JANDARMA KOMUTANLIĞI
PTT
ELEKOM
KALELİK
HÜKÜMET KONAĞI
ORDU EVİ
ÖĞRETMENEVİ
ÖĞRETMENEVİ PARKI
ÖĞRETMENEVİ OTOPARKI
ÖĞRETMENEVİ BAHÇESİ
ÖĞRETMENEVİ BAHÇESİ 2
ÖĞRETMENEVİ BAHÇESİ 3
ÖĞRETMENEVİ BAHÇESİ 4
ÖĞRETMENEVİ BAHÇESİ 5
ÖĞRETMENEVİ BAHÇESİ 6
ÖĞRETMENEVİ BAHÇESİ 7
ÖĞRETMENEVİ BAHÇESİ 8
ÖĞRETMENEVİ BAHÇESİ 9
ÖĞRETMENEVİ BAHÇESİ 10
ÖĞRETMENEVİ BAHÇESİ 11
ÖĞRETMENEVİ BAHÇESİ 12
ÖĞRETMENEVİ BAHÇESİ 13
ÖĞRETMENEVİ BAHÇESİ 14
ÖĞRETMENEVİ BAHÇESİ

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
ISPARTA KENTSEL SİT ALANI VE YAKIN ÇEVRESİ KORUMA PROJESİ
HAZIRLAYAN: DUYGU KÖSE
DANIŞMAN : DOÇ. DR. ZEYNEP ERES ÖDDOĞAN
1 / 1000 ÖLÇEK
MÜDAHALE ÖNERİSİ
KULLANIM YARALIĞI YAPILAN
YIKILMASI GEREKEN YAPILAR
AÇIĞINA ÇIKARILMASI ÖNERİLEN YAPILAR
RESTORASYON
DİĞER YAPILAR
GEÇİCİ İŞ İÇİN KAMULAŞTIRILACAK İLE UYGUN OLMAYAN ALANLAR
KAT İMARI
KAT İMARI+2
GÜNLÜ KAVRANIŞA DÖNÜŞÜM
TURİZM İLE İLGİLİ YAYA
YAYA BİNA
İHTİLAFLI
İNŞ.İZİNLİ
TESCİLLİ
TESCİLE ÖNERİLEN
PARSEL TESCİLLİ
SİT ALANI
ÇALIŞMA ALANI
0 10 20 40 60 m
ASKERİ SAHA
ORDU EVİ SAHASI
ATATÜRK PARKI
BEY HAMAMI
VALİLİK
GAZİOSMANPAŞA HAMAMI
İL JANDARMA KOMUTANLIĞI
ESKİ ADLİYE BİNASI
ÖĞRETMEN EVİ
MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
PTT
TELEKOM
İŞ BANKASI
ZİRAAT BANKASI
MİMAR SİNAN HANI
OTEL ISPARTA
TUHAFİYECİLER SİTESİ
AYAKLI HAN
20 EKİM HANI
BELEDİYE SİNEMASI
CUMHURİYET İLKOKULU
AÇIK OTOPARK
PARK
BAHÇE
106 CAD - AKSU CAD
114 CAD - ISPARTA CAD
120 CAD - DALSOYUNOĞLU CAD
121 CAD - HASAN FEHMİ CAD
101 CAD - MİMAR SİNAN CAD
118 CAD - CUMHURİYET CAD
119 CAD - ŞEHİT FETHİ BEY CAD
126 CAD - FEVZİ PAŞA CAD
117 CAD - İstiklal Paşa CAD
112 CAD - HASTANE CAD
137 CAD - HAMMADI CAD
1007 YUSUF OZBEK CAD
1006 CAD - CENGİZ TOPEL CAD
1001 SOK
1002 SOK
1003 ÇINAR SOK
1004 SOK
1005 SOK
1006 SOK
1007 SOK
1008 SOK
1009 SOK
1010 SOK
1011 SOK
1012 SOK
1013 SOK
1014 SOK
1015 SOK
1016 SOK
1017 SOK
1018 SOK
1019 SOK
1020 SOK
1021 SOK
1022 SOK
1023 SOK

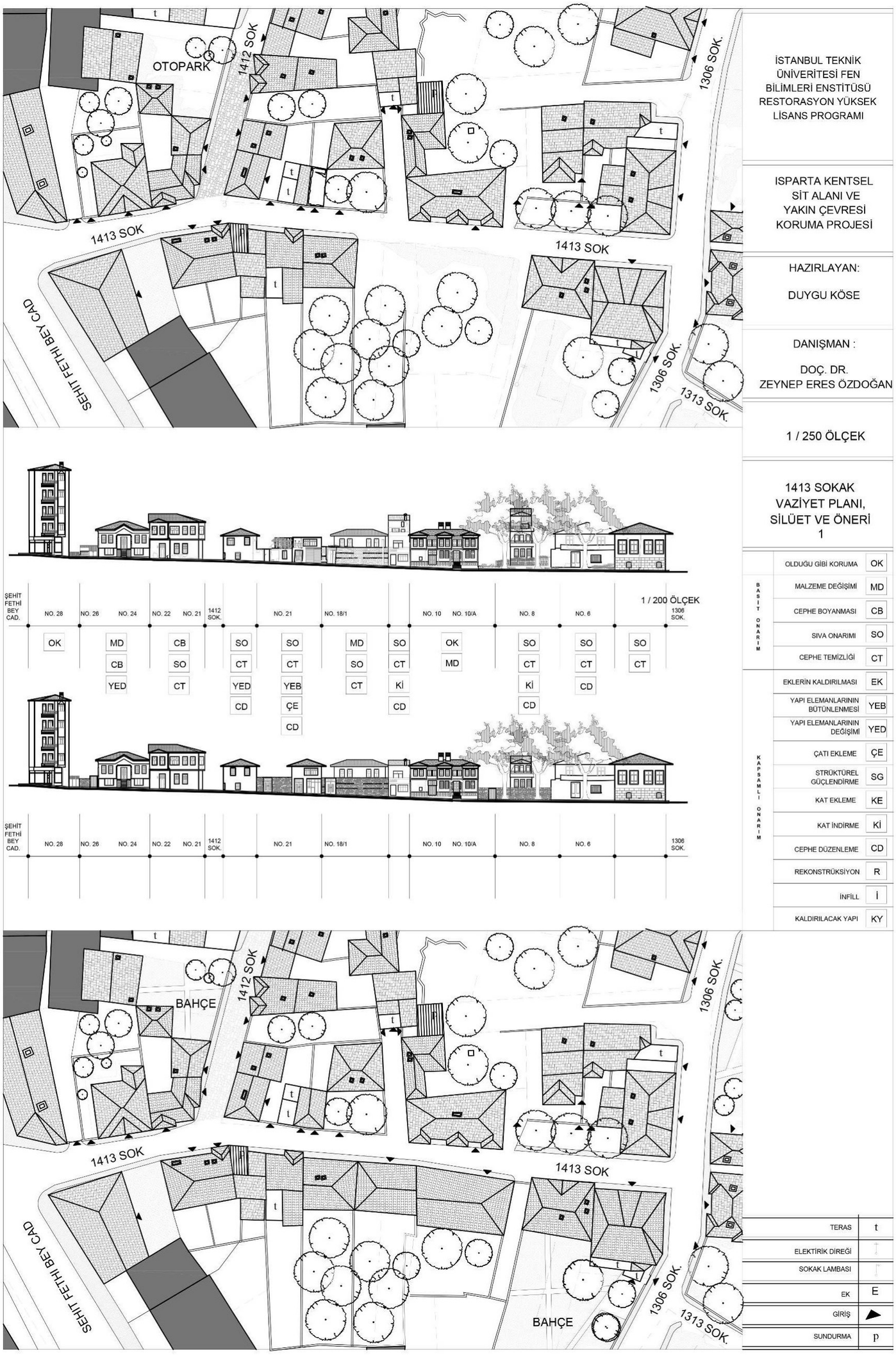
EK D: Siluetler

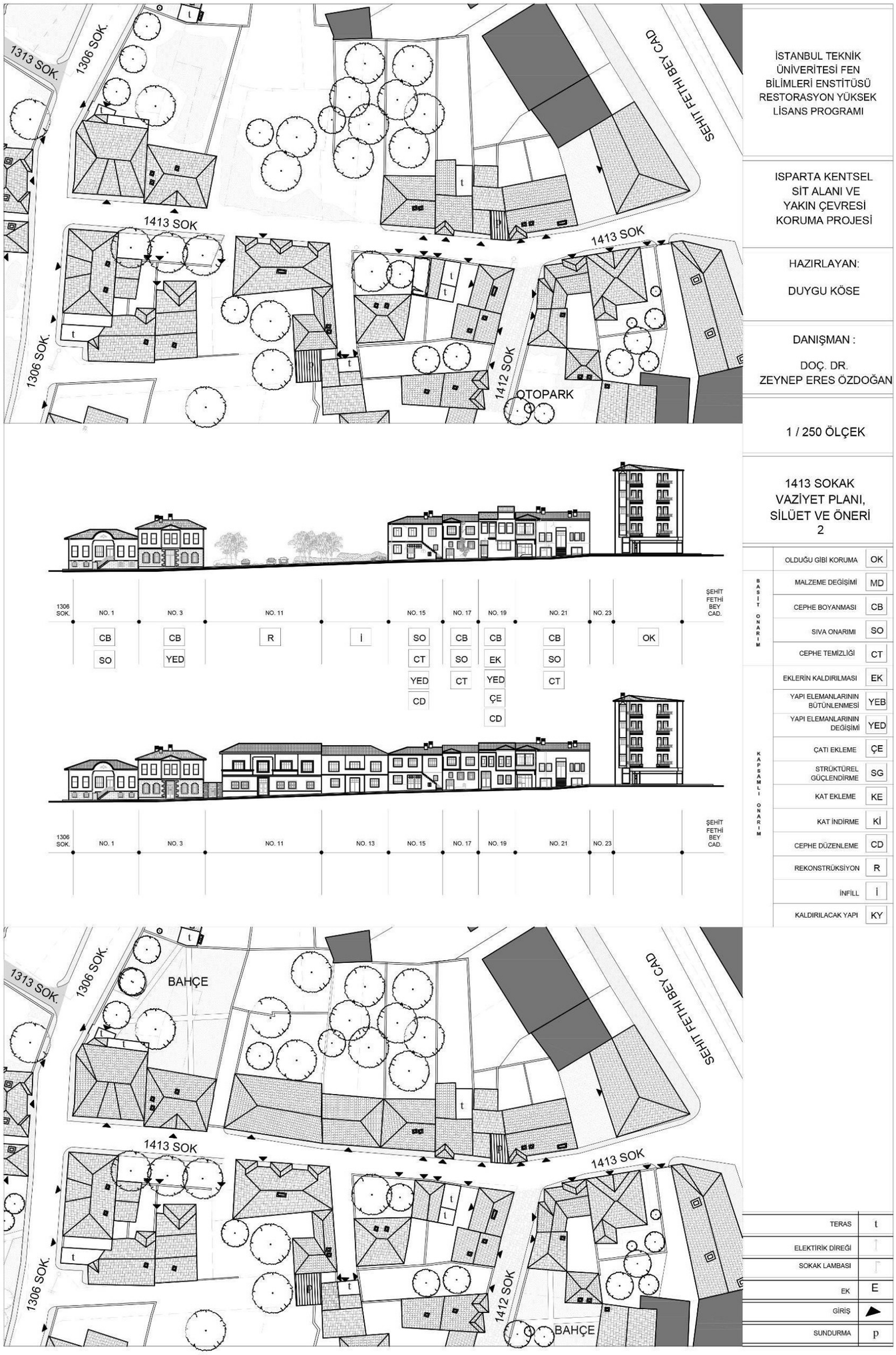
Şekil D. 1: 1414 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 1

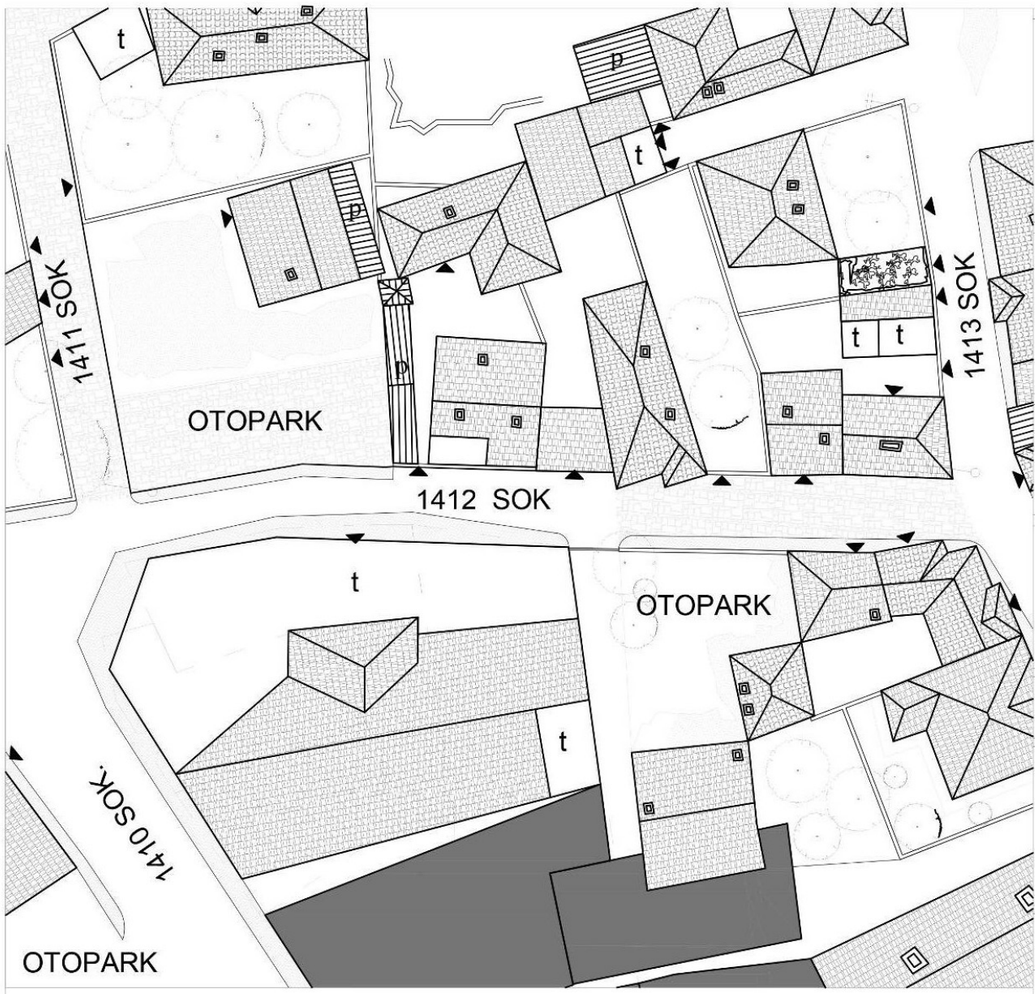
Şekil D. 2: 1414 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 2

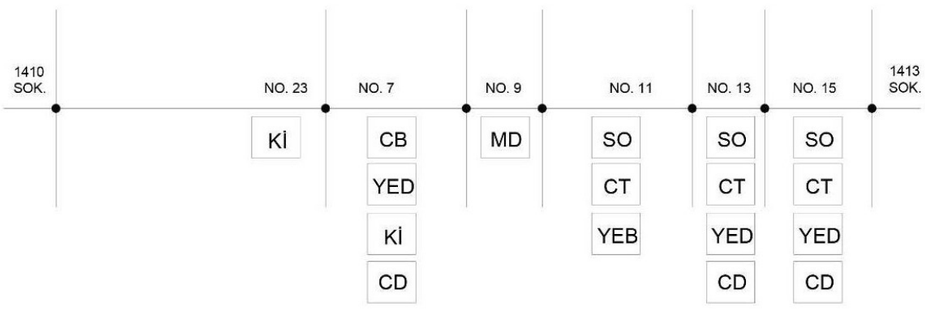
Şekil D. 3: 1413 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 1

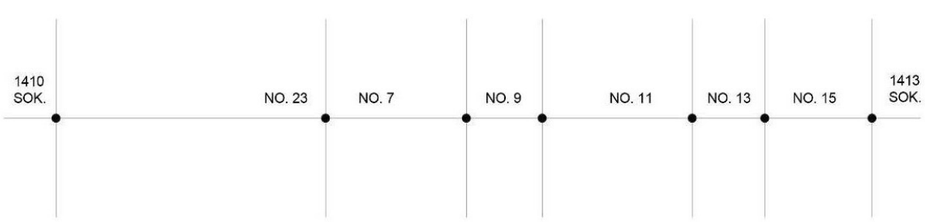
Şekil D. 4: 1413 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 2

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

ISPARTA KENTSEL SİT ALANI VE YAKIN ÇEVRESİ KORUMA PROJESİ

HAZIRLAYAN:

DUYGU KÖSE

DANIŞMAN :

DOÇ. DR. ZEYNEP ERES ÖZDOĞAN

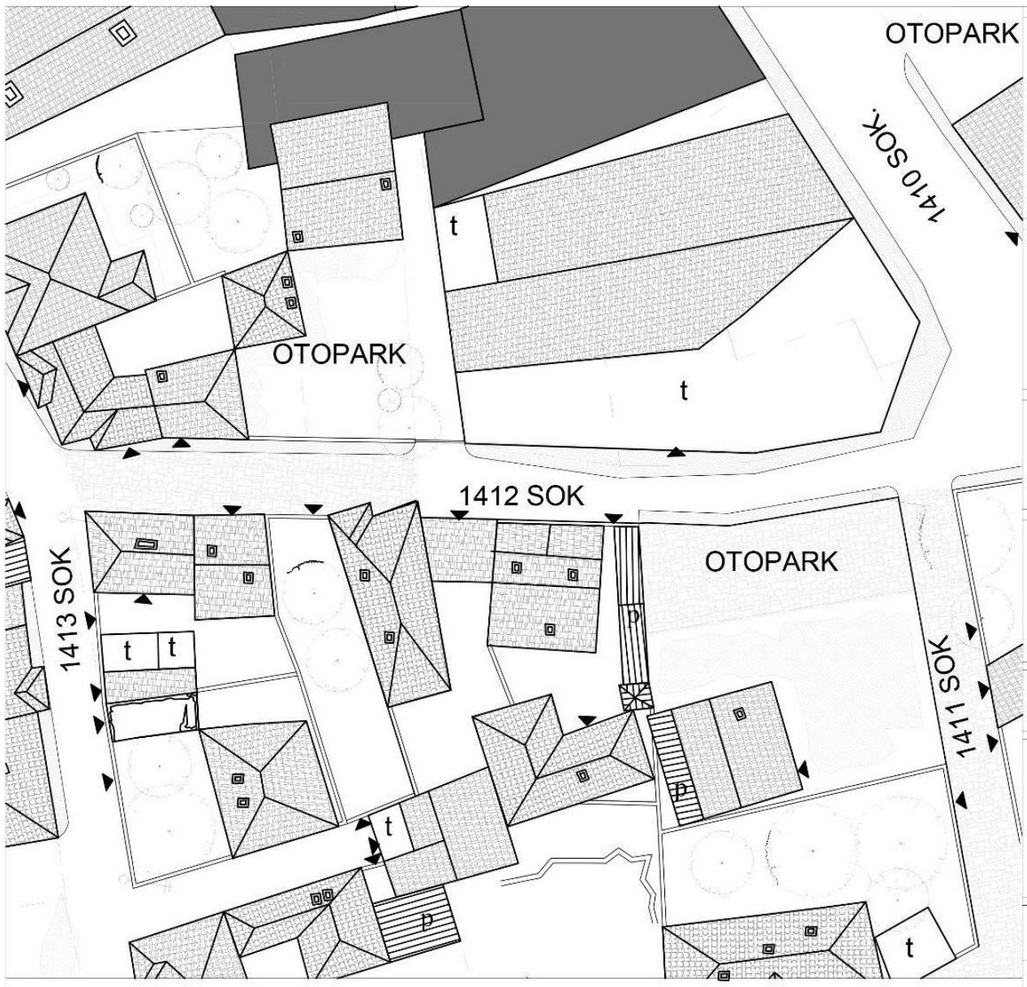
1 / 250 ÖLÇEK

1412 SOKAK VAZİYET PLANI, SİLÜET VE ÖNERİ 1

BASİT ONARIM	OLDUĞU GİBİ KORUMA	OK
	MALZEME DEĞİŞİMİ	MD
	CEPHE BOYANMASI	CB
	SIVA ONARIMI	SO
	CEPHE TEMİZLİĞİ	CT
KAPSAMLI ONARIM	EKLERİN KALDIRILMASI	EK
	YAPI ELEMANLARININ BÜTÜNLENMESİ	YEB
	YAPI ELEMANLARININ DEĞİŞİMİ	YED
	ÇATI EKLEME	ÇE
	STRÜKTÜREL GÜÇLENDİRME	SG
	KAT EKLEME	KE
	KAT İNDİRME	Kİ
	CEPHE DÜZENLEME	CD
	REKONSTRÜKSİYON	R
	İNFİLL	İ
	KALDIRILACAK YAPI	KY

TERAS	t
ELEKTİRİK DİREĞİ	
SOKAK LAMBASI	
EK	E
GİRİŞ	
SUNDURMA	p

Şekil D. 5: 1412 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 1

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

ISPARTA KENTSEL SİT ALANI VE YAKIN ÇEVRESİ KORUMA PROJESİ

HAZIRLAYAN:

DUYGU KÖSE

DANIŞMAN :

DOÇ. DR. ZEYNEP ERES ÖZDOĞAN

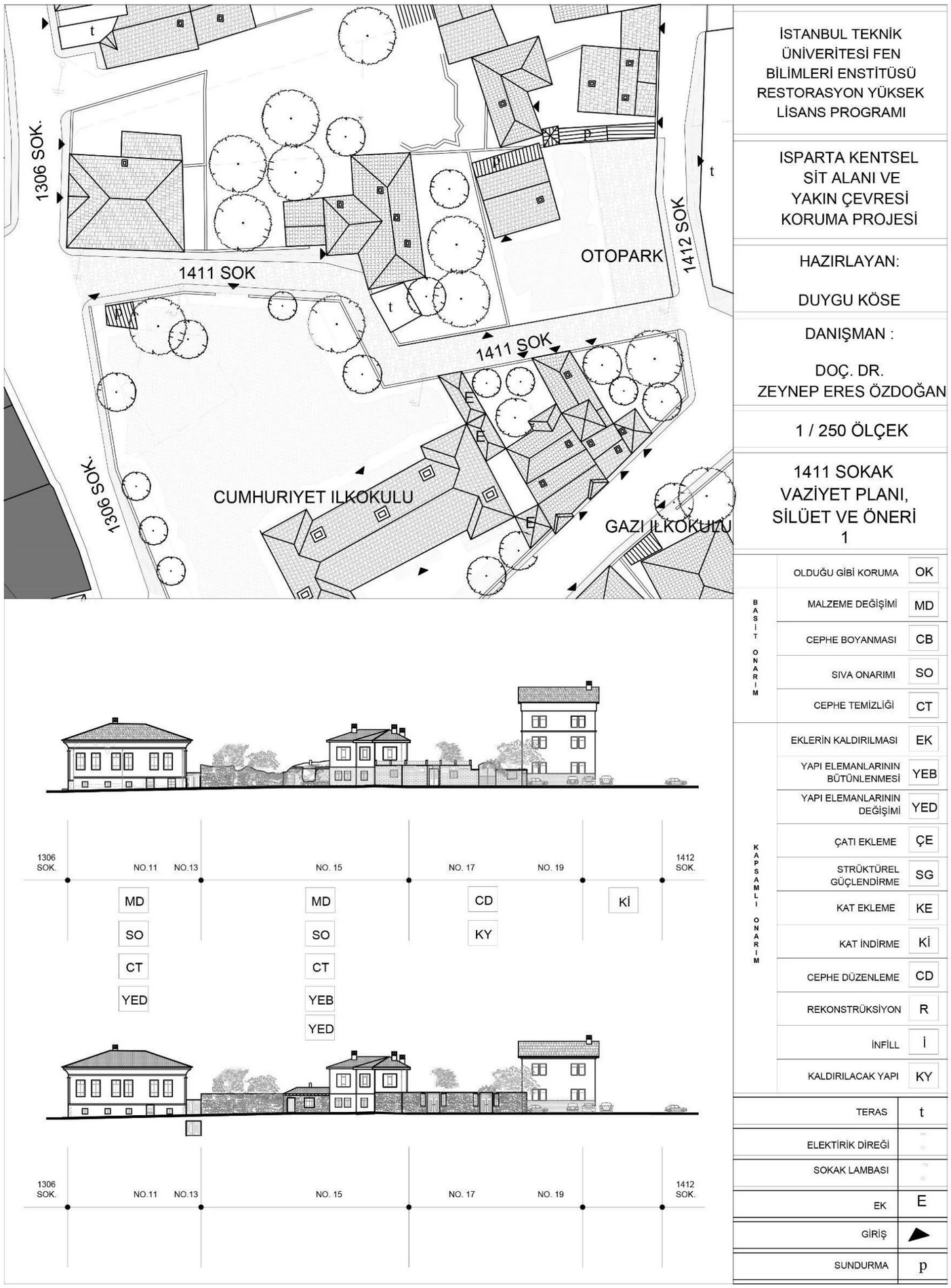
1 / 250 ÖLÇEK

1412 SOKAK VAZİYET PLANI, SİLÜET VE ÖNERİ 2

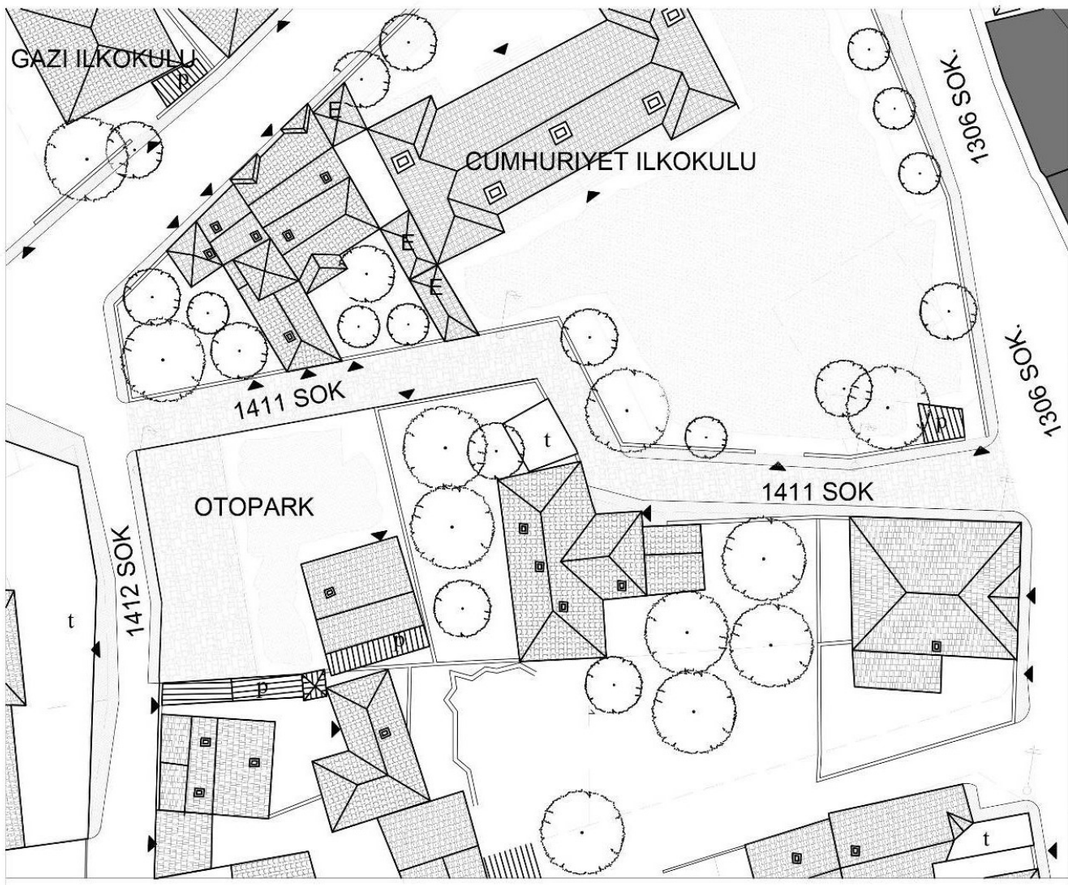
BASİT ONARIM	OLDUĞU GİBİ KORUMA	OK
	MALZEME DEĞİŞİMİ	MD
	CEPHE BOYANMASI	CB
	SIVA ONARIMI	SO
	CEPHE TEMİZLİĞİ	CT
KAPSAMLI ONARIM	EKLERİN KALDIRILMASI	EK
	YAPI ELEMANLARININ BÜTÜNLENMESİ	YEB
	YAPI ELEMANLARININ DEĞİŞİMİ	YED
	ÇATI EKLEME	ÇE
	STRÜKTÜREL GÜÇLENDİRME	SG
	KAT EKLEME	KE
	KAT İNDİRME	Kİ
	CEPHE DÜZENLEME	CD
	REKONSTRÜKSİYON	R
	İNFİLL	İ
	KALDIRILACAK YAPI	KY

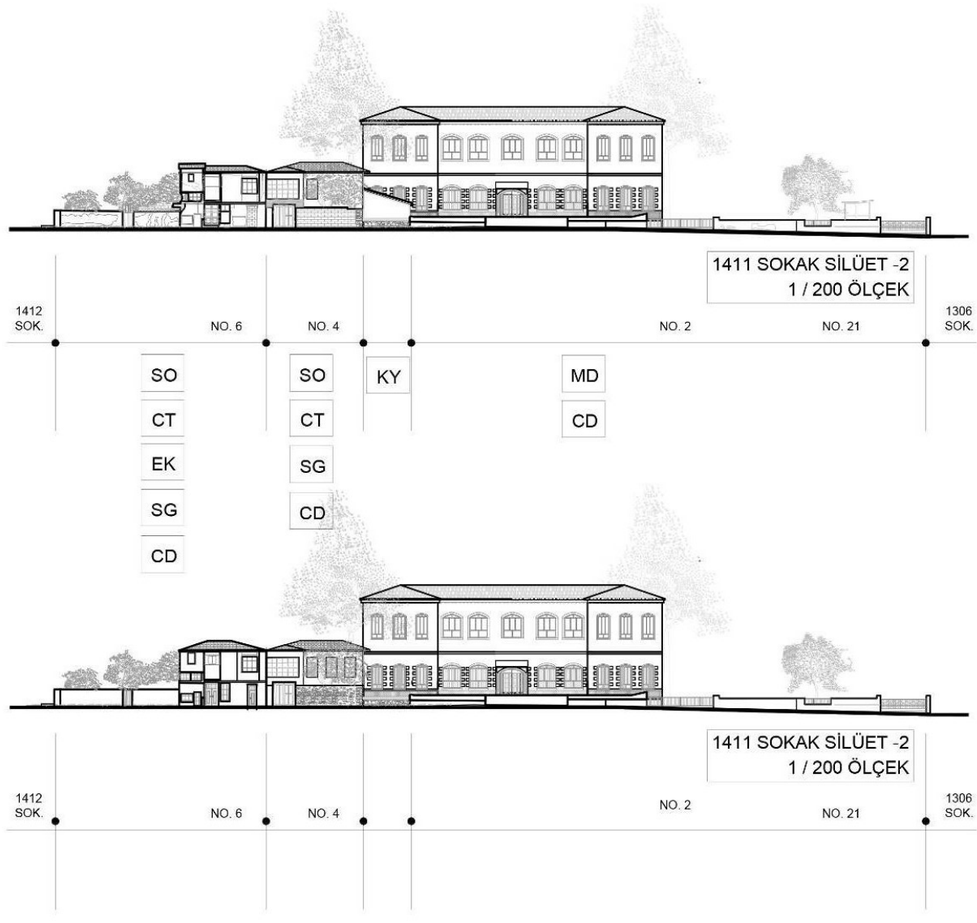
TERAS	t
ELEKTİRİK DİREĞİ	
SOKAK LAMBASI	
EK	E
GİRİŞ	
SUNDURMA	p

Şekil D. 6: 1412 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 2

Şekil D. 7: 1411 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 1

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

ISPARTA KENTSEL SİT ALANI VE YAKIN ÇEVRESİ KORUMA PROJESİ

HAZIRLAYAN:

DUYGU KÖSE

DANIŞMAN :

DOÇ. DR. ZEYNEP ERES ÖZDOĞAN

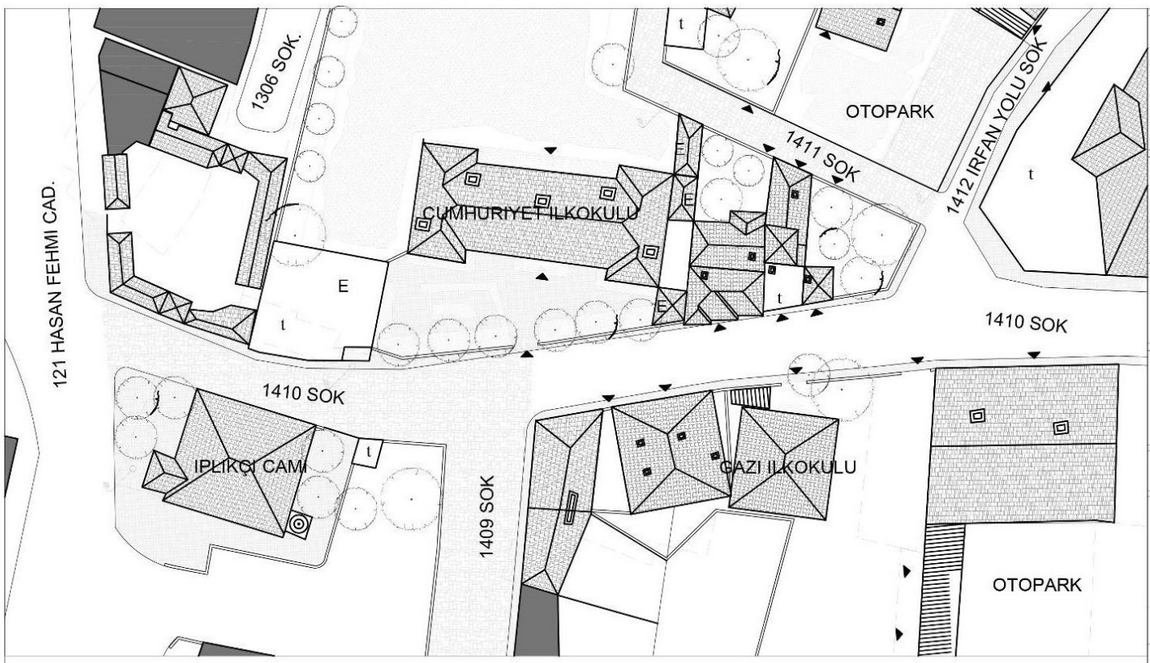
1 / 250 ÖLÇEK

1411 SOKAK VAZİYET PLANI, SİLÜET VE ÖNERİ 2

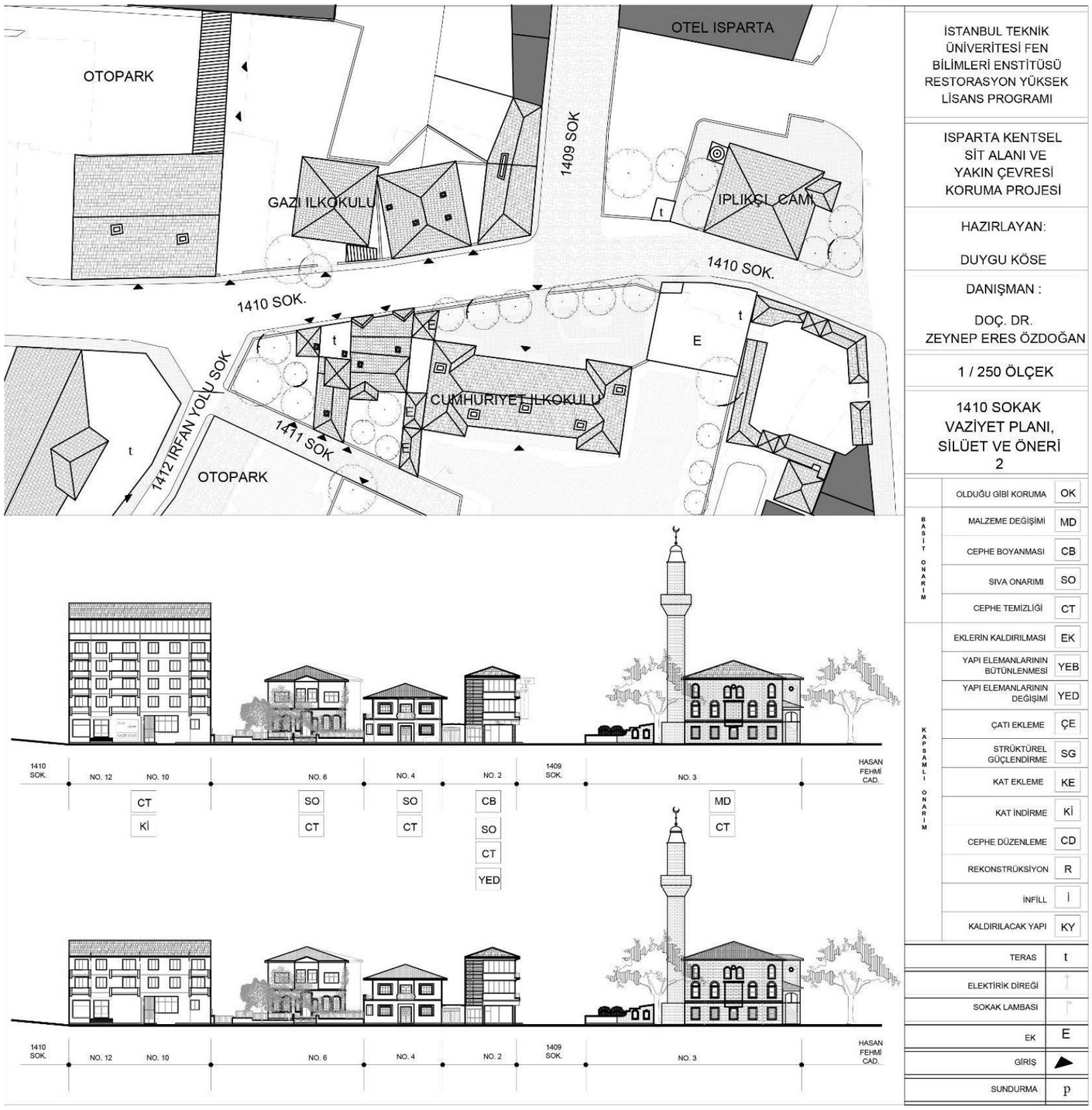
BASİT ONARIM	OLDUĞU GİBİ KORUMA	OK
	MALZEME DEĞİŞİMİ	MD
	CEPHE BOYANMASI	CB
	SIVA ONARIMI	SO
	CEPHE TEMİZLİĞİ	CT
KAPSAMLI ONARIM	EKLERİN KALDIRILMASI	EK
	YAPI ELEMANLARININ BÜTÜNLENMESİ	YEB
	YAPI ELEMANLARININ DEĞİŞİMİ	YED
	ÇATI EKLEME	ÇE
	STRÜKTÜREL GÜÇLENDİRME	SG
	KAT EKLEME	KE
	KAT İNDİRME	Kİ
	CEPHE DÜZENLEME	CD
	REKONSTRÜKSİYON	R
	İNFİLL	İ
	KALDIRILACAK YAPI	KY

TERAS	t
ELEKTİRİK DİREĞİ	
SOKAK LAMBASI	
EK	E
GİRİŞ	
SUNDURMA	p

Şekil D. 8: 1411 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 2

Şekil D. 9: 1410 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 1

Şekil D. 10: 1410 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 2

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

ISPARTA KENTSEL SİT ALANI VE YAKIN ÇEVRESİ KORUMA PROJESİ

HAZIRLAYAN:

DUYGU KÖSE

DANIŞMAN :

DOÇ. DR. ZEYNEP ERES ÖZDOĞAN

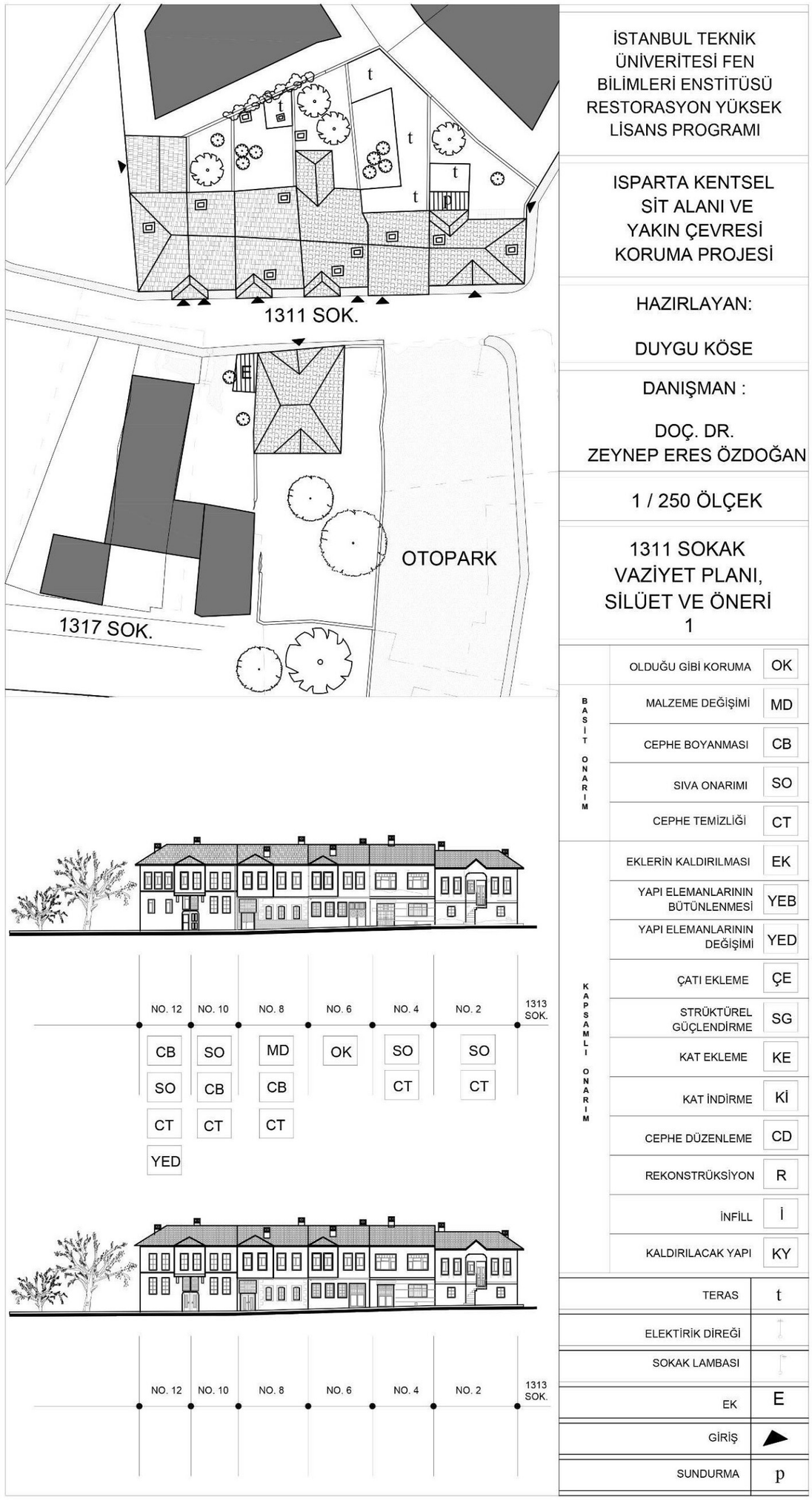
1 / 250 ÖLÇEK

1313 SOKAK VAZİYET PLANI, SİLÜET VE ÖNERİ 1

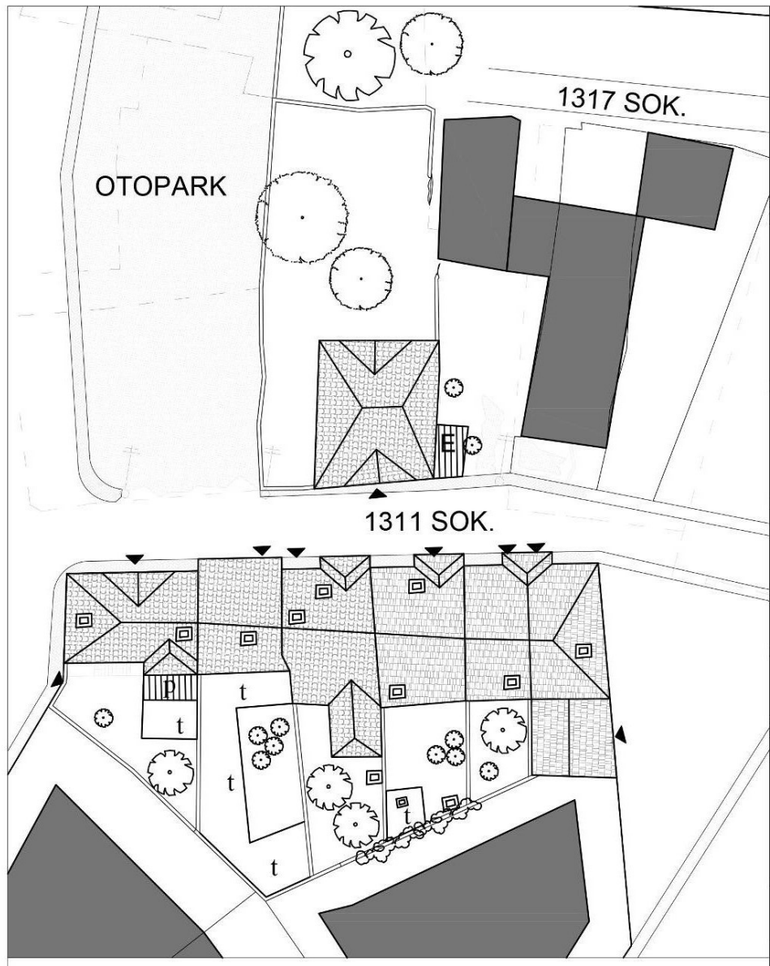
BASİT ONARIM	OLDUĞU GİBİ KORUMA	OK
	MALZEME DEĞİŞİMİ	MD
	CEPHE BOYANMASI	CB
	SIVA ONARIMI	SO
	CEPHE TEMİZLİĞİ	CT
KAPSAMLI ONARIM	EKLERİN KALDIRILMASI	EK
	YAPI ELEMANLARININ BÜTÜNLENMESİ	YEB
	YAPI ELEMANLARININ DEĞİŞİMİ	YED
	ÇATI EKLEME	ÇE
	STRÜKTÜREL GÜÇLENDİRME	SG
	KAT EKLEME	KE
	KAT İNDİRME	Kİ
	CEPHE DÜZENLEME	CD
	REKONSTRÜKSİYON	R
	İNFİLL	İ
	KALDIRILACAK YAPI	KY

TERAS	t
ELEKTİRİK DİREĞİ	
SOKAK LAMBASI	
EK	E
GİRİŞ	
SUNDURMA	p

Şekil D. 11: 1313 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 1

Şekil D. 12: 1311 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 1

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ RESTORASYON YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

ISPARTA KENTSEL SİT ALANI VE YAKIN ÇEVRESİ KORUMA PROJESİ

HAZIRLAYAN:

DUYGU KÖSE

DANIŞMAN :

DOÇ. DR.
ZEYNEP ERES ÖZDOĞAN

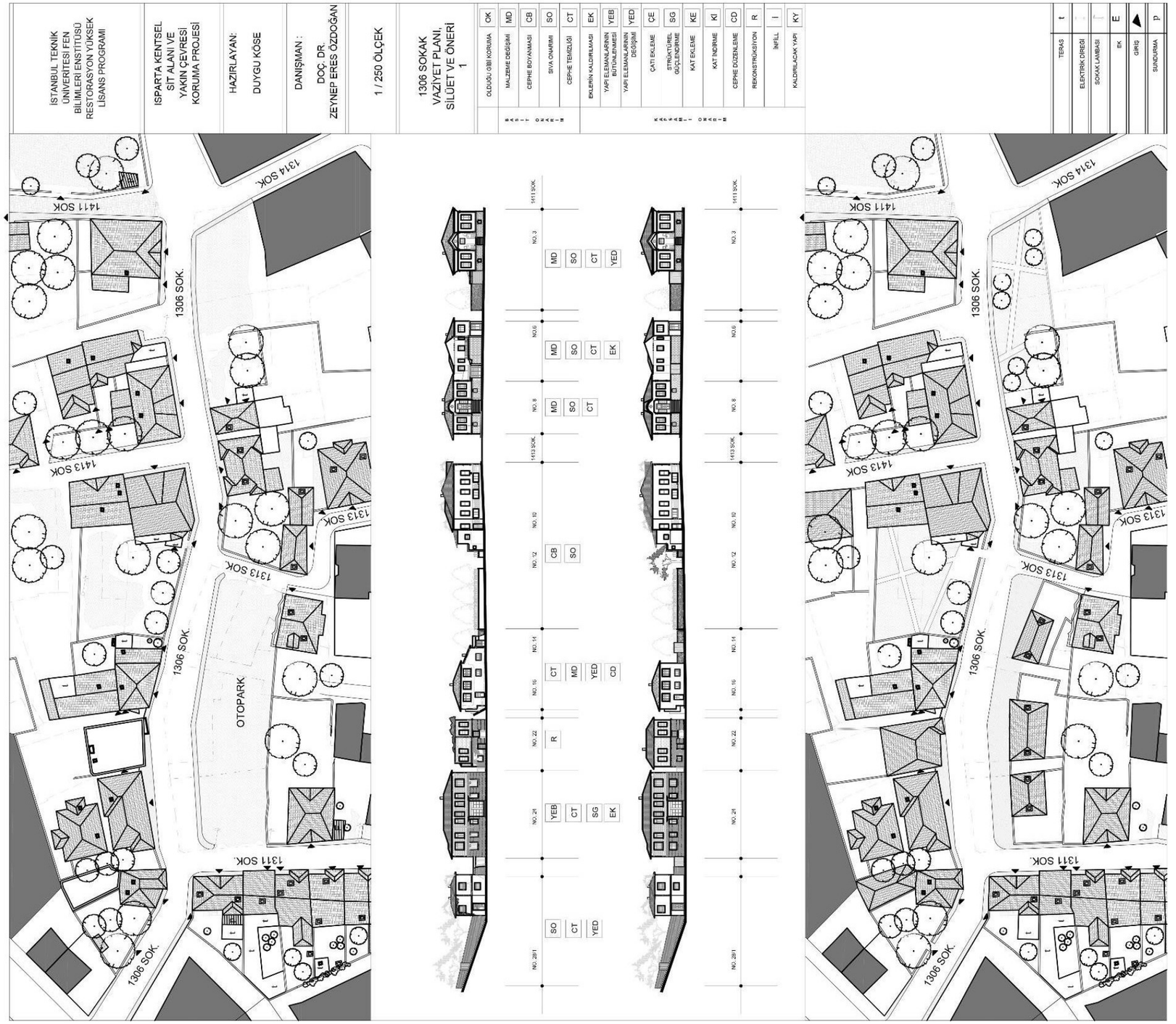
1 / 250 ÖLÇEK

1311 SOKAK VAZİYET PLANI, SİLÜET VE ÖNERİ 2

	OLDUĞU GİBİ KORUMA	OK
BASİT ONARIM	MALZEME DEĞİŞİMİ	MD
	CEPHE BOYANMASI	CB
	SIVA ONARIMI	SO
	CEPHE TEMİZLİĞİ	CT
KAPSAMLI ONARIM	EKLERİN KALDIRILMASI	EK
	YAPI ELEMANLARININ BÜTÜNLENMESİ	YEB
	YAPI ELEMANLARININ DEĞİŞİMİ	YED
	ÇATI EKLEME	ÇE
	STRÜKTÜREL GÜÇLENDİRME	SG
	KAT EKLEME	KE
	KAT İNDİRME	Kİ
	CEPHE DÜZENLEME	CD
	REKONSTRÜKSİYON	R
	İNFİLL	İ
	KALDIRILACAK YAPI	KY

TERAS	t
ELEKTİRİK DİREĞİ	
SOKAK LAMBASI	
EK	E
GİRİŞ	
SUNDURMA	p

Şekil D. 13: 1311 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 1

Şekil D. 14: 1306 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 1

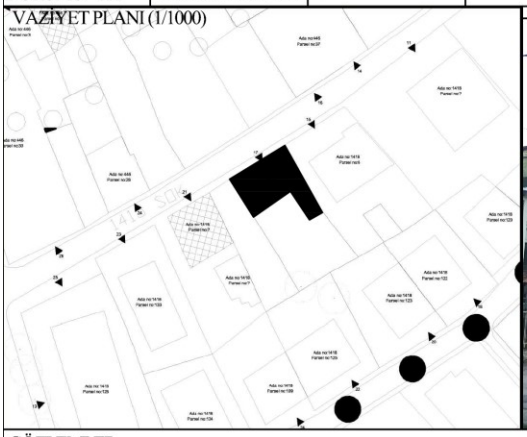
Şekil D. 15: 1306 Sokak vaziyet planı, siluet ve öneri 2

EK E: Envanter Fişleri

Çizelge E. 1: Envanter no: 1

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ					ANIT	ENVANTER NO: 1
TÜRKİYE	KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ						
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: MERKEZ	MAHALLE/ MEVKİ: ÇELEBİLER			HARİTA NO:		
SOKAK VE KAPI NO: 1415 SOKAK NO: 17		PAFTA:	ADA: 1418	PARSEL: 121	KORUMA DERECESİ: 2.		
ADI:	YAPTIRAN:			YAPIM TARİHİ:		ÜSLUP:	
	YAPAN:			KİTABE:		VAKFİYE:	
GENEL TANIM: Z+1 KATLI KAGİR YAPI							
KORUNMUŞLUK DURUMU: İYİ	TAŞIYICI YAPI DURUMU: KÖTÜ	CEPHE DURUMU: ORTA	ÖRTÜ DURUMU:, ORTA	İÇ YAPI DURUMU:	BEZEME DURUMU:	RUTUBET DURUMU: YOK	

VAZİYET PLANI (1/1000)

FOTOĞRAF

GÖZLEMLER:
Zemin+1 katlı ahşap hatıllı moloz taş kagir yapının özgün mimarisinde büyük ölçüde bir değişim gözlenmemektedir. Yapı elemanlarında kısmi malzeme kaybı ve cephede bitkilenme gibi bozulmalar söz konusudur.

BUGÜNKÜ DURUMU: ÖZEL MÜLK	BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ:
YAPILAN ONARIMLAR:	

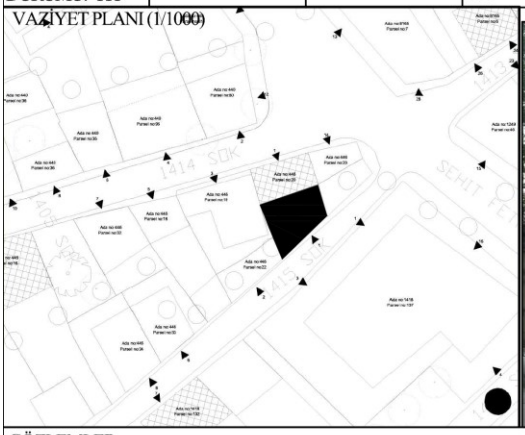
YAPININ AYRINTILI TANIMI: Zemin + 1 katlı yapı 20. yy'ın ilk yarısına tarihlenmektedir. Dikdörtgen vaziyet planına sahiptir. Ahşap hatıllı yığma moloz taş yapım tekniği gözlenmektedir ve sıvasızdır. İki adet giriş kapısı kuzey cephesinde yer almaktadır. Kapılardan bir tanesinin ahşap kanatları sökülerek moloz taş duvar ile örülmüştür. Simetrik cephe düzeninin hakim olduğu yapıda zemin katta pencere boşlukları yer almamaktadır. Birinci katta yer alan pencere doğramaları boyutları aynı olmakla beraber simetrik olarak farklı dönemlere aittirler. Ahşap karkas kırma çatı üzeri alaturka kiremit üst örtüye sahiptir. Özgün işlevi konut olan yapı günümüzde metruk haldedir.				TEKNİK BİLGİLER:	
TARİHSEL ÖNEM:	20. yy birinci yarısı mimari özelliklerini taşıyan, tipolojik özellikleri ve cephe mimarisi karakteri ile Isparta kent merkezindeki tarihi dokunun bir parçasıdır.			ISITMA SİSTEMİ: --	SU: Var
PLAN:				KANALİZASYON: Var	ELEKTİRİK: Var
CEPHE:				ÖZGÜN KULLANIM: KONUT	
BEZEME:				BUGÜNKÜ KULLANIM: KONUT	
İÇ YAPI ELEMANLARI				ÖNERİLEN KULLANIM: KONUT	
MALZEME VE YAPIM TEKNİĞİ				HAZIRLAYANLAR: Duygu Köse	TARİH: Temmuz 2015
ANALİTİK BİLGİLER:				KONTROL EDEN:	TARİH
KAT SAYISI: Z+1	MALZEME: TAŞ+ AHŞAP	YAPIM TEKNİĞİ: TAŞ KAGİR+ AHŞAP KARKAS		TAPU KAYDI:	
DEĞİŞİMLER:				UYGULAMA PLANI:	

YAYIN DİZİNİ:	EKLER:	KURUL KARARLARI:				
	RAPOR:	NO	TARİH	TASNİF	GRUP	NOT
	FOTOĞRAF:					
	RÖLÖVE:					
	RESTORASYON PROJESİ					
	HARİTA:					
	KİTABE:					
	VAKFİYE:					
		İLGİLİ ENVANTER NO:				

Çizelge E. 2: Envanter no: 2

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ					ANIT	ENVANTER NO: 2
TÜRKİYE	KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ						
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: MERKEZ	MAHALLE/ MEVKİ: ÇELEBİLER			HARİTA NO:		
SOKAK VE KAPI NO: 1415 SOKAK NO: 1		PAFTA:	ADA: 446	PARSEL: 21	KORUMA DERECESİ: 2.		
ADI:	YAPTIRAN:			YAPIM TARİHİ:		ÜSLUP:	
	YAPAN:			KİTABE:		VAKFİYE:	
GENEL TANIM: Z+1 KATLI KAGİR + AHŞAP KARKAS YAPI							
KORUNMUŞLUK DURUMU: İYİ	TAŞIYICI YAPI DURUMU: KÖTÜ	CEPHE DURUMU: ORTA	ÖRTÜ DURUMU: İYİ	İÇ YAPI DURUMU:	BEZEME DURUMU:	RUTUBET DURUMU: YOK	

VAZİYET PLANI (1/1000)

FOTOĞRAF

GÖZLEMLER:
Zemin+1 katlı ahşap karkas yapının özgün mimarisinde büyük ölçüde bir değişim gözlenmemektedir. Yapı elemanlarında malzeme kaybı ve taşıyıcı sistemde büyük oranda bozulmalar söz konusudur.

BUGÜNKÜ DURUMU: ÖZEL MÜLK	BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ:
YAPILAN ONARIMLAR:	

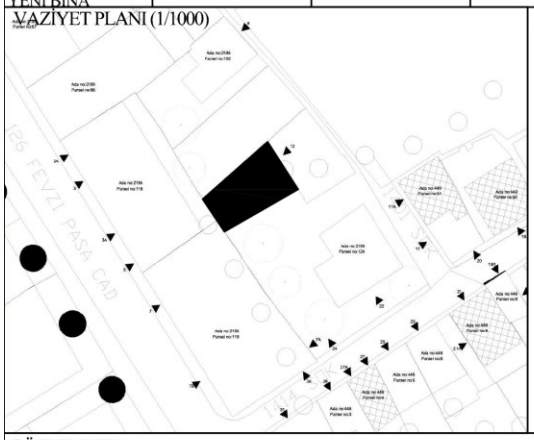
YAPININ AYRINTILI TANIMI:		TEKNİK BİLGİLER:	
Zemin + 1 katlı yapı 20. yy'ın birinci yarısına tarihlenmektedir. Dikdörtgen yapı tipolojisine sahiptir. Ahşap karkas yapının üst duvarlarına bağdadi tekniği gözlenmektedir. Güney cephesi zemin katta özgün çift kanatlı ahşap doğramalı giriş kapısı yer almaktadır. Cephe zemin katta düz bir karakter gösterirken birinci katta üç adet gönyeli çıkma ile hareketlenmektedir. Giriş kapısı da bu çıkmalardan ortada olanın altında yer almaktadır. Özgün ahşap doğramalı pencerelere sahip olan yapının bu elemanlarında bozulmalar ve malzeme kayıpları gözlenmektedir. Ahşap kırma çatı üzeri alaturka kiremit üst örtüye sahiptir. Özgün işlevi konut olan yapı günümüzde metruk haldedir.			
TARİHSEL ÖNEM:	20. yy birinci yarısı mimari özelliklerini taşıyan, tipolojik özellikleri ve cephe mimarisi karakteri ile Isparta kent merkezindeki tarihi dokunun bir parçasıdır.	ISITMA SİSTEMİ: –	SU: Var
PLAN:		KANALİZASYON: Var	ELEKTİRİK: Var
CEPHE:		ÖZGÜN KULLANIM: KONUT	
BEZEME:		BUGÜNKÜ KULLANIM: TİCARET	
İÇ YAPI ELEMANLARI		ÖNERİLEN KULLANIM: KONUT	
MALZEME VE YAPIM TEKNİĞİ		HAZIRLAYANLAR: Duygu Köse	TARİH: Temmuz 2015
ANALİTİK BİLGİLER:		KONTROL EDEN:	TARİH
KAT SAYISI: Z+1	MALZEME: AHŞAP / YAPIM TEKNİĞİ: AHŞAP KARKAS	TAPU KAYDI:	
DEĞİŞİMLER:		UYGULAMA PLANI:	

YAYIN DİZİNİ:	EKLER:	KURUL KARARLARI:				
	RAPOR:	NO	TARİH	TASNİF	GRUP	NOT
	FOTOĞRAF:					
	RÖLÖVE:					
	RESTORASYON PROJESİ					
	HARİTA:					
	KİTABE:					
	VAKFİYE:					
		İLGİLİ ENVANTER NO:				

Çizelge E. 3: Envanter no: 3

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ				ANIT	ENVANTER NO: 3
TÜRKİYE	KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ					
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: MERKEZ	MAHALLE/ MEVKİ: ÇELEBİLER			HARİTA NO:	
SOKAK VE KAPI NO: 1401 SOK. NO: 12		PAFTA:	ADA: 2195	PARSEL: 123	KORUMA DERECESİ:	
ADI:	YAPTIRAN:		YAPIM TARİHİ:		ÜSLUP:	
	YAPAN:		KİTABE:		VAKFİYE:	
GENEL TANIM: BODRUM+Z KATLI AHŞAP KARKAS YAPI						
KORUNMUŞLUK DURUMU: YENİ BİNA	TAŞIYICI YAPI DURUMU: KÖTÜ	CEPHE DURUMU: ORTA	ÖRTÜ DURUMU: İYİ	İÇ YAPI DURUMU:	BEZEME DURUMU:	RUTUBET DURUMU: YOK

VAZİYET PLANI (1/1000)

FOTOĞRAF

GÖZLEMLER:
Bodrum+Zemin katlı ahşap karkas yapının özgün mimarisinde büyük ölçüde bir değişim gözlenmemektedir. Yapı elemanlarında malzeme kaybı büyük oranda bozulmalar söz konusudur.

BUGÜNKÜ DURUMU: ÖZEL MÜLK	BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ:
YAPILAN ONARIMLAR:	

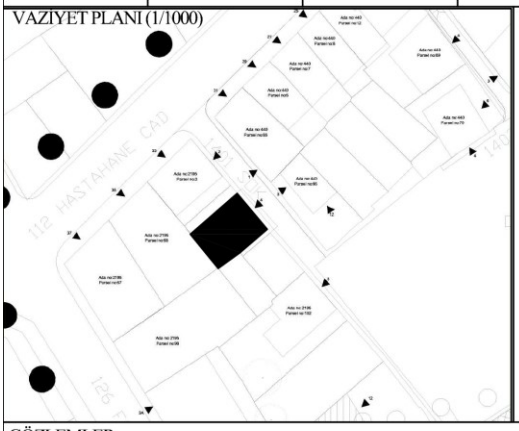
YAPININ AYRINTILI TANIMI: Bodrum + zemin katlı yapı 20 yy'ın ilk yarısına tarihlenmektedir. Dikdörtgen vaziyet planına sahiptir. Ahşap karkas üzeri bağdadi duvar tekniği gözlenmektedir. Doğu cephesinde tuğla kagir duvarlar üzerine yükseltilmiş bir teras üzerinden yapıya giriş sağlanmaktadır. Bu teras ahşap direkler üzerine oturtulmuş bir saçak ile yarı açık bir mekan haline getirilmiştir. Yapı elemanları bazında özgünlüğünü korumaktadır. Ahşap kırma çatı üzeri alaturka kiremit üst örtüye sahiptir. Özgün işlevi konut olan yapı günümüzde metruk haldedir.			TEKNİK BİLGİLER:	
TARİHSEL ÖNEM:	20. yy birinci yarısı mimari özelliklerini taşıyan, tipolojik özellikleri ve cephe mimarisi karakteri ile Isparta kent merkezindeki tarihi dokunun bir parçasıdır.		ISITMA SİSTEMİ: –	SU: Var
PLAN:			KANALİZASYON: Var	ELEKTİRİK: Var
CEPHE:			ÖZGÜN KULLANIM: KONUT	
BEZEME:			BUGÜNKÜ KULLANIM: KONUT	
İÇ YAPI ELEMANLARI			ÖNERİLEN KULLANIM: KONUT	
MALZEME VE YAPIM TEKNİĞİ			HAZIRLAYANLAR: Duygu Köse	TARİH: Temmuz 2015
ANALİTİK BİLGİLER:			KONTROL EDEN:	TARİH
KAT SAYISI: B+Z	MALZEME: AHŞAP	YAPIM TEKNİĞİ: AHŞAP KARKAS	TAPU KAYDI:	
DEĞİŞİMLER:			UYGULAMA PLANI:	

YAYIN DİZİNİ:	EKLER:	KURUL KARARLARI:				
	RAPOR:	NO	TARİH	TASNİF	GRUP	NOT
	FOTOĞRAF:					
	RÖLÖVE:					
	RESTORASYON PROJESİ					
	HARİTA:					
	KİTABE:					
	VAKFİYE:					
		İLGİLİ ENVANTER NO:				

Çizelge E. 4: Envanter no: 4

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ				ANIT	ENVANTER NO: 4
TÜRKİYE	KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ					
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: MERKEZ	MAHALLE/ MEVKİ: ÇELEBİLER		HARİTA NO:		
SOKAK VE KAPI NO: 1401 SOKAK NO: 4		PAFTA:	ADA: 2196	PARSEL: 3	KORUMA DERECESİ: 2.	
ADI:	YAPTIRAN:		YAPIM TARİHİ:		ÜSLUP:	
	YAPAN:		KİTABE:		VAKFİYE:	
GENEL TANIM: BODRUM+Z+1 KATLI KAGİR+ AHŞAP KARKAS YAPI						
KORUNMUŞLUK DURUMU: ORTA	TAŞIYICI YAPI DURUMU: ORTA	CEPHE DURUMU: İYİ	ÖRTÜ DURUMU: İYİ	İÇ YAPI DURUMU:	BEZEME DURUMU:	RUTUBET DURUMU: YOK

VAZİYET PLANI (1/1000)

FOTOĞRAF

GÖZLEMLER:
Bodrum+Zemin+1 katlı ahşap karkas + kagir yapının özgün mimarisinde büyük ölçüde bir değişim gözlenmemektedir. Yapı elemanlarında özgünlüğünü korumaktadır.

BUGÜNKÜ DURUMU: ÖZEL MÜLK	BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ:
YAPILAN ONARIMLAR:	

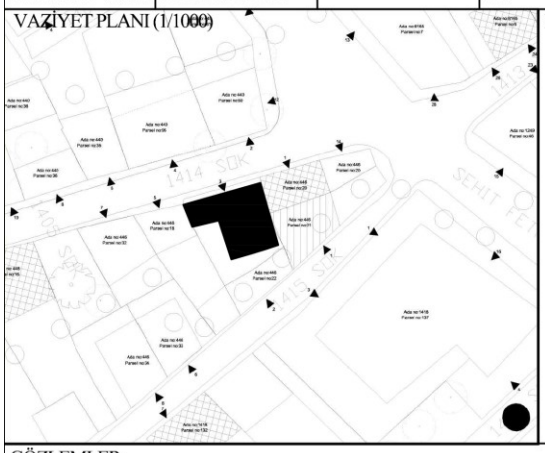
YAPININ AYRINTILI TANIMI: Bodrum + zemin katlı yapı 20. yy'ın ilk yarısına tarihlenmektedir. dikdörtgen vaziyet planına sahiptir. Kagir + ahşap karkas yapım sistemi üzerine sıvalıdır. Kuzey cephesinin bir bölümü boyunca uzanan merdiven aracılığı ile birinci kata ulaşılmakta ve yapıya giriş sağlanmaktadır. Ahşap kapı ve pencere doğramaları mevcuttur ve özgündür. Birinci kat kuzey cephesinde bir adet balkon yer almaktadır. Geniş saçaklı ahşap kırma çatı üzeri alaturka kiremit üst örtüye sahiptir. Özgün işlevi konut olan yapı günümüzde de konut olarak kullanılmaktadır.		TEKNİK BİLGİLER:	
TARİHSEL ÖNEM:	20. yy birinci yarısı mimari özelliklerini taşıyan, tipolojik özellikleri ve cephe mimarisi karakteri ile Isparta kent merkezindeki tarihi dokunun bir parçasıdır.	ISITMA SİSTEMİ: –	SU: Var
PLAN:		KANALİZASYON: Var	ELEKTİRİK: Var
CEPHE:		ÖZGÜN KULLANIM: KONUT	
BEZEME:		BUGÜNKÜ KULLANIM: KONUT	
İÇ YAPI ELEMANLARI		ÖNERİLEN KULLANIM: KONUT	
MALZEME VE YAPIM TEKNİĞİ		HAZIRLAYANLAR: Duygu Köse	TARİH: Temmuz 2015
ANALİTİK BİLGİLER:		KONTROL EDEN:	TARİH
KAT SAYISI: B+Z+1	MALZEME: AHŞAP / YAPIM TEKNİĞİ: AHŞAP KARKAS	TAPU KAYDI:	
DEĞİŞİMLER:		UYGULAMA PLANI:	

YAYIN DİZİNİ:	EKLER:	KURUL KARARLARI:				
	RAPOR:	NO	TARİH	TASNİF	GRUP	NOT
	FOTOĞRAF:					
	RÖLÖVE:					
	RESTORASYON PROJESİ					
	HARİTA:					
	KİTABE:					
	VAKFİYE:					
		İLGİLİ ENVANTER NO:				

Çizelge E. 5: Envanter no: 5

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ					ANIT	ENVANTER NO: 5
TÜRKİYE	KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ						
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: MERKEZ	MAHALLE/ MEVKİ: ÇELEBİLER			HARİTA NO:		
SOKAK VE KAPI NO: 1414 SOKAK NO: 3		PAFTA:	ADA: 446	PARSEL: 19	KORUMA DERECESİ: 2.		
ADI:	YAPTIRAN:		YAPIM TARİHİ:		ÜSLUP:		
	YAPAN:		KİTABE:		VAKFİYE:		
GENEL TANIM: Z+1 KATLI BETONARME KARKAS YAPI							
KORUNMUŞLUK DURUMU: ORTA	TAŞIYICI YAPI DURUMU: İYİ	CEPHE DURUMU: ORTA	ÖRTÜ DURUMU: İYİ	İÇ YAPI DURUMU:	BEZEME DURUMU:	RUTUBET DURUMU: YOK	

VAZİYET PLANI (1/1000)

FOTOĞRAF

GÖZLEMLER:
Zemin+1 katlı ahşap karkas yapının özgün mimarisinde büyük ölçüde bir değişim gözlenmemektedir. Yapı elemanlarında özgünlüğünü korumaktadır.

BUGÜNKÜ DURUMU: ÖZEL MÜLK	BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ:
YAPILAN ONARIMLAR:	

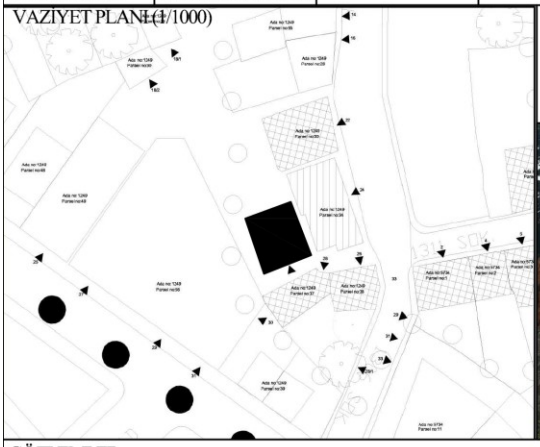
YAPININ AYRINTILI TANIMI: Zemin + 1 katlı olan yapı 20. yy'lın ikinci yarısına tarihlenmektedir. L tipi vaziyet planına sahiptir. Betonarme yapım sistemi üzeri sıva + boyadır. Kuzey cephesinde dönemin mimari üslubunu yansıtan düşey sirkülasyon aksının cepheye yansıması düşey bantların yer aldığı portal bir düzenlemenin altından yapıya giriş sağlamaktadır. Özgün ahşap kapı ve pencere doğramaları mevcuttur. Birinci katın üstüne kısmi bir kat eklenmiştir. Birinci katta bir adet teras yer almaktadır ve kırma çatı üzeri marsilya kiremit üst örtüye sahiptir. Özgün işlevi konut olan yapı günümüzde bir dernek tarafından kullanılmaktadır.		TEKNİK BİLGİLER:	
TARİHSEL ÖNEM:	20. yy birinci yarısı mimari özelliklerini taşıyan, tipolojik özellikleri ve cephe mimarisi karakteri ile Isparta kent merkezindeki tarihi dokunun bir parçasıdır.	ISITMA SİSTEMİ: –	SU: Var
PLAN:		KANALİZASYON: Var	ELEKTİRİK: Var
CEPHE:		ÖZGÜN KULLANIM: KONUT	
BEZEME:		BUGÜNKÜ KULLANIM: KONUT	
İÇ YAPI ELEMANLARI		ÖNERİLEN KULLANIM: KONUT	
MALZEME VE YAPIM TEKNİĞİ		HAZIRLAYANLAR: Duygu Köse	TARİH: Temmuz 2015
ANALİTİK BİLGİLER:		KONTROL EDEN:	TARİH
KAT SAYISI: Z+1	MALZEME: AHŞAP / YAPIM TEKNİĞİ: AHŞAP KARKAS	TAPU KAYDI:	
DEĞİŞİMLER:		UYGULAMA PLANI:	

YAYIN DİZİNİ:	EKLER:	KURUL KARARLARI:				
	RAPOR:	NO	TARİH	TASNİF	GRUP	NOT
	FOTOĞRAF:					
	RÖLÖVE:					
	RESTORASYON PROJESİ					
	HARİTA:					
	KİTABE:					
	VAKFİYE:					
		İLGİLİ ENVANTER NO:				

Çizelge E. 6: Envanter no: 6

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ					ANIT	ENVANTER NO: 6
TÜRKİYE	KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ						
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: MERKEZ	MAHALLE/ MEVKİ: ÇELEBİLER			HARİTA NO:		
SOKAK VE KAPI NO:1306 SOKAK NO: 27		PAFTA:	ADA: 1249	PARSEL: 36	KORUMA DERECESİ: 2		
ADI:	YAPTIRAN:			YAPIM TARİHİ:			ÜSLUP:
	YAPAN:			KİTABE:			VAKFİYE:
GENEL TANIM: Z+1 KATLI AHŞAP KARKAS YAPI							
KORUNMUŞLUK DURUMU: İYİ	TAŞIYICI YAPI DURUMU: KÖTÜ	CEPHE DURUMU: ORTA	ÖRTÜ DURUMU: ORTA	İÇ YAPI DURUMU:	BEZEME DURUMU:	RUTUBET DURUMU: YOK	

VAZİYET PLANI (1/1000)

FOTOĞRAF

GÖZLEMLER:
Zemin+1 katlı ahşap karkas yapının özgün mimarisinde büyük ölçüde bir değişim gözlenmemektedir. Yapı elemanlarında kısmi malzeme kaybı ve cephede bitkilenme gibi bozulmalar söz konusudur.

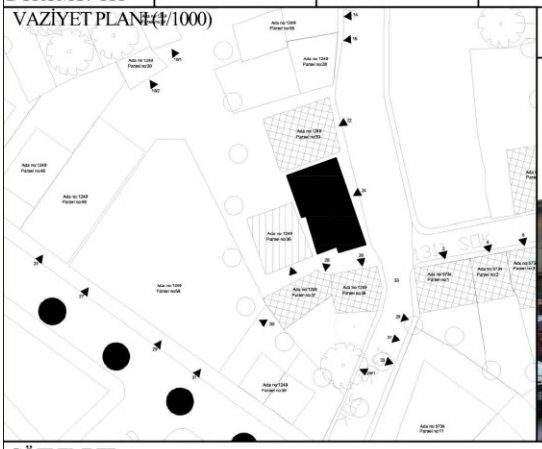
BUGÜNKÜ DURUMU: BELEDİYE	BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ:
YAPILAN ONARIMLAR:	

YAPININ AYRINTILI TANIMI: Zemin + 1 katlı olan yapı 19. yy'ın ikinci yarısına tarihlenmektedir. Kare vaziyet planına sahiptir. Ahşap karkas yapının üst duvarlarında bağdadi tekniği gözlenmektedir ve üzeri sıvalıdır. Güney cephesinde giriş kapısı yer almaktadır. Özgün Ahşap kapı ve pencere doğramaları mevcut olmakla birlikte ciddi bozulmalar gözlenmektedir. Birinci kat kuzey ve batı cephelerinde birer adet cumba yer almaktadır. Kırma çatı üzeri alaturka kiremit üst örtüye sahiptir. Özgün İşlevi konut olan yapı günümüzde metruk haldedir.			TEKNİK BİLGİLER:				
TARİHSEL ÖNEM:	19. yy ikinci yarısı mimari özelliklerini taşıyan, tipolojik özellikleri ve cephe mimarisi karakteri ile Isparta kent merkezindeki tarihi dokunun bir parçasıdır.		ISITMA SİSTEMİ: –		SU: Var		
PLAN:			KANALİZASYON: Var		ELEKTİRİK: Var		
CEPHE:			ÖZGÜN KULLANIM: KONUT				
BEZEME:			BUGÜNKÜ KULLANIM: KONUT				
İÇ YAPI ELEMANLARI			ÖNERİLEN KULLANIM: KÜLTÜREL+TİCARET				
MALZEME VE YAPIM TEKNİĞİ			HAZIRLAYANLAR: Duygu Köse		TARİH: Temmuz 2015		
ANALİTİK BİLGİLER:			KONTROL EDEN:		TARİH		
KAT SAYISI: Z+1	MALZEME: AHŞAP	YAPIM TEKNİĞİ: AHŞAP KARKAS	TAPU KAYDI:				
DEĞİŞİMLER:			UYGULAMA PLANI:				
YAYIN DİZİNİ:	EKLER:		KURUL KARARLARI:				
	RAPOR:		NO	TARİH	TASNİF	GRUP	NOT
	FOTOĞRAF:						
	RÖLÖVE:						
	RESTORASYON PROJESİ						
	HARİTA:						
	KİTABE:						
	VAKFİYE:						
			İLGİLİ ENVANTER NO:				

Çizelge E. 7: Envanter no: 7

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ					ANIT	ENVANTER NO: 7
TÜRKİYE	KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ						
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: MERKEZ	MAHALLE/ MEVKİ: ÇELEBİLER			HARİTA NO:		
SOKAK VE KAPI NO:1306 SOKAK NO: 24		PAFTA:	ADA: 1249	PARSEL: 34	KORUMA DERECESİ: 2		
ADI:	YAPTIRAN:		YAPIM TARİHİ:			ÜSLUP:	
	YAPAN:		KİTABE:			VAKFİYE:	
GENEL TANIM: BODRUM+Z+1 KATLI KAGİR YAPI							
KORUNMUŞLUK DURUMU: İYİ	TAŞIYICI YAPI DURUMU: KÖTÜ	CEPHE DURUMU: KÖTÜ	ÖRTÜ DURUMU: ORTA	İÇ YAPI DURUMU:	BEZEME DURUMU:	RUTUBET DURUMU: YOK	

VAZİYET PLANI(1/1000)

FOTOĞRAF

GÖZLEMLER:
Zemin+1 katlı ahşap hatıllı moloz taş kagir yapının özgün mimarisinde büyük ölçüde bir değişim gözlenmemektedir. Yapı elemanlarında kısmi malzeme kaybı vb. bozulmalar söz konusudur.

BUGÜNKÜ DURUMU: BELEDİYE	BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ:
YAPILAN ONARIMLAR:	

YAPININ AYRINTILI TANIMI: Zemin + 1 katlı olan yapı 19 yy'ın ikinci yarısına tarihlenmektedir. Dikdörtgen vaziyet planına sahiptir. Yapının zemin katı ahşap hatıllı yığma moloz taş iken birinci katı tuğla kagirdir ve üzerinde sıva yoktur. Yapıya giriş kuzey cephesinde iki adet ahşap doğramalı özgün kapı ile sağlanmaktadır. Zemin kat pencereleri ahşap plakalar ile kapatılmıştır. Yapının birinci kat pencerelerinin bir kısmı Özgün ahşap doğramalı iken bir kısmı dönem müdahalesi görmüş ve değiştirilmiştir. Ahşap kırma çatı üzeri alaturka kiremit üst örtüye sahiptir. Özgün işlevi konut olan yapı günümüzde metruk haldedir.	TEKNİK BİLGİLER:

TARİHSEL ÖNEM:	19. yy ikinci yarısı mimari özelliklerini taşıyan, tipolojik özellikleri ve cephe mimarisi karakteri ile Isparta kent merkezindeki tarihi dokunun bir parçasıdır.	ISITMA SİSTEMİ: –	SU: Var
PLAN:		KANALİZASYON: Var	ELEKTİRİK: Var
CEPHE:		ÖZGÜN KULLANIM: KONUT	
BEZEME:		BUGÜNKÜ KULLANIM: KONUT	
İÇ YAPI ELEMANLARI		ÖNERİLEN KULLANIM: KÜLTÜREL+TİCARET	
MALZEME VE YAPIM TEKNİĞİ		HAZIRLAYANLAR: Duygu Köse	TARİH: Temmuz 2015
ANALİTİK BİLGİLER:		KONTROL EDEN:	TARİH
KAT SAYISI: B+Z+1	MALZEME: TUĞLA / YAPIM TEKNİĞİ: TUĞLA KAGİR	TAPU KAYDI:	
DEĞİŞİMLER:		UYGULAMA PLANI:	

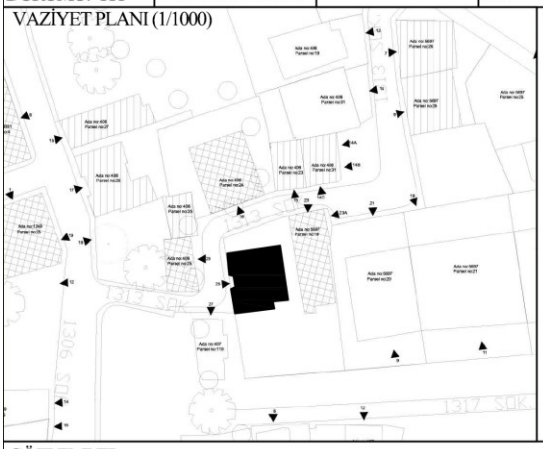
YAYIN DİZİNİ:	EKLER:	KURUL KARARLARI:				
	RAPOR:	NO	TARİH	TASNİF	GRUP	NOT
	FOTOĞRAF:					
	RÖLÖVE:					
	RESTORASYON PROJESİ					
	HARİTA:					
	KİTABE:					
	VAKFİYE:					
		İLGİLİ ENVANTER NO:				

Çizelge E. 8: Envanter no: 8

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ				ANIT	ENVANTER NO:8
TÜRKİYE	KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ					
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: MERKEZ	MAHALLE/ MEVKİ: ÇELEBİLER		HARİTA NO:		
SOKAK VE KAPI NO: 1313 SOKAK NO: 25		PAFTA:	ADA: 5697	PARSEL: 19	KORUMA DERECESİ: 2	
ADI:	YAPTIRAN:		YAPIM TARİHİ:		ÜSLUP:	
	YAPAN:		KİTABE:		VAKFİYE:	
GENEL TANIM: Z+3 KATLI BETONARME KARKAS YAPI						

KORUNMUŞLUK DURUMU: İYİ	TAŞIYICI YAPI DURUMU: ORTA	CEPHE DURUMU: ORTA	ÖRTÜ DURUMU: İYİ	İÇ YAPI DURUMU:	BEZEME DURUMU:	RUTUBET DURUMU: YOK

VAZİYET PLANI (1/1000)

FOTOĞRAF

GÖZLEMLER:
Zemin+3 katlı betonarme karkas yapının özgün mimarisinde büyük ölçüde bir değişim gözlenmemektedir. Yapı elemanlarında kısmi malzeme kaybı vb bozulmalar söz konusudur.

BUGÜNKÜ DURUMU: ÖZEL MÜLK	BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ:
YAPILAN ONARIMLAR:	

YAPININ AYRINTILI TANIMI: Zemin + 3 Katlı olan yapı 20. yy'ın ikinci yarısına tarihlenmektedir. Kare tipi vaziyet planına sahiptir. Betonarme yapım sistemi üzeri sıva + boyadır. Batı ve kuzey cephesinde zemin katta, doğu cephesinde ise birinci kattan giriş kapıları yer almaktadır. Simetrik cephe düzeninin hakim olduğu yapıda batı cephesi birinci katta, kuzey ve doğu cepheleri ikinci katta birer balkon bulunmaktadır. Ancak kuzey cephesi ikinci katta ve tüm cephelerde üçüncü katta cephe boyunca süregelen balkon- teraslar mevcuttur. Zemin ve birinci kat pencerelerinden bazıları plastik doğrama ile değiştirilmiş olsa da genel olarak tüm yapı elemanları özgün ve ahşaptır. Kırma çatı üzeri marsilya kiremit üst örtüye sahiptir. Özgün işlevi konut olan yapı günümüzde de konut olarak kullanılmaya devam etmektedir.	TEKNİK BİLGİLER:

TARİHSEL ÖNEM:	20. yy ikinci yarısı mimari özelliklerini taşıyan, tipolojik özellikleri ve cephe mimarisi karakteri ile Isparta kent merkezindeki tarihi dokunun bir parçasıdır.	ISITMA SİSTEMİ: –	SU: Var
PLAN:		KANALİZASYON: Var	ELEKTİRİK: Var
CEPHE:		ÖZGÜN KULLANIM: KONUT	
BEZEME:		BUGÜNKÜ KULLANIM: KONUT	
İÇ YAPI ELEMANLARI		ÖNERİLEN KULLANIM: KONUT	
MALZEME VE YAPIM TEKNİĞİ		HAZIRLAYANLAR: Duygu Köse	TARİH: Temmuz 2015
ANALİTİK BİLGİLER:		KONTROL EDEN:	TARİH
KAT SAYISI: Z+2	MALZEME: TUĞLA / YAPIM TEKNİĞİ: TUĞLA KAGİR	TAPU KAYDI:	
DEĞİŞİMLER:		UYGULAMA PLANI:	

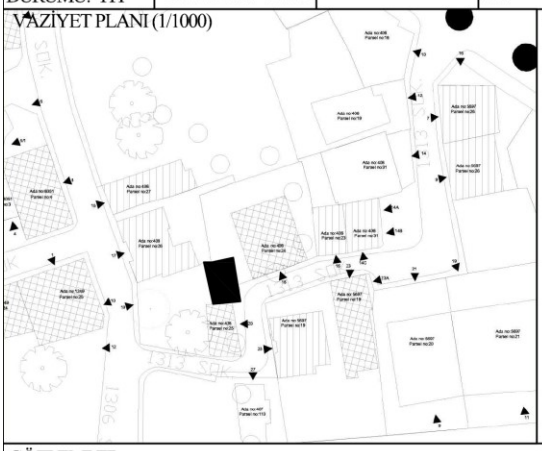
YAYIN DİZİNİ:	EKLER:	KURUL KARARLARI:				
	RAPOR:	NO	TARİH	TASNİF	GRUP	NOT
	FOTOĞRAF:					
	RÖLÖVE:					
	RESTORASYON PROJESİ					
	HARİTA:					
	KİTABE:					
	VAKFİYE:					
		İLGİLİ ENVANTER NO:				

Çizelge E. 9: Envanter no: 9

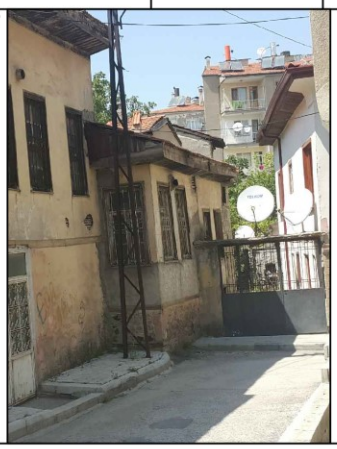
AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ				ANIT	ENVANTER NO: 9
TÜRKİYE	KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ					
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: MERKEZ	MAHALLE/ MEVKİ: ÇELEBİLER			HARİTA NO:	
SOKAK VE KAPI NO:1313 SOKAK NO: 20		PAFTA:	ADA: 408	PARSEL: 25	KORUMA DERECESİ: 2	
ADI:	YAPTIRAN:		YAPIM TARİHİ:			ÜSLUP:
	YAPAN:		KİTABE:			VAKFİYE:

GENEL TANIM: ZEMİN KATLI KAGİR + AHŞAP KARKAS YAPI						
KORUNMUŞLUK DURUMU: İYİ	TAŞIYICI YAPI DURUMU: ORTA	CEPHE DURUMU: ORTA	ÖRTÜ DURUMU: İYİ	İÇ YAPI DURUMU:	BEZEME DURUMU:	RUTUBET DURUMU: YOK

VAZİYET PLANI (1/1000)

FOTOĞRAF

GÖZLEMLER:
Zemin katlı ahşap karkas yapının özgün mimarisinde büyük ölçüde bir değişim gözlenmemektedir. Yapı elemanlarında kısmi malzeme kaybı vb bozulmalar söz konusudur.

BUGÜNKÜ DURUMU: ÖZEL MÜLK	BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ:
YAPILAN ONARIMLAR:	

YAPININ AYRINTILI TANIMI: Zemin katlı yapı 20. yy'ın ikinci yarısına tarihlenmektedir. Dikdörtgen tipi vaziyet planına sahip olan yapı 408 ada, 25 parseldeki yapı ile bitişik nizamdır. Taş kagir üzeri ahşap karkas olan yapının duvarlarında bağdadi tekniği gözlenmektedir. Yapıya giriş kuzey cephesinden sağlanmaktadır. Özgün ahşap kapı ve pencere doğramalarına sahip olan yapının duvar yüzeylerinde kalem işi izlerine kısmen de olsa rastlanmaktadır. Kırma çatı üzeri alaturka kiremit üst örtüye sahiptir. Özgün işlevi müştemilat + konut olan yapı günümüzde metruk haldedir.		TEKNİK BİLGİLER:	
TARİHSEL ÖNEM:	20. yy ikinci yarısı mimari özelliklerini taşıyan, tipolojik özellikleri ve cephe mimarisi karakteri ile Isparta kent merkezindeki tarihi dokunun bir parçasıdır.	ISITMA SİSTEMİ: –	SU: Var
PLAN:		KANALİZASYON: Var	ELEKTİRİK: Var
CEPHE:		ÖZGÜN KULLANIM: KONUT	
BEZEME:		BUGÜNKÜ KULLANIM: KONUT	
İÇ YAPI ELEMANLARI		ÖNERİLEN KULLANIM: KONUT	
MALZEME VE YAPIM TEKNİĞİ		HAZIRLAYANLAR: Duygu Köse	TARİH: Temmuz 2015
ANALİTİK BİLGİLER:		KONTROL EDEN:	TARİH
KAT SAYISI: Z	MALZEME: TAŞ+ AHŞAP / YAPIM TEKNİĞİ: TAŞ KAGİR+ AHŞAP KARKAS	TAPU KAYDI:	
DEĞİŞİMLER:		UYGULAMA PLANI:	

YAYIN DİZİNİ:	EKLER:	KURUL KARARLARI:				
	RAPOR:	NO	TARİH	TASNİF	GRUP	NOT
	FOTOĞRAF:					
	RÖLÖVE:					
	RESTORASYON PROJESİ					
	HARİTA:					
	KİTABE:					
	VAKFİYE:					
		İLGİLİ ENVANTER NO:				

Çizelge E. 10: Envanter no: 10

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	ANIT	ENVANTER NO: 10
TÜRKİYE	KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		

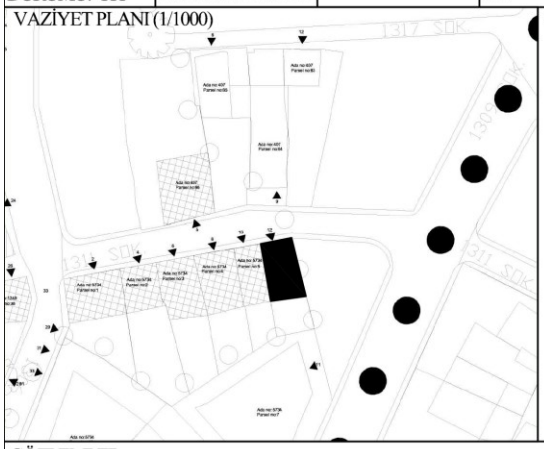
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: MERKEZ	MAHALLE/ MEVKİ: ÇELEBİLER	HARİTA NO:
SOKAK VE KAPI NO: 1311 SOKAK NO: 12	PAFTA:	ADA: 5734 PARSEL: 6	KORUMA DERECESİ: 2

ADI:	YAPTIRAN:	YAPIM TARİHİ:	ÜSLUP:
	YAPAN:	KİTABE:	VAKFİYE:

GENEL TANIM: BODRUM+Z+1 KATLI KARKAS YAPI

KORUNMUŞLUK DURUMU: İYİ	TAŞIYICI YAPI DURUMU: KÖTÜ	CEPHE DURUMU: ORTA	ÖRTÜ DURUMU: İYİ	İÇ YAPI DURUMU:	BEZEME DURUMU:	RUTUBET DURUMU: YOK

VAZİYET PLANI (1/1000)

FOTOĞRAF

GÖZLEMLER:
Zemin katlı ahşap karkas yapının özgün mimarisinde büyük ölçüde bir değişim gözlenmemektedir. Yapı elemanlarında kısmi malzeme kaybı, değişim vb bozulmalar söz konusudur.

BUGÜNKÜ DURUMU: ÖZEL MÜLK	BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ:
YAPILAN ONARIMLAR:	

YAPININ AYRINTILI TANIMI:
Bodrum + zemin + 1 katlı yapı 20. yy'ın birinci yarısına tarihlenmektedir. Dikdörtgen vaziyet planına sahiptir. Ahşap karkas yapım sisteminin söz konusu olduğu yapıda duvarlarda bağdadi uygulaması mevcuttur ve üzeri boyadır. Kuzey cephesi zemin kattan yapıya giriş sağlayan iki adet ahşap tek kanatlı kapı bulunmaktadır. Tek kullanıcıya yönelik inşa edilen yapı daha sonraki süreçte iki farklı kullanıcının kullanabilmesi için simetrik olacak şekilde ikiye bölünmüştür. Bu nedenle iki adet giriş kapısı bulunmaktadır. Yapının 5734 ada, 5 parselde yer alan yapı ile bitişik nizam olan bölümü özgünlüğün tüm yapı elemanları ve malzeme bazında korurken diğer bölümde ciddi anlamda bozulmalar mevcuttur. İki adet giriş kapısının üzerinde birinci kata ait bir cumba yer almaktadır. Kırma çatı üzeri alaturka kiremit üst örtüye sahiptir. Özgün işlevi konut olan yapı günümüzde de konut olarak kullanılmaya devam etmektedir.

TEKNİK BİLGİLER:

TARİHSEL ÖNEM:	19. yy ikinci yarısı mimari özelliklerini taşıyan, tipolojik özellikleri ve cephe mimarisi karakteri ile Isparta kent merkezindeki tarihi dokunun bir parçasıdır.	ISITMA SİSTEMİ: –	SU: Var
PLAN:		KANALİZASYON: Var	ELEKTİRİK: Var
CEPHE:		ÖZGÜN KULLANIM: KONUT	
BEZEME:		BUGÜNKÜ KULLANIM: KONUT	
İÇ YAPI ELEMANLARI		ÖNERİLEN KULLANIM: KONUT	
MALZEME VE YAPIM TEKNİĞİ		HAZIRLAYANLAR: Duygu Köse	TARİH: Temmuz 2015
ANALİTİK BİLGİLER:		KONTROL EDEN:	TARİH
KAT SAYISI: B+Z+1	MALZEME: AHŞAP / YAPIM TEKNİĞİ: AHŞAP KARKAS	TAPU KAYDI:	
DEĞİŞİMLER:		UYGULAMA PLANI:	

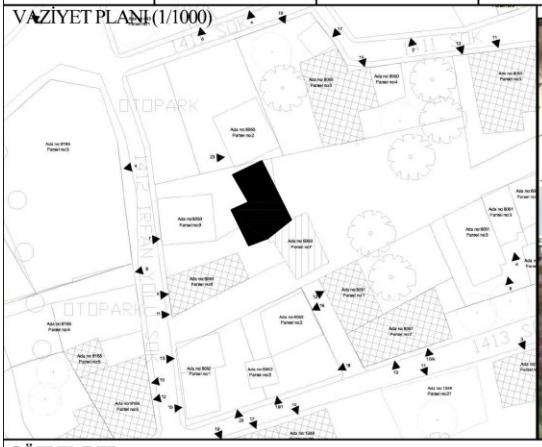
YAYIN DİZİNİ:

EKLER:	KURUL KARARLARI:				
RAPOR:	NO	TARİH	TASNİF	GRUP	NOT
FOTOĞRAF:					
RÖLÖVE:					
RESTORASYON PROJESİ					
HARİTA:					
KİTABE:					
VAKFİYE:					
	İLGİLİ ENVANTER NO:				

Çizelge E. 11: Envanter no: 11

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ					ANIT	ENVANTER NO: 11
TÜRKİYE	KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ						
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: MERKEZ	MAHALLE/ MEVKİ: ÇELEBİLER			HARİTA NO:		
SOKAK VE KAPI NO:1412 SOKAK NO: ?		PAFTA:	ADA: 8052	PARSEL: 2	KORUMA DERECESİ: 2		
ADI:	YAPTIRAN:			YAPIM TARİHİ:		ÜSLUP:	
	YAPAN:			KİTABE:		VAKFİYE:	
GENEL TANIM: Z+1 KATLI KAGİR YAPI							
KORUNMUŞLUK DURUMU: İYİ	TAŞIYICI YAPI DURUMU: KÖTÜ	CEPHE DURUMU: ORTA	ÖRTÜ DURUMU: ORTA	İÇ YAPI DURUMU:	BEZEME DURUMU:	RUTUBET DURUMU: YOK	

VAZİYET PLANI (1/1000)

FOTOĞRAF

GÖZLEMLER:
Zemin+1 katlı ahşap hatıllı moloz taş kagir yapının özgün mimarisinde büyük ölçüde bir değişim gözlenmemektedir. Yapı elemanlarında kısmi malzeme kaybı ve cephede bitkilenme gibi bozulmalar söz konusudur.

BUGÜNKÜ DURUMU: ÖZEL MÜLK	BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ:
YAPILAN ONARIMLAR:	

YAPININ AYRINTILI TANIMI: Zemin + 1 katlı olan yapı 20. yy'ın ilk yarısına tarihlenmektedir. L tipi vaziyet planına sahiptir. Ahşap karkas ve yığma yapım tekniği söz konusudur. Yapıdaki duvarların bir bölümünde bağdadi tekniği gözlenmektedir. Kuzey cephesi taş duvar, batı cephesi ise ahşap karkastır ve bir adet cumba yer almaktadır. Yapı elemanları çoğunlukla özgün ve ahşaptır. Ahşap kırma çatı üzeri alaturka kiremit üst örtüye sahiptir. Özgün işlevi konut olan yapı günümüzde metruk haldedir.			TEKNİK BİLGİLER:	
TARİHSEL ÖNEM:	20. yy ilk yarısı mimari özelliklerini taşıyan, tipolojik özellikleri ve cephe mimarisi karakteri ile Isparta kent merkezindeki tarihi dokunun bir parçasıdır.		ISITMA SİSTEMİ: –	SU: Var
PLAN:			KANALİZASYON: Var	ELEKTİRİK: Var
CEPHE:			ÖZGÜN KULLANIM: KONUT	
BEZEME:			BUGÜNKÜ KULLANIM: KONUT	
İÇ YAPI ELEMANLARI			ÖNERİLEN KULLANIM: KONUT	
MALZEME VE YAPIM TEKNİĞİ			HAZIRLAYANLAR: Duygu Köse	TARİH: Temmuz 2015
ANALİTİK BİLGİLER:			KONTROL EDEN:	TARİH
KAT SAYISI: Z+1	MALZEME: TAŞ	YAPIM TEKNİĞİ: TAŞ KAGİR	TAPU KAYDI:	
DEĞİŞİMLER:			UYGULAMA PLANI:	

YAYIN DİZİNİ:	EKLER:	KURUL KARARLARI:				
	RAPOR:	NO	TARİH	TASNİF	GRUP	NOT
	FOTOĞRAF:					
	RÖLÖVE:					
	RESTORASYON PROJESİ					
	HARİTA:					
	KİTABE:					
	VAKFİYE:					
		İLGİLİ ENVANTER NO:				

Çizelge E. 12: Envanter no: 12

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	ANIT	ENVANTER NO: 12
TÜRKİYE	KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		

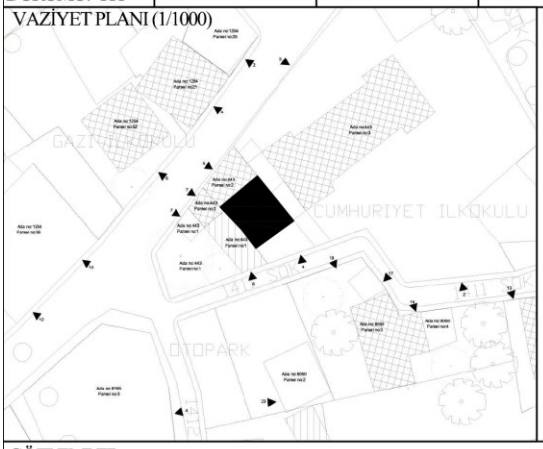
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: MERKEZ	MAHALLE/ MEVKİ: ÇELEBİLER			HARİTA NO:
SOKAK VE KAPI NO: 1411 SOKAK NO: 4		PAFTA:	ADA: 443	PARSEL: 8	KORUMA DERECESİ: 2

ADI:	YAPTIRAN:	YAPIM TARİHİ:	ÜSLUP:
	YAPAN:	KİTABE:	VAKFİYE:

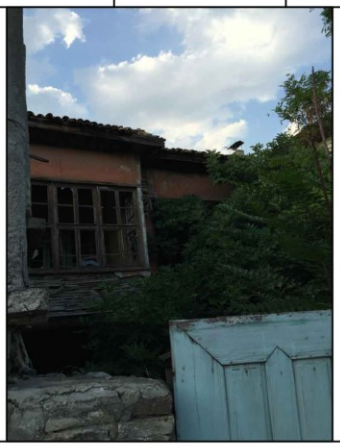
GENEL TANIM: Z+1 KATLI AHŞAP KARKAS YAPI

KORUNMUŞLUK DURUMU: İYİ	TAŞIYICI YAPI DURUMU: KÖTÜ	CEPHE DURUMU: KÖTÜ	ÖRTÜ DURUMU: KÖTÜ	İÇ YAPI DURUMU:	BEZEME DURUMU:	RUTUBET DURUMU: YOK

VAZİYET PLANI (1/1000)

FOTOĞRAF

GÖZLEMLER:
Zemin+1 katlı ahşap hatıllı moloz taş kagir yapının özgün mimarisinde büyük ölçüde bir değişim gözlenmemektedir. Yapı elemanlarında kısmi malzeme kaybı ve cephede bitkilenme gibi bozulmalar söz konusudur.

BUGÜNKÜ DURUMU: ÖZEL MÜLK	BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ:
YAPILAN ONARIMLAR:	

YAPININ AYRINTILI TANIMI:
Zemin + 1 katlı yapı 20. yy'ın ilk yarısına tarihlenmektedir. Dikdörtgen vaziyet planına sahiptir. Ahşap karkas yapım sisteminin mevcut olduğu yapıda duvarlarda bağdadi tekniği gözlenmektedir ve üzeri sıvadır. Güney cephesinde küçük ölçekli bir bahçenin yer aldığı yapıya girişte bu cepheden sağlanmaktadır. Pencere ve kapı doğramalarının hepsi ahşap olup aynı zamanda özgündür. Ancak bakımsızlıktan dolayı yıkılma tehlikesi ile karşı karşıyadır. Kırma çatı üzeri alaturka kiremit üst örtüye sahiptir. Özgün işlevi konut olan yapı günümüzde metruk haldedir.

TEKNİK BİLGİLER:

TARİHSEL ÖNEM:	20. yy ilk yarısı mimari özelliklerini taşıyan, tipolojik özellikleri ve cephe mimarisi karakteri ile Isparta kent merkezindeki tarihi dokunun bir parçasıdır.	ISITMA SİSTEMİ: –	SU: Var
PLAN:		KANALİZASYON: Var	ELEKTİRİK: Var
CEPHE:		ÖZGÜN KULLANIM: KONUT	
BEZEME:		BUGÜNKÜ KULLANIM: KONUT	
İÇ YAPI ELEMANLARI		ÖNERİLEN KULLANIM: KONUT	
MALZEME VE YAPIM TEKNİĞİ		HAZIRLAYANLAR: Duygu Köse	TARİH: Temmuz 2015
ANALİTİK BİLGİLER:		KONTROL EDEN:	TARİH
KAT SAYISI: Z+1	MALZEME: AHŞAP / YAPIM TEKNİĞİ: AHŞAP KARKAS	TAPU KAYDI:	
DEĞİŞİMLER:		UYGULAMA PLANI:	

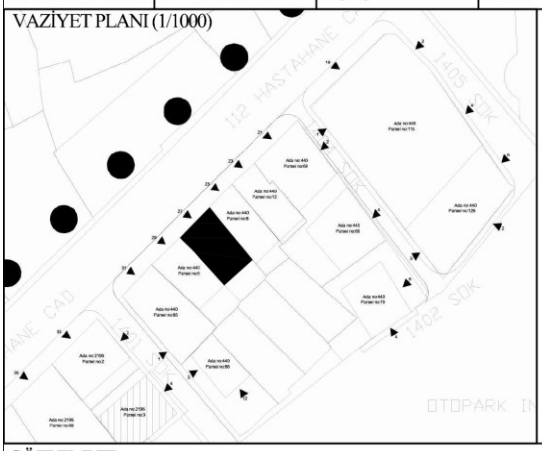
YAYIN DİZİNİ:

EKLER:	KURUL KARARLARI:				
RAPOR:	NO	TARİH	TASNİF	GRUP	NOT
FOTOĞRAF:					
RÖLÖVE:					
RESTORASYON PROJESİ					
HARİTA:					
KİTABE:					
VAKFİYE:					
	İLGİLİ ENVANTER NO:				

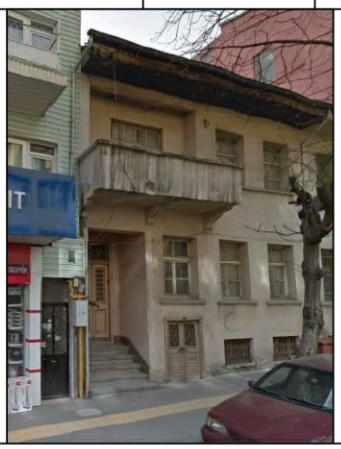
Çizelge E. 13: Envanter no: 13

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ				ANIT	ENVANTER NO: 13
TÜRKİYE	KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ					
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: MERKEZ	MAHALLE/ MEVKİ: ÇELEBİLER			HARİTA NO:	
SOKAK VE KAPI NO: 112 CAD NO: 27		PAFTA:	ADA: 440	PARSEL: 7	KORUMA DERECESİ: 2	
ADI:	YAPTIRAN:		YAPIM TARİHİ:			ÜSLUP:
	YAPAN:		KİTABE:			VAKFİYE:
GENEL TANIM: BODRUM + Z+1 KATLI KAGİR YAPI						
KORUNMUŞLUK DURUMU: ORTA	TAŞIYICI YAPI DURUMU:KÖTÜ	CEPHE DURUMU: KÖTÜ	ÖRTÜ DURUMU: KÖTÜ	İÇ YAPI DURUMU:	BEZEME DURUMU:	RUTUBET DURUMU: YOK

VAZİYET PLANI (1/1000)

FOTOĞRAF

GÖZLEMLER:
Zemin+1 katlı ahşap hatıllı moloz taş kagir yapının özgün mimarisinde büyük ölçüde bir değişim gözlenmemektedir. Yapı elemanlarında çatı kaplama malzemesi dışında değişim ve bozulma söz konusu değildir.

BUGÜNKÜ DURUMU: ÖZEL MÜLK	BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ:
YAPILAN ONARIMLAR:	

YAPININ AYRINTILI TANIMI: Bodrum + zemin + 1 katlı olan yapı 20. yy'ın birinci yarısına tarihlenmektedir. Dikdörtgen vaziyet planına sahiptir. Kagir yapım sistemi üzeri sıva + boya uygulaması mevcuttur. Batı cephesinden zemin kat aracılığı ile yapıya giriş sağlanmaktadır. Dönemin mimari üslubunu yansıtan yapı elemanları ahşap ve özgündür. Beşik çatı üzerine marsiya kiremit üst örtüye sahiptir. Özgün işlevi konut olan yapı günümüzde kullanılmamaktadır.	TEKNİK BİLGİLER:

TARİHSEL ÖNEM:	20. yy birinci yarısı mimari özelliklerini taşıyan, tipolojik özellikleri ve cephe mimarisi karakteri ile Isparta kent merkezindeki tarihi dokunun bir parçasıdır.	ISITMA SİSTEMİ: –	SU: Var
PLAN:		KANALİZASYON: Var	ELEKTİRİK: Var
CEPHE:		ÖZGÜN KULLANIM: KONUT	
BEZEME:		BUGÜNKÜ KULLANIM: KONUT	
İÇ YAPI ELEMANLARI		ÖNERİLEN KULLANIM: KONUT	
MALZEME VE YAPIM TEKNİĞİ		HAZIRLAYANLAR: Duygu Köse	TARİH: Temmuz 2015
ANALİTİK BİLGİLER:		KONTROL EDEN:	TARİH
KAT SAYISI: Bodrum+ Z+1	MALZEME: TAŞ / YAPIM TEKNİĞİ: TAŞ KAGİR	TAPU KAYDI:	
DEĞİŞİMLER:		UYGULAMA PLANI:	

YAYIN DİZİNİ:	EKLER:	KURUL KARARLARI:				
	RAPOR:	NO	TARİH	TASNİF	GRUP	NOT
	FOTOĞRAF:					
	RÖLÖVE:					
	RESTORASYON PROJESİ					
	HARİTA:					
	KİTABE:					
	VAKFİYE:					
		İLGİLİ ENVANTER NO:				

Çizelge E. 14: Envanter no: 14

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	ANIT	ENVANTER NO: 14
TÜRKİYE	KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		

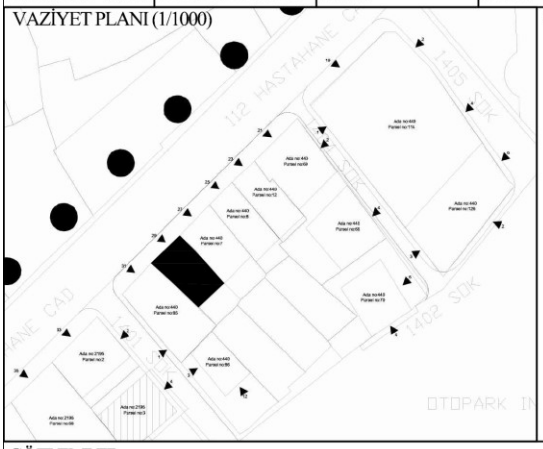
İLİ: ISPARTA	İLÇESİ: MERKEZ	MAHALLE/ MEVKİ: ÇELEBİLER	HARİTA NO:
SOKAK VE KAPI NO: 112. CAD NO: 29	PAFTA:	ADA: 440 PARSEL: 6	KORUMA DERECESİ: 2

ADI:	YAPTIRAN:	YAPIM TARİHİ:	ÜSLUP:
	YAPAN:	KİTABE:	VAKFİYE:

GENEL TANIM: Z+1 KATLI KAGİR YAPI

KORUNMUŞLUK DURUMU: ORTA	TAŞIYICI YAPI DURUMU:KÖTÜ	CEPHE DURUMU: KÖTÜ	ÖRTÜ DURUMU: KÖTÜ	İÇ YAPI DURUMU:	BEZEME DURUMU:	RUTUBET DURUMU: YOK

VAZİYET PLANI (1/1000)

FOTOĞRAF

GÖZLEMLER:
Zemin+1 katlı ahşap hatıllı moloz taş kagir yapının özgün mimarisinde büyük ölçüde bir değişim gözlenmemektedir. Yapı elemanlarında çatı kaplama malzemesi dışında değişim ve bozulma söz konusu değildir.

BUGÜNKÜ DURUMU: ÖZEL MÜLK	BAKIMINDAN SORUMLU KURULUŞ:
YAPILAN ONARIMLAR:	

YAPININ AYRINTILI TANIMI:
Zemin + 1 katlı olan yapı 20. yy'ın birinci yarısına tarihlenmektedir. Dikdörtgen vaziyet planına sahiptir. Kagir yapım sistemi üzeri sıva + boya uygulaması mevcuttur. Batı cephesinden zemin kat aracılığı ile yapıya giriş sağlanmaktadır. Dönemin mimari üslubunu yansıtan yapı elemanları ahşap ve özgündür. Beşik çatı üzerine marsiya kiremit üst örtüye sahiptir. Özgün işlevi konut olan yapı günümüzde kullanılmamaktadır.

TEKNİK BİLGİLER:

TARİHSEL ÖNEM:	20. yy birinci yarısı mimari özelliklerini taşıyan, tipolojik özellikleri ve cephe mimarisi karakteri ile Isparta kent merkezindeki tarihi dokunun bir parçasıdır.	ISITMA SİSTEMİ: –	SU: Var
PLAN:		KANALİZASYON: Var	ELEKTİRİK: Var
CEPHE:		ÖZGÜN KULLANIM: KONUT	
BEZEME:		BUGÜNKÜ KULLANIM: KONUT	
İÇ YAPI ELEMANLARI		ÖNERİLEN KULLANIM: KONUT	
MALZEME VE YAPIM TEKNİĞİ		HAZIRLAYANLAR: Duygu Köse	TARİH: Temmuz 2015
ANALİTİK BİLGİLER:		KONTROL EDEN:	TARİH
KAT SAYISI: Z+1	MALZEME: TAŞ / YAPIM TEKNİĞİ: TAŞ KAGİR	TAPU KAYDI:	
DEĞİŞİMLER:		UYGULAMA PLANI:	

YAYIN DİZİNİ:

EKLER:	KURUL KARARLARI:				
RAPOR:	NO	TARİH	TASNİF	GRUP	NOT
FOTOĞRAF:					
RÖLÖVE:					
RESTORASYON PROJESİ					
HARİTA:					
KİTABE:					
VAKFİYE:					
	İLGİLİ ENVANTER NO:				

ÖZGEÇMİŞ

Ad Soyad **:** Duygu KÖSE

Doğum Yeri ve Tarihi **:** Isparta 17.06.1987

E-Posta **:** duygu_kose@yahoo.com

ÖĞRENİM DURUMU:

- **Lisans** **:** 2010, Dokuz Eylül Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü